

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
Μεταρρύθμιση Συστήματος
Ανάθεσης και Εκτέλεσης συμβάσεων Μελετών και Δημοσίων Έργων
Τιδρυση Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων και λοιπές διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3316/2005

Άρθρο 1

1. Οι παράγραφοι 15 και 16 του άρθρου 1 του ν. 3316/2005 (ΦΕΚ 42 Α) αντικαθίστανται ως εξής:

«15. «Μελετητής» ή «Πάροχος υπηρεσιών» είναι το φυσικό πρόσωπο που έχει την απαιτούμενη επιστημονική γνώση και το αναγνωρισμένο από το δίκαιο της επαγγελματικής του έδρας δικαίωμα να εκπονεί μελέτες ή να παρέχει υπηρεσίες αντίστοιχα, της παραγράφου 2.

16.Α. «Εταιρεία μελετών» ή «γραφείο μελετών» είναι η εταιρεία που διαθέτει κατάλληλη επιστημονική και λοιπή στελέχωση και έχει το αναγνωρισμένο από το δίκαιο της έδρας της δικαίωμα να εκπονεί μελέτες της παραγράφου 2 περίπτωση α.

Β. «Εταιρεία παροχής υπηρεσιών» είναι η εταιρεία που διαθέτει κατάλληλη επιστημονική και λοιπή στελέχωση και έχει το αναγνωρισμένο από το δίκαιο της έδρας της δικαίωμα να παρέχει υπηρεσίες της παραγράφου 2 περίπτωση β»

2. Οι παράγραφοι 17 και 18 του άρθρου 1 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

17. Α. «Ομάδα μελέτης» είναι τα φυσικά πρόσωπα που ορίζονται από τους διαγωνιζόμενους, με τις τεχνικές τους προσφορές ή κατά την διενέργεια ποιοτικής επιλογής, ως υπεύθυνοι για την εκπόνηση και υπογραφή της μελέτης. Όταν δεν υποβάλλονται τεχνικές προσφορές, ή η ποιοτική επιλογή δεν αφορά την ομάδα μελέτης, ορίζεται με δήλωση του αναδόχου, που υποβάλλεται κατά την υπογραφή της σύμβασης.

Β. «Συντονιστής της ομάδας μελέτης» είναι το φυσικό πρόσωπο που ορίζεται με δήλωση του διαγωνιζόμενου ή κοινή δήλωση των μελών της σύμπραξης και έχει την ευθύνη του διοικητικού και τεχνικού συντονισμού των μελών της ομάδας, για την παραγωγή σύνθετης μελέτης.

18. Α. «Κύρια μελέτη» τεχνικού έργου είναι εκείνη που αφορά άμεσα στην κατασκευή μέρους ή όλου του έργου αυτοτελώς ή συνδυασμένα με άλλη «κύρια μελέτη».

Β. «Υποστηρικτική μελέτη» είναι εκείνη που παρέχει στοιχεία και δεδομένα για την εκπόνηση ή τη σκοπιμότητα κύριας μελέτης.

Γ. «Σύνθετη μελέτη» είναι η μελέτη που περιλαμβάνει περισσότερες από μία κατηγορίες κυρίων μελετών.

Δ. «Προκαταρκτική μελέτη» είναι το αρχικό στάδιο μελέτης που αναφέρεται στο λειτουργικό σχεδιασμό τεχνικού έργου και αποκαλείται είτε με τον όρο αυτό ή άλλο αντίστοιχο στις τεχνικές προδιαγραφές της μελέτης.»

3. Η παράγραφος 21 του άρθρου 1 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«21. Εκπρόσωπος της σύμπραξης» είναι το φυσικό πρόσωπο που ορίζεται με κοινή δήλωση των μελών της και έχει την ευθύνη της εκπροσώπησής τους έναντι του εργοδότη και τρίτων για την εκτέλεση της σύμβασης. Ο εκπρόσωπος της σύμπραξης και ο συντονιστής της ομάδας μελέτης μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο.»

4. Η παράγραφος 23 του άρθρου 1 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«23. «Συμβατική αμοιβή» είναι α) το καθοριζόμενο με την προκήρυξη κατ' αποκοπή τίμημα εκάστης των προκαταρκτικών μελετών, όταν εφαρμόζεται η διαδικασία ανάθεσης του άρθρου 6, β) η οικονομική προσφορά του αναδόχου όταν εφαρμόζονται οι διαδικασίες ανάθεσης των άρθρων 7- 9, αναπροσαρμοσμένη κατά τον συντελεστή τκ του χρόνου υπογραφής της σύμβασης. Στο ποσό της συμβατικής αμοιβής προστίθεται, κατά την εκτέλεση της σύμβασης, το αναγκαίο ποσό του κονδυλίου απροβλέπτων δαπανών της παραγράφου 3 του άρθρου 4, εφόσον προβλέπεται στα συμβατικά τεύχη.»

5. Η παράγραφος 26 του άρθρου 1 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Μονάδες φυσικού αντικειμένου» είναι οι χαρακτηριστικές για κάθε αντικείμενο σύμβασης μοναδιαίες διαστάσεις του, πολλαπλάσια των οποίων το συνθέτουν και ορίζουν το μέγεθός του κατά κύριο λόγο, όπως χιλιόμετρα οδού, επιμέρους αυτοτελείς δομικές κατασκευές (γέφυρες, σήραγγες, οχετούς, ανισόπεδους κόμβους και διαβάσεις), τετραγωνικά μέτρα κτιρίων, αποτυπώσεων ή οι μονάδες του χρόνου που απαιτούνται για την εκτέλεση της σύμβασης, αν υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού μονάδας φυσικού αντικειμένου.

6. Η παράγραφος 27 του άρθρου 1 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«27. «Φάκελος του έργου» είναι το σύνολο των εγγράφων που εγκρίνονται κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 4 και περιλαμβάνει τα στοιχεία της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου, στα οποία στηρίζεται η περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης και η διενέργεια της διαδικασίας ανάθεσής της. Ο φάκελος του έργου ενημερώνεται κατάλληλα καθόλη τη διάρκεια εκπόνησης της μελέτης και εκτέλεσης του έργου.»

7. Μετά την παράγραφο 27 του άρθρου 1 του ν. 3316/2005 προστίθενται παράγραφοι 28 και 29, ως εξής:

«28. A. «Έργο» είναι είτε το τεχνικό έργο, στην υλοποίηση του οποίου συμβάλλουν οι μελέτες ή υπηρεσίες που ανατίθενται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, είτε αυτό καθαυτό το αντικείμενο της σύμβασης ανάθεσης μελέτης ή υπηρεσίας, όταν αυτή δεν αποσκοπεί στην κατασκευή τεχνικού έργου.

B. «Βασικό σχέδιο» είναι τα κύρια δεδομένα που περιγράφουν και οριοθετούν το φυσικό αντικείμενο του έργου με τα αυτοτελή δομικά στοιχεία του έργου, όπως, ενδεικτικά, η αρχή και το πέρας έργου οδοποιίας, τα όρια της προς τοπογράφηση έκτασης, τα όρια των αποχετευομένων περιοχών επί της υδραυλικής μελέτης, οι διαστάσεις των βασικών χαρακτηριστικών του έργου, η επιφάνεια των κτιρίων.

29. «Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων» (A.E.M.E.) είναι το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου του άρθρου 70.

Άρθρο 2

1. Η παράγραφος 2 του ν. 3316/2005, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι μελέτες, ανάλογα με το αντικείμενό τους, διακρίνονται σε βασικές κατηγορίες (1 έως 35) και γενικές (36 έως 39), ως εξής:

- (1) Χωροταξικές και ρυθμιστικές μελέτες.
- (2) Πολεοδομικές μελέτες.
- (3) Οικονομικές μελέτες.
- (4) Κοινωνικές μελέτες.
- (5) Μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας.
- (6) Αρχιτεκτονικές μελέτες έργων.
- (7) Ειδικές αρχιτεκτονικές μελέτες αποκατάστασης μνημείων, και διατηρητέων κτιρίων, καθώς και αξιόλογων κτιρίων παραδοσιακών οικισμών.
- (8) Στατικές μελέτες κτιριακών έργων.
- (9) Στατικές μελέτες τεχνικών έργων.
- (10) Μηχανολογικές μελέτες.
- (11) Ηλεκτρολογικές και ηλεκτρονικές μελέτες.
- (12) Μελέτες συγκοινωνιακών έργων (οδών, σιδηροδρομικών γραμμών και έργων υποδομής αερολιμένων).
- (13) Κυκλοφοριακές μελέτες.
- (14) Μελέτες λιμενικών έργων και έργων ακτομηχανικής.
- (15) Μελέτες μεταφορικών μέσων (χερσαίων, πλωτών, εναέριων).
- (16) Μελέτες εγγειοβελτιωτικών έργων, υδρεύσεων και αποχετεύσεων και φραγμάτων.
- (17) Μελέτες διαχείρισης υδατικών πόρων.
- (18) Μελέτες ενεργειακών έργων (θερμοηλεκτρικές, υδροηλεκτρικές, ήπιων μορφών ενέργειας).
- (19) Βιομηχανικές μελέτες (προγραμματισμού, σχεδιασμού και λειτουργίας).
- (20) Μελέτες τοπογραφίας (γεωδαιτικές, φωτογραμμετρικές, χαρτογραφικές και τοπογραφικές) και κτηματογραφικές μελέτες.
- (21) Χημικές μελέτες και έρευνες.
- (22) Μελέτες Χημικής Μηχανικής και Χημικών Εγκαταστάσεων.
- (23) Μεταλλευτικές μελέτες και έρευνες.
- (24) Γεωλογικές, υδρογεωλογικές και γεωφυσικές μελέτες και έρευνες.
- (25) Γεωτεχνικές μελέτες.
- (26) Γεωτεχνικές έρευνες.
- (27) Εδαφολογικές μελέτες και έρευνες.
- (28) Γεωργικές μελέτες (γεωργοοικονομικές, γεωργοτεχνικές εγγείων βελτιώσεων, γεωργοκτηνοτροφικού προγραμματισμού, γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων).
- (29) Δασικές μελέτες (διαχείρισης δασών και ορεινών βοσκοτόπων, δασοτεχνικής διευθέτησης ορεινών λεκανών χειμάρρων, αναδασώσεων, δασικών οδών, δασικών μεταφορικών εγκαταστάσεων και κατάρτισης, διόρθωσης και συμπλήρωσης δασικών χαρτών).
- (30) Μελέτες φυτοτεχνικής διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου και έργων πρασίνου.

- (31) Αλιευτικές μελέτες.
- (32) Μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων τεχνικών έργων και προγραμμάτων και ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες για την προστασία και διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος.
- (33) Μελέτες συστημάτων πληροφορικής.
- (34) Μελέτες δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
- (35) Ενεργειακές μελέτες κτιριακών έργων.
- (36) Γενική κατηγορία κτιριακών έργων.
- (37) Γενική κατηγορία συγκοινωνιακών έργων.
- (38) Γενική κατηγορία λιμενικών έργων.
- (39) Γενική κατηγορία υδραυλικών έργων.

2. Στο άρθρο 2 του ν. 3316/2005 προστίθεται παράγραφος 2Α ως εξής:

«3. Στις ειδικές κατηγορίες «(1Α) Υπηρεσίες διοίκησης τεχνικών έργων» και «(2Α) Υπηρεσίες επίβλεψης και ελέγχου τεχνικών έργων», εγγράφονται και κατατάσσονται επιστημονικές ειδικότητες που προσδιδιάζουν στην μελέτη και κατασκευή τεχνικών έργων. Με το Προεδρικό Διάταγμα της παραγράφου 8 του άρθρου 39 ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εγγραφής και κατάταξης των ενδιαφερομένων στην κατηγορία αυτή.»

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 2 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με Προ θρικό Διάταγμα πο υ εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή των συνάρμοδών Υπουργών ανάλογα με το αντικείμενο της κατηγορίας μελέτης, μπορεί να προσδιορίζεται, ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, ή άλλου καθ' ύλην αρμόδιου Επιμελητηρίου, το αντικείμενο των βασικών κατηγοριών μελετών και υπηρεσιών των παραγράφων 2 και 2^Α και η αντιστοιχία του με το γνωστικό αντικείμενο των ειδικοτήτων των επιστημόνων που δικαιούνται να εγγραφούν στις κατηγορίες του μητρώου του άρθρου 39. Με όμοιο διάταγμα, που εκδίδεται μετά από γνώμη των ως άνω επιμελητηρίων και της Α.Ε.Μ.Ε., μπορεί να διαιρούνται ή να ενοποιούνται οι κατηγορίες ή να προστίθενται νέες και να ρυθμίζονται τα ζητήματα που προκαλούνται από τις τροποποιήσεις στα Μητρώα του άρθρου 39, στα ισχύοντα πτυχία, στις εκκρεμείς διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και στις εκκρεμείς συμβάσεις. Οι γνωμοδοτήσεις των Επιμελητηρίων παρέχονται σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από της υποβολής του σχετικού αιτήματος των αρμόδιων υπουργών, αλλιώς η απόφαση εκδίδεται νομίμως και χωρίς αυτές.»

4. Στο άρθρο 2 του ν. 3316/2005 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«6. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οργάνου διοίκησης άλλης αρμόδιας αρχής, μπορεί να εγκρίνεται η εκπόνηση μελέτης ή μέρους της, ή η παροχή υπηρεσιών, από ενδιαφερόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, προς το σκοπό δωρεάς και χωρίς αντάλλαγμα εκ μέρους του δωρεοδόχου. Με την εγκριτική απόφαση καθορίζονται οι όροι, υπό τους οποίους θα εκπονηθεί η μελέτη ή θα παρασχεθούν οι υπηρεσίες και θα διενεργηθεί η επίβλεψη εκ μέρους των οργάνων του δωρεοδόχου και η παράδοση και έγκριση της μελέτης από τις αρμόδιες υπηρεσίες του. Εφόσον, εκ του είδους της μελέτης, δεν απαιτείται περιβαλλοντική ή άλλη αδειοδότηση κατά τη διάρκεια εκπόνησής της, επιτρέπεται η αποδοχή δωρεάς εκπονηθείσας μελέτης, χωρίς να έχει προηγηθεί έγκριση της εκπόνησής της κατά το εδάφιο 1. Με όμοιες αποφάσεις ορίζονται οι διαδικασίες και τα όργανα έγκρισης και υλοποίησης της μελέτης. Για την έκδοση απόφασης αποδοχής δωρεάς εκπονηθείσας μελέτης απαιτούνται α) η δημοσίευση ανακοίνωσης για την υποβολή σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου, στις ιστοσελίδες της αναθέτουσας

αρχής και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και η πάροδος προθεσμίας ενός μήνα, μέσα στην οποία μπορεί κάθε ενδιαφερόμενος να υποβάλει παρατηρήσεις επί της μελέτης και β) η μετά την πάροδο της μηνιαίας προθεσμίας έκδοση σύμφωνης γνώμης του οικείου Τεχνικού Συμβουλίου του δωρεοδόχου, στο οποίο διαβιβάζονται από την αρμόδια αρχή οι παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν. Οι υπηρεσίες τήρησης των ιστοσελίδων του προηγούμενου εδαφίου εκδίδουν σχετικές βεβαιώσεις για την ημερομηνία των συνολικό χρόνο ανάρτησης της ανακοίνωσης, οι οποίες τίθενται υπόψη του Τεχνικού Συμβουλίου.»

Άρθρο 3

1. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 4 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Πριν από την έναρξη διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης του νόμου αυτού συντάσσεται ο Φάκελος Έργου, από την υπηρεσία που έχει την ευθύνη της διεξαγωγής του διαγωνισμού και εγκρίνεται από την Προϊσταμένη Αρχή. Όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής των Π.Δ. 59/2007 (Οδηγία 2004/17/EK) και 60/2007 (Οδηγία 2004/18/EK), γνωμοδοτεί για την ωριμότητα του Φακέλου του Έργου, σύμφωνα με την παράγραφο 3, η Α.Ε.Μ.Ε. του άρθρου 70, στις λοιπές δε περιπτώσεις το οικείο Τεχνικό Συμβούλιο της αναθέτουσας αρχής.

2. Ο φάκελος του έργου περιλαμβάνει τα κατωτέρω στοιχεία:

α) Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων. Το περιεχόμενο του τεύχους αποτελείται, κυρίως, από την τεχνική περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης (βασικό σχέδιο) με τα κύρια λειτουργικά του χαρακτηριστικά, αναφορά στα διαθέσιμα στοιχεία και προηγούμενες μελέτες που σχετίζονται με την υπό ανάθεση μελέτη ή υπηρεσία, αναφορά στις τοπικές συνθήκες και τις ιδιαιτερότητες του αντικειμένου και της ευρύτερης περιοχής, και ιδίως στις υφιστάμενες περιβαλλοντικές, αρχαιολογικές και άλλες δεσμεύσεις ως προς το σχεδιασμό του έργου, τις διαθέσιμες υποστηρικτικές μελέτες, όπως γεωλογικές και γεωτεχνικές, που απαιτούνται για την προώθηση της μελέτης και ποσοτικά στοιχεία του φυσικού αντικειμένου της σύμβασης, που κατά την εκτίμηση του κυρίου του έργου απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου και χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των προεκτιμώμενων αμοιβών.

β) Έκθεση για τη σκοπιμότητα υλοποίησης του αντικειμένου της σύμβασης (έργου ή μελέτης), σε σχέση με την προϋπολογιζόμενη συνολική δαπάνη που θα απαιτηθεί.

γ) Πρόγραμμα, για την εκπόνηση των μελετών και παροχή των υπηρεσιών που απαιτούνται για την ολοκλήρωση του αντικειμένου.

δ) Έκθεση για την απαιτούμενη δαπάνη, στην οποία περιλαμβάνονται, κατά προσέγγιση, οι αμοιβές για τις απαιτούμενες μελέτες, την παροχή υπηρεσιών τεχνικών και λοιπών συμβούλων, προεκτίμηση της δαπάνης κατασκευής, συντήρησης και λειτουργίας του και εκτίμηση για τις πηγές χρηματοδότησής του.

ε) Τεύχος Προεκτιμώμενης Αμοιβής για την προς ανάθεση σύμβαση. Η αμοιβή αποτελεί γινόμενο των μονάδων φυσικού αντικειμένου και λοιπών προσδιοριστικών στοιχείων του προς ανάθεση έργου, όπως προκύπτουν από το Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων του έργου, με τις τιμές αμοιβών, ανά κατηγορία έργου και μονάδα φυσικού αντικειμένου, του Κανονισμού Προεκτιμώμενων Αμοιβών της παραγράφου 7. Κατ'εξαίρεση, ερευνητικές και υποστηρικτικές μελέτες και εργασίες, όπως ιδίως γεωτεχνικές έρευνες και τοπογραφικές μελέτες, για τις οποίες δεν μπορεί να γίνει εξ αρχής ακριβής προσδιορισμός των μονάδων φυσικού αντικειμένου που απαιτούνται για την υλοποίησή τους, τιμολογούνται ως σύνολο, ανά κατηγορία, σε ιδιαίτερο τιμήμα του Τεύχους

Προεκτιμώμενης Αμοιβής (επιμετρούμενο τμήμα) και τίθεται συνολική προεκτιμώμενη αμοιβή, ως ανώτατο όριο δαπάνης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό 30% της συνολικής προεκτιμώμενης αμοιβής της σύμβασης. Οι εργασίες αυτές επιμετρούνται κατά την εκτέλεση της σύμβασης (επιμετρούμενες εργασίες) και πληρώνονται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 4 του άρθρου 30. Αν, κατά την εκτέλεση της σύμβασης, οι εργασίες του επιμετρούμενου τμήματος της σύμβασης υπερβούν το όριο της δαπάνης που αντιστοιχεί στο τμήμα αυτό, η επιπλέον δαπάνη καλύπτεται από ειδικό κονδύλι που τίθεται επί πλέον της προεκτιμώμενης αμοιβής στον προϋπολογισμό της σύμβασης (κονδύλι απροβλέπτων δαπανών), το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό 25% του συνόλου της συμβατικής δαπάνης των επιμετρούμενων εργασιών και μελετών. Όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή των γεωτεχνικών ερευνών που απαιτούνται για την υλοποίηση σύνθετης σύμβασης δεν υπερβαίνει το όριο προϋπολογισμού του πτυχίου Γ τάξης της κατηγορίας 26 του άρθρου 2 (χωρίς στο ποσόν αυτό να προστίθεται το κονδύλι απροβλέπτων δαπανών), η εκτέλεσή τους περιλαμβάνεται στην προκήρυξη της σύνθετης σύμβασης, άλλως διαχωρίζεται και ανατίθεται με ιδιαίτερη σύμβαση, με τη διαδικασία της παραγράφου 4β του άρθρου 7. Όταν στην προς ανάθεση σύμβαση περιλαμβάνονται μελέτες κατηγοριών οι οποίες δεν τιμολογούνται στον Κανονισμό της παραγράφου 7, η προεκτιμώμενη αμοιβή κανονίζεται κατά περίπτωση από την αναθέτουσα αρχή, με βάση ποσοτικά στοιχεία που προκύπτουν από το Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων και τις ειδικές διατάξεις περί αμοιβής των κατηγοριών αυτών, εφόσον ισχύουν, άλλως από συγκριτικά στοιχεία για αμοιβές συναφών μελετών.

στ) Πρόταση για τον καθορισμό των τάξεων και κατηγοριών μελετητών ή παρόχων υπηρεσιών, οι οποίοι πρόκειται να συμμετέχουν στη διαδικασία ανάθεσης και των στοιχείων, βάσει των οποίων αποδεικνύεται η ειδική τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων, κατά το άρθρο 17.

ζ) Πρόταση για την τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 6 ή του άρθρου 7 του παρόντος, η οποία λαμβάνει υπόψη τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου 5.

3. Για την έκδοση της γνωμοδότησης της παραγράφου 1 ελέγχεται η ωριμότητα του φακέλου, ήτοι η πληρότητά του βάσει των στοιχείων της παραγράφου 2, η ουσιαστική ορθότητα της περιγραφής του φυσικού αντικειμένου της σύμβασης, ο καθορισμός των αναγκαίων κατηγοριών πτυχίων μελετητών σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης ή τις υφιστάμενες διατάξεις, η ορθότητα του υπολογισμού της προεκτιμώμενης αμοιβής, ο καθορισμός των στοιχείων που κρίνονται αναγκαία για τη διαπίστωση της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας των υποψηφίων και η επιλογή της ενδεδειγμένης διαδικασίας ανάθεσης. Ο φάκελος του έργου ενημερώνεται καθ' όλη τη διαδικασία ανάθεσης και εκπόνησης της μελέτης και περαιτέρω την ανάθεση και εκτέλεση του έργου και περιλαμβάνει όλα τα κρίσιμα έγγραφα των σχετικών φακέλων.

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 4 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται ειδικότερα οι ενέργειες και τα στοιχεία που απαιτούνται για την προετοιμασία του κυρίου του έργου ανά κατηγορία ή κατηγορίες μελετών και το ειδικότερο περιεχόμενο του φακέλου του έργου, των προκαταρκτικών μελετών ανά κατηγορία μελέτης και των τεχνικών εκθέσεων της παραγράφου 3α του άρθρου 6 και 6α του άρθρου 7.»

3. Η παράγραφος 7 του άρθρου 4 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή κοινές αποφάσεις του ως άνω και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού εγκρίνονται κανονισμοί προεκτιμώμενων αμοιβών μελετών και υπηρεσιών, με βάση τις ισχύουσες εκάστοτε

τεχνικές προδιαγραφές, που περιλαμβάνουν: (α) ενιαίες τιμές προεκτιμώμενων αμοιβών μελετών ανά μονάδα φυσικού αντικειμένου και κατηγορία μελέτης, με βάση, κυρίως, τα προβλεπόμενα στάδια μελέτης και την τυχόν ύπαρξη ποσοτήτων ομοίων ή τυποποιημένων φυσικών αντικειμένων, προκειμένου να αποφεύγεται ο πολλαπλασιασμός της αμοιβής και (β) ενιαίες τιμές προεκτιμώμενων αμοιβών υπηρεσιών είτε ανά μονάδα φυσικού αντικειμένου και κατηγορία έργου, λαμβανομένης υπόψη της ύπαρξης ποσοτήτων ομοίων ή τυποποιημένων φυσικών αντικειμένων, είτε ανά μονάδα χρόνου απασχόλησης των προσώπων που ασχολούνται με την παροχή των υπηρεσιών, λαμβανομένων υπόψη των προσόντων και της εμπειρίας τους. Για την έκδοση των αποφάσεων γνωμοδοτούν α) το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος ή άλλο καθ' ύλην αρμόδιο κατά περίπτωση επιμελητήριο, β) τα αρμόδια καθ' ύλην γνωμοδοτικά όργανα των Υπουργείων, εφόσον υφίστανται και γ) το Ινστιτούτο Οικονομίας Κατασκευών του άρθρου 6 του ν. 2576/1998 (25 Α'), για τις μελέτες αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Οι γνωμοδοτήσεις εκδίδονται μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την υποβολή σχετικού αιτήματος, αλλιώς η απόφαση εκδίδεται νόμιμα και χωρίς αυτές.

4. Μετά την παράγραφο 7 του άρθρου 4 του ν. 3316/2005 προστίθεται παράγραφος 8, ως εξής:

«Μετά την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων της παραγράφου 7, η εφαρμογή των τιμών του οικείου Κανονισμού για τον καθορισμό της προεκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων είναι υποχρεωτική για τις αναθέτουσες αρχές, οι οποίες οφεύλουν να λαμβάνουν επιπρόσθετα υπόψη και άλλα στοιχεία που επηρεάζουν την συνολική δαπάνη της σύμβασης, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της και το περιεχόμενο του Φακέλου του Έργου. Οι τιμές του κανονισμού αναπροσαρμόζονται κάθε έτος, με βάση τον επίσημο δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους. Μέχρι τις 20 Μαρτίου κάθε έτους αποστέλλεται από την αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων σχετικό έγγραφο προς τους φορείς που αναθέτουν μελέτες και υπηρεσίες του νόμου αυτού. Οι προκηρύζεις που εγκρίνονται που υπογράφονται μετά την ημερομηνία αυτή λαμβάνουν υποχρεωτικά υπόψη την αναπροσαρμογή των τιμών, για τον προσδιορισμό της προεκτιμώμενης αμοιβής, εάν δε κατά την υπογραφή της σύμβασης έχει μεταβληθεί ο ως άνω δείκτης, αναπροσαρμόζεται ανάλογα το συμβατικό αντάλλαγμα.»

Άρθρο 4

Το άρθρο 5 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 5

Διαδικασίες ανάθεσης μελετών

Η Προϊσταμένη Αρχή επιλέγει, κατά την έγκριση της σχετικής προκήρυξης, αναλόγως των στοιχείων του φακέλου του έργου και των ιδιαιτεροτήτων της προς ανάθεση μελέτης, μία εκ των διαδικασιών ανάθεσης των επόμενων παραγράφων:

1. Όταν πρόκειται περί μελέτης έργου που επιδέχεται εναλλακτικές λύσεις ανατίθεται, σε τρεις αναδόχους, η εκπόνηση της προκαταρκτικής μελέτης, με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρου 6. Οι μελέτες που υποβάλλονται αξιολογούνται και βαθμολογούνται ως προς την προτεινόμενη τεχνική λύση, κατατάσσονται κατά σειρά βαθμολογίας και καταβάλλεται η ορισθείσα από την προκήρυξη αμοιβή. Στον ανάδοχο που έλαβε τη μεγαλύτερη βαθμολογία, καταβάλλεται, ως βραβείο, επιπλέον ποσοστό 20% επί

της κατ' αποκοπήν αμοιβής και ανατίθεται, εφόσον απαιτείται, έναντι αμοιβής που καθορίζεται με την προκήρυξη, η σύνταξη της Προμελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και η διεκπεραίωση της διαδικασίας περιβαλλοντικής ή και άλλης, κατά περίπτωση, αναγκαίας αδειοδότησης, καθώς και η συμπλήρωση των στοιχείων του φακέλου του έργου. Επί ισοβαθμίας των αναδόχων, διενεργείται κλήρωση, κατά τους όρους της προκήρυξης, στην οποία δικαιούνται να παρίστανται οι ενδιαφερόμενοι.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, μπορεί να καθορίζονται λεπτομερώς οι κατηγορίες και υποκατηγορίες μελετών που υπάγονται στην διαδικασία του άρθρου 6 και οι όροι και προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι δυνατή η τήρηση της διαδικασίας ανάθεσης του άρθρου 7. Η απόφαση μπορεί να εκδοθεί και χωρίς τη γνωμοδότηση, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία τεσσάρων μηνών από την υποβολή του αιτήματος.

2. Όταν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 για την ανάθεση προκαταρκτικών μελετών με τη διαδικασία του άρθρου 6, ή μετά την επιλογή της λύσης κατά την παράγραφο 8 του άρθρου 6, ανατίθενται όλα τα στάδια της μελέτης, ή και κάποια εξ αυτών, με τη διαδικασία του άρθρου 7. Όταν, κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής δεν είναι απαραίτητη για την έντεχνη εκπόνηση της συνολικής μελέτης η εκπόνηση ενδιάμεσου σταδίου, επιτρέπεται να περιληφθούν στην προκήρυξη τα λοιπά στάδια, κατά παράλειψη του ενδιαμέσου. Στην περίπτωση αυτή οφείλει να συντάξει ειδική περί τούτου αιτιολογημένη έκθεση, η οποία περιλαμβάνεται στο Φάκελο του Έργου, γνωμοδοτεί δε περί αυτής το αρμόδιο όργανο της παραγράφου 1 του άρθρου 4».

3. Όταν πρόκειται περί μελετών κτιριακών έργων και έργων διαμόρφωσης ή ανάπλασης ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων, για τις οποίες κρίνεται από την Προϊσταμένη Αρχή απαραίτητη η αναζήτηση εναλλακτικών αρχιτεκτονικών προτάσεων, ανατίθεται, με εφαρμογή των παραγράφων 1 έως 8 του άρθρου 6, η εκπόνηση τριών προκαταρκτικών μελετών. Με τις υποβαλλόμενες προκαταρκτικές μελέτες, οι ανάδοχοι υποβάλλουν και οικονομική προσφορά για την εκπόνηση των υπολοίπων σταδίων μελετών, η οποία περιέχει τα στοιχεία της παραγράφου 5 του άρθρου 7 και περιλαμβάνει τις αμοιβές για την εκπόνηση των μελετών και για τον προγραμματισμό, την επίβλεψη και την αξιολόγηση των αναγκαίων ερευνητικών εργασιών πάσης φύσεως. Η ανάθεση των υπολοίπων σταδίων της μελέτης γίνεται στην πλέον συμφέρουσα προσφορά, η οποία προκύπτει από την στάθμιση των κριτηρίων της παραγράφου 9 του άρθρου 6 και της οικονομικής προσφοράς. Η συνολική βαρύτητα της τεχνικής προσφοράς ορίζεται σε 70% και της οικονομικής σε 30%, ενώ η βαρύτητα των επιμέρους κριτηρίων της τεχνικής προσφοράς ορίζεται κατά την παράγραφο 9 του άρθρου 6. Στην περίπτωση της παραγράφου αυτής δεν καταβάλλεται το βραβείο της παράγραφο 1, ενώ κατά τα λοιπά, για το αναγκαίο περιεχόμενο της προκήρυξης και την ανάδειξη του αναδόχου των υπολοίπων σταδίων της μελέτης εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 11 έως 13 του άρθρου 7, όπως ειδικότερα ορίζεται στο πρότυπο τεύχος Προκήρυξης και Συγγραφής Υποχρεώσεων, που εγκρίνεται κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 42 Α.

4. Όταν πρόκειται περί μελετών αξιόλογων τεχνικών έργων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, που έχουν ευρύτερη κοινωνική, αρχιτεκτονική, πολεοδομική και περιβαλλοντική σημασία και η λειτουργία τους, ο όγκος τους ή άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους έχουν επιδραση στο ευρύτερο δομημένο ή φυσικό περιβάλλον, όπως είναι ιδίως σημαντικά κτιριακά έργα, έργα επαναλαμβανόμενου τύπου, μνημεία ή μνημειακά έργα, έργα διαμόρφωσης ή ανάπλασης ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων με υπερτοπικό ή ιστορικό χαρακτήρα ή παρεμβάσεων πολεοδομικού επιπέδου ιδιαίτερης σημασίας η επιλογή του αναδόχου διενεργείται με αρχιτεκτονικό διαγωνισμό ή διαγωνισμό μελετών. Στους διαγωνισμούς αυτούς δεν υποβάλλονται οικονομικές προσφορές και η προκήρυξη

καθορίζει την αμοιβή των μελετητών ως ποσοστό, που δεν μπορεί να είναι μικρότερο του 60%, ούτε μεγαλύτερο του 80% της προεκτιμώμενης αμοιβής της μελέτης, όπως προκύπτει με την εφαρμογή του Κανονισμού Προεκτιμώμενων Αμοιβών της παραγράφου 7 του άρθρου 4 και το φυσικό αντικείμενο όπως προκύπτει από την προς υλοποίηση λύση. Καθορίζονται επίσης με την προκήρυξη ο αριθμός και το χρηματικό ποσό των προς απονομή βραβείων, η αμοιβή του αναδόχου της μελέτης για την συμμετοχή στην επίβλεψη το υέργο υ η σύνθεση της κριτικής επιτροπής, η εξαγο ψή μη λύσεων πέραν των βραβευομένων από τον κύριο του έργου και η πηγή χρηματοδότησης της μελέτης.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, προσδιορίζονται ειδικότερα οι περιπτώσεις στις οποίες είναι υποχρεωτική η διενέργεια διαγωνισμού μελετών της παραγράφου 4, τα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα συμμετοχής, το περιεχόμενο της προκήρυξης, η διαδικασία του διαγωνισμού, η σύνθεση της κριτικής επιτροπής, τα απονεμόμενα βραβεία, η ανάθεση της μελέτης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, λαμβανομένων υπόψη των Κανονισμών της Διεθνούς Ένωσης Αρχιτεκτόνων (UIA), όταν προκηρύσσεται διεθνής διαγωνισμός. Η γνωμοδότηση του Τ.Ε.Ε. παρέχεται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών, από της υποβολής του σχετικού αιτήματος, αλλιώς η απόφαση νόμιμα εκδίδεται και χωρίς αυτήν. Μέχρι την έκδοση της απόφασης οι αρχιτεκτονικοί διαγωνισμοί διεξάγονται σύμφωνα με τις διατάξεις της Απόφασης του Υπουργού Δημοσίων Έργων με αριθμό Ε27960/1665/7/30-9-1970 (684 Β). Όταν ο διαγωνισμός εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των π.δ. 59/2007 (Οδηγία 2004/17/EK) ή 60/2007 (Οδηγία 2004/18/EK), εφαρμόζονται και οι διατάξεις των άρθρων 51 έως 57 και 58 έως 66 αντίστοιχα των ως άνω π.δ.»

Άρθρο 5

Το άρθρο 6 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 6

Ανάθεση προκαταρκτικών μελετών με αξιολόγηση τεχνικής λύσης

1. Μετά την έγκριση του φακέλου του έργου και την παροχή των αναγκαίων γνωμοδοτήσεων, εγκρίνονται από την Προϊσταμένη Αρχή, η προκήρυξη και τα λοιπά τεύχη του διαγωνισμού. Περίληψη της προκήρυξης δημοσιεύεται κατά το άρθρο 12. Όπου στο νόμο αυτό αναφέρεται ο όρος «προκαταρκτική μελέτη» νοείται το αντίστοιχο αρχικό στάδιο κάθε κατηγορίας μελέτης, με το οποίο προσδιορίζεται επαρκώς ο σχεδιασμός του έργου, εφόσον προβλέπεται από τις σχετικές προδιαγραφές ή την απόφαση της παραγράφου 4 του άρθρου 4. Στη διαδικασία ανάθεσης καλούνται οι έχοντες νόμιμο δικαίωμα συμμετοχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14, με υποβολή αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η οποία συνοδεύεται με υπεύθυνη δήλωση της παραγράφου 1 του άρθρου 15 περί του ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους λόγοι αποκλεισμού εκ του άρθρου 16. Υποβάλλονται επίσης τα στοιχεία του άρθρου 17, όπως ειδικότερα ορίζονται στην προκήρυξη, για τον έλεγχο της ειδικής τεχνικής ικανότητας των υποψηφίων.

2. Στην προκήρυξη ορίζονται τουλάχιστον:

- α) Ο κύριος του έργου, η αναθέτουσα Αρχή και τα αρμόδια αποφαινόμενα όργανα.
- β) Το αντικείμενο της μελέτης με κάθε δυνατή λεπτομέρεια, όπως προκύπτει από το φάκελο του έργου.
- γ) Η κατηγορία πτυχίου που απαιτείται για κάθε επί μέρους μελέτη της σύμβασης, καθώς και η αντίστοιχη τάξη, η οποία καθορίζεται με βάση την προεκτιμώμενη για το σύνολο των

σταδίων κάθε κατηγορίας αμοιβή. Για τον καθορισμό της καλούμενης τάξης πτυχίων μελετών που περιλαμβάνονται στο επιμετρούμενο τμήμα της προεκτιμώμενης αμοιβής δεν υπολογίζεται το κονδύλι των απροβλέπτων δαπανών. Εφόσον ο διαγωνισμός αφορά μελέτη έργου των κατηγοριών 36 έως 39 του άρθρου 2, καλούνται και οι τυχόν εγγεγραμμένες στην αντίστοιχη γενική κατηγορία και τάξη εταιρείες μελετών.

ε) Η κατ' αποκοπή αμοιβή της προκαταρκτικής μελέτης, στην οποία περιλαμβάνεται η αμοιβή για τις απαιτούμενες στη φάση αυτή και μόνον υποστηρικτικές μελέτες, σύμφωνα με τον Κανονισμό της παραγράφου 7 του άρθρου 4. Ορίζεται επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 5, η πρόσθετη αμοιβή του αναδόχου που η προκαταρκτική του μελέτη θα λάβει την ανώτερη βαθμολογία.

στ) Η προθεσμία και ο τρόπος υποβολής αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η υπηρεσία στην οποία υποβάλλονται οι αιτήσεις, η ημέρα και ώρα διεξαγωγής της δημόσιας συνεδρίασης για τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και ο τρόπος κοινοποίησης των εγγράφων της διαδικασίας προς τους υποψηφίους.

ζ) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία, καθώς και οι προϋποθέσεις συμμετοχής στη διαδικασία ανάθεσης της μελέτης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 16 και 17.

η) Τα τεύχη που συνοδεύουν την προκήρυξη και η σειρά ισχύος τους.

θ) Η προθεσμία παράδοσης των προκαταρκτικών μελετών.

ι) Τα κριτήρια ανάθεσης και ο συντελεστής βαρύτητας ενός εκάστου, καθώς και τα ελάχιστα επιτρεπτά όρια βαθμολόγησης ανά κριτήριο εφόσον κρίνεται σκόπιμο.

ια) Η προθεσμία και ο τρόπος πρόσβασης στο φάκελο του έργου και παραλαβής των τευχών και λοιπών στοιχείων εκδήλωσης ενδιαφέροντος και το αντίτιμο για την προμήθειά τους.

3. Οι προκαταρκτικές μελέτες αγαπίθενται στους υποψηφίους που υποβάλλουν τις πλέον συμφέρουσες από οικονομική άποψη προσφορές, με τα κριτήρια της παραγράφου 4. Για την ανάθεση, οι υποψηφίοι υποβάλλουν προσφορά η οποία περιλαμβάνει:

α) Τεχνική Έκθεση για την προς εκπόνηση μελέτη, στηριζόμενη στα υπάρχοντα στοιχεία του φακέλου του έργου.

β) Περιγραφή του γενικού προγράμματος εκπόνησης της μελέτης, ήτοι οι απαιτούμενες επιμέρους δραστηριότητες, η αλληλουχία φάσεων της κύριας και των υποστηρικτικών μελετών ή και ενδεχομένως άλλων απαιτούμενων κύριων μελετών, η αλληλοτροφοδότηση των μελετών με δεδομένα, ο καθορισμός σημείων ελέγχου και απαιτούμενων ενεργειών και διαδικασιών για την παραγωγή της μελέτης.

γ) Χρονοδιάγραμμα, στο οποίο περιγράφεται η χρονική αλληλουχία των δραστηριοτήτων του προηγούμενου εδαφίου, λαμβάνοντας υπόψη το συνολικό χρόνο, όπως προβλέπεται στα Τεύχη Δημοπράτησης.

δ) Οργανόγραμμα και έκθεση σχετικά με την ομάδα μελέτης και το συντονιστή της, από τα οποία προκύπτουν τα καθήκοντα και η κατανομή του διατιθέμενου προσωπικού στη διαδικασία εκπόνησης των επιμέρους φάσεων, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων των εδαφίων β' και γ'.

ε) Στοιχεία για τη συνοχή της ομάδας μελέτης, ήτοι την δυνατότητα καλής συνεργασίας για την απρόσκοπτη και ποιοτικά αποδεκτή εκπόνηση της μελέτης.

4. Για την ανάθεση της προκαταρκτικής μελέτης αξιολογούνται:

α) Η υποβληθείσα τεχνική έκθεση και συγκεκριμένα αα) ο βαθμός της κατανόησης του αντικειμένου και των στόχων της προκαταρκτικής μελέτης και ββ) Ο εντοπισμός και σχολιασμός θεμάτων και προβλημάτων στα οποία πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα κατά την εκπόνηση της προκαταρκτικής μελέτης και η διατύπωση σχετικών προτάσεων, με βάση τα στοιχεία του φακέλου έργου και των τυχόν αναφερομένων σε αυτόν μελετών. Η βαρύτητα του υποκριτηρίου αα' ορίζεται σε 20% και του υποκριτηρίου ββ' σε 20%, επί του συνόλου της βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς.

β) Η μεθοδολογία εκπόνησης της μελέτης, όπως προκύπτει από τα στοιχεία β' και γ' της παραγράφου 3 και συγκεκριμένα, αα) ο βαθμός στον οποίο οι αναφερόμενες δραστηριότητες καλύπτουν τις απαιτήσεις της προς εκπόνηση μελέτης, ββ) ο βαθμός επάρκειας των ενεργειών και διαδικασιών για την παραγωγή και διαχείριση της ποιότητας της μελέτης, περιλαμβανομένων και των ενεργειών του συντονιστή και γγ) η τεκμηρίωση της δυνατότητας υλοποίησης και η αξιοπιστία του προτεινόμενου χρονοδιαγράμματος, σε συνδυασμό με τη στελέχωση της ομάδας μελέτης. Η βαρύτητα του υποκριτηρίου αα' ορίζεται σε 5%, του ββ' σε 10% και του γγ' σε 5%, επί του συνόλου της βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς.

γ) Η οργάνωση του υποψηφίου για την εκπόνηση της μελέτης, όπως προκύπτει από τα στοιχεία δ' και ε' της παραγράφου 3 και συγκεκριμένα αα) η σαφήνεια στο καθορισμό των καθηκόντων της ομάδας και η επάρκεια της προτεινόμενης ομάδας μελέτης σε σχέση με τη δομή του οργανογράμματος και ββ) ο βαθμός συνοχής της προτεινόμενης ομάδας μελέτης. Η βαρύτητα του υποκριτηρίου αα' ορίζεται σε 20% και του ββ' σε 20%, επί του συνόλου της βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς.

5. Οι φάκελοι των υποψηφίων περιέχουν τα δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία που ορίζονται στην προκήρυξη, για τη διενέργεια του ελέγχου καταλληλότητας, της ποιοτικής επιλογής και της ανάθεσης και υποβάλλονται ή αποστέλλονται με οποιονδήποτε τρόπο στην Αρχή που διεξάγει το διαγωνισμό μέχρι την καθορισμένη από την προκήρυξη ημέρα και ώρα συνεδρίασης της Επιτροπής Διαγωνισμού, κατά την οποία επιτρέπεται η παρουσία των υποψηφίων. Η Επιτροπή μονογράφει κατ' αρχήν τα στοιχεία που περιέχονται στους φακέλους των υποψηφίων και αποδεικνύουν το δικαίωμα συμμετοχής και την εκπλήρωση των υπολοίπων τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής στο διαγωνισμό και τα καταχωρεί στο πρακτικό. Την ίδια ημέρα ή, αν αυτό δεν είναι δυνατό, τις επόμενες, ελέγχεται η πληρότητα και το νομότυπο των εγγράφων και των προϋποθέσεων συμμετοχής, ζητείται η διευκρίνιση των τυπικών δικαιολογητικών κατά τα αναφερόμενα ειδικότερα στην προκήρυξη, και συντάσσεται το πρακτικό I, με το οποίο αποκλείονται οι υποψήφιοι που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής, καταλληλότητας και ποιοτικής επιλογής. Το πρακτικό ανακοινώνεται από τον πρόεδρο της Επιτροπής, κατά το άρθρο 22 και μπορούν να υποβάλλονται ενστάσεις, κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 11.

6. Μετά την έκδοση της απόφασης της Προϊσταμένης Αρχής επί των ενστάσεων, ή την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας υποβολής, καλούνται οι υποψήφιοι, πριν από δύο πλήρεις εργάσιμες ημέρες, να παραστούν στην εκ μέρους της Επιτροπής Διαγωνισμού διαδικασία ανοίγματος των φακέλων των τεχνικών προσφορών και καταγραφής του περιεχομένου τους. Τα μέλη της Επιτροπής μονογράφουν την ημέρα αυτή τα στοιχεία των φακέλων, καταγράφουν το περιεχόμενό τους στο πρακτικό II και ελέγχουν τη νομιμότητά τους. Εν συνεχείᾳ, σε κλειστές συνεδριάσεις, η Επιτροπή αξιολογεί, βαθμολογεί και κατατάσσει σε πίνακα τις προσφορές των υποψηφίων. Η διαδικασία ελέγχου των τυπικών δικαιολογητικών και αξιολόγησης των προσφορών ολοκληρώνεται μέσα σε προθεσμία δύο μηνών, από την οποία αφαιρείται το χρονικό διάστημα άσκησης των ενστάσεων και έκδοσης απόφασης επ' αυτών. Η προθεσμία μπορεί να παρατείνεται από την Προϊσταμένη Αρχή, ύστερα από εκτίμηση των ειδικών περιστάσεων του διαγωνισμού και ιδίως του

αριθμού των υποψηφίων, χορηγήσει παράταση για την ολοκλήρωση των διαδικασιών. Για τη διαδικασία ελέγχου, αξιολόγησης και βαθμολόγησης των προσφορών συντάσσεται και υπογράφεται από τα μέλη της Επιτροπής το πρακτικό II και γνωστοποιείται στους υποψηφίους, κατά το άρθρο 22. Κατά του πρακτικού αξιολόγησης και ανάθεσης των προκαταρκτικών μελετών μπορεί να υποβάλλονται ενστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11. Η Προϊσταμένη Αρχή μπορεί να αποφασίσει την ανάθεση, έστω και αν οι υποψηφιοί που πληρούν τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης είναι λιγότεροι των τριών.

7. Μετά την έκδοση της απόφασης ανάθεσης, η Προϊσταμένη Αρχή ελέγχει τα δικαιολογητικά των υποψηφίων αναδόχων έναντι των οποίων υποβλήθηκε η υπεύθυνη δήλωση της παραγράφου 1 του άρθρου 15 και καλεί τους επιλαχόντες υποψηφίους, κατά τη σειρά της βαθμολογίας τους, αν κάποιος ή κάποιοι από τους αναδόχους αποκλειστεί κατά τον έλεγχο. Η σύμβαση συνάπτεται κατά το άρθρο 23 και οι ανάδοχοι αναλαμβάνουν να εκπονήσουν την προκαταρκτική μελέτη, μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται στην προκήρυξη. Κατά την υπογραφή της σύμβασης οι ανάδοχοι καταθέτουν εγγύηση καλής εκτέλεσης που ανέρχεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί της κατ' αποκοπήν αμοιβής της προκαταρκτικής μελέτης. Η εγγύηση παρέχεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 24 και ο χρόνος λήξης της πρέπει να υπερκαλύπτει τουλάχιστον κατά ένα μήνα την προθεσμία παράδοσης της προκαταρκτικής μελέτης, καταπίπτει δε, υπέρ του κυρίου του έργου, αν δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα η προκαταρκτική μελέτη. Η Προϊσταμένη Αρχή μπορεί να χορηγήσει παράταση της προθεσμίας παράδοσης της μελέτης, ύστερα από αίτηση όλων ή κάποιων από τους αναδόχους, για σπουδαίο λόγο που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητά τους.

8. Οι προκαταρκτικές μελέτες κατατίθενται, μέχρι την ημέρα και ώρα λήξης της προθεσμίας παράδοσης και ανοίγονται με παρουσία των αναδόχων και αξιολογούνται από την Επιτροπή Διαγωνισμού σε κλειστές συνεδριάσεις. Για τις ενέργειες της Επιτροπής και την αξιολόγηση των μελετών, με τα κριτήρια της παραγράφου 9, συντάσσεται σχετικό πρακτικό, με συνοπτική αιτιολογία, στο οποίο προσαρτάται πίνακας με την αναλυτική βαθμολογία και λεπτομερέστερη αιτιολόγηση, που υπογράφεται από τα μέλη της Επιτροπής. Οι προκαταρκτικές μελέτες βαθμολογούνται κατά κριτήριο, σε εκατονταβάθμια κλίμακα και η βαθμολογία σταθμίζεται με βάση την βαρύτητα των υποκριτηρίων. Εφόσον οι μελέτες λάβουν συνολική βαθμολογία άνω των 60 βαθμών παραλαμβάνονται, μαζί με τις υποστηρικτικές μελέτες που τυχόν τις συνοδεύουν. Η Προϊσταμένη Αρχή, επιλέγει προς υλοποίηση, με ανάθεση των υπολοίπων σταδίων μελετών και με τη διαδικασία του άρθρου 7, την προκαταρκτική μελέτη που έλαβε την ανώτερη βαθμολογία, εκτός αν κριθεί αιτιολογημένα, για λόγους δημοσίου συμφέροντος και ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου, ότι πρέπει να υλοποιηθεί άλλη από τις υποβληθείσες προκαταρκτικές μελέτες, περίπτωση που δεν μπορεί να εφαρμοσθεί σε μελέτες κτιριακών έργων. Ο ανάδοχος της μελέτης που έλαβε τη μεγαλύτερη βαθμολογία υποχρεούται να εκπονήσει την απαιτούμενη από τις οικείες διατάξεις Προμελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΠΠΕ), αφού λάβει υπόψη και αξιολογήσει τις εναλλακτικές λύσεις κατασκευής του έργου που προκύπτουν από όλες τις προκαταρκτικές μελέτες. Οφείλει επίσης να προβεί στην αναγκαία συμπλήρωση του Φακέλου του Έργου της σύμβασης για την εκπόνηση των υπολοίπων σταδίων της μελέτης. Για την εκπόνηση της ΠΠΕ και τις ενέργειες αδειοδότησης του έργου σε στάδιο Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης και τη συμπλήρωση του Φακέλου του Έργου οφείλεται η πρόσθετη αμοιβή που ορίζεται στην προκήρυξη της παραγράφου 1. Κατά του πρακτικού αξιολόγησης των προκαταρκτικών μελετών μπορεί να υποβάλλεται ένσταση μέσα σε προθεσμία δέκα εργασίμων ημερών, επί της οποίας αποφαίνεται η Προϊσταμένη Αρχή, μέσα σε ένα μήνα.

9. Η αξιολόγηση των προκαταρκτικών μελετών αφορά την ποιότητα της τεχνικής

προσφοράς των υποψηφίων, η οποία συνίσταται:

α) Στην πληρότητα της διερεύνησης άλλων λύσεων, προκειμένου ο υποψήφιος να καταλήξει την λύση που προτείνει με την προσφορά του. Η βαρύτητα του κριτηρίου αυτού ορίζεται με την προκήρυξη, μεταξύ 25% έως 35%.

β) Στην πληρότητα των στοιχείων της μελέτης, όπως η τήρηση των προδιαγραφών για την εκπόνησή της. Η βαρύτητα ορίζεται μεταξύ 15% έως 25%.

γ) Στα συγκεκριμένα τεχνικά χαρακτηριστικά της τεχνικής λύσης που προτείνεται για την κατασκευή του έργου, με βάση τα παρακάτω, ενδεικτικά αναφερόμενα, υποκριτήρια:

αα) Τα λειτουργικά χαρακτηριστικά της λύσης.

ββ) Την τεκμηρίωση της προτεινόμενης μεθόδου κατασκευής του έργου, σε συνδυασμό με τον προβλεπόμενο χρόνο υλοποίησής του.

γγ) Τη δαπάνη του έργου, που περιλαμβάνει τη δαπάνη κατασκευής του και την ετήσια δαπάνη λειτουργίας και συντήρησης κατά τη διάρκεια ζωής του, εφόσον ζητείται με την προκήρυξη, στην οποία πρέπει να περιλαμβάνονται συγκεκριμένα οι παράμετροι υπολογισμού της δαπάνης λειτουργίας και συντήρησης του έργου.

δδ) Την περιβαλλοντική θεώρηση της λύσης, συμπεριλαμβανομένης και της αισθητικής της αξίας.

Η συνολική βαρύτητα του κριτηρίου γ' ορίζεται μεταξύ 40% έως 60% και όλα ή κάποια από τα υποκριτήρια αα) έως δδ) μπορών να τίθενται στην προκήρυξη, ανάλογα με τη φύση και τις ιδιαιτερότητες του έργου. Το συγκεκριμένο ποσοστό βαρύτητας των κριτηρίων και υποκριτηρίων αξιολόγησης τίθεται με την προκήρυξη και το σύνολο των επιμέρους ποσοστών ισούται με 100.»

10. Η Προϊσταμένη Αρχή μπορεί, σε οποιαδήποτε φάση της διαδικασίας ανάθεσης, με αιτιολογημένη απόφασή της:

α) Να ανακαλέσει την προκήρυξη και να ακυρώσει το αποτέλεσμα, πριν ή και μετά την κατακύρωσή του, αν διαπιστώσει την παραβίαση διατάξεων που επηρεάζει το αποτέλεσμα του διαγωνισμού και εφόσον δεν αρκεί η μερική ακύρωση της περίπτωσης β'.

β) Να ακυρώσει εν μέρει και να επαναλάβει τη διαδικασία ή να αναμορφώσει το αποτέλεσμά της, αν διαπιστώσει ότι εμφιλοχώρησαν κατά τη διαδικασία σφάλματα και παραλείψεις, που επηρεάζουν το αποτέλεσμα του διαγωνισμού.

γ) Να ακυρώσει το αποτέλεσμα του διαγωνισμού αν δεν αναπτύχθηκε επαρκής συναγωνισμός ή αν υφίστανται βάσιμες ενδείξεις ότι υπήρξε συνεννόηση των διαγωνιζομένων, που επηρέασαν δυσμενώς το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, ή το αποτέλεσμα κριθεί ασύμφορο για την αναθέτουσα αρχή. Αν διαπιστωθεί συνεννόηση υποψηφίων, οι υπαίτιοι αποκλείονται ή, εφόσον η διαδικασία ακυρωθεί συνολικά, δεν γίνονται δεκτοί κατά την επανάληψη της διαδικασίας ανάθεσης της συγκεκριμένης μελέτης ή των επόμενων σταδίων της, κινείται δε με πρωτοβουλία της Προϊσταμένης Αρχής, η διαδικασία επιβολής πειθαρχικών κυρώσεων του άρθρου 40.

δ) Να ανακαλέσει την προκήρυξη, αν δεν επιθυμεί την εκπό ψηφη της μελέτης ή να επαναπροκηρύξει το διαγωνισμό με ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών όρων.

11. Το πρακτικό αξιολόγησης των προκαταρκτικών μελετών της παραγράφου 8, επέχει θέση παραλαβής όσων εξ αυτών κρίθηκαν παραδεκτές. Οι μελέτες περιέρχονται στην κυριότητα της αναθέτουσας αρχής και καταβάλλεται η ορισθείσα αμοιβή.».

Άρθρο 6

1. Ο τίτλος του άρθρου 7 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:
«Ανάθεση μελέτης χωρίς αξιολόγηση τεχνικής λύσης».
2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:
«Για την ανάθεση μελέτης σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2 του άρθρου 5, η αρμόδια υπηρεσία συντάσσει την προκήρυξη και τα λοιπά τεύχη του διαγωνισμού, τα οποία εγκρίνονται από την Προϊσταμένη Αρχή.»
3. Οι περιπτώσεις γ, δ, και ια' της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:
  - «γ) Οι κατηγορίες και τάξεις πτυχίων που απαιτούνται για την εκπόνηση των μελετών, οι οποίες καθορίζονται, με βάση την προεκτιμώμενη αμοιβή για το σύνολο των σταδίων κάθε κατηγορίας, που προβλέπονται από τις οικείες τεχνικές προδιαγραφές. Αν ο διαγωνισμός αφορά μελέτη των γενικών κατηγοριών 36 έως 39 της παραγράφου 2 του άρθρου 2, καλούνται και εταιρείες μελετών ή όμιλοι εγγεγραμμένοι στην αντίστοιχη γενική κατηγορία και τάξη.
  - δ) Η προεκτιμώμενη αμοιβή των προς ανάθεση σταδίων της μελέτης που υπολογίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 7 του άρθρου 4. Αν στον Κανονισμό Προεκτιμώμενων Αμοιβών δεν περιλαμβάνονται τιμές ανά μονάδα φυσικού αντικειμένου για τις κατηγορίες μελετών της σύμβασης, η προεκτιμώμενη αμοιβή υπολογίζεται με βάση τον χρόνο απασχόλησης των αναγκαίων προσώπων και τις αντίστοιχες τιμές που ορίζονται με τον Κανονισμό. Στην προεκτιμώμενη αμοιβή περιλαμβάνονται οι αμοιβές για τον προγραμματισμό, την επίβλεψη και την αξιολόγηση των ερευνητικών και υποστηρικτικών εργασιών της σύμβασης και τη διενέργεια των απαραίτητων ερευνητικών και υποστηρικτικών εργασιών, όταν περιλαμβάνονται στην προεκτιμώμενη αμοιβή της σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 περίπτωση ε' του άρθρου 4. Αναφέρεται επίσης ο κωδικός αριθμός της πίστωσης, από την οποία θα χρηματοδοτηθεί η προς ανάθεση σύμβαση.
- ια) Τα κριτήρια ελέγχου της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, σύμφωνα με το άρθρο 17 και το κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης, καθώς και τα επιμέρους υποκριτήρια και η βαρύτητα ενός εκάστου, όταν επιλέγεται ως κριτήριο η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.»

4. Οι παράγραφοι 3 έως 11 του άρθρου 7 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:
  - «3. Στο διαγωνισμό μπορούν να λάβουν μέρος οι έχοντες δικαίωμα συμμετοχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14, με την κατάθεση φακέλου προσφοράς, που περιλαμβάνει α) τα δικαιολογητικά συμμετοχής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 15, 16 και 17, όπως εξειδικεύονται στην προκήρυξη της σύμβασης, β) την τεχνική και οικονομική προσφορά, όταν κριτήριο ανάθεσης ορίζεται η πλέον συμφέρουσα προσφορά ή γ) την οικονομική προσφορά, όταν εφαρμόζεται η χαμηλότερη τιμή. Όταν εφαρμόζεται η κλειστή διαδικασία, φάκελο τεχνικής και οικονομικής προσφοράς υποβάλλουν οι προσκαλούμενοι από την αναθέτουσα αρχή, ύστερα από τη διαδικασία προεπιλογής, η οποία διενεργείται με βάση κριτήρια ποιοτικής επιλογής που ορίζονται στην προκήρυξη.

4. Η ανάθεση της σύμβασης γίνεται στον προσφέροντα:

- α) Την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή όλων των σταδίων που προβλέπονται στις οικείες προδιαγραφές υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ΕΥΡΩ χωρίς ΦΠΑ, ή όταν πρόκειται περί

σύνθετης μελέτης, η οποία περιλαμβάνει τρεις τουλάχιστον κύριες κατηγορίες μελετών. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 6, 7, 8, 9, 11 και 12.

β) Τη χαμηλότερη τιμή, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 5, 9 και 10, όταν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της περίπτωσης α'.

Κατ'εξαίρεση, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της οικείας αναθέτουσα αρχής και γνώμη του Τμήματος Μελετών του Τεχνικού Συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων, μπορεί να εγκρίνεται η προκήρυξη μελέτης με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά και όταν η σύμβαση δεν πληροί τα κριτήρια της περίπτωσης α', αν αιτιολογείται ειδικώς, ιδίως λόγω της τεχνικής ιδιαιτερότητας της μελέτης και της ανάγκης διασφάλισης της ποιότητάς της, η ανάγκη χρήσης των κριτηρίων της παραγράφου 7.

5. Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η χαμηλότερη τιμή, οι υποψήφιοι υποβάλλουν έντυπο οικονομικής προσφοράς που περιέχει α) την προσφερόμενη ανά κατηγορία μελέτης τιμή για τις κατηγορίες μελετών που αμείβονται κατ'αποκοπήν, β) την προσφερόμενη ανά μονάδα φυσικού αντικειμένου τιμή, για τις μελέτες και εργασίες που αμείβονται κατόπιν επιμέτρησης, γ) τη συνολική προκύπτουσα τιμή για την εκτέλεση της σύμβασης. Ο λόγος της προσφερόμενης τιμής προς την προεκτιμώμενη αμοιβή ανά κατηγορία και στο σύνολο της σύμβασης αποτελεί την τεκμαρτή έκπτωση του υπουργείου ανά κατηγορία και στο σύνολο της σύμβασης αντίστοιχα. Ανάδοχος αναδεικνύεται ο υποψήφιος που προσφέρει τη χαμηλότερη συνολική οικονομική προσφορά, η οποία αποτελεί και την κατ'αποκοπήν αμοιβή του για την εκτέλεση της σύμβασης, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παραγράφου 2 περίπτωση ε' του άρθρου 4, περί του επιμετρούμενου τμήματος της αμοιβής.

6. Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, οι υποψήφιοι υποβάλλουν τεχνική προσφορά η οποία περιλαμβάνει:

α) Τεχνική Έκθεση για την προς εκπόνηση μελέτη, στηριζόμενη στα υπάρχοντα στοιχεία του φακέλου του έργου.

β) Περιγραφή του γενικού προγράμματος εκπόνησης της μελέτης, ήτοι τις απαιτούμενες επιμέρους δραστηριότητες, την αλληλουχία των σταδίων ή φάσεων της κύριας και των υποστηρικτικών μελετών (όταν πρόκειται για σύνθετη μελέτη) την αλληλοτροφοδότηση των μελετών με δεδομένα, τον καθορισμό σημείων ελέγχου και απαιτούμενων ενεργειών και διαδικασιών για την παραγωγή της μελέτης.

γ) Χρονοδιάγραμμα, στο οποίο περιγράφεται η χρονική αλληλουχία των δραστηριοτήτων του εδαφίου β', λαμβανομένου υπόψη του συνολικού χρόνου, όπως προβλέπεται στα τεύχη του διαγωνισμού.

δ) Οργανόγραμμα και έκθεση σχετικά με την ομάδα μελέτης και το συντονιστή της, από τα οποία προκύπτουν τα καθήκοντα και η κατανομή του διατιθέμενου προσωπικού στη διαδικασία εκπόνησης των επιμέρους σταδίων ή φάσεων, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων των εδαφίων β' και γ'.

ε) Στοιχεία για τη συνοχή της ομάδας μελέτης, ήτοι την δυνατότητα καλής συνεργασίας για την απρόσκοπτη και ποιοτικά αποδεκτή εκπόνηση της μελέτης.

7. Τα κριτήρια αξιολόγησης της τεχνικής προσφοράς και ανάθεσης της σύμβασης είναι τα ακόλουθα:

α) Αξιολογείται η τεχνική έκθεση της περιπτώσεως α' της παραγράφου 6, ήτοι, συγκεκριμένα, ο βαθμός κατανόησης του αντικειμένου και των στόχων της προς εκπόνηση μελέτης, με εντοπισμό των θεμάτων στα οποία θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία κατά

την εκπόνηση της μελέτης. Η βαρύτητα του κριτηρίου ορίζεται σε 20% επί της συνολικής βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς.

β) Αξιολογείται η μεθοδολογία του υποψηφίου, βάσει των στοιχείων β' και γ' της παραγράφου 6, ήτοι, συγκεκριμένα αα) ο βαθμός κάλυψης των απαιτήσεων της προς εκπόνηση μελέτης, από δραστηριότητες που παρουσιάζει ο υποψήφιος, ββ) ο βαθμός επάρκειας των ενεργειών και διαδικασιών για την παραγωγή της μελέτης, περιλαμβανομένων και των ενεργειών του συντονιστή και γγ) η τεκμηρίωση της δυνατότητας υλοποίησης και η αξιοπιστία του προτεινόμενου χρονοδιαγράμματος, σε συνδυασμό με τη στελέχωση της ομάδας μελέτης. Η βαρύτητα του υποκριτηρίου αα' ορίζεται σε 10%, του ββ' σε 15% και του γγ' σε 10%, επί της συνολικής βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς.

γ) Αξιολογείται η οργάνωση του υποψηφίου, βάσει των στοιχείων δ' και ε' της παραγράφου 6 και συγκεκριμένα αα) η σαφήνεια στον καθορισμό των καθηκόντων της ομάδας και η επάρκεια της προτεινόμενης ομάδας μελέτης σε σχέση με τη δομή του οργανογράμματος και ββ) ο βαθμός συνοχής της προτεινόμενης ομάδας μελέτης. Η βαρύτητα του υποκριτηρίου αα' ορίζεται σε 25% και του ββ' σε 20%, επί της συνολικής βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς.

δ) Η οικονομική προσφορά του υποψηφίου, η οποία περιέχει τα στοιχεία της παραγράφου 5 και περιλαμβάνει τις αμοβές για την εκπόνηση των μελετών και για τον προγραμματισμό, την επίβλεψη και την αξιολόγηση των αναγκαίων ερευνητικών εργασιών πάσης φύσεως. Η βαρύτητα της οικονομικής προσφοράς στο σύνολο της βαθμολογίας ορίζεται σε 30%.

8. Όταν η συνολική προεκτιμώμενη αμοιβή της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, δεν υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής των π.δ. 59/2007 (Οδηγία 2004/17/EK) και 60/2007 (Οδηγία 2004/18/EK) και κριτήριο ανάθεσης ορίζεται, σύμφωνα με την παράγραφο 4, η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, στα κριτήρια ανάθεσης περιλαμβάνεται, πλέον των αναφερομένων στην παράγραφο 7 κριτηρίων και το κριτήριο της γνώσης των ιδιαίτερων συνθηκών του τόπου εκτέλεσης του προς μελέτη έργου, εκτός αν η Προϊσταμένη Αρχή αποφασίσει, ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής και ως εκ της φύσεως της μελέτης, ότι το κριτήριο αυτό δεν μπορεί να εφαρμοσθεί. Η βαρύτητα του κριτηρίου αυτού στο σύνολο της βαθμολογίας ορίζεται σε δέκα τοις εκατό (10%) και μειώνεται αντίστοιχα η βαρύτητα του κριτηρίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 7.

9. Όταν εφαρμόζεται η ανοικτή διαδικασία για την ανάθεση της σύμβασης, οι φάκελοι των υποψηφίων περιέχουν τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην προκήρυξη για τη διενέργεια του ελέγχου καταλληλότητας, της ποιοτικής επιλογής και της ανάθεσης. Όταν εφαρμόζεται η κλειστή διαδικασία, υποβάλλεται φάκελος που περιέχει τα δικαιολογητικά και στοιχεία που ορίστηκαν στην προκήρυξη για τη διενέργεια της προεπιλογής. Οι φάκελοι υποβάλλονται στο πρωτόκολλο της υπηρεσίας που διεξάγει το διαγωνισμό, μέχρι την καθορισμένη ημέρα και ώρα διεξαγωγής του. Κατά την ημέρα αυτή συνεδριάζει, με παρουσία των υποψηφίων, η Επιτροπή Διαγωνισμού, η οποία παραλαμβάνει τους φακέλους των προσφορών, ανοίγει τους φακέλους των τυπικών δικαιολογητικών και μονογράφει τα στοιχεία που περιέχονται. Εν συνεχείᾳ, σε κλειστή συνεδρίαση, η Επιτροπή Διαγωνισμού ελέγχει το δικαίωμα συμμετοχής, την εκπλήρωση των προϋποθέσεων καταλληλότητας και ποιοτικής επιλογής των υποψηφίων, ζητά τη διευκρίνιση των τυπικών δικαιολογητικών που κρίνει απαραίτητη, κατά τα οριζόμενα στην προκήρυξη και συντάσσει το πρακτικό I, με το οποίο αποκλείει τους υποψηφίους οι οποίοι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής, καταλληλότητας και ποιοτικής επιλογής. Το πρακτικό υπογράφεται από τα μέλη της Επιτροπής και κοινοποιείται στους υποψήφιους, κατά το άρθρο 22. Κατά του πρακτικού μπορεί να υποβάλλονται ενστάσεις, σύμφωνα με την

παράγραφο 3 του άρθρου 11. Όταν εφαρμόζεται η κλειστή διαδικασία, επιλέγεται, βάσει των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής του άρθρου 17, αριθμός υποψηφίων που προβλέπεται στην προκήρυξη, οι οποίοι κρίθηκαν οι πλέον κατάλληλοι, ενώ μπορεί να προεπιλεγεί και μικρότερος αριθμός, εφόσον δεν προκύπτει ο προβλεπόμενος στην προκήρυξη αριθμός κατάλληλων υποψηφίων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται στην περίπτωση αυτή οι υπόλοιπες διατάξεις της παρούσας παραγράφου.

10. Όταν κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης είναι η χαμηλότερη τιμή, μετά την άπρακτη πάροδο της σχετικής προθεσμίας κατά το άρθρο 11 ή την εκδίκαση των ενστάσεων που αφορούν την πρώτη φάση της διαδικασίας, η Επιτροπή Διαγωνισμού ορίζει ημέρα και ώρα συνεδρίασης την οποία γνωστοποιεί στους υποψηφίους, πριν από δύο τουλάχιστον πλήρεις εργάσιμες ημέρες. Κατά τη συνεδρίαση αυτή αποσφραγίζει, με παρουσία των υποψηφίων, τις οικονομικές προσφορές όσων δεν αποκλείσθηκαν, ελέγχει το παραδεκτό και εισηγείται την ανάθεση σύμφωνα με την παράγραφο 5. Οι φάκελοι των υποψηφίων που αποκλείσθηκαν φυλάσσονται, με μέριμνα του προέδρου της Επιτροπής, μέχρι να παρέλθουν οι προθεσμίες που προβλέπονται στο νόμο για τον έλεγχο των πράξεων της αναθέτουσας αρχής, ή να παραιτηθούν γραπτώς οι υποψήφιοι της άσκησης διοικητικών και ενδίκων προσφυγών κατά του αποκλεισμού τους, ή να απορριφθούν οι προσφυγές που ασκήθηκαν.

11. Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα προσφορά, μετά την υπογραφή του πρακτικού I, η Επιτροπή του Διαγωνισμού προβαίνει άμεσα στη συνέχιση της διαδικασίας του διαγωνισμού, χωρίς να αναμείνει την πάροδο της προθεσμίας άσκησης ενστάσεων ή την εκδίκαση τους. Προς τούτο προσκαλεί τους υποψήφιους, πριν από δύο τουλάχιστον πλήρεις εργάσιμες ημέρες, να παραστούν στο άνοιγμα των φακέλων των τεχνικών προσφορών όσων δεν αποκλείσθηκαν, ενώ οι φάκελοι των τεχνικών προσφορών των υποψηφίων που αποκλείσθηκαν παραμένουν κλειστοί και φυλάσσονται με μέριμνα του προέδρου της Επιτροπής, κατά τα αναφερόμενα στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 10. Μετά το άνοιγμα των φακέλων, η Επιτροπή σημειώνει συνοπτικά στο πρακτικό II το περιεχόμενο των φακέλων και τα μέλη της μονογράφουν κάθε φύλλο των στοιχείων της τεχνικής προσφοράς. Εν συνεχείᾳ, σε κλειστές συνεδριάσεις, η Επιτροπή ελέγχει τις τεχνικές προσφορές, τις αξιολογεί και τις βαθμολογεί, με εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης των παραγράφων 7 και 8 και καταγράφει τις ενέργειές της, αιτιολογώντας συνοπτικά την βαθμολόγηση των προσφορών, επισυνάπτοντας στο πρακτικό Πίνακα Αναλυτικής Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης, υπογεγραμμένο από τα μέλη της. Αν σημειωθεί μειοψηφία μελών της Επιτροπής καταγράφεται, σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 2690/1999. Οι τεχνικές προσφορές θεωρούνται αποδεκτές εφόσον κατά κριτήριο η βαθμολογία τους υπερβαίνει τις εβδομήντα (70) μονάδες της εκατονταβάθμιας κλίμακας, αλλιώς απορρίπτονται και ο υποψήφιος αποκλείεται της περαιτέρω διαδικασίας.

Ο έλεγχος των τυπικών δικαιολογητικών και η αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών ολοκληρώνονται, με τη σύνταξη και υπογραφή του πρακτικού II, μέσα σε δύο μήνες από το άνοιγμα των φακέλων. Όταν οι προς αξιολόγηση τεχνικές προσφορές υπερβαίνουν τις οκτώ, η προθεσμία παρατείνεται κατά μία εβδομάδα για κάθε επιπλέον προσφορά. Το πρακτικό II, μαζί με τον Αναλυτικό Πίνακα, κοινοποιούνται στους υποψηφίους, κατά το άρθρο 22 για την άσκηση ενστάσεων, σύμφωνα με την παραγράφου 3 του άρθρου 11.»

5. Στο άρθρο 7 προστίθενται παράγραφοι 12 και 13, ως εξής:

«12. Μετά την οριστικοποίηση της βαθμολογίας των τεχνικών προσφορών, τόσο στην ανοικτή όσο και στην κλειστή διαδικασία, ορίζεται συνεδρίαση της Επιτροπής Διαγωνισμού, η οποία γνωστοποιείται εγγράφως στους υποψηφίους πριν από δύο τουλάχιστον πλήρεις εργάσιμες ημέρες. Κατά τη συνεδρίαση αποσφραγίζονται, με παρουσία των υποψηφίων, οι φάκελοι των οικονομικών προσφορών και καταχωρείται το

περιεχόμενό τους στο πρακτικό. Η Επιτροπή Διαγωνισμού βαθμολογεί τις οικονομικές προσφορές σε εκατονταβάθμια κλίμακα, με βάση το λόγο της μικρότερης οικονομικής προσφοράς προς την προσφορά κάθε υποψηφίου, και εισηγείται την ανάθεση της σύμβασης στον υποψήφιο που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα προσφορά, με στάθμιση της βαθμολογίας των τεχνικών και των οικονομικών προσφορών. Επί ισοβαθμίας προκρίνεται ο υποψήφιος που έλαβε τη μεγαλύτερη βαθμολογία τεχνικής προσφοράς. Το πρακτικό ολοκληρώνεται μέσα σε είκοσι ημέρες και κοινοποιείται στους υποψηφίους, σύμφωνα με το άρθρο 22. Για την ακύρωση του διαγωνισμού εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 6 και για την άσκηση ενστάσεων οι διατάξεις του άρθρου 11.

13. Αν δεν καταστεί δυνατή η ανάθεση στον πρώτο κατά σειρά βαθμολογίας υποψήφιο, επειδή δεν πληροί τις προϋποθέσεις ανάληψης της μελέτης ή δεν κατέθεσε εμπρόθεσμα την εγγύηση καλής εκτέλεσης, η Προϊσταμένη Αρχή κατακυρώνει το διαγωνισμό στο δεύτερο κατά σειρά βαθμολογίας υποψήφιο ή, όταν και ο δεύτερος δεν πληροί τις παραπάνω προϋποθέσεις, στον τρίτο και ούτω καθεξής.»

Άρθρο 7

Το άρθρο 8 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8

Συμφωνίες - πλαίσια

«1. Η διαδικασία ανάθεσης εκπόνησης μελετών ή παροχής υπηρεσιών με συμφωνία-πλαίσιο εφαρμόζεται, όταν πρόκειται να παραχθεί σύνολο όμοιων μελετών ή υπηρεσιών, για τις οποίες δεν είναι γνωστά εκ των προτέρων ορισμένα στοιχεία, ιδίως ο ακριβής προσδιορισμός των επιμέρους συμβάσεων, οι χρόνοι έναρξης και λήξης εκπόνησης των επιμέρους μελετών ή παροχής υπηρεσιών, όπως και οι χώροι στους οποίους θα εκτελεστούν οι συμβάσεις, μπορούν όμως να καθοριστούν οι τιμές και το ανώτατο όριο μονάδων φυσικού αντικειμένου που θα περιληφθούν στη συμφωνία.

2. Για την ανάθεση συμφωνίας-πλαισίου εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 7, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του άρθρου αυτού. Η συμφωνία-πλαίσιο συνάπτεται με έναν ανάδοχο μελέτης ή υπηρεσίας, ο οποίος, ανάλογα με τις απαιτήσεις της προκήρυξης, μπορεί να καλύπτει μία κατηγορία μελέτης του άρθρου 2 ή περισσότερες, σε σύμπραξη ή κοινοπραξία και διαθέτει τα απαιτούμενα από την προκήρυξη προσόντα. Η διάρκεια της συμφωνίας-πλαίσιο προσδιορίζεται στα τεύχη του διαγωνισμού και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα έτη.

3. Στην προκήρυξη συμφωνίας – πλαισίου ορίζεται ως προεκτιμώμενη αμοιβή το μέγιστο δυνατό οικονομικό αντικείμενο όλων των επί μέρους συμβάσεων που προβλέπεται να συναφθούν μέσα στη χρονική περίοδο ισχύος της. Εφόσον η αμοιβή υπερβαίνει το όριο εφαρμογής των π.δ. 59/2007 (Οδηγία 2004/17/EK) και 60/2007 (Οδηγίας 2004/18/EK) κατά περίπτωση, συντάσσεται περίληψη της προκήρυξης, σύμφωνα με τα παραρτήματα II και V αντίστοιχα του Κανονισμού 1564/2005 της Επιτροπής, η οποία αποστέλλεται για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στη διαδικασία καλούνται να λάβουν μέρος όλες οι τάξεις πτυχίου κάθε κατηγορίας μελετών του άρθρου 2 μεταξύ της τάξης πτυχίου που προσδιορίζεται από το μέσο μέγεθος προεκτιμώμενης αμοιβής των επί μέρους συμβάσεων που πρόκειται να ανατεθούν, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα Αρχή και το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της συνολικής προεκτιμώμενης αμοιβής της συμφωνίας πλαισίου. Η μέγιστη αξία των συμφωνιών - πλαισίων που συνάπτονται κατ' έτος απαγορεύεται να υπερβαίνει σε ποσοστό το 20% των

ετήσιων πιστώσεων της αναθέτουσας αρχής για μελέτες και υπηρεσίες, με εκτίμηση τετραετίας. Στον περιορισμό αυτό δεν υπόκεινται οι συμφωνίες - πλαίσιο που συνάπτονται για την προετοιμασία του φακέλου έργου ή έργων, κατά το άρθρο 4 του παρόντος.

4. Η προκήρυξη για τη σύναψη συμφωνίας-πλαισίου περιλαμβάνει τα στοιχεία α', γ' έως η' και ι' έως ιγ' της παραγράφου 2 του άρθρου 7, και επιπλέον αυτών:

α) Το μέγιστο αριθμό επί μέρους συμβάσεων που εκτιμάται ότι θα συναφθούν κατά τη διάρκειά της.

β) Περιγραφή του συνολικού τεχνικού αντικειμένου και του αντικειμένου των επί μέρους συμβάσεων, αν τούτο είναι εφικτό.

γ) Τη συνολική διάρκεια της συμφωνίας - πλαισίου.

δ) Την προθεσμία υπογραφής των επί μέρους συμβάσεων, μετά την κοινοποίηση σχετικής πρόσκλησης εκ μέρους της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

5. Για την ανάθεση της συμφωνίας - πλαισίου εφαρμόζονται οι διαδικασίες διαπίστωσης της καταλληλότητας και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του άρθρου 7 και κριτήριο ανάθεσης ορίζεται η χαμηλότερη τιμή. Η Προϊσταμένη Αρχή κοινοποιεί την κατακυρωτική απόφαση στον επιλεγέντα ανάδοχο με πρόσκληση για την υπογραφή της συμφωνίας, μέσα σε προθεσμία που δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών. Κατά την υπογραφή της συμφωνίας - πλαισίου επιστρέφεται η εγγύηση συμμετοχής του αναδόχου και κατατίθεται εγγύηση καλής εκτέλεσης, που υπολογίζεται σε ποσοστό δύο επί τοις εκατό, επί του ποσού της συμφωνίας - πλαισίου, η οποία παραμένει στα χέρια της Διευθύνουσας Υπηρεσίας μέχρι την εκπνοή του χρόνου ισχύος της συμφωνίας. Όταν, κατά τη διάρκεια ισχύος της συμφωνίας, προκύψει ανάγκη σύναψης επιμέρους σύμβασης, καλείται, ο ανάδοχος να υπογράψει την επιμέρους σύμβαση, με γραπτή πρόσκληση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Η προθεσμία εκτέλεσης της επιμέρους σύμβασης ορίζεται στο ίδιωτικό συμφωνητικό και πρέπει να είναι ανάλογη της απαιτούμενης εργασίας, ενώ οι λοιποί όροι ορίζονται με τα τεύχη του διαγωνισμού. Αν η προθεσμία για την υπογραφή παρέλθει άπρακτη, τεκμαίρεται ότι ο ανάδοχος αρνήθηκε τη σύναψη της, καταπίπτει η εγγύηση καλής εκτέλεσης και η Διευθύνουσα Υπηρεσία κινεί τη διαδικασία κήρυξης του αναδόχου έκπτωτου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33. Με την υπογραφή κάθε επιμέρους σύμβασης κατατίθεται επιπλέον εγγύηση καλής εκτέλεσης ίση προς ποσοστό τρία επί τοις εκατό του ποσού της σύμβασης, η οποία επιστρέφεται στον ανάδοχο, μετά την παράδοση του αντικειμένου της σύμβασης.

6. Κατά τα λοιπά, για την εκτέλεση των συμφωνιών πλαισίων και των επιμέρους συμβάσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 23 έως 37 του νόμου αυτού, όπως έξειδικεύονται στα τεύχη του διαγωνισμού.»

Άρθρο 8

Το άρθρο 9 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 9

Διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παροχής υπηρεσιών

1. Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών της παραγράφου 2β του άρθρου 1 μπορούν να ανατίθενται από τον κύριο του έργου, όταν αφορούν: α) Σε έργα και υπηρεσίες συγχρηματοδοτούμενες από κοινοτικές πηγές χρηματοδότησης, όταν τούτο υπαγορεύεται από τους κανόνες διαχείρισης των κοινοτικών κονδυλίων, β) σύμβαση υπηρεσιών ελέγχου της μελέτης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 25, γ) σε περιπτώσεις στις οποίες

οι αναθέτουσες αρχές αδυνατούν να ανταποκριθούν επαρκώς στα καθήκοντα διοίκησης και επίβλεψης συμβάσεων μελετών και έργων, λόγω ελλιπούς στελέχωσης της τεχνικής τους υπηρεσίας με το κατάλληλο προσωπικό ή λόγω πολυπλοκότητας και εξειδικευμένων απαιτήσεων της συγκεκριμένης σύμβασης. Για την έγκριση της σχετικής προκήρυξης στην περίπτωση γ', απαιτείται, επί ποινή ακυρότητας της διαδικασίας ανάθεσης, η έκδοση γνωμοδότησης του Τεχνικού Συμβουλίου α) του αρμόδιου Υπουργείου στο οποίο υπάγεται, ή από το οποίο εποπτεύεται η αναθέτουσα αρχή ή της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, αν στο αρμόδιο Υπουργείο δεν υφίσταται Τεχνικό Συμβούλιο ή β) της οικείας Περιφέρειας, όταν αναθέτουσα αρχή της σύμβασης είναι Δήμος ή Περιφέρεια. Το Τεχνικό Συμβούλιο μπορεί να γνωμοδοτήσει και υπέρ της τήρησης της διαδικασίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 3.

2. Για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών τηρείται είτε η ανοικτή είτε η κλειστή διαδικασία. Για τη διεξαγωγή της διαδικασίας συντάσσεται και εγκρίνεται από την Προϊσταμένη Αρχή προκήρυξη που περιλαμβάνει τα στοιχεία της παραγράφου 3 και δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 12. Στη διαδικασία μπορούν να μετέχουν όσοι έχουν νόμιμο δικαίωμα συμμετοχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14, με κατάθεση φακέλου προσφοράς, ή εκδήλωσης ενδιαφέροντος, όταν εφαρμόζεται κλειστή διαδικασία ανάθεσης. Ο φάκελος προσφοράς περιλαμβάνει α) φάκελο δικαιολογητικών και στοιχείων των άρθρων 15, 16 και 17, όπως εξειδικεύονται με την προκήρυξη και β) φακέλους τεχνικής και οικονομικής προσφοράς, ανάλογα με το κριτήριο ανάθεσης που εφαρμόζεται. Όταν εφαρμόζεται κλειστή διαδικασία, φάκελο οικονομικής ή και τεχνικής προσφοράς, κατά περίπτωση, υποβάλλουν μόνο οι υποψήφιοι που προεπιλέχθηκαν.

3. Στην προκήρυξη ορίζονται τουλάχιστον:

α) Ο κύριος του έργου, η αναθέτουσα Αρχή και τα αρμόδια αποφαινόμενα όργανα.
β) Το αντικείμενο της σύμβασης, με κάθε δυνατή λεπτομέρεια, όπως προκύπτει από τον εγκεκριμένο Φάκελο του Έργου.

γ) Οι κατηγορίες πτυχίων, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 14, που απαιτούνται για την εκτέλεση της σύμβασης, καθώς και οι αντίστοιχες τάξεις. Η καλούμενη τάξη κάθε κατηγορίας πτυχίου καθορίζεται με βάση την προεκτιμώμενη αμοιβή της κατηγορίας και τα όρια προεκτιμώμενων αμοιβών που αντιστοιχούν στις τάξεις των πτυχίων ανά κατηγορία μελέτης, όπως τα όρια καθορίζονται με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 8 του άρθρου 39.

δ) Η προεκτιμώμενη από την υπηρεσία αμοιβή υπολογίζεται με βάση τον προεκτιμώμενο χρόνο απασχόλησης των αναγκαίων προσώπων και τις τιμές ανά μονάδα χρόνου, όπως προκύπτουν από τον Κανονισμό της παραγράφου 7 του άρθρου 4, εκτός αν υφίστανται τιμές ανά μονάδα φυσικού αντικειμένου, οπότε υπολογίζονται με βάση τις τιμές αυτές. Ορίζεται επίσης ο κωδικός αριθμός της πίστωσης, από την οποία θα χρηματοδοτηθεί η σύμβαση.

ε) Ο πίνακας περιεχομένων του φακέλου του έργου.

στ) Η προθεσμία και ο τρόπος υποβολής του φακέλου προσφοράς, η υπηρεσία στην οποία θα υποβληθούν οι φάκελοι και ο τρόπος κοινοποίησης των εγγράφων της διαδικασίας.

ζ) Οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16, τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής του άρθρου 17 και τα στοιχεία βάσει των οποίων θα διαπιστωθεί η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων.

- η) Τα τεύχη που συνοδεύουν την προκήρυξη και η σειρά ισχύος τους.
- θ) Η προθεσμία εκτέλεσης της σύμβασης, όπως ειδικότερα ορίζεται στα τεύχη του διαγωνισμού.
- ι) Η προθεσμία και ο τρόπος πρόσβασης στο φάκελο του έργου και παραλαβής των τευχών και λοιπών στοιχείων εκδήλωσης ενδιαφέροντος και το αντίτιμο για την προμήθειά τους.
- ια) Ο χρόνος ισχύος της προσφοράς και η εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό. Η εγγύηση συμμετοχής έχει ελάχιστο χρόνο ισχύος που υπερκαλύπτει τουλάχιστον κατά ένα (1) μήνα το χρόνο ισχύος της προσφοράς, πληροί τις προϋποθέσεις των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 24 και το ποσοστό της ορίζεται σε δύο τοις εκατό (2%) επί του ποσού της προεκτιμώμενης αμοιβής.
- ιβ) Η τήρηση κλειστής ή ανοικτής διαδικασίας και το κριτήριο ανάθεσης. Εφόσον επιλεγεί η κλειστή διαδικασία, ορίζεται ο αριθμός των υποψηφίων που θα προεπιλεγούν, οι οποίοι δεν μπορεί να είναι λιγότεροι από πέντε.
4. Για την ανάθεση εφαρμόζεται ως κριτήριο είτε η χαμηλότερη τιμή, είτε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να θέσει στην προκήρυξη κριτήρια και να προβεί σε ποιοτική επιλογή των υποψηφίων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17. Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η χαμηλότερη τιμή, οι υποψηφίοι υποβάλλουν έντυπο οικονομικής προσφοράς, στο οποίο αναγράφουν την προσφερόμενη τιμή ανά κατηγορία υπηρεσιών και τη συνολική τιμή για την εκτέλεση της σύμβασης. Ανάδοχος αναδεικνύεται ο υποψήφιος που προσφέρει τη χαμηλότερη συνολική προσφορά.
5. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου τεχνικού συμβουλίου, να αποφασίσει την ανάθεση στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, όταν κρίνει ότι η εκτέλεση της σύμβασης παρουσιάζει ιδιαίτερες τεχνικές απαιτήσεις. Στην περίπτωση αυτή, το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς, τα κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης και η βαρύτητά τους καθορίζονται με την προκήρυξη. Μεταξύ των κριτηρίων περιλαμβάνεται και η οικονομική προσφορά και η βαρύτητά του ορίζεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό στο σύνολο της βαθμολογίας.
6. Για τη διεξαγωγή και κατακύρωση του διαγωνισμού εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 9 έως 13 του άρθρου 7.»

Άρθρο 9

1. Η περίπτωση στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του ν. 3316/2005, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:
- «στ) Όταν πρόκειται να ανατεθεί μελέτη με προεκτιμώμενη αμοιβή μέχρι 30.000 ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.), ή σύμβαση παροχής υπηρεσιών με προεκτιμώμενη αμοιβή 15.000 ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.). Τα όρια αναπροσαρμόζονται κατ'έτος, σύμφωνα με τον συντελεστή αναθεώρησης της παραγράφου 8 του άρθρου 4. Η ανάδειξη του αναδόχου πραγματοποιείται με κλήρωση, κατά την ακόλουθη διαδικασία: Η Προϊσταμένη Αρχή ή το όργανο που αυτή εξουσιοδοτεί, εγκρίνει σχετική προκήρυξη, περίληψη της οποίας αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, δέκα τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν την υποβολή αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος, εκ μέρους των ενδιαφερομένων, που έχουν τα νόμιμα προσόντα συμμετοχής, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 14 έως 17. Η περίληψη από σέλλεται από την αναθέτο υπαρχή προς το Τ.Ε.Ε. σε ηλεκτρονική μορφή, αναρτάται με ευθύνη των υπηρεσιών του Τ.Ε.Ε. και παραμένει στην ιστοσελίδα τουλάχιστον μέχρι δύο πλήρεις ημέρες πριν την ημερομηνία

υποβολής προσφορών και για την απόδειξη του χρόνου ανάρτησης και της παραμονής της πρόσκλησης στην ιστοσελίδα εκδίδεται βεβαίωση του Τ.Ε.Ε.. Στην περίληψη αναφέρονται τα κύρια στοιχεία της προκήρυξης, ήτοι τα στοιχεία της αναθέτουσας αρχής, ο τίτλος της σύμβασης, όπως προκύπτει από το Φάκελο του Έργου, η προεκτιμώμενη αμοιβή, η οποία καθορίζεται με βάση τις διατάξεις των παραγράφων 2 περίπτωση ε΄ και 7 του άρθρου 4, οι καλούμενες κατηγορίες και τάξεις πτυχίων, η ζητούμενη ειδική τεχνική ικανότητα, στοιχεία επικοινωνίας με την υπηρεσία που διαθέτει τα τεύχη του διαγωνισμού, η προθεσμία υποβολής της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και ο χρόνος και ο τόπος διενέργειας της κλήρωσης. Στην κλήρωση, ενώπιον της Επιτροπής που ορίζεται από την Προϊσταμένη Αρχή, περιλαμβάνονται όσοι υπέβαλαν εμπρόθεσμα αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, οι οποίοι μπορούν να παρίστανται στη διενέργεια της κλήρωσης. Για την κλήρωση η Επιτροπή συντάσσει πρακτικό στο οποίο αναφέρονται, κατά σειρά εξόδου από την κληρωτίδα, ο πρώτος και οι επιλαχόντες υποψήφιοι, σε ικανό αριθμό. Μετά τη διεξαγωγή της κλήρωσης, η Επιτροπή ανοίγει, σε συνεδρίαση στην οποία μπορούν να παρίστανται οι υποψήφιοι, τους φακέλους των δικαιολογητικών των υποψηφίων, με τη σειρά κατάταξης, ήτοι το δικαίωμα και τα δικαιολογητικά συμμετοχής και τα στοιχεία τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας. Αν αποκλειστεί ο πρώτος υποψήφιος, επειδή δεν πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής, ανοίγεται και εξετάζεται ο φάκελος του δεύτερου, και ούτω καθεξής, μέχρι την ανάδειξη αναδόχου. Η αμοιβή του αναδόχου καθορίζεται με την προκήρυξη και δεν μπορεί να υπολείπεται ποσοστού 70% της προεκτιμώμενης αμοιβής. Με βάση τις διατάξεις της παρούσας περίπτωσης μπορούν να ανατεθούν από τις αναθέτουσες αρχές κατ' έτος μία ή περισσότερες συμβάσεις μελετών και υπηρεσιών, συνολικού προϋπολογισμού μέχρι ποσοστού 10% των εγκεκριμένων, για την ανάθεση συμβάσεων μελετών και υπηρεσιών πιστώσεων. Συμβάσεις που συνάπτονται κατά παράβαση των διατάξεων της περίπτωσης αυτής είναι άκυρες και δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα.»

2. Η παράγραφος 5 του άρθρου 10 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Όταν οι αναθέτουσες Αρχές προσφεύγουν στη διαδικασία της παραγράφου 2, σύμφωνα με τις περιπτώσεις α΄ και γ΄, καλούν για διαπραγμάτευση τουλάχιστον τρεις υποψηφίους, εφόσον υπάρχει επαρκής αριθμός υποψηφίων με τα νόμιμα προσόντα. Στην περίπτωση στ' της παραγράφου 2, η σύμβαση υπογράφεται με τον ανάδοχο που αναδεικνύεται από τη διαδικασία της κλήρωσης.»

Άρθρο 10

Το άρθρο 11 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 11 - Ενστάσεις

1. Ενστάσεις κατά της προκήρυξης και των τευχών του διαγωνισμού μπορούν να ασκηθούν το αργότερο δεκαπέντε πλήρεις ημέρες πριν από τη διενέργεια του διαγωνισμού. Η ένσταση κατατίθεται στην Υπηρεσία που διενεργεί τον διαγωνισμό, και απευθύνεται στην αναθέτουσα αρχή. Στην ένσταση αποφαίνεται η Προϊσταμένη Αρχή, το αργότερο πέντε πλήρεις εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα διενέργειας του διαγωνισμού, διαφορετικά θεωρείται ότι η ένσταση απορρίφθηκε. Η απόφαση επί της ένστασης κοινοποιείται αυθημερόν με τηλεομοιοτυπία στους ενδιαφερόμενους που έλαβαν τεύχη του διαγωνισμού και για την απόδειξη παραλαβής εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2672/1998. Αν η αποδοχή της ένστασης δεν συνεπάγεται αλλαγή των όρων συμμετοχής στον διαγωνισμό ή σημαντική αλλαγή στη ζητούμενη τεχνική προσφορά, αλλά επηρεάζει τους όρους διεξαγωγής και απαιτεί προσαρμογή των προσφορών των ενδιαφερομένων, χορηγείται ανάλογη παράταση της προθεσμίας υποβολής των προσφορών μέχρι δεκαπέντε

ημέρες, η οποία γνωστοποιείται στους ενδιαφερόμενους που έλαβαν τεύχη του διαγωνισμού με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

2. Στις ανοιχτές διαδικασίες του νόμου αυτού με κριτήριο ανάθεσης τη χαμηλότερη τιμή οι διαγωνιζόμενοι έχουν δικαίωμα υποβολής ένστασης κατά του πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού που εκδίδεται μετά τον έλεγχο της καταλληλότητας και ποιοτικής επιλογής (πρακτικό I) και του πρακτικού εισήγησης για ανάθεση (πρακτικό II). Η προθεσμία των ενστάσεων κατά του πρακτικού I είναι οκτώ εργάσιμες ημέρες και κατά του πρακτικού II τρεις εργάσιμες ημέρες από την κοινοποίησή τους. Όταν εφαρμόζεται η κλειστή διαδικασία η προθεσμία ένστασης κατά του πρακτικού προεπιλογής είναι οκτώ εργάσιμες ημέρες.

3. Κατά την ανάθεση σύμβασης για την εκπόνηση προκαταρκτικών μελετών, σύμφωνα με το άρθρο 6, καθώς και όταν εφαρμόζονται οι διαδικασίες ων άρθρων 7 και 9, όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, μπορούν να ασκηθούν ενστάσεις κατά του πρακτικού που αφορά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και ποιοτικής επιλογής (πρακτικό I) μέσα σε οκτώ εργάσιμες ημέρες από την κοινοποίησή του. Κατά του πρακτικού αξιολόγησης και βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών (πρακτικό II), μπορούν να ασκηθούν ενστάσεις μέσα σε δέκα εργάσιμες ημέρες από την κοινοποίησή του και κατά του πρακτικού βαθμολόγησης της οικονομικής προσφοράς και εισήγησης για ανάθεση (πρακτικό III), μέσα σε τρεις εργάσιμες ημέρες, από την κοινοποίησή του.

4. Η Επιτροπή Διαγωνισμού αναφέρει στα πρακτικά της την προθεσμία υποβολής ένστασης, κατά τα προαναφερόμενα. Για την υποβολή των ενστάσεων, οι υποψήφιοι έχουν δικαίωμα πρόσβασης στους φακέλους των συνυποψηφίων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2690/1999, με επιτόπια μελέτη και λήψη φωτοαντιγράφων των εγγράφων που θεωρούν κρίσιμα για την στήριξη των εννόμων συμφερόντων τους. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αρνηθεί αιτιολογημένα την ικανοποίηση αιτημάτων για έκδοση φωτοαντιγράφων, όλου αδιακρίτως του περιεχομένου των φακέλων, όταν κρίνει ότι ασκούνται καταχρηστικά, εν όψει των συνθηκών του διαγωνισμού και έλλειψης του απαιτούμενου προσωπικού. Οι ενστάσεις υποβάλλονται στην υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό και απευθύνονται στην Προϊσταμένη Αρχή, η οποία αποφασίζει, με την επιφύλαξη της παραγράφου 5, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε εργάσιμες ημέρες από την υποβολή τους, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Διαγωνισμού. Οι άμεσα θιγόμενοι από ενστάσεις συνυποψηφίων τους, μπορούν να λάβουν αντίγραφο των ενστάσεων και να υποβάλλουν στην Επιτροπή σχετικό υπόμνημα.

5. Οι ενστάσεις που αφορούν την αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών απευθύνονται στην Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων, όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή της σύμβασης υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής των π.δ. 59/2007 (Οδηγία 2004/17/EK) και 60/2007 (Οδηγία 2004/18/EK). Οι ενστάσεις υποβάλλονται στην υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό, η οποία τους διαβιβάζει μέσα σε δύο εργάσιμες ημέρες, μαζί με το φάκελο, στην Α.Ε.Μ.Ε. η οποία αποφασίζει μέσα σε ένα μήνα από την παραλαβή του πλήρους φακέλου. Όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή δεν υπερβαίνει τα ως άνω όρια, επί των ενστάσεων γνωμοδοτεί η Επιτροπή Διαγωνισμού, μέσα σε δέκα εργάσιμες ημέρες και αποφασίζει η Προϊσταμένη Αρχή, μέσα σε είκοσι εργάσιμες ημέρες από την υποβολή της ένστασης.

6. Αν γίνει δεκτή ένσταση κατά του πρακτικού I, που αφορά αποκλεισμό υποψηφίου, η Προϊσταμένη Αρχή διαμορφώνει ανάλογα το πρακτικό της Επιτροπής με την απόφασή της. Εφόσον κριτήριο ανάθεσης αποτελεί η πλέον συμφέρουσα προσφορά, η Επιτροπή Διαγωνισμού προχωρεί στο άνοιγμα και την αξιολόγηση της τεχνικής προσφοράς του παρανόμως αποκλεισθέντος και διαμορφώνει ανάλογα το πρακτικό και τον πίνακα αξιολόγησης. Αν γίνει δεκτή ένσταση που αφορά το νομότυπο της τεχνικής προσφοράς διαγωνιζόμενου, το αποφασίζοντας κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου όργανο

διαμορφώνει με απόφασή του το πρακτικό. Αν γίνει δεκτή ένσταση που αφορά στη βαθμολόγηση της τεχνικής προσφοράς, το ως άνω όργανο αναπέμπει το πρακτικό στην Επιτροπή Διαγωνισμού με αναλυτικές παρατηρήσεις, σχετικά με τις πλημμέλειες της βαθμολόγησης, τις οποίες είναι υποχρεωμένη να λάβει υπόψη η Επιτροπή και να επαναξιολογήσει ή να αιτιολογήσει πληρέστερα, ανάλογα με το περιεχόμενο της απόφασης, το πρακτικό της, το οποίο κοινοποιείται στους θιγόμενους από την αναμόρφωσή του υποψήφιους, οι οποίοι έχουν δικαίωμα να υποβάλλουν ενστάσεις, μόνο για λόγους που δεν είχαν προβληθεί ούτε και μπορούσαν να προβληθούν κατά του αρχικού πρακτικού. Αν το αποφασίζον όργανο, επιλαμβανόμενο νέας ένστασης κατά του αναμόρφωθέντος πρακτικού, κρίνει αιτιολογημένα ότι η Επιτροπή Διαγωνισμού δεν συμμορφώθηκε στην προηγούμενη απόφασή της, οριστικοποιεί την αξιολόγηση επαναβαθμολογώντας ή αιτιολογώντας πληρέστερα το πρακτικό.

7. Όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής των π.δ. 59/2007 (Οδηγία 2004/17/EK) και 60/2007 (Οδηγία 2004/18/EK), κατά των αποφάσεων της Προϊσταμένης Αρχής επί των ενστάσεων, ασκείται προδικαστική προσφυγή σύμφωνα με το ν. 3886/2010, ενώπιον του οργάνου που έχει αρμοδιότητα ανάθεσης της σύμβασης. Κατά των αποφάσεων της Α.Ε.Μ.Ε. της παραγράφου 5 ασκείται απευθείας αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατά το άρθρο 5 του ίδιου νόμου.

8. Για το παραδεκτό της ένστασης προσκομίζεται, εντός δύο εργασίμων ημερών από την υποβολή της, γραμμάτιο είσπραξης ποσού ίσου με το 0,10 επί τοις εκατό (0,10%) επί της προεκτιμώμενης αμοιβής, το ύψος του οποίου δεν μπορεί να είναι μικρότερο των τριακοσίων (300) και μεγαλύτερο των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ. Το γραμμάτιο είσπραξης αυτό αποτελεί έσοδο της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων. Το παράβολο επιστρέφεται με πράξη της Προϊσταμένης Αρχής, αν γίνει αποδεκτή η ένσταση ή του αποφασίζοντος διοικητικού οργάνου ή του δικαστηρίου, αν γίνει δεκτή αντίστοιχα ειδική διοικητική προσφυγή ή ένδικο βοήθημα, εφαρμοζόμενων αναλόγως των διατάξεων των παραγράφων 9 έως 11 του άρθρου 277 του ν. 2717/1999.»

Άρθρο 11

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 12 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Στις διαδικασίες του νόμου αυτού, πλην των περιπτώσεων ανάθεσης με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 10, περίληψη της προκήρυξης αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) και δημοσιεύεται σε μία ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα με πανελλήνια κυκλοφορία και μία ημερήσια εφημερίδα της πρωτεύουσας της περιφερειακής ενότητας στον οποίο πρόκειται να κατασκευαστεί το έργο το οποίο αφορά η μελέτη ή η υπηρεσία, ή της έδρας της Περιφέρειας, αν στην έδρα της περιφερειακής ενότητας δεν εκδίδεται ημερήσια εφημερίδα, ή αν το έργο πρόκειται να εκτελεστεί σε περισσότερες περιφερειακές ενότητες. Αναρτάται επίσης περίληψη της προκήρυξης στην ιστοσελίδα του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, αν καλούνται πτυχία των κατηγοριών 24 έως 31 και του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος αν καλούνται πτυχία των κατηγοριών 3 και 5. Η περίληψη παραμένει αναρτημένη στις ιστοσελίδες για χρονικό διάστημα 15 ημερών τουλάχιστον. Για την ημερομηνία και τον συνολικό χρόνο ανάρτησης στις ιστοσελίδες εκδίδεται σχετική βεβαίωση των Επιμελητηρίων.

2. Όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή όλων των σταδίων της μελέτης, συμπεριλαμβανομένου του κονδυλίου των απροβλέπτων, όπως καθορίζεται στην παράγραφο 2 περίπτωση ε' του άρθρου 4 και χωρίς να συνυπολογίζεται ο Φ.Π.Α., υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής των π.δ. 59/2007 (Οδηγία 2004/17/EK) και 60/2007 (Οδηγία 2004/18/EK), αποστέλλεται για

δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης περίληψη της προκήρυξης, που συντάσσεται σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος II του Κανονισμού 1564/2005 της Επιτροπής. Η ίδια υποχρέωση υφίσταται και όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή της σύμβασης παροχής υπηρεσιών υπερβαίνει τα ως άνω όρια. Η αναθέτουσα Αρχή πρέπει να είναι πάντοτε σε θέση να αποδείξει την ημερομηνία αποστολής.»

2. Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 12 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«4. Μετά την έναρξη του έτους οι αναθέτουσες Αρχές δημοσιεύουν γνωστοποίηση για τις συμβάσεις μελετών ή υπηρεσιών που προτίθενται να αναθέσουν κατά το έτος αυτό, με προκαταρκτική προκήρυξη που συντάσσεται κατά το υπόδειγμα του παραρτήματος I του Κανονισμού 1564/2005 της Επιτροπής. Η γνωστοποίηση δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.). Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 1 εφαρμόζονται και στην ανάρτηση του προηγούμενου εδαφίου.

5. Περίληψη της απόφασης ανάθεσης σύμβασης του νόμου αυτού, καθώς και σύμβασης ανάθεσης έργου με το σύστημα υποβολής προσφορών μελέτη και κατασκευή του άρθρου 8 του ν. 3669/2008, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με υπόδειγμα που εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, αναρτάται στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Αν η προεκτιμώμενη αμοιβή της σύμβασης υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής των π.δ. 59/2007 (Οδηγία 2004/17/EK) και 60/2007 (Οδηγία 2004/18/EK), η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει, μέσα σε προθεσμία σαράντα οκτώ ημερών στην πρώτη περίπτωση και δύο μηνών στη δεύτερη, από την ημέρα σύναψης της συμβάσεως, γνωστοποίηση με τα αποτελέσματα της διαδικασίας σύναψης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία συντάσσεται κατά το υπόδειγμα του παραρτήματος III του Κανονισμού 1564/2005 της Επιτροπής. Για τις επί μέρους συμβάσεις που στηρίζονται σε συμφωνία πλαίσιο δεν αποστέλλεται προς δημοσίευση περίληψη ή πρακτικό. Στο έγγραφο της σύμβασης αναφέρεται υποχρεωτικά η ημερομηνία αποστολής της περίληψης.»

Άρθρο 12

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Όταν εφαρμόζεται η ανοιχτή διαδικασία η προθεσμία αυτή δεν πρέπει να είναι μικρότερη των πενήντα δύο ημερών από την ημέρα αποστολής της περίληψης ή της ανακοίνωσης για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο Τ.Ε.Ε. και τα άλλα επιμελητήρια και τις εφημερίδες που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 12. Οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 36 του π.δ. 59/2007 (Οδηγία 2004/17/EK) και των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 32 του π.δ. 60/2007 (Οδηγία 2004/18/EK) εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή. Στην περίπτωση αυτή η μειωμένη προθεσμία που προβλέπεται στις διατάξεις αυτές εφαρμόζεται και στις δημοσιεύσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 12.»

2. Τα εδάφια τέταρτο και πέμπτο της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«Όταν προκηρύσσεται σύμβαση με προεκτιμώμενη αμοιβή κάτω του ορίου εφαρμογής των π.δ. 59/2007 (Οδηγία 2004/17/EK) και 60/2007 (Οδηγία 2004/18/EK), η προθεσμία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα ημερών, από την ημέρα αποστολής περίληψης της προκήρυξης και της ανακοίνωσης αντίστοιχα, στα Επιμελητήρια και τις εφημερίδες της

παραγράφου 1 του άρθρου 12. Για τον υπολογισμό των προθεσμιών δεν λαμβάνεται υπόψη η ημέρα αποστολής της προκήρυξης και η ημέρα υποβολής των αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή των προσφορών».

Άρθρο 13

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στις διαδικασίες για την ανάθεση σύμβασης μελέτης του νόμου αυτού ή μελέτης έργων του ν. 3389/2005, όπως ισχύει κάθε φορά, ή σύμβασης υπηρεσιών που αφορά την προετοιμασία, τη διαχείριση ή τον έλεγχο μελέτης, δικαιούνται να συμμετέχουν εγκατεστημένα στην Ελλάδα φυσικά και νομικά πρόσωπα, εφόσον είναι εγγεγραμμένα στις κατά νόμο απαιτούμενες τάξεις και κατηγορίες ή τις γενικές κατηγορίες του Μητρώου Μελετητών ή του Μητρώου Εταιρειών Μελετών που προβλέπονται στο άρθρο 39.»

2. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 14 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης υπηρεσιών το υ νό μο υ αυτού πο υ αφο ρο ύ την υποστήριξη της αναθέτουσας αρχής στη διοίκηση, επίβλεψη και έλεγχο τεχνικού έργου, δικαιούνται να συμμετέχουν νομικά ή φυσικά πρόσωπα εγγεγραμμένα στις κατά νόμο απαιτούμενες τάξεις των ειδικών κατηγοριών 1 και 2 της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του παρόντος.

4. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία εκδίδεται μετά την εγγραφή επαρκούς αριθμού παρόχων υπηρεσιών και εταιρειών παροχής υπηρεσιών στις οικείες κατηγορίες και τάξεις του Μητρώου του άρθρου 39 ορίζεται η έναρξη εφαρμογής της παραγράφου 3. Μέχρι την έκδοση της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου, στους διαγωνισμούς λαμβάνοντων μέρος εγγεγραμμένοι στις κατηγορίες μελετών των Μητρώων Μελετητών και Εταιρειών Μελετών και στην ομάδα παροχής των υπηρεσιών προβλέπεται υποχρεωτικά, στην περίπτωση αυτή, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 περίπτωση β' του άρθρου 17, η συμμετοχή φυσικών προσώπων με ανάλογη εμπειρία στην παροχή των υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης.»

Άρθρο 14

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 15 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την παραδεκτή συμμετοχή στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων του νόμου αυτού διενεργείται έλεγχος καταλληλότητας και ποιοτικής επιλογής των υποψηφίων. Για τη διαπίστωση της καταλληλότητας των υποψηφίων υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση, ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους λόγοι αποκλεισμού, από τους αναφερόμενους στο άρθρο 16 και για τον έλεγχο της τεχνικής και επαγγελματικής τους ικανότητας (ποιοτική επιλογή), τα στοιχεία της παραγράφου 1 του άρθρου 17 που ορίζονται με την προκήρυξη, ανάλογα με τη φύση και την πολυπλοκότητα του αντικειμένου της σύμβασης. Για την απόδειξη ότι δεν συντρέχουν οι ασυμβίβαστες ιδιότητες του ν. 3310/2005 (Α'30), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3414/2005 (Α'279), υποβάλλεται σχετική υπεύθυνη δήλωση. Ο υποψήφιος που αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος σύμβασης προσκομίζει στην υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό, ύστερα από γραπτή πρόσκληση και μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών, τα επί μέρους δικαιολογητικά και έγγραφα, έναντι των οποίων υποβλήθηκε η δήλωση του πρώτου εδαφίου, τα οποία ελέγχονται, προκειμένου να διαπιστωθεί η ακρίβεια του περιεχομένου της υπεύθυνης δήλωσης. Μέσα στην ίδια προθεσμία προσκομίζει επίσης και την εγγύηση καλής εκτέλεσης, όταν η σύμβαση δεν υποβάλλεται σε προσυμβατικό έλεγχο

στο Ελεγκτικό Συνέδριο, αλλιώς προσκομίζεται κατά την υπογραφή της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 23. Αν δεν προσκομιστούν τα στοιχεία που ζητήθηκαν μέσα στην προθεσμία, ή αποδεικνύεται ότι συντρέχει λόγος αποκλεισμού του αναδόχου, αποκλείεται και η σύμβαση συνάπτεται με τον επόμενο κατά σειρά υποψήφιο, ο οποίος υποβάλλεται στον ίδιο έλεγχο και ούτω καθεξής. Ο ανάδοχος μπορεί να ζητήσει παράταση της προθεσμίας προσκόμισης των δικαιολογητικών, επικαλούμενους σπουδαίο λόγο που δικαιολογεί την αδυναμία τήρησης της αρχικής προθεσμίας. Επί του αιτήματος αποφασίζει ο προϊστάμενος της υπηρεσίας που διεξάγει το διαγωνισμό και μπορεί να παρατείνει την προθεσμία κατά δέκα ημέρες με αιτιολογημένη πράξη του. Η πράξη παράτασης της προθεσμίας και η πράξη με την οποία κρίνονται νόμιμα τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά κοινοποιούνται στους υποψήφιους που κατατάχθηκαν στη δεύτερη και τρίτη θέση, οι οποίοι μπορούν να υποβάλλουν ένσταση, μέσα σε πέντε εργάσιμες ημέρες. Επί της ενστάσεως αποφασίζει η Προϊσταμένη Αρχή.»

2. Στο άρθρο 15 του ν. 3316/2005 προστίθενται παράγραφοι 7 και 8, ως εξής:

«7. Πριν αποφασίσει τον αποκλεισμό διαγωνιζομένου για λόγους που αφορούν την πληρότητα και νομιμότητα των δικαιολογητικών συμμετοχής και ποιοτικής επιλογής που περιέχονται στο σχετικό φάκελο, η Επιτροπή Διαγωνισμού υποχρεούται, τηρώντας την αρχή του ίσου μέτρου κρίσης, να τον καλέσει, με κάθε πρόσφορο μέσο και σε συγκεκριμένη προθεσμία, να διευκρινίσει προσκομισθέντα δικαιολογητικά και στοιχεία, που κατά την κρίση της απαιτούν διευκρίνιση.

8. Δεν επιτρέπονται συμπληρώσεις ή διευκρινίσεις των στοιχείων και εγγράφων του φακέλου της τεχνικής προσφοράς. Οι ασάφειες και ελλείψεις των στοιχείων αυτών εκτιμώνται κατά την αξιολόγηση και βαθμολόγηση των προσφορών. Η Επιτροπή Διαγωνισμού δικαιούται, προκειμένου να επαληθεύσει τα δηλούμενα στοιχεία, να ζητήσει απευθείας πληροφορίες από τους εργοδότες των υποψηφίων, που δηλώνονται με την τεχνική προσφορά, τηρώντας την αρχή της ίσης μεταχείρισης.»

Άρθρο 15

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 17 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την ανάθεση της σύμβασης με κριτήριο είτε τη χαμηλότερη τιμή, είτε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, διενεργείται επιλογή μεταξύ των υποψηφίων με κριτήρια τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας (ποιοτική επιλογή), που αποδεικνύονται με στοιχεία για την τεχνογνωσία, την εμπειρία και την αξιοπιστία τους, τα οποία είναι τα ακόλουθα:

α) Κατάλογος με τις κυριότερες μελέτες ή υπηρεσίες παρόμοιας φύσης με την προς ανάθεση σύμβαση, ήτοι ανάλογου μεγέθους, πολυπλοκότητας και εξειδικευμένων απαιτήσεων. Το χρονικό διάστημα στο οποίο προσφέρθηκαν οι υπηρεσίες ορίζεται με την προκήρυξη και κυμαίνεται μεταξύ τριών μέχρι δεκαπέντε ετών, πριν την ημέρα της υποβολής των προσφορών και εξαρτάται, ιδίως, από τη συχνότητα ανάθεσης συμβάσεων με παρόμοιο αντικείμενο, σε συνδυασμό και με την ανάγκη εξασφάλισης του μέγιστου δυνατού συναγωνισμού. Ο κατάλογος αναφέρει τον εργοδότη, δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, το αντικείμενο και το συμβατικό ποσό της κάθε σύμβασης, το χρονικό διάστημα παροχής των υπηρεσιών, τον χρόνο παράδοσης και έγκρισης του προϊόντος της σύμβασης. Προσκομίζονται επίσης πιστοποιητικά ή και υπεύθυνες δηλώσεις των εργοδοτών, από τα οποία προκύπτουν ο ανάδοχος, ο χρόνος παράδοσης και έγκρισης των προϊόντων της σύμβασης και η καλή εκτέλεσή της.

β) Βιογραφικά σημειώματα των προσώπων που περιλαμβάνονται ως μέλη στην ομάδα

εκπόνησης της μελέτης ή παροχής των υπηρεσιών που προτείνουν οι υποψήφιοι, όταν τα μέλη αυτά έχουν ιδιαίτερη σημασία για την καλή εκτέλεση της σύμβασης. Στα βιογραφικά σημειώματα αναφέρονται και επισυνάπτονται, ιδίως, οι τίτλοι σπουδών των ανωτέρω προσώπων και αποδείξεις περί των επαγγελματικών τους προσόντων.

γ) Δήλωση και στοιχεία για το μέσο ετήσιο εργατοϋπαλληλικό δυναμικό του διαγωνιζόμενου και για τον αριθμό των στελεχών του κατά την τελευταία τριετία.

δ) Δήλωση και στοιχεία σχετικά με τον τεχνικό του εξοπλισμό.

ε) Δήλωση και στοιχεία σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνει για την εξασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών του.

Η αναθέτουσα αρχή, περιλαμβάνει στον Φάκελο του Έργου, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 3 του άρθρου 4 και στην προκήρυξη της σύμβασης όλα ή κάποια εκ των ανωτέρω υπό α' έως ε' στοιχείων. Το εύρος των πληροφοριών και τα ελάχιστα επίπεδα ικανότητας που απαιτούνται για συγκεκριμένη σύμβαση πρέπει να είναι σχετικά και αναλογικά με το περιεχόμενο της σύμβασης.»

2. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 17 του ν. 3316/2005 προστίθεται τρίτο εδάφιο, ως εξής:

«Στα τεύχη του διαγωνισμού τίθενται όροι που διασφαλίζουν ότι ο τρίτος που στηρίζει τον υποψήφιο, θέτει τις δυνατότητές του στη διάθεση του υποψηφίου, κατά την εκτέλεση της σύμβασης.»

Άρθρο 16

1. Ο τίτλος του άρθρου 18 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Υποκατάσταση υποψηφίου ή μέλους εταιρείας ή κοινοπραξίας και αντικατάσταση μέλους της ομάδας εκτέλεσης της σύμβασης»

2. Τα εδάφια τρίτο και τέταρτο της παραγράφου 3 του άρθρου 18 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«Αν διαπιστωθεί μεταβολή στη στελέχωση διαγωνιζόμενου, η οποία επηρεάζει την ομάδα μελέτης, το στέλεχος που αποχώρησε από την ομάδα δεν υπολογίζεται κατά την αξιολόγηση, εκτός αν η μεταβολή αυτή οφείλεται σε λόγο ανώτερης βίας. Στην περίπτωση αυτή υποβάλλεται αίτηση του υποψηφίου για την αντικατάστασή του από πρόσωπο το οποίο έχει προσόντα αντίστοιχα προς το στέλεχος που αποχώρησε, η οποία εγκρίνεται από την Προϊσταμένη Αρχή, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Διαγωνισμού.»

Άρθρο 17

Η παράγραφος 2 του άρθρου 19 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Για την καταβολή της συμφωνημένης μεταξύ εργοληπτικής επιχείρησης και γραφείου μελετών αμοιβή υποβάλλεται από τον ανάδοχο του έργου λογαριασμός, συνοδευόμενος από τιμολόγιο του μελετητή στο οποίο αναγράφεται η συμφωνηθείσα προς εκπόνηση της μελέτης αμοιβή του. Η αμοιβή αντιστοιχεί στην προεκτιμώμενη αμοιβή της μελέτης, στην οποία εφαρμόζεται η έκπτωση της εργολαβίας. Η παράγραφος αυτή δεν εφαρμόζεται στο σύστημα υποβολής προσφορών μελέτη και κατασκευή του άρθρου 8 του ν. 3669/2008.»

Άρθρο 18

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος υποβάλλεται πίνακας κατανομής της αμοιβής, όταν υφίσταται σύμπραξη στην ίδια κατηγορία μελέτης.»

2. Η παράγραφος 5 του άρθρου 20 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι ενστάσεις και προσφυγές των υποψηφίων συμπράξεων ή κοινοπραξιών ασκούνται επί ποινή απαραδέκτου από όλα τα μέλη τους και υπογράφονται κατά τις ισχύουσες διατάξεις των άρθρων 211 έως 235 του Αστικού Κώδικα περί πληρεξουσιότητας.»

Άρθρο 19

Το άρθρο 21 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 21 – Επιτροπή Διαγωνισμού

1. Για τη διεξαγωγή των διαγωνισμών του νόμου αυτού συγκροτείται από την Προϊσταμένη Αρχή, τουλάχιστον πέντε ημέρες πριν την ημέρα της υποβολής προσφορών, Επιτροπή Διαγωνισμού, αποτελούμενη από πέντε μέλη, κατόχους τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, με ειδικότητες που προσιδιάζουν στις κύριες καλούμενες στο διαγωνισμό κατηγορίες πτυχίων. Κατ'εξαίρεση μπορεί να συγκροτούνται τριμελείς επιτροπές όταν διεξάγεται διαδικασία ανάθεσης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 7, 8 και 9 και κριτήριο ανάθεσης τη χαμηλότερη τιμή ή όταν κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα προσφορά, αλλά η προεκτιμώμενη αμοιβή της δεν υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής των π.δ. 59/2007 (Οδηγία 2004/17/EK) και 60/2007 (Οδηγία 2004/18/EK). Με την απόφαση συγκρότησης ορίζονται και τα αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής.

2. Ένα από τα μέλη της Επιτροπής, που ορίζεται ως πρόεδρος, όπως και ο αναπληρωτής του, ανήκουν στην αναθέτουσα αρχή της σύμβασης. Επίσης ένα μέλος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του υποδεικνύονται από το Τεχνικό ή άλλο κατά περίπτωση αρμόδιο Επιμελητήριο, σύμφωνα με την παράγραφο 6. Τα υπόλοιπα μέλη που απαιτούνται για τη νόμιμη συγκρότηση αναδεικνύονται με κλήρωση, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 3. Αν στην αναθέτουσα αρχή δεν υπάρχουν κατάλληλα, κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, πρόσωπα, ο Πρόεδρος και ο αναπληρωτής του ορίζονται κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 3.

3. Τα μέλη των Επιτροπών Διαγωνισμού, πλην του Προέδρου και του εκπροσώπου του οικείου Επιμελητηρίου, ορίζονται ύστερα από υπόδειξη του οικείου Υπουργείου, όταν τούτο είναι αναθέτουσα αρχή της σύμβασης ή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του άρθρου 280 του ν. 3852/2010, στην περιφέρεια της οποίας εδρεύει η αναθέτουσα αρχή, σε κάθε άλλη περίπτωση. Ύστερα από αίτημα της υπηρεσίας που διεξάγει το διαγωνισμό, το αρμόδιο Υπουργείο ή η Αποκεντρωμένη Διοίκηση, διενεργεί κλήρωση, της οποίας προηγείται η ανάρτηση ανακοίνωσης, που περιέχει τον τίτλο της σύμβασης και την ημέρα και ώρα της κλήρωσης, στην ιστοσελίδα του οικείου Υπουργείου ή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, πέντε ημέρες πριν τη διεξαγωγή της. Στην κλήρωση δικαιούνται να παρίστανται οι ενδιαφερόμενοι για συμμετοχή στο διαγωνισμό και μετέχουν τεχνικοί υπάλληλοι εγγεγραμμένοι σε ειδικούς καταλόγους των Υπουργείων και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, που έχουν τα προσόντα του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 και οκταετή τουλάχιστον εμπειρία στην ανάθεση και εκτέλεση μελετών και έργων. Στους καταλόγους των Υπουργείων εγγράφονται υπάλληλοι των Υπουργείων και

στους καταλόγους των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων υπάλληλοι των λοιπών φορέων του δημόσιου τομέα που έχουν την έδρα τους στην περιφέρεια της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατά κλάδους και τίτλους σπουδών, εκτός αν δικαιολογείται η εξαίρεσή τους για σοβαρούς λόγους. Η εγγραφή και εκτέλεση των καθηκόντων του μέλους της Επιτροπής Διαγωνισμού είναι υποχρεωτική και η άρνηση συνιστά πειθαρχικό αδίκημα του υπαλλήλου και διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για κάθε φορέα. Με αποφάσεις των αρμοδίων κατά περίπτωση Υπουργών και του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, όσον αφορά τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, οι οποίες εκδίδονται εντός έξι μηνών από την ισχύ του παρόντος, ορίζονται οι διαδικασίες τήρησης των καταλόγων, οι αρμόδιες για την τήρησή τους υπηρεσίες, η διαδικασία της κλήρωσης και η ημερομηνία έναρξης ισχύος της διαδικασίας των κλήρωσεων, αφού ληφθεί υπόψη ο απαιτούμενος χρόνος οργάνωσης των καταλόγων και των διαδικασιών της κλήρωσης.

4. Για την υπόδειξη των μελών (τακτικού και αναπληρωματικού) της Επιτροπής από το οικείο Επιμελητήριο, η αρμόδια για τη διεξαγωγή του διαγωνισμού υπηρεσία υποβάλλει εγκαίρως σχετικό αίτημα. Για τον ορισμό του εκπροσώπου του, το οικείο Επιμελητήριο διενεργεί με ευθύνη του κλήρωση, στην οποία δικαιούνται να παραστούν οι ενδιαφερόμενοι προς υποβολή προσφοράς, ύστερα από ανάρτηση ανακοίνωσης στην ιστοσελίδα του, στην οποία αναφέρονται ο τίτλος της σύμβασης και η ημέρα και ώρα της κλήρωσης. Για τη διαδικασία της κλήρωσης και την τήρηση σχετικών καταλόγων προσώπων, τα οποία έχουν τα προσόντα του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, αποφασίζουν τα αρμόδια όργανα των Επιμελητηρίων.

5. Οι φορείς στους οποίους υπηρετούν οι υπάλληλοι και οι λοιποί εκπρόσωποι παρέχουν τις αναγκαίες διευκολύνσεις για την άσκηση των καθηκόντων τους. Η Προϊσταμένη Αρχή υποχρεούται να ορίσει τα υποδειχθέντα κατά τα ανωτέρω μέλη, αφού λάβει υπόψη της τυχόν αιτήματα εξαίρεσης λόγω κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων στο συγκεκριμένο διαγωνισμό. Στην περίπτωση αυτή υποδεικνύονται αντικαταστάτες των εξαιρεθέντων μελών, με την ίδια διαδικασία. Για τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αποφάσεις της Επιτροπής ισχύουν συμπληρωματικά οι διατάξεις των άρθρων 13 έως 15 του ν. 2690/1999.

Άρθρο 20

Μετά το άρθρο 22 του ν. 3316/2005 προστίθεται άρθρο 22Α, ως εξής:

«Άρθρο 22Α

Διαφάνεια - Πρόληψη και αντιμετώπιση της διαφθοράς – Σύμφωνο ακεραιότητας

1. Οι προβλεπόμενες από τον παρόντα νόμο διαδικασίες οφείλουν να πραγματοποιούνται με απόλυτα διαφανή, αμερόληπτο και άμεμπτο τρόπο από τα όργανα της αναθέτουσας αρχής, των ενδιαφερομένων να συμμετάσχουν και όσων έχουν συμμετάσχει στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης, καθώς και του αναδόχου της σύμβασης.

2. Οι υπάλληλοι 1 τα όργανα και τα μέλη του προ ωπικού ύ ό λων των φο βέων, πο υ υπάγονται, κατά την παράγραφο 9 του άρθρου 1, στο πεδίο εφαρμογής του νόμου και απασχολούνται με κάθε είδους σχέση εργασίας, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, έργου ή εντολής, απαγορεύεται να επιδιώκουν ή να αποδέχονται, άμεσα ή έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα, για το χειρισμό υποθέσεων και την άσκηση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων τους, ακόμη και αν η πράξη τους δεν συνιστά ποινικό αδίκημα. Η παραβίαση της απαγόρευσης συνιστά, κατά περίπτωση, πειθαρχική παράβαση, που επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης ή απόλυτης, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του πειθαρχικού δικαίου των κατ' ίδιαν φορέων ή σπουδαίο λόγο για την καταγγελία της σύμβασης.

3. Οι μελετητές και πάροχοι υπηρεσιών, εταιρείες μελετών και παροχής υπηρεσιών, οι συμπράξεις και οι κοινοπραξίες που συμμετέχουν σε διαδικασία για την ανάθεση σύμβασης του νόμου αυτού, οι ανάδοχοι των συμβάσεων αυτών, καθώς και κάθε νόμιμος εκπρόσωπος, υπεργολάβος ή προστηθείς τους:

α. Απαγορεύεται να χρησιμοποιούν εξωχώριες εταιρίες ή άλλους παρόμοιους οικονομικούς φορείς, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή ή την κτήση νομικής προσωπικότητας, ως προμηθευτές προϊόντων ή παρόχους υπηρεσιών που σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμβασης, εκτός αν η συνεργασία με εξωχώρια εταιρία είναι αποδεδειγμένα αναπόφευκτη και μόνον εφόσον γνωστοποιηθεί προηγουμένως στον εργοδότη. Η γνωστοποίηση περιλαμβάνει και πληροφορίες για τον πραγματικό ιδιοκτήτη της εξωχώριας εταιρίας μέχρι επιπέδου φυσικού προσώπου. Για τους σκοπούς της παρούσας διατάξεως, ως «εξωχώριες εταιρίες» νοούνται οι εταιρίες που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 4 περίπτωση α' του ν. 3310/2005 (ΦΕΚ Α' 30) και περιλαμβάνονται στον κατάλογο των χωρών στις οποίες λειτουργούν εξωχώριες εταιρίες, ο οποίος εκδίδεται με την υπουργική απόφαση που προβλέπεται στο ίδιο άρθρο.

β. Απαγορεύεται να επιδιώκουν ή να προσφέρουν, άμεσα ή έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα, σε υπαλλήλους, όργανα ή μέλη του προσωπικού των φορέων, που υπάγονται κατά το άρθρο 1, στο πεδίο εφαρμογής του νόμου.

Εάν διαπιστωθεί η παραβίαση των ανωτέρω απαγορεύσεων, τότε:

α. Η υπαίτια επιχείρηση, ή σύμπραξη ή κοινοπραξία κηρύσσεται έκπτωτη από όλες τις εκτελούμενες συμβάσεις της, ύστερα από προηγούμενη διαδικασία ακρόασης, κατά το άρθρο 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999), σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 33 και χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη κοινοποίηση ειδικής πρόσκλησης.

β. Κάθε ένα από τα πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, που συγκροτούν την υπαίτια σύμπραξη ή κοινοπραξία, κηρύσσεται έκπτωτο, σύμφωνα με την ίδια διαδικασία, από όλες τις συμβάσεις που εκτελεί ως ανάδοχος. Σε περίπτωση που η επιχείρηση αυτή εκτελεί συμβάσεις σε σύμπραξη ή κοινοπραξία με άλλες επιχειρήσεις εκπόνησης μελετών ή παροχής υπηρεσιών, οι οποίες δεν έχουν σχέση με την υπαίτια κοινοπραξία, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της παραγράφου 1 γ του άρθρου 26.

Επιπρόσθετα επιβάλλεται στο υπαίτιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή σε όλα τα μέλη της σύμπραξης ή κοινοπραξίας, εφόσον η ως άνω απαγόρευση παραβιάστηκε από πρόσωπο που συμμετείχε σε σύμπραξη ή κοινοπραξία, τριετής αναστολή της εγγραφής τους στο αντίστοιχο Μητρώο του άρθρου 39 ή, σε περίπτωση υποτροπής, η οριστική διαγραφή τους από το Μητρώο, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατ'εξουσιοδότηση του άρθρου 40.

Για τη διαπίστωση της παραβίασης των παραπάνω απαγορεύσεων και την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων, αρκεί η ύπαρξη επαρκών αποδεικτικών στοιχείων, όπως, ενδεικτικά, η ύπαρξη ομολογίας ή παραδοχής ή αναμφισβήτητη μαρτυρία για την τέλεση της παράβασης.

4. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή τα μέλη της σύμπραξης ή κοινοπραξίας που αναδεικνύεται προσωρινός ανάδοχος προσκομίζουν στον εργοδότη έγγραφο (σύμφωνο ακεραιότητας) υπογεγραμμένο από τον ίδιο τον ανάδοχο, ή το νόμιμο εκπρόσωπό του, με το οποίο δηλώνεται ότι κατά το στάδιο της ανάθεσης που προηγήθηκε τήρησε τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν οι προηγούμενες παράγραφοι, ότι θα εξακολουθήσει να τις τηρεί και κατά το συμβατικό στάδιο και ότι δεσμεύεται να διευκολύνει τη διαδικασία διερεύνησης και ελέγχου, προβαίνοντας σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες, κατά την κρίση κάθε αρμόδιας ελεγκτικής αρχής, θα αποδέχεται δε ότι διαφορετική στάση συνιστά

παραβίαση συμβατικής του υποχρέωσης, κατά την έννοια του άρθρου 33 του παρόντος. Σχέδιο του συμφώνου χορηγείται με τα λοιπά τεύχη του διαγωνισμού και η υποβολή προσφοράς ή η συμμετοχή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, κατά περίπτωση, τεκμαίρεται ως αποδοχή του. Το σχέδιο του συμφώνου υπογράφεται ταυτόχρονα με το έγγραφο της σύμβασης, από τον εργοδότη και τον ανάδοχο, ως προσάρτημα αυτού. Η μη υπογραφή του συμφώνου επιφέρει τις συνέπειες της μη υπογραφής της σύμβασης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 23.

5. Πρότυπο τεύχος του συμφώνου ακεραιότητας εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι φορείς παρακολούθησης και ελέγχου του συμφώνου ακεραιότητας, οι διαδικασίες και τα αντικείμενα του ελέγχου, οι επιβαλλόμενες κυρώσεις για την παραβίαση του συμφώνου ακεραιότητας, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού».

Άρθρο 21

1. Οι παράγραφοι 2, 3 και 4 του άρθρου 23 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Η σύμβαση συνάπτεται με την υπογραφή συμφωνητικού μεταξύ του εργοδότη και του αναδόχου, μετά τον έλεγχο που διενεργείται στα δικαιολογητικά του αναδόχου κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 15 και τον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αν απαιτείται. Το έγγραφο της σύμβασης έχει συστατικό χαρακτήρα και από την ημερομηνία υπογραφής αρχίζουν οι προθεσμίες της σύμβασης, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο κείμενό της. Με το συμφωνητικό δεν επιτρέπεται να τροποποιηθούν ή να συμπληρωθούν οι όροι των τευχών του διαγωνισμού. Η αλληλογραφία και η προφορική επικοινωνία μεταξύ εργοδότη και αναδόχου διεξάγεται στην ελληνική γλώσσα.

3. Για την υπογραφή της σύμβασης καλείται ο ανάδοχος από την υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό, πριν από τρεις τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες, όταν έχει ήδη προσκομίσει την εγγύηση καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 15 και δέκα τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες, όταν απαιτείται η προσκόμισή της για την υπογραφή. Η τεθείσα με την πρόσκληση προθεσμία μπορεί να παραταθεί, ύστερα από γραπτό αίτημα του αναδόχου, με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής, αν διαπιστωθεί η ύπαρξη σπουδαίου λόγου που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του αναδόχου. Αν δεν προσέλθει εμπρόθεσμα για την υπογραφή ο ανάδοχος αποκλείεται, με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής, η εγγύηση συμμετοχής του καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής και ανακηρύσσεται ανάδοχος ο επόμενος κατά σειρά κατάταξης υποψήφιος, τηρείται δε στην περίπτωση αυτή η διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών του προσωρινού αναδόχου σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 15 και στη συνέχεια η πρόσκληση για την υπογραφή της σύμβασης σύμφωνα με την παρούσα. Κατά της απόφασης αποκλεισμού μπορεί να ασκηθεί ένσταση, μέσα σε τρεις εργάσιμες ημέρες, επί της οποίας αποφασίζει η Προϊσταμένη Αρχή, μετά από γνωμοδότηση του οικείου Τεχνικού Συμβουλίου. Η προθεσμία και η άσκηση της ένστασης αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης.

4. Κατά την υπογραφή του συμφωνητικού ο ανάδοχος δηλώνει τη διεύθυνσή του. Επί αναδόχου σύμπραξης, δηλώνεται η διεύθυνση του εκπροσώπου της και του αναπληρωτή του. Ο ανάδοχος υποχρεούται να δηλώνει χωρίς καθυστέρηση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία κάθε αλλαγή έδρας. Μέχρι την υποβολή της δήλωσης θεωρούνται ισχυρές οι κοινοποιήσεις των εγγράφων του εργοδότη στην προηγούμενη διεύθυνση, οι οποίες γίνονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις με τον τρόπο που ορίζεται ειδικότερα στη Συγγραφή Υποχρεώσεων.»

2. Η παράγραφος 6 του άρθρου 23 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης και μέχρι την οριστική παραλαβή του αντικειμένου της, ο ανάδοχος μπορεί, με δήλωσή του προς τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, η οποία υπογράφεται από όλα τα μέλη του, να αντικαταστήσει τον εκπρόσωπο ή τον αναπληρωτή του.»

Άρθρο 22

Το άρθρο 24 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 24 - Εγγυήσεις

1. Οι εγγυήσεις του νόμου αυτού που παρέχονται από τους διαγωνιζόμενους και τον ανάδοχο, συνίστανται σε α) εγγυητικές επιστολές πιστωτικών ίδρυμάτων ή άλλων νομικών προσώπων που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουν σύμφωνα με τα ισχύοντα το δικαίωμα αυτό και β) εγγυοδοτικές παρακαταθήκες του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π.Δ.). Στους διαγωνισμούς του παρόντος νόμου γίνονται δεκτές και εγγυητικές επιστολές του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων – Τομέας Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Ε.Τ.Α.Α.-Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.).

2. Με την εγγυητική επιστολή το πιστωτικό ίδρυμα αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει ορισμένο ποσό, ύστερα από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται, χωρίς να μπορεί να ερευνά αν πράγματι υπάρχει ή αν είναι νόμιμη η απαίτηση (κύρια οφειλή). Η εγγύηση μέσω εγγυοδοτικής παρακαταθήκης, πρέπει να ανέρχεται σε ορισμένο ποσό και εκδίδεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 4 του π.δ. από 30 Δεκ. 1926/3 Ιαν. 1927. Σε περίπτωση εγγυοδοτικής παρακαταθήκης, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση δικαιούχο.

3. Οι εγγυητικές επιστολές των παραγράφων 4, 5 και 6 περιέχουν την ημερομηνία έκδοσης, τον εκδότη, την υπηρεσία προς την οποία απευθύνονται, τον αριθμό της επιστολής και το ποσόν που καλύπτει, το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και τη διεύθυνση του προσώπου, φυσικού ή νο μικού ή σύμπραξης ή κο νο τραξίας υπέρ των οποίων εκδίδεται και τους όρους ότι α) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα και ο εκδότης παραιτείται της ένστασης της διζήσεως και β) το ποσόν της επιστολής τηρείται στην διάθεση του υπερού η εγγύηση και θα καταβληθεί μέσα σε πέντε το πολύ εργάσιμες ημέρες μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση. Ο εκδότης της επιστολής υποχρεούται να παρατείνει την ισχύ της εγγύησης, ύστερα από έγγραφη ειδοποίηση της υπηρεσίας, που θα υποβληθεί πριν από την ημερομηνία λήξης της εγγύησης. Αν η εγγυητική επιστολή δεν είναι διατυπωμένη στην ελληνική γλώσσα, συνοδεύεται από επίσημη μετάφραση.

4. Η εγγύηση συμμετοχής στον διαγωνισμό εκδίδεται υπέρ του συμμετέχοντος για ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 5%, επί της συνολικής προεκτιμώμενης αμοιβής χωρίς ΦΠΑ και περιλαμβάνει, εκτός των οριζομένων στην παράγραφο 3, τον τίτλο της σύμβασης, την ημερομηνία διαγωνισμού και την ημερομηνία λήξης της εγγύησης. Αν από την εγγυητική επιστολή δεν προκύπτουν με τρόπο σαφή, η ανάληψη υποχρέωσης από το πιστωτικό ίδρυμα να καταβάλλει ορισμένο ποσό μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο και απευθύνεται, η ταυτότητα της σύμβασης, το ποσόν που καλύπτει η εγγύηση, η ημερομηνία έκδοσής της και η ταυτότητα του διαγωνιζόμενου, ο διαγωνιζόμενος αποκλείεται. Αν παρουσιαστούν ελλείψεις της εγγύησης συμμετοχής, που δεν αφορούν τα

στοιχεία του δευτέρου εδαφίου, διευκρινίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 15.

5. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης καλύπτει συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης και κάθε απαίτηση του κυρίου του έργου σχετική με την καλή και έγκαιρη εκτέλεση της σύμβασης, ορίζεται σε ποσοστό 5% επί της προεκτιμώμενης αμοιβής της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ και αναφέρει, εκτός των στοιχείων της παραγράφου 3, τον τίτλο της σχετικής σύμβασης. Η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης δεν έχει χρόνο λήξης και επιστρέφεται μετά την έγκριση του λογαριασμού που ακολουθεί την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης κατά το άρθρο 37.

6. Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής έχει τα στοιχεία της παραγράφου 3 και της περίπτωσης 2α του άρθρου 30.

Άρθρο 23

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 25 του ν. 3316/2005 προστίθενται εδάφια τρίτο έως και έβδομο, ως εξής:

«Ειδικότερα, σε περίπτωση εκπόνησης μελέτης των κατηγοριών 7 έως 12, 14, 16, 18, 22, 25 και 35, για τις οποίες απαιτείται πτυχίο μελετητή τουλάχιστον Γ' τάξης, κάθε στάδιο της μελέτης ελέγχεται υποχρεωτικά, πριν την έγκρισή του, από πάροχο ή εταιρεία παροχής υπηρεσιών (ελεγκτή μελέτης), ο οποίος πιστοποιεί ότι οι κύριες κατηγορίες μελετών της σύνθετης μελέτης εκπονούνται και οι έρευνες διεξάγονται, σύμφωνα με τις ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές και τους κανόνες της τέχνης και επιστήμης. Οι υπηρεσίες ελέγχου μεμονωμένης μελέτης ή συνόλου μελετών ανατίθενται με σύμβαση παροχής υπηρεσιών του νόμου αυτού. Για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό απαιτείται να έχει ο διαγωνιζόμενος, στο στελεχικό του δυναμικό, στέλεχος με πτυχίο Γ' τάξης, ή αλλοδαπό φυσικό πρόσωπο με δωδεκαετή τουλάχιστον αποδειγμένη εμπειρία στην ελεγχόμενη κατηγορία μελέτης, το οποίο και υπογράφει την Έκθεση Ελέγχου της μελέτης. Στην ομάδα παροχής των υπηρεσιών του ελεγκτή απαιτείται να μετέχει φυσικό πρόσωπο, κάτοχος πτυχίου τάξης Γ' ή Δ' του Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών του άρθρου 107 του ν. 3669/2008 ή με ανάλογη εμπειρία στην αντίστοιχη κατηγορία έργου, το οποίο βεβαιώνει την κατασκευασμότητα (τεχνική δυνατότητα κατασκευής) κρίσιμων στοιχείων του έργου, τα οποία ορίζονται στη σύμβαση, με την υποβολή σχετικού ειδικού τεύχους το οποίο προσαρτάται στην Έκθεση Ελέγχου της μελέτης και συνυπογράφεται από τον ίδιο και τον ελεγκτή της μελέτης.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ορίζονται τα σημεία ελέγχου των σταδίων της μελέτης από τον ανάδοχο και η διαδικασία του ελέγχου, μπορεί δε επίσης να καθορίζονται οι κατηγορίες μελετών ή συγκεκριμένα στοιχεία αυτών που απαιτούν βεβαίωση κατασκευασμότητας».

2. Η παράγραφος 8 του άρθρου 25 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Για τα αδικήματα της παραγράφου 7 του παρόντος, ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ή το αρμόδιο όργανο των άλλων αναθετουσών αρχών που εκτελούν συμβάσεις του παρόντος νόμου, μπορεί να επιβάλλει σε βάρος των υπαιτίων υπαλλήλων, ανάλογα με τη βαρύτητα του αδικήματος, την πειθαρχική ποινή του προστίμου μέχρι ποσού αντιστοίχου του μισθού των έξι μηνών, ύστερα από τήρηση των διατάξεων του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999). Εφόσον κρίνει ότι πρέπει να επιβληθεί βαρύτερη ποινή, παραπέμπει τον υπαίτιο στο οικείο πειθαρχικό όργανο που κρίνει σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.»

3. Η περίπτωση α) της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Αν ο ανάδοχος - φυσικό πρόσωπο ή το μόνο στέλεχος εταιρείας μελετών ή παρόχων υπηρεσιών αποβιώσει ή διαγραφεί από τα μητρώα ή καταστεί ανίκανος λόγω ασθένειας ή άλλης αντικειμενικής αιτίας για την εκπλήρωση της παροχής του, μπορεί με πρόταση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και έγκριση της Προϊσταμένης Αρχής, που εκδίδεται μετά από γνώμη του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου, να εγκριθεί η υποκατάστασή του από άλλο μελετητή ή σύμβουλο αντίστοιχα ή εταιρεία μελετών ή συμβούλων, που έλαβε μέρος στο διαγωνισμό ανάθεσης της σύμβασης και κατά τη σειρά κατάταξης. Αν ο υποψήφιος που προηγείται στη σειρά δεν αποδεχθεί τη σχετική πρόσκληση προς υποκατάσταση, εντός της τιθέμενης τακτής προθεσμίας, καλείται ο επόμενος κατά σειρά υποψήφιος και ούτω καθεξής, αλλιώς η σύμβαση λύεται αυτοδίκαια. Ο νέος ανάδοχος συνεχίζει την εκτέλεση της σύμβασης κατόπιν συνοπτικού ελέγχου της Δ.Υ. για τα περατωθέντα τμήματα και εργασίες της σύμβασης και ευθύνεται μόνο για τις εργασίες που εκτελεί. Ελλείψεις ή και ελαττώματα των εργασιών του προηγούμενου αναδόχου που θα εμφανιστούν μετά την έγκριση της υποκατάστασης αποκαθίστανται από το νέο ανάδοχο και η αμοιβή για τις εργασίες αυτές παρακρατείται από λογαριασμούς που οφείλονται στον αρχικό ανάδοχο. Ο νέος ανάδοχος (υποκατάστατος) αναλαμβάνει τη συνέχιση της εκτέλεσης με τους όρους της αρχικής σύμβασης και την οικονομική προσφορά του αρχικού αναδόχου. Με την απόφαση έγκρισης επέρχονται αναγκαίες αναπροσαρμογές στις προθεσμίες της σύμβασης. Η εγγύηση του αρχικού αναδόχου επιστρέφεται στο πιστωτικό ίδρυμα που την εξέδωσε, με πράξη της Δ.Υ.»

Άρθρο 24

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 27 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, η Δ.Υ. εγκρίνει το χρονοδιάγραμμα που υπέβαλε ο ανάδοχος με την τεχνική του προσφορά ή ζητά από αυτόν την επανυποβολή του προς έγκριση, με συγκεκριμένες υποδείξεις για τροποποίησή του, εντός δεκαπέντε (15) το πολύ ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου της υπηρεσίας. Με το χρονοδιάγραμμα ο ανάδοχος δεσμεύεται α) για τους καθαρούς χρόνους σύνταξης των μελετών για κάθε στάδιο και κατηγορία μελέτης, και β) τα ακριβή σημεία έναρξης κάθε μελετητικής δράσης, έτσι ώστε να τηρηθεί η συνολική προθεσμία. Αν μετατίθεται το χρονικό σημείο έναρξης της μελετητικής δράσης σταδίου ή κατηγορίας μελέτης, χωρίς ευθύνη του αναδόχου, δικαιούνται αντίστοιχη παράταση προθεσμίας. Για την έναρξη κάθε σταδίου ή κατηγορίας μελέτης απαιτείται η έγκριση του τυχόν προηγούμενου σταδίου και χορήγηση σχετικής εντολής. Αν ο ανάδοχος υποχρεωθεί να επανυποβάλει προς έγκριση μελέτη, επειδή η υπηρεσία έκρινε ότι η υποβληθείσα χρειάζεται συμπληρώσεις ή και διορθώσεις, ο χρόνος που μεσολαβεί από την επιστροφή μέχρι την επανυποβολή δεν δικαιολογεί παράταση της προθεσμίας. Αν η Διευθύνουσα Υπηρεσία ζητήσει την επανυποβολή μελέτης ή σταδίου αυτής λόγω αλλαγών ή διορθώσεων, που δεν είχαν προηγουμένως ζητηθεί, ορίζεται, με το ίδιο έγγραφο εύλογη προθεσμία για την επανυποβολή, κατά την οποία παρατείνεται η αρχική προθεσμία. Σε περίπτωση διαφωνίας, ο ανάδοχος δικαιούται να υποβάλει ένσταση κατά της εντολής της υπηρεσίας.»

2. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 27 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ως οριακή προθεσμία νοείται το χρονικό διάστημα που ανέρχεται στο ήμισυ του αρχικού χρόνου της σύμβασης και πάντως όχι μικρότερο των τεσσάρων (4) μηνών, κατά τη διάρκεια του οποίου χορηγούνται παρατάσεις και χωρίς αίτηση του αναδόχου.»

3. Στο άρθρο 27 του ν. 3316/2005 προστίθενται παράγραφοι 5 και 6 ως εξής:

«5. Ο ανάδοχος της μελέτης υποχρεούται να υποβάλλει, ανά δίμηνο, έκθεση προόδου των εργασιών της σύμβασης στη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

6. Στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, οι χρόνοι εκτέλεσης, η διάρκεια των συμβάσεων και όλα τα σχετικά ζητήματα ρυθμίζονται με τα συμβατικά τεύχη.»

4. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 28 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν η εκτέλεση του αντικειμένου της σύμβασης καθυστερεί πέραν του «τριάντα τοις εκατό (30%)» του καθαρού χρόνου, κινείται η διαδικασία της έκπτωσης.»

Άρθρο 25

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 29 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης προκύψει ανάγκη εκπόνησης συμπληρωματικών μελετών ή παροχής συμπληρωματικών υπηρεσιών, που κατά το είδος ή το μέγεθος (ποσότητα) δεν περιλαμβάνονται στο βασικό σχέδιο της αρχικής σύμβασης, καταρτίζεται συγκριτικός πίνακας κατά την παράγραφο 5 και συμπληρωματική σύμβαση με τον ανάδοχο της αρχικής σύμβασης, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου.»

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 29 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για τις συμπληρωματικές μελέτες και υπηρεσίες, ο Συγκριτικός Πίνακας (Σ.Π.) συντάσσεται με τις τιμές μονάδας του κανονισμού της παραγράφου 7 του άρθρου 4 για την κατηγορία μελέτης στην οποία οι μελέτες ή υπηρεσίες εντάσσονται, πολλαπλασιαζόμενες με την τεκμαρτή έκπτωση το υ αναδό χ υ στην κατηγορία αυτή, η ο πο ω προ πόπτει σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 7. Εφόσον οι συμπληρωματικές μελέτες ή υπηρεσίες δεν εντάσσονται στις κατηγορίες για τις οποίες υποβλήθηκε προσφορά, η αμοιβή για τις νέες εργασίες προσδιορίζεται με βάση τις τιμές του κανονισμού, επί την τεκμαρτή έκπτωση του αναδόχου στο σύνολο της σύμβασης. Για τον κανονισμό της τιμής των συμπληρωματικών μελετών ή υπηρεσιών συντάσσεται Πρωτόκολλο Κανονισμού Τιμών Μονάδας Νέων Εργασιών (Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε.).»

Άρθρο 26

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 30 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η κατ' αποκοπήν αμοιβή της προκαταρκτικής μελέτης καταβάλλεται στους αναδόχους του σταδίου αυτού μετά την υποβολή της μελέτης και την παραλαβή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 παράγραφος 8. Στις περιπτώσεις των λοιπών σταδίων, η αμοιβή του κατ' αποκοπήν μέρους της σύμβασης καταβάλλεται τμηματικά, με βάση το ποσοστό της αμοιβής του εκάστοτε σταδίου ως προς το σύνολο της μελέτης, όπως προκύπτει από την ανάλυση της προεκτιμώμενης αμοιβής και την τεκμαρτή έκπτωση του αναδόχου και κατανέμεται σε προκαταβολή και πληρωμές μετά την υποβολή, την έγκριση και παραλαβή της μελέτης, ενώ η αμοιβή για το μέρος της σύμβασης που αφορά ερευνητικές και υποστηρικτικές εργασίες καταβάλλεται κατόπιν επιμέτρησης των εργασιών που εκτελέσθηκαν. Ειδικότερα:

α) Με την υπογραφή της σύμβασης, καθώς και την εντολή έναρξης κάθε επόμενου σταδίου

χορηγείται στον ανάδοχο άτοκη προκαταβολή που ανέρχεται σε ποσοστό δεκαπέντε (15%) του κατ' αποκοπήν τιμήματος του σταδίου, έναντι ισόποσης εγγυητικής επιστολής, για την οποία ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 3 και 6 του άρθρου 24.

β) Μετά την παρέλευση του μισού συμβατικού χρόνου εκπόνησης κάθε σταδίου και εφόσον έχει κατά την κρίση της επιβλέπουσας υπηρεσίας εκπονηθεί εργασία ποσοστού μεγαλύτερου του πενήντα τοις εκατό (50%) του κατ' αποκοπήν τιμήματος της σύμβασης για το υπόψη στάδιο, καταβάλλεται επιπλέον ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της αμοιβής που αντιστοιχεί στο υπόψη στάδιο, καθώς και η αμοιβή που αντιστοιχεί στις εκτελεσθείσες ερευνητικές και υποστηρικτικές εργασίες, έναντι ισόποσης εγγυητικής επιστολής.

γ) Μετά την υποβολή κάθε σταδίου ανά κατηγορία μελέτης, ύστερα από έλεγχο της πληρότητας και επάρκειας αυτής, καταβάλλεται ανακεφαλαιωτικά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) της αμοιβής του σταδίου, καθώς και η αμοιβή που αντιστοιχεί στις εκτελεσθείσες ερευνητικές και υποστηρικτικές εργασίες, και επιστρέφονται οι εγγυήσεις των προηγούμενων εδαφίων.

δ) Εφόσον το στάδιο της μελέτης δεν έχει εγκριθεί μετά την παρέλευση διμήνου από την υποβολή της, καταβάλλεται επιπλέον ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%).

ε) Μετά την έγκριση και προσωρινή παραλαβή κάθε ενδιάμεσου σταδίου ανά κατηγορία μελέτης καταβάλλεται το υπόλοιπο της αμοιβής του σταδίου, καθώς και η αμοιβή που αντιστοιχεί στο σύνολο των ερευνητικών και υποστηρικτικών εργασιών του σταδίου.

στ) Μετά την έγκριση του τελικού σταδίου της μελέτης καταβάλλεται το υπόλοιπο της αμοιβής του σταδίου εφόσον κατατεθεί εγγυητική επιστολή για ποσοστό 5% της αμοιβής του σταδίου, άλλως παρακρατείται από την υπηρεσία το ποσόν αυτό και αποδίδεται μετά την τελική παραλαβή της μελέτης. Εφόσον έχει κατατεθεί εγγυητική επιστολή αυτή αποδίδεται μετά την τελική παραλαβή.

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 30 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για την πληρωμή της αμοιβής το υποβάλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία λογαριασμούς, στους οποίους εμφανίζονται διακριτά οι αμοιβές για το κατ' αποκοπήν τιμήμα της σύμβασης και τις ερευνητικές και υποστηρικτικές εργασίες που εκτελέσθηκαν και επιμετρήθηκαν από τον ανάδοχο, οι οποίες εγκρίνονται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, κατόπιν προσυπογραφής του επιβλέποντα, εντός της προθεσμίας έγκρισης του λογαριασμού. Οι λογαριασμοί διακρίνουν επίσης τις αμοιβές που αντιστοιχούν στην κύρια και στις συμπληρωματικές συμβάσεις και συντάσσονται ανακεφαλαιωτικά, ειδικότερα δε περιλαμβάνουν την αμοιβή που συνολικά οφείλεται μέχρι τη σύνταξη και υποβολή τους, αφού αφαιρεθούν τα ποσά που καταβλήθηκαν με προηγούμενους λογαριασμούς. Στους λογαριασμούς περιλαμβάνονται ποσά μόνο για εργασίες που προβλέπονται στη σύμβαση (αρχική και συμπληρωματικές) ή σε εγκεκριμένους Συγκριτικούς Πίνακες και αποζημιώσεις λόγω υπερημερίας του εργοδότη. Όταν στη σύμβαση υφίσταται ελεγκτής της μελέτης, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 25, για την έγκριση των λογαριασμών που υποβάλλονται προς πληρωμή των υπό β), γ), ε) και στ) της παραγράφου 2 κονδυλίων, απαιτείται η βεβαίωση του ελεγκτή για την ποιοτική εκτέλεση της σύμβασης.»

3. Η παράγραφος 7 του άρθρου 30 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Η κατάσχεση της αμοιβής του αναδόχου πριν από την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης δεν επιτρέπεται. Ο ανάδοχος μπορεί να εκχωρεί σε πιστωτικά ιδρύματα τις απαιτήσεις του κατά του εργοδότη, που στηρίζονται σε εγκεκριμένους λογαριασμούς.»

Άρθρο 27

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 31 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η Διευθύνουσα Υπηρεσία ερευνά τους λόγους της αποχώρησης και μπορεί να εγκρίνει την αναπλήρωσή του με στέλεχος αντίστοιχης εμπειρίας και προσόντων, αν η αποχώρηση οφείλεται σε σπουδαίο λόγο».

2. Στο άρθρο 31 του ν. 3316/2005 προστίθεται, μετά την παράγραφο 5, παράγραφος 5Α, ως εξής:

«5Α. Όταν πρόκειται να κατασκευασθούν πολύπλοκα και τεχνικώς δυσχερή έργα, ο κύριος του έργου μπορεί, με την προκήρυξη της μελέτης, να ζητήσει τη συμμετοχή του μελετητή που θα έχει την κύρια ευθύνη για την εκπόνηση της μελέτης, στην εποπτεία εφαρμογής της κατά την κατασκευή. Η συμμετοχή του μελετητή συνίσταται σε έκφραση γνώμης για την αντιμετώπιση δυσχερών τεχνικών προβλημάτων, ύστερα από την κοινοποίηση έγγραφης πρόσκλησης του φορέα κατασκευής είτε και σε συνεχή παρουσία στο εργοτάξιο ή όπου αλλού παρίσταται ανάγκη. Με την προκήρυξη της μελέτης ορίζονται τα προσόντα (κατηγορίες πτυχίων και εμπειρία) των φυσικών προσώπων που θα συμμετέχουν στην εποπτεία εφαρμογής της και η αμοιβή τους, η οποία συναρτάται με τον χρόνο απασχόλησής τους. Οι υποψήφιοι στη διαδικασία ανάθεσης της μελέτης προσφέρουν έκπτωση επί της προεκτιμώμενης αμοιβής των υπηρεσιών της παρούσας, η οποία περιλαμβάνεται, ως όριο δαπάνης, στο επιμετρούμενο τμήμα του τεύχους υπολογισμού της προεκτιμώμενης αμοιβής της παραγράφου 2 περίπτωση ε' του άρθρου 4, βαρύνει τις πιστώσεις του έργου και αναπροσαρμόζεται κατά τον δείκτη αναθεώρησης της παραγράφου 8 του άρθρου 4, με έναρξη τον χρόνο υποβολής προσφοράς και λήξη τον χρόνο εκτέλεσης των υπηρεσιών επίβλεψης.

Όταν πρόκειται να κατασκευασθούν έργα με μελέτες οι οποίες εκπονήθηκαν ύστερα από τη διεξαγωγή αρχιτεκτονικού διαγωνισμού της παραγράφου 4 του άρθρου 5, ή έργα στη μελέτη των οποίων μετέχουν πτυχία των κατηγοριών 6 και 7 της παραγράφου 2 του άρθρου 2, η συμμετοχή του αρχιτέκτονα - μελετητή στην εποπτεία εφαρμογής της μελέτης του είναι υποχρεωτική.

Άρθρο 28

1. α) Μετά το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 33 του ν. 3316/2005 προστίθεται τέταρτο εδάφιο ως εξής:

«Στη συνεδρίαση του Τεχνικού Συμβουλίου καλούνται να παραστούν ο ανάδοχος, ο Προϊστάμενος της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και εκπρόσωπος της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων.»

β) Το πέμπτο, μετά την κατά τα άνω προσθήκη, εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 33 του ν. 3316/2005, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η αποδοχή ή απόρριψη της ένστασης αιτιολογείται, μεταξύ δε των λόγων αποδοχής μπορεί να περιλαμβάνεται και η καταφανής βελτίωση του ρυθμού ή της ποιότητας των εκτελούμενων εργασιών, ώστε να πιθανολογείται βάσιμα η έγκαιρη και έντεχνη εκπόνηση της μελέτης ή παροχή των υπηρεσιών.»

2. Η παράγραφος 10 του άρθρου 33 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Η απόφαση με την οποία οριστικοποιήθηκε η έκπτωση κοινοποιείται από την υπηρεσία που την εξέδωσε στην αρμόδια για την έγκριση της μελέτης υπηρεσία και στην

Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων για την επιβολή των παρεπόμενων κυρώσεων, μαζί με σύντομο ιστορικό και μνεία των λόγων που οδήγησαν στην έκπτωση. Αν ο έκπτωτος ανάδοχος είναι κοινοπραξία ή σύμπραξη μελετητών ή εταιρειών μελετών, η Διευθύνουσα Υπηρεσία προσδιορίζει τους υπεύθυνους για την έκπτωση μελετητές ή εταιρείες της σύμπραξης ή κοινοπραξίας.»

3. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 37 του ν. 3316/2005 προστίθενται εδάφια, ως εξής:

«Επίσης, η Διευθύνουσα Υπηρεσία α) βεβαιώνει ότι ο Φάκελος του έργου έχει ενημερωθεί με τα στοιχεία της σύμβασης της μελέτης και διατάσσει την συμπλήρωση των ελλείψεων που διαπιστώνει, β) συντάσσει Ειδικό Δελτίο Ποιότητας της μελέτης, με το οποίο διαπιστώνεται η εκπόνηση της μελέτης σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και η συμμόρφωση του μελετητή στις συμβατικές του υποχρεώσεις. Με αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, ή του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να εγκρίνονται υποδείγματα Ειδικών Δελτίων Ποιότητας, που χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά κατά την παραλαβή των μελετών.»

Άρθρο 29

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 38 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σε περιπτώσεις ειδικών ή μεγάλων έργων υποδομής ή έργων στα οποία εφαρμόζονται μη διαδεδομένες ειδικές μέθοδοι μελέτης και κατασκευής, ιδίως όταν πρόκειται για θέματα ασφάλειας ή αντιμετώπισης και αποτροπής κινδύνου, μπορεί, με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου του φορέα κατασκευής ή λειτουργίας του έργου, να ορίζεται ως ειδικός εμπειρογνώμονας, για την επίλυση συγκεκριμένου τεχνικού προβλήματος και για απασχόληση μέχρι δύο μηνών, επιστήμονας εγνωσμένου κύρους και φήμης και μεγάλης εμπειρίας, η οποία σχετίζεται με το προς επίλυση ζήτημα, χωρίς να απαιτείται να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Μελετητών. Η αμοιβή του, καθώς και οι δαπάνες μετακίνησης και διαμονής του, βαρύνονται τις πιστώσεις του έργου ή της μελέτης και καθορίζονται με την απόφαση ορισμού, επί τη βάσει ημερήσιας αποζημίωσης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της αμοιβής επιστήμονα με εμπειρία πάνω από είκοσι έτη, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο ΓΕΝ 4 του ισχύοντος Κανονισμού Προεκτιμώμενων Αμοιβών της παραγράφου 7 του άρθρου 4.»

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 38 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για την σύναψη της σύμβασης των παραγράφων 1 και 2 το υπό το οποίο εκδίδεται απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Περίληψη της απόφασης αποστέλλεται για ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν την υπογραφή της σύμβασης, επί ποινή ακυρότητας και παραμένει στην ιστοσελίδα για πέντε ημέρες τουλάχιστον, εκδίδεται δε σχετική βεβαίωση του Τ.Ε.Ε. Η σύμβαση της παραγράφου 2 μπορεί να λυθεί οποτεδήποτε μονομερώς από τον εργοδότη, χωρίς την καταβολή αποζημίωσης. Όταν οι υπηρεσίες της παραγράφου 2 ανατίθενται σε ομάδα εμπειρογνωμόνων, η απόφαση έγκρισης της ανάθεσης και περαιτέρω η σύμβαση καθορίζει τις λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο διαμόρφωσης και διατύπωσης της γνώμης της ομάδας.»

Άρθρο 30

Το άρθρο 39 του ν. 3316/2005, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 39 - Εγγραφή και κατάταξη στα Μητρώα Μελετητών και Παρόχων Υπηρεσιών και Εταιρειών Μελετών και Παροχής Υπηρεσιών

1. Στο Μητρώο Μελετητών και Παρόχων Υπηρεσιών δικαιούνται να εγγραφούν φυσικά πρόσωπα, κάτοχοι τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος πανεπιστημιακού τομέα της Ελλάδας ή ισότιμου της αλλοδαπής, που έχουν συμπληρώσει τετραετία από την απόκτηση του διπλώματος ή του πτυχίου τους, έχουν άδεια άσκησης επαγγέλματος του οικείου επιμελητηρίου, εφόσον απαιτείται, διατηρούν την επαγγελματική τους εγκατάσταση στην Ελλάδα και δεν εμπίπτουν σε καμία από τις απαγορεύσεις της επόμενης παραγράφου.

2. Δεν έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Μελετητών και Παρόχων Υπηρεσιών τα πρόσωπα τα οποία:

α) Εργάζονται σε αναθέτουσα Αρχή, με σχέση εξαρτημένης εργασίας οποιασδήποτε μορφής. Το κώλυμα συνεχίζεται για δύο χρόνια μετά τη συνταξιοδότησή τους, ή την εν γένει αποχώρησή τους από την ενεργό υπηρεσία, εφόσον πρόκειται να απασχοληθούν σε μελετητικές εταιρείες ή εταιρείες παροχής υπηρεσιών, με τις οποίες ο φορέας απασχόλησής τους είχε κατά τα τρία (3) τελευταία έτη, πριν την αποχώρησή τους, σύμβαση σε εκτέλεση, για την οποία δεν είχε περαιωθεί με έγκριση της μελέτης ή κατ' άλλο τρόπο παραλαβή της σύμβασης.

β) Εργάζονται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα με σχέση εξαρτημένης εργασίας οποιασδήποτε μορφής, με εξαίρεση τους εργαζόμενους σε εταιρείες μελετών, οι οποίοι ούμως δεν μπορούν να χρησιμοποιούν το μελετητικό πτυχίο τους κατά το διάστημα ισχύος της σχέσης αυτής αυτοτελώς ή ως μέλη σύμπραξης ή κοινοπραξίας, ή για τη στελέχωση ομάδων μελέτης σε διαγωνισμούς που δεν συμμετέχει ο εργοδότης τους, εκτός αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 3 του άρθρου 17. Κατ' εξαίρεση, φυσικά πρόσωπα – μελετητές που έχουν λάβει μέρος μεμονωμένα ή ως μέλη σύμπραξης, σε διαδικασία ανάθεσης του νόμου αυτού και στελεχώνουν στη συνέχεια, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης ή και εκτέλεσης της σύμβασης, εταιρεία μελετών, λογίζεται ότι διατηρούν ελεύθερη τη χρήση του ατομικού τους πτυχίου, μέχρι τέλους της διαδικασίας εκτέλεσης της σύμβασης.

γ) Έχουν ατομική εργοληπτική επιχείρηση ή είναι εταίροι προσωπικής εταιρείας ή διαχειριστές ή εταίροι εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή μέλη διοικητικού συμβουλίου ή νόμιμοι εκπρόσωποι ανώνυμης εταιρείας, γραμμένης στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.).

δ) Είναι γραμμένα στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ.).

ε) Παρέχουν τις υπηρεσίες τους με οποιαδήποτε σχέση σε εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ., με εξαίρεση τις περιπτώσεις παροχής τέτοιων υπηρεσιών που προβλέπονται από τη νομοθεσία εκτέλεσης δημοσίων έργων, όπως ιδίως στο πλαίσιο του συστήματος προσφοράς μελέτη-κατασκευή και στο πλαίσιο συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα ή μελέτης που έχει υποχρέωση να εκπονήσει η ανάδοχος εργοληπτική επιχείρηση, στο πλαίσιο του έργου που έχει αναλάβει να εκτελέσει.

στ) Εμπίπτουν στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 16, καθώς και στις περιπτώσεις α΄ και γ΄ της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου.

ζ) Είναι μέλη του Διδακτικού και Επιστημονικού Προσωπικού (ΔΕΠ) ελληνικών Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων Πανεπιστημιακής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης.

3. Δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Εταιρειών Μελετών και Παρόχων Υπηρεσιών έχουν τα νομικά πρόσωπα που έχουν κατά το καταστατικό τους ως κύριο σκοπό την εκπόνηση μελετών ή την παροχή υπηρεσιών και είναι νομίμως εγκατεστημένα στην Ελλάδα, εφόσον είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Μελετητών και Παρόχων Υπηρεσιών τουλάχιστον:

- α) Οι ομόρρυθμοι εταίροι ομόρρυθμης (Ο.Ε.) ή ετερόρρυθμης (Ε.Ε.) εταιρείας,
- β) οι διαχειριστές εταιρείας περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και
- γ) οι πρόεδροι, διευθύνοντες σύμβουλοι και όσοι ασκούν γενική διαχείριση ανώνυμης εταιρείας (Α.Ε.).

Στους σκοπούς των εταιρειών μελετών και παροχής υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνονται, άμεσα ή έμμεσα, η κατασκευή δημόσιων έργων ή η εκτέλεση προμηθειών, ή άλλες δραστηριότητες που συγκρούονται με τον κύριο σκοπό τους. Στις εταιρείες μελετών και παροχής υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να μετέχουν, ως εταίροι ή μέτοχοι, πρόσωπα εγγεγραμμένα στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών του άρθρου 107 του ν. 3669/2008 ή στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων του άρθρου 92 του ίδιου νόμου. Οι μετοχές ανώνυμης εταιρείας μελετών ή παροχής υπηρεσιών είναι υποχρεωτικά ονομαστικές.

4. Για την εγγραφή και κατάταξη στα Μητρώα εκδίδεται βεβαίωση με τη μορφή πτυχίου, η οποία ακολουθεί τις μεταβολές των στοιχείων στα οποία βασίζεται η κατάταξη. Το πτυχίο εκδίδεται και ισχύει για ορισμένο χρόνο. Οι τάξεις των πτυχίων καθορίζονται σε πέντε (Α, Β, Γ, Δ και Ε) και η κατάταξη σ' αυτές, κατά κατηγορία μελέτης, στηρίζεται στα στοιχεία της παραγράφου 7. Καθορίζονται επίσης δύο τάξεις (1^η και 2^η), στις γενικές κατηγορίες μελετών με αριθμούς 36 έως 39 της παραγράφου 2 του άρθρου 2.

5. Το δυναμικό των μελετητών ή παρόχων υπηρεσιών υπολογίζεται με βάση τον τίτλο σπουδών και την εμπειρία τους, ως εξής:

- α) Μελετητής ή πάροχος υπηρεσιών που έχει συμπληρώσει τετραετία από τη λήψη του διπλώματος ή πτυχίου λαμβάνει πτυχίο Α' τάξης και έχει δυναμικό μιας μονάδας.
- β) Μελετητής ή πάροχος υπηρεσιών που έχει συμπληρώσει οκταετία από την κτήση του διπλώματος ή του πτυχίου και αποδεικνύει ανάλογη εμπειρία, λαμβάνει πτυχίο Β' τάξης και έχει δυναμικό δύο μονάδων.
- (γ) Μελετητής ή πάροχος υπηρεσιών που έχει συμπληρώσει δωδεκαετία από την κτήση του διπλώματος και αποδεικνύει ανάλογη εμπειρία σε ευρύ φάσμα του αντικειμένου της κατηγορίας μελέτης, λαμβάνει πτυχίο Γ' τάξης και έχει δυναμικό τριών μονάδων.

Η εγγραφή στο Μητρώο Μελετητών ή Παρόχων Υπηρεσιών διενεργείται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου, ο οποίος κατατάσσεται μέχρι σε τέσσερις κατηγορίες μελετών και μέχρι σε δύο κατηγορίες υπηρεσιών, βάσει των επιστημονικών και τεχνικών του γνώσεων, που αποδεικνύονται από τον τίτλο και τον τομέα σπουδών του. Για την απευθείας εγγραφή, η κατάταξη και προαγωγή σε τάξεις ανώτερες της Α' δεν υφίσταται περιορισμός αριθμού κατηγοριών και απαιτείται η απόδειξη εμπειρίας στην εκπόνηση μελετών ή παροχή υπηρεσιών της αιτούμενης κατηγορίας κατά τα δέκα έτη που προηγούνται της αιτήσεως. Για την απόδειξη της εμπειρίας στην κατάταξη σε κατηγορίες μελετών λαμβάνεται υπόψη κυρίως η εκπόνηση μελετών και δευτερευόντως η συμμετοχή του αιτούντος στην επίβλεψη ή τον έλεγχο μελέτης της κατηγορίας. Για την απόδειξη εμπειρίας στην κατάταξη σε κατηγορίες υπηρεσιών λαμβάνεται υπόψη η συμμετοχή του αιτούντος στην παροχή υπηρεσιών της αντίστοιχης κατηγορίας.

- 6. Τα πτυχία εκδίδονται βάσει του δυναμικού του αιτούντος, ως εξής:
  - α) Πτυχίο Α' τάξης χορηγείται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με δυναμικό τουλάχιστον μιας μονάδας στην ζητούμενη κατηγορία.
  - β) Πτυχίο Β' τάξης χορηγείται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με δυναμικό τουλάχιστον δύο μονάδων στην ζητούμενη κατηγορία, εφόσον σε αυτό περιλαμβάνεται τουλάχιστον ένας μελετητής ή πάροχος με πτυχίο Β' τάξης.

γ) Πτυχίο Γ' τάξης χορηγείται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με δυναμικό τουλάχιστον τριών μονάδων στην κατηγορία, εφόσον σε αυτό περιλαμβάνεται τουλάχιστον ένας μελετητής ή πάροχος με πτυχίο Γ' τάξης.

δ) Πτυχίο Δ' τάξης χορηγείται σε εταιρείες μελετών και παροχής υπηρεσιών που διαθέτουν δυναμικό τουλάχιστον επτά μονάδων στη ζητούμενη κατηγορία, εφόσον σε αυτό περιλαμβάνεται τουλάχιστον ένας μελετητής ή πάροχος με πτυχίο Γ' τάξης και ένας με πτυχίο Β' τάξης.

ε) Πτυχίο Ε' τάξης χορηγείται σε εταιρείες μελετών ή παροχής υπηρεσιών που διαθέτουν στη ζητούμενη κατηγορία δυναμικό τουλάχιστον δώδεκα μονάδων, εφόσον σε αυτό περιλαμβάνονται τουλάχιστον δύο μελετητές ή πάροχοι με πτυχίο Γ' τάξης και ένας μελετητής ή πάροχος με πτυχίο Β' τάξης.

7. Για την κατάταξη εταιρείας στο Μητρώο Γραφείων ή Εταιρειών Μελετών και Παρόχων Υπηρεσιών λαμβάνονται υπόψη:

α) Το άθροισμα των δυναμικών των μελετητών και των παρόχων υπηρεσιών που στελεχώνουν την εταιρεία, ανά κατηγορία και τάξη. Η στελέχωση εταιρείας αποδεικνύεται με την ιδιότητα του εταίρου ή τη μόνιμη απασχόληση με σχέση εξαρτημένης εργασίας και τη δέσμευση του πτυχίου στην εταιρεία.

β) Άλλες προϋποθέσεις, όπως εγκαταστάσεις, εξοπλισμός, λογισμικό, βιοηθητικό προσωπικό και κεφάλαια της εταιρείας, οι οποίες μπορεί να ορίζονται ειδικότερα με το π.δ. της παραγράφου 8.

Στις γενικές κατηγορίες μελετών της παραγράφου 2 του άρθρου 2 εγγράφονται μεμονωμένες εταιρείες ή όμιλοι εταιρειών, με μορφή μόνιμης κοινοπραξίας, χωρίς να απαιτείται, στην περίπτωση αυτή, η προϋπόθεση διενέργειας συγκεκριμένης πράξης, κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (π.δ. 186/1992). Τα μέλη των ομίλων διατηρούν το δικαίωμα να υποβάλλουν προσφορά και να αναλαμβάνουν την εκτέλεση συμβάσεων είτε μεμονωμένα είτε σε συμπράξεις ή κοινοπραξίες με άλλους μελετητές ή εταιρείες μελετών, όταν δεν συμμετέχει στο διαγωνισμό ο όμιλος στον οποίο μετέχουν.

8. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθορίζονται:

α) Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις εγγραφής και κατάταξης στα μητρώα και τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται.

β) Οι όροι και προϋποθέσεις ελέγχου, ανανέωσης, αναθεώρησης και ακύρωσης του πτυχίου, η χρονική διάρκεια ισχύος του, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται και τα αρμόδια για την έκδοση των πτυχίων όργανα.

γ) Τα όρια αμοιβών μελετών που έχουν δικαίωμα εκπόνησης οι εγγεγραμμένοι στα μητρώα, ανάλογα με την κατηγορία και την τάξη του πτυχίου τους.

δ) Οι κατηγορίες πτυχίων που στελεχώνουν τις γενικές κατηγορίες με αριθμούς 36 έως 39 της παραγράφου 2 του άρθρου 2, η ελάχιστη στελέχωση και οι προϋπολογισμοί μελετών στις οποίες μπορούν να λάβουν μέρος οι κάτοχοι πτυχίων γενικής κατηγορίας.

ε) Οι όροι και προϋποθέσεις άσκησης ενδικοφανούς διαδικασίας κατά των διοικητικών πράξεων εγγραφής και κατάταξης στα Μητρώα, αναθεώρησης του πτυχίου, διαγραφής από τα Μητρώα και αφαίρεσης του πτυχίου, τα αποφαινόμενα όργανα και η σχετική διαδικασία.

9. Με όμοιο προεδρικό διάταγμα καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις

εγγραφής και κατάταξης στο Μητρώο Μελετητών και Παρόχων Υπηρεσιών των πτυχιούχων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων του τεχνολογικού τομέα, εφόσον καθορισθεί νομίμως ότι μεταξύ των επαγγελματικών τους δικαιωμάτων περιλαμβάνεται το δικαίωμα εκπόνησης μελετών ή παροχής υπηρεσιών του παρόντος νόμου.

Άρθρο 31

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 12 του άρθρου 41 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν απορριφθεί εν όλω ή εν μέρει η αίτηση ή παρέλθει άπρακτη η προθεσμία, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει προσφυγή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 14.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 14 του άρθρου 41 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«14. Για τη δικαστική επίλυση των διαφορών που προκύπτουν μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, κατά την εκτέλεση των συμβάσεων του παρόντος, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 77 του ν. 3669/2008 (Α' 116).»

Άρθρο 32

Στο ν. 3316/2005 προστίθεται άρθρο 42Α ως εξής:

«Άρθρο 42Α - Τεχνικές προδιαγραφές

1. Οι μελέτες εκπονούνται και οι υπηρεσίες του παρόντος νόμου παρέχονται σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές που ισχύουν κατά την προκήρυξη της σύμβασης. Με την προκήρυξη καθορίζονται οι προδιαγραφές εκπόνησης μελετών και παροχής υπηρεσιών, όταν δεν υπάρχουν εγκεκριμένες και εφόσον μέρος των προδιαγραφών δεν είναι υποχρεωτικής εφαρμογής, μπορεί να προβλέπονται στην προκήρυξη διαφοροποιήσεις ή και συμπληρώσεις. Αν οι προδιαγραφές υπό τις οποίες προκηρύχθηκε η σύμβαση μεταβληθούν μετά την προκήρυξη ή και τη σύναψη της σύμβασης, εφαρμόζονται οι νέες εφόσον η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική, προσαρμόζεται δε αναλόγως η συμβατική σχέση, με εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 29. Κατά τον καθορισμό των τεχνικών προδιαγραφών στην προκήρυξη των συμβάσεων, οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν υπόψη και εφαρμόζουν τις διατάξεις των άρθρων 26 του π.δ. 59/2007 (Οδηγία 2004/17/EK) και 53 του π.δ. 60/2007 (Οδηγία 2004/18/EK).

2. Οι προδιαγραφές των μελετών και υπηρεσιών του παρόντος εγκρίνονται με αποφάσεις των αρμοδίων Υπουργών, ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, ή άλλου κατά περίπτωση αρμόδιου Επιμελητηρίου και του Ινστιτούτου Οικονομίας Κατασκευών του ν. 2576/1998, όταν πρόκειται για έγκριση προδιαγραφών μελετών τεχνικών έργων. Οι γνωμοδοτήσεις εκδίδονται μέσα σε προθεσμία τεσσάρων μηνών, αλλιώς η έγκριση μπορεί να γίνει και χωρίς αυτές. Μέχρι την έγκριση νέων προδιαγραφών εφαρμόζονται οι ισχύουσες, εφόσον υπάρχουν.

3. Ο προϋπολογισμός του έργου στο οποίο αφορά η μελέτη συντάσσεται με εφαρμογή των τιμολογίων τα οποία ισχύουν για τη σύνταξη των προϋπολογισμών των δημοσίων έργων.

4. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να εγκρίνονται πρότυπα τεύχη προκηρύξεων, συγγραφών υποχρεώσεων και άλλων εγγράφων που χρησιμοποιούνται για την ανάθεση και εκτέλεση των συμβάσεων. Μετά την έγκριση, η χρήση των τευχών και λοιπών εγγράφων στους διαγωνισμούς και στις διαδικασίες

εκτέλεσης είναι υποχρεωτική για τις αναθέτουσες αρχές που υπάγονται στον νόμο αυτό, μπορούν όμως οι αρχές αυτές να προσθέτουν επιπλέον όρους, όταν οι όροι αυτοί παραβιάζουν διατάξεις του παρόντος ή άλλων νόμων και κανονιστικών πράξεων.»

www.Sate.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

Τροποποίηση των διατάξεων του ν. 3669/2008

Άρθρο 33

1. Μετά το τέλος του δευτέρου εδάφιου της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 3669/2008 προστίθεται νέο εδάφιο, ως εξής:

«Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων θεσπίζεται Κανονισμός ανάθεσης και εκτέλεσης έργων για το σύνολο των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που εξαιρούνται, με οποιοδήποτε τρόπο, από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κώδικα. Ο Κανονισμός αυτός προβλέπει την καταρχήν εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κώδικα και στα ως άνω νομικά πρόσωπα και περιλαμβάνει τις ειδικές, ανά εξαιρούμενο πρόσωπο, ρυθμίσεις για την ανάθεση και εκτέλεση των έργων τους, οι οποίες ανταποκρίνονται στις ιδιαιτερότητες των εν λόγω νομικών προσώπων. Ο ως άνω Κανονισμός εκτέλεσης έργων των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου έχει υποχρεωτική εφαρμογή και αντικαθιστά όλους τους υπάρχοντες ειδικούς κανονισμούς ανάθεσης και εκτέλεσης έργων των νομικών αυτών προσώπων, οι οποίοι έχουν τεθεί σε ισχύ δυνάμει γενικών ή ειδικών νομοθετικών διατάξεων».

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ως έργο νοείται κάθε νέα κατασκευή ή επέκταση ή ανακαίνιση ή βελτίωση ή επισκευή ή συντήρηση ή πρόδρομη εργασία, και η οικονομικά ή τεχνικά αυτοτελής λειτουργία, καθώς και κάθε σχετική ερευνητική εργασία που απαιτεί τεχνική γνώση και επέμβαση. Ως έργο νοείται και η αποκατάσταση λειτουργίας έργου που ανατέθηκε σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα».

3. Μετά το άρθρο 1 του ν. 3669/2008 προστίθεται νέο άρθρο 1Α, ως εξής:

«Άρθρο 1Α

Διαφάνεια - Πρόληψη και αντιμετώπιση της διαφθοράς – Σύμφωνο ακεραιότητας

1. Οι προβλεπόμενες από τον παρόντα Κώδικα διαδικασίες οφείλουν να πραγματοποιούνται με απόλυτα διαφανή, αμερόληπτο και άμεμπτο τρόπο από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

2. Οι υπάλληλοι, τα όργανα και τα μέλη του προσωπικού όλων των φορέων, που υπάγονται κατά το προηγούμενο άρθρο στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κώδικα, τα οποία απασχολούνται με κάθε είδους σχέση εργασίας, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, έργου ή εντολής, απαγορεύεται να επιδιώκουν ή να αποδέχονται, άμεσα ή έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα, για το χειρισμό υποθέσεων και την άσκηση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων τους, ακόμη και αν η πράξη τους δεν συνιστά ποινικό αδίκημα. Η παραβίαση της απαγόρευσης αυτής συνιστά, είτε πειθαρχική παράβαση, για την οποία μπορεί να επιβληθεί σε βάρος των υπαιτίων ακόμη και η ποινή της οριστικής παύσης ή απόλυτης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για τις πειθαρχικές ποινές, είτε σπουδαίο λόγο για την καταγγελία της σύμβασης.

3. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις ή κοινοπραξίες που συμμετέχουν σε διαδικασία για την ανάθεση συμβάσεων δημοσίων έργων, οι ανάδοχοι των συμβάσεων αυτών, καθώς και κάθε νόμιμος εκπρόσωπος, υπεργολάβος ή προστηθείς τους:

α) Απαγορεύεται να χρησιμοποιούν εξωχώριες εταιρίες ή άλλους παρόμοιους οικονομικούς φορείς, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή ή την κτήση νομικής

προσωπικότητας, ως προμηθευτές προϊόντων ή παρόχους υπηρεσιών που σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμβασης, εκτός εάν η συνεργασία τους με εξωχώρια εταιρία είναι αποδεδειγμένα αναπόφευκτη και μόνον εφόσον γνωστοποιηθεί προηγουμένως στον εργοδότη. Η γνωστοποίηση αυτή περιλαμβάνει και πληροφορίες για τον πραγματικό ιδιοκτήτη της εξωχώριας εταιρίας μέχρι επιπέδου φυσικού προσώπου. Για τους σκοπούς της παρούσας διατάξεως, ως «εξωχώριες εταιρίες» νοούνται οι εταιρίες, οι οποίες ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 4 περίπτωση α' του ν. 3310/2005 (Α' 30), περιλαμβάνονται στον κατάλογο των χωρών στις οποίες λειτουργούν εξωχώριες εταιρίες, που εκδίδεται με την υπουργική απόφαση που προβλέπεται στο ίδιο άρθρο, και δεν έχουν την έδρα τους σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β) Απαγορεύεται να επιδιώκουν ή να προσφέρουν, άμεσα ή έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα, σε υπαλλήλους, όργανα ή μέλη του προσωπικού των φορέων, που υπάγονται κατά το προηγούμενο άρθρο στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κώδικα.

Εάν διαπιστωθεί, μετά και από ακρόαση της ελεγχόμενης εργοληπτικής επιχείρησης ή κοινοπραξίας, με ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρο 6 του ν. 2690/1999 (Α' 45), η παραβίαση των ανωτέρω απαγορεύσεων, τότε:

α) Η υπαίτια εργοληπτική επιχείρηση ή κοινοπραξία κηρύσσεται έκπτωτη από όλες τις εκτελούμενες συμβάσεις της, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 61, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη κοινοποίηση ειδικής πρόσκλησης.

β) Κάθε μία από τις εργοληπτικές επιχειρήσεις, που συγκροτούν την υπαίτια κοινοπραξία, κηρύσσεται έκπτωτη, σύμφωνα με την ίδια διαδικασία, από όλες τις συμβάσεις που εκτελεί ως ανάδοχος. Αν η επιχείρηση αυτή εκτελεί έργα σε κοινοπραξία με άλλες εργοληπτικές επιχειρήσεις, οι οποίες δεν έχουν καμία σχέση με την υπαίτια κοινοπραξία, τότε εφαρμόζεται αναλογικά η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 70.

Επιπρόσθετα ή αν δεν υφίστανται ενεργές συμβάσεις έργου, επιβάλλονται στην υπαίτια επιχείρηση ή σε όλα τα μέλη της κοινοπραξίας, εφόσον η ως άνω απαγόρευση παραβιάστηκε από εργοληπτική επιχείρηση που συμμετείχε σε κοινοπραξία, οι κυρώσεις της τριετούς αναστολής της εγγραφής τους στο Μ.Ε.ΕΠ., ή σε περίπτωση οποιασδήποτε υποτροπής, της οριστικής διαγραφής τους από το Μ.Ε.ΕΠ., σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 3 του άρθρου 101.

Για τη διαπίστωση της παραβίασης των παραπάνω απαγορεύσεων και την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων, αρκεί η ύπαρξη επαρκών αποδεικτικών στοιχείων, όπως ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, η ύπαρξη ομολογίας ή παραδοχής ή αναμφισβήτητης μαρτυρίας για την τέλεση της παράβασης.

4. Η εργοληπτική επιχείρηση ή τα μέλη της κοινοπραξίας που αναδεικνύεται προσωρινή ανάδοχος προσκομίζουν στον εργοδότη σύμφωνο ακεραιότητας, υπογεγραμμένο από τον ίδιο τον ανάδοχο, ή το νόμιμο εκπρόσωπό του, με το οποίο δηλώνεται ότι κατά το προηγηθέν στάδιο της ανάθεσης τήρησε τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν οι προηγούμενες παράγραφοι, ότι θα εξακολουθήσει να τηρεί αυτές και κατά το συμβατικό στάδιο και τέλος ότι δεσμεύεται να διευκολύνει τη διαδικασία διερεύνησης και ελέγχου, προβαίνοντας σε όλες τις απαιτούμενες προς τούτο ενέργειες, κατά την κρίση κάθε αρμόδιας ελεγκτικής αρχής, αποδεχόμενος ότι διαφορετική στάση συνιστά παραβίαση συμβατικής του υποχρέωσης, κατά την έννοια του άρθρου 61. Σχέδιο του συμφώνου χορηγείται μαζί με τα λοιπά τεύχη του διαγωνισμού και η συμμετοχή των ενδιαφερομένων τεκμαίρεται ως αποδοχή του. Το σχέδιο του συμφώνου υπογράφεται ταυτόχρονα με το έγγραφο της σύμβασης, τόσο από τον εργοδότη όσο και από τον

ανάδοχο, ως προσάρτημα αυτού. Η μη υπογραφή του συμφώνου επιφέρει τις συνέπειες της μη υπογραφής της σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30.

5. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εγκρίνεται πρότυπο τεύχος του συμφώνου ακεραιότητας. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του ίδιου Υπουργού καθορίζονται οι φορείς παρακολούθησης και ελέγχου του συμφώνου ακεραιότητας, οι διαδικασίες και τα αντικείμενα του ελέγχου, οι επιβαλλόμενες κυρώσεις για την παραβίαση του συμφώνου ακεραιότητας, καθώς και κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου αυτού».

Άρθρο 34

1. Ο τίτλος του Κεφαλαίου Β' του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ - ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ».

2. Το άρθρο 2 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2

Απόφαση κατασκευής έργου - Εκτέλεση πρόδρομων εργασιών

1. Η αρμόδια αρχή ή υπηρεσία αποφασίζει για τον τρόπο κατασκευής του έργου, τη διαδικασία επιλογής αναδόχου, τα κριτήρια επιλογής αυτού και το σύστημα υποβολής των προσφορών σύμφωνα με τα επόμενα άρθρα. Η απόφαση αυτή μπορεί να λαμβάνεται για κάθε έργο ή για είδη εργασιών ή για εργασίες που αφορούν σε ορισμένη χρονική περίοδο.

2. Η ως άνω απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας δημοπράτησης του έργου προϋποθέτει την έκδοση βεβαίωσης από την Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων (Α.Ε.Μ.Ε.), περί υπάρξεως της σχετικής "ωριμότητας" του έργου.

Η "ωριμότητα" του έργου αναφέρεται στην πλήρωση των προϋποθέσεων που τίθενται από ειδικές νομοθετικές διατάξεις για τη δημοπράτηση ενός έργου, στη νομιμότητα και πληρότητα των σχετικών τευχών δημοπράτησης και, τέλος, στη δυνατότητα των ενδιαφερόμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων να διαμορφώσουν, κατά την αντίστοιχη διαγωνιστική διαδικασία, βάσιμες και ρεαλιστικές προσφορές, με βάση τα χορηγούμενα από την αρμόδια υπηρεσία στοιχεία.

3. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ωριμότητα των έργων και να διασφαλιστεί η ταχύτερη και απρόσκοπη εκτέλεσή τους, η αρμόδια αρχή ή υπηρεσία δύναται, πριν από την κίνηση της διαδικασίας για τη δημοπράτηση του κυρίως έργου, να προχωρήσει στη δημοπράτηση του συνόλου ή μέρους των πρόδρομων εργασιών του, ως αυτοτελούς έργου, το οποίο είναι ανεξάρτητο από το κυρίως έργο και δεν αποτελεί τμήμα αυτού.

Πρόδρομες είναι οι εργασίες, οι οποίες, ως σύνολο, αποσκοπούν στη διασφάλιση ελεύθερων των χώρων εκτέλεσης του κυρίως έργου, των χώρων απόληψης και απόθεσης υλικών, της προσβασιμότητας του έργου και της άρσης κάθε πραγματικού ή νομικού εμποδίου για την ταχεία και ομαλή εκτέλεσή του. Ως πρόδρομες εργασίες νοούνται ιδίως οι απαιτούμενες μετακινήσεις των δικτύων των Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας, οι αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες, οι πρόσθετες γεωτρήσεις, οι αναγκαίες προσωρινές εργασίες, οι εργασίες διαμόρφωσης χώρων, οδών προσβασης και εξυπηρέτησης του έργου, λατομείων, δανειοθαλάμων και αποθεσιοθαλάμων, οι απαιτούμενες γεωτεχνικές, γεωλογικές, περιβαλλοντικές, τεχνικές και παντός είδους έρευνες και αδειοδοτήσεις,

καθώς και κάθε άλλη εργασία ή έρευνα που αποσκοπεί στην εξασφάλιση της ωριμότητας του κυρίως έργου».

Άρθρο 35

Μετά το τέλος του άρθρου 2 του ν. 3669/2008 προστίθεται νέο άρθρο 2Α ως εξής:

«Άρθρο 2Α

Τρόπος κατασκευής

Τα δημόσια έργα κατασκευάζονται με βάση τη σχετική εγκεκριμένη μελέτη:

α) Από ειδικευμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις, όπως ορίζεται στο άρθρο 92 του παρόντος. Η έγκριση διεξαγωγής δημοπρασίας αποτελεί και έγκριση της κατασκευής του έργου με εργοληπτική επιχείρηση.

β) Από τον φορέα κατασκευής του έργου με αυτεπιστασία μέσω κατάλληλης τεχνικής υπηρεσίας και προσωπικού που είτε υπάρχει είτε κατά περίπτωση προσλαμβάνεται και αμείβεται από τις πιστώσεις του έργου. Η κατασκευή έργου με αυτεπιστασία επιτρέπεται μόνο όταν η προϋπολογιζόμενη δαπάνη της σύμβασης, χωρίς αναθεώρηση και ΦΠΑ, δεν υπερβαίνει το ποσό των 20.000 ευρώ. Δεν επιτρέπεται η κατάτμηση έργου προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή της παρούσας διατάξεως».

Άρθρο 36

1. Η περίπτωση δ) του άρθρου 3 του ν. 3669/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) η ανοικτή διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων μικρού οικονομικού αντικειμένου του άρθρου 29 του παρόντος.»

2. Στο τέλος του άρθρου 3 του ν. 3669/2008 προστίθεται περίπτωση ε), ως εξής:

«ε) Ο ανταγωνιστικός διάλογος που εφαρμόζεται σε ιδιαίτερα πολύπλοκα έργα και διεξάγεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23Α του παρόντος».»

Άρθρο 37

1. Μετά το τέλος του άρθρου 3 του ν. 3669/2008 προστίθενται νέα άρθρα 3Α και 3Β, ως εξής:

«Άρθρο 3Α

Συμφωνίες - πλαίσια

1. Ο κύριος ή ο φορέας κατασκευής του έργου μπορεί να συνάπτει συμφωνίες - πλαίσια, κατά την έννοια του άρθρου 111 παράγραφος 4 του παρόντος Κώδικα, ακόμη και για έργα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου.

2. Για τη σύναψη μιας συμφωνίας - πλαισίου εφαρμόζονται οι διατάξεις παρόντος Κώδικα που αφορούν στη σύναψη μιας σύμβασης έργου. Οι επιμέρους συμβάσεις που βασίζονται σε συμφωνία - πλαίσιο συνάπτονται μόνο μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών της συμφωνίας - πλαισίου και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 126 του παρόντος Κώδικα. Οι επιμέρους συμβάσεις που βασίζονται στη συμφωνία - πλαίσιο δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να αποκλίνουν ουσιωδώς από τους όρους της συμφωνίας - πλαίσιο, ιδίως στην περίπτωση που αυτή συνάπτεται με έναν μόνο ανάδοχο. Η διάρκεια μιας συμφωνίας - πλαισίου δεν μπορεί να

υπερβαίνει τα τέσσερα (4) έτη, εκτός αν συντρέχει εξαιρετική περίπτωση που αιτιολογείται ειδικώς στην απόφαση του άρθρου 2 παράγραφος 1 του παρόντος Κώδικα, ιδίως λόγω του αντικειμένου της συμφωνίας - πλαισίου.

Άρθρο 3Β

Κριτήρια επιλογής αναδόχου

1. Τα κριτήρια επιλογής αναδόχου είναι:

α) όταν η σύμβαση ανατίθεται με βάση την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, διάφορα κριτήρια, κατά την κρίση του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής, τα οποία συνδέονται με το αντικείμενο της συγκεκριμένης σύμβασης, όπως η τιμή, η προθεσμία περαιώσης, ο χρόνος εγγύησης, η ποιότητα, η τεχνική αξία, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, το κόστος λειτουργίας, η αποδοτικότητα, η εξυπηρέτηση και η τεχνική συνδρομή μετά τη σύναψη της σύμβασης, ή άλλως,

β. αποκλειστικά η χαμηλότερη τιμή.

2. Τα έργα εκτιμώμενης αξίας, εκτός Φ.Π.Α. και αξίας για αναθεώρηση, ίσης ή μεγαλύτερης του εκάστοτε προβλεπομένου ορίου εφαρμογής των σχετικών κοινοτικών οδηγιών, ανατίθενται με βάση την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Εξαίρεση από τον κανόνα αυτό υπάρχει μόνο όταν εφαρμόζεται το σύστημα υποβολής προσφορών του άρθρου 12Β του παρόντος Κώδικα. Εξαίρεση είναι δυνατή και μετά από αντίστοιχο αίτημα του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής προς τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Στην σχετική αίτηση πρέπει να περιλαμβάνονται οι ιδιαίτεροι λόγοι που στην συγκεκριμένη περίπτωση δικαιολογούν την εξαίρεση και την εφαρμογή του κριτηρίου της χαμηλότερης τιμής Η σχετική απόφαση του Υπουργού εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Κατασκευών της Γ.Γ.Δ.Ε του Υπουργείου.

3. Τα λοιπά έργα καθώς και τα έργα συντήρησης ανεξάρτητα από την αξία τους, ανατίθενται με βάση το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής. Εξαίρεση από τον κανόνα αυτό είναι δυνατή μετά από σχετικό αίτημα του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής προς τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Στην σχετική αίτηση πρέπει να περιλαμβάνονται οι ιδιαίτεροι λόγοι που στην συγκεκριμένη περίπτωση δικαιολογούν την εξαίρεση και την εφαρμογή του κριτηρίου της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς Η σχετική απόφαση του Υπουργού εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Κατασκευών της Γ.Γ.Δ.Ε του Υπουργείου.

4. Το χρηματικό όριο της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου μπορεί να μεταβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων».

Άρθρο 3Β

1. Στο άρθρο 4 του ν. 3669/2008 προστίθενται περιπτώσεις η) και θ), ως εξής:

«η) Η προσφορά που περιλαμβάνει συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων και, ιδίως, οικονομικής έκπτωσης επί του προϋπολογισμού της υπηρεσίας, χρονικής έκπτωσης επί του προβλεπόμενου στα τεύχη δημοπράτησης χρόνου περαιώσης του έργου και προσαύξησης του χρόνου εγγύησης του έργου».

«θ) Η προσφορά κατ' αποκοπή τιμής για το σύνολο του έργου ή για ευρύτερα τμήματα αυτού ή για αυτόνομα κατασκευαστικώς μέρη του έργου, με εγγυημένο προϋπολογισμό».

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 8 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το σύστημα προσφοράς μελέτης και κατασκευής εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις έργων που απαιτούν ειδικούς τρόπους κατασκευής ή μεθόδους που καλύπτονται από τεχνογνωσίες ή άλλα κατοχυρωμένα δικαιώματα ή στα έργα με ιδιομορφίες ως προς τον τρόπο και τις φάσεις κατασκευής τους ή αν κρίνεται σκόπιμος ο συνδυασμός βελτίωσης ή ολοκλήρωσης ή αναθεώρησης υπάρχουσας μελέτης της υπηρεσίας με την κατασκευή ή αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων. Για την εφαρμογή του συστήματος αυτού σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, απαιτείται προηγούμενη απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου κατασκευών του Υπουργείου, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των προηγούμενων εδαφίων». Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Κατασκευών της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Υ.ΜΕ.ΔΙ. μπορεί να καθορίζονται είδη τεχνικών έργων, που πληρούν γενικά τις ανωτέρω προϋποθέσεις και επιτρέπεται να δημοπρατούνται με το σύστημα μελέτη και κατασκευή».

3. Η παράγραφος 9 του άρθρου 8 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Όταν συνδυάζονται περισσότερα από ένα συστήματα προσφοράς υπάρχουν και περισσότεροι από ένας σφραγισμένοι φάκελοι των αντίστοιχων μερικών οικονομικών προσφορών. Οι φάκελοι αυτοί παραμένουν σφραγισμένοι και ανοίγονται ταυτόχρονα, μετά την εκδίκαση των ενστάσεων κατά του πρακτικού κρίσης και αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών.

Άρθρο 39

1. Μετά το τέλος του άρθρου 12 του ν. 3669/2008 προστίθεται νέο άρθρο 12Α, ως εξής:

«Άρθρο 12Α

Σύστημα προσφοράς με συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων

1. Το σύστημα της προσφοράς που περιλαμβάνει συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων και, ιδίως, οικονομικής έκπτωσης επί του προϋπολογισμού της υπηρεσίας, χρονικής έκπτωσης επί του προβλεπόμενου στα τεύχη δημοπράτησης χρόνου περαίωσης του έργου και προσαύξησης του προβλεπόμενου στα τεύχη δημοπράτησης χρόνου εγγύησης του έργου, εφαρμόζεται κυρίως σε έργα, των οποίων η ταχύτερη περάτωση είναι επιτακτική για κοινωνικούς ή άλλους λόγους δημοσίου συμφέροντος, ή κρίνεται ως ιδιαίτερα επωφελής για τον κύριο του έργου, καθώς και σε έργα στα οποία απαιτείται αυξημένος χρόνος δοκιμασίας πριν από την οριστική παραλαβή τους.

2. Για την ανάδειξη της πλέον συμφέρουσας προσφοράς λαμβάνονται καταρχήν υπόψη τα κριτήρια της οικονομικής προσφοράς, του προσφερόμενου χρόνου περαίωσης του έργου και του προσφερόμενου χρόνου εγγύησης αυτού. Κατόπιν αιτήματος του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής μπορεί να εγκριθεί, από τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, είτε η χρησιμοποίηση και οποιουδήποτε άλλου πρόσφορου για τη συγκεκριμένη περίπτωση κριτηρίου (αύξηση κριτηρίων), είτε η χρησιμοποίηση ενός μόνο εκ των κριτηρίων του προσφερόμενου χρόνου περαίωσης του έργου ή του προσφερόμενου χρόνου εγγύησης αυτού (μείωση κριτηρίων). Η απόφαση του Υπουργού εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Κατασκευών του Υπουργείου και καθορίζει επιπλέον τον τρόπο που υποβάλλονται οι προσφορές των ενδιαφερομένων, πέραν των όσων ορίζονται στην επόμενη παράγραφο, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο τα

πρόσθετα κριτήρια συναρτώνται με τα τρία παραπάνω κριτήρια (σε περίπτωση αύξησης των κριτηρίων) ή τα δύο τελικώς εφαρμοζόμενα κριτήρια συναρτώνται μεταξύ τους (σε περίπτωση μείωσης των κριτηρίων), προκειμένου να αναδειχθεί ο προσωρινός ανάδοχος, πέραν των όσων ορίζονται στην παράγραφο 4.

3. Οι διαγωνιζόμενοι, σύμφωνα με όσα ειδικότερα καθορίζονται στη διακήρυξη, προσφέρουν έκπτωση επί του προϋπολογισμού της υπηρεσίας (οικονομική έκπτωση), έκπτωση επί της προβλεπόμενης στα τεύχη δημοπράτησης προθεσμίας περαιώσεως του έργου (χρονική έκπτωση), μέσω της υποβολής χρονοδιαγράμματος που περιλαμβάνει τμηματικές προθεσμίες σύμφωνα με όσα ορίζονται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 48, και, τέλος, προσφέρουν προσαύξηση του προβλεπόμενου στα τεύχη δημοπράτησης χρόνου εγγύησης του έργου (προσαύξηση χρόνου εγγύησης).

4. Η κατάταξη των υποβαλλόμενων στη δημοπρασία προσφορών γίνεται σύμφωνα με τη συνάρτηση:

$$U = \alpha \cdot U\chi + \beta \cdot U\sigma + \gamma \cdot U\kappa$$

όπου:

" $U\chi$ " και " $U\kappa$ ", είναι οι αριθμοί που συναρτώνται με τη χρονική και οικονομική έκπτωση αντίστοιχα και " $U\sigma$ " ο αριθμός που συναρτάται με την προσαύξηση του χρόνου εγγύησης. Οι αριθμοί αυτοί προσδιορίζονται σύμφωνα με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

" α " είναι ο συντελεστής βαρύτητας της χρονικής έκπτωσης,

" β " είναι ο συντελεστής βαρύτητας της προσαύξησης του χρόνου εγγύησης.

Οι ως άνω συντελεστές " α " και " β " ορίζονται από τη διακήρυξη του έργου σε εύρος διακύμανσης που καθορίζεται με την παραπάνω απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ανάλογα με την κατηγορία και τον προϋπολογισμό αυτού.

" γ " είναι ο συντελεστής βαρύτητας της οικονομικής έκπτωσης, που προσδιορίζεται από τη διακήρυξη του έργου σε σχέση με τους συντελεστές " α " και " β " και με δεδομένο ότι το άθροισμα των " α ", " β " και " γ " ισούται με τη μονάδα.

Προσωρινή ανάδοχος αναδεικνύεται εκείνη η εργοληπτική επιχείρηση ή κοινοπραξία, η οποία έλαβε το μεγαλύτερο άθροισμα "U".

2. Μετά το άρθρο 12Α του ν. 3669/2008 προστίθεται νέο άρθρο 12 Β, ως εξής:

«Άρθρο 12Β

Προσφορά κατ' αποκοπή τιμής για το σύνολο του έργου ή για αυτόνομα μέρη αυτού, με εγγυημένο προϋπολογισμό

1. Το σύστημα αυτό εφαρμόζεται ιδίως στα τεχνικά έργα της οδοποιίας και των σιδηροδρόμων, καθώς και σε έργα κτιριακά ή λιμενικά. Με τη διακήρυξη του έργου και με βάση τα χορηγούμενα από την υπηρεσία πρότυπα έγγραφα, ζητείται από τους διαγωνιζόμενους, η υποβολή προσφοράς που περιλαμβάνει κατ' αποκοπή τιμή για το σύνολο του έργου ή για ευρύτερα τμήματα αυτού ή για αυτόνομα κατασκευαστικώς μέρη του έργου. Η προσφορά συνοδεύεται από προϋπολογισμό, την ακρίβεια του οποίου εγγυάται ρητά, κατά την έννοια του άρθρου 696 του Αστικού Κώδικα, ο προσφέρων. Ο προϋπολογισμός αυτός περιλαμβάνει αναλυτικά τις εργασίες που θα εκτελεστούν, την ποσότητα και την τιμή μονάδος αυτών - στην οποία περιλαμβάνονται τα υλικά, το κόστος της ανθρώπινης εργασίας και των μηχανημάτων, το κόστος όλων των μελετών και των αναγκαίων ερευνών, καθώς και τα γενικά έξοδα και όφελος του εργολάβου - το συνολικό κόστος αυτών, όπως προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό των ποσοτήτων επί τις τιμές

μονάδος, καθώς και τη συνολική κατ' αποκοπή τιμή, όπως αυτή προκύπτει από την άθροιση των επιμέρους κονδυλίων. Ο αναδειχθείς ανάδοχος του έργου δεν δικαιούται να ζητήσει προσαύξηση της προσφερθείσας κατ' αποκοπή συνολικής τιμής για κανένα λόγο, ακόμη και αν αυξήθηκαν οι προϋπολογισθείσες τιμές μονάδος ή οι ποσότητες των εργασιών, ή προέκυψε ανάγκη εκπόνησης περαιτέρω μελετών ή ερευνών, ή εκτέλεσης νέων εργασιών, ή ανέκυψαν συνθήκες που κατέστησαν δυσχερέστερη την εκτέλεση του έργου. Κατ' εξαίρεση, δικαιούται να ζητήσει προσαύξηση, σε περίπτωση εργασιών πέραν των συμβατικών, η ανάγκη εκτέλεσης των οποίων προέκυψε από μετασυμβατικές απαιτήσεις του κυρίου ή του φορέα κατασκευής του έργου. Οι απαιτήσεις του κυρίου του έργου μετά την υπογραφή της σύμβασης, εφόσον συνεπάγονται εκτέλεση εργασιών πέραν των συμβατικών, πρέπει να είναι σύμφωνες προς τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 57 και των περιπτώσεων δ' και ε' του άρθρου 125.

2. Στους διαγωνιζόμενους χορηγούνται οι υπάρχουσες οριστικές μελέτες ή προκαταρκτικές μελέτες ή προμελέτες, οι σχετικές τεχνικές προδιαγραφές, καθώς και οποιοδήποτε άλλο διαθέσιμο σχετικό στοιχείο, με βάση τα οποία οι διαγωνιζόμενοι διαμορφώνουν την προσφορά τους, εκτιμούν και συμπληρώνουν κατάλληλα τα χορηγηθέντα από την υπηρεσία στοιχεία και καταρτίζουν τον ως άνω ρητά εγγυημένο προϋπολογισμό, σύμφωνα με σχετικό πρότυπο έντυπο που τους χορηγείται από την υπηρεσία.

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 15 του ν. 3669/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Όταν από τις κείμενες διατάξεις δεν προβλέπεται υποχρέωση εισαγωγής όρων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής ή και επαγγελματικής ικανότητας στις διακηρύξεις των δημοσίων έργων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 146 και 147, μπορούν να προστίθενται τέτοιοι όροι με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Κατασκευών της Γ.Γ.Δ.Ε του Υπουργείου Υ.ΜΕ.ΔΙ».

4. Η παράγραφος 7 του άρθρου 15 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Περίληψη της διακήρυξης για τη διενέργεια ανοικτής δημοπρασίας αποστέλλεται για δημοσίευση τουλάχιστον τριάντα ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημόσιων Συμβάσεων της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, σε μία ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα της πρωτεύουσας και στην ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Όταν εφαρμόζεται ένα από τα συστήματα των περιπτώσεων δ', στ', ζ', η' και θ' του άρθρου 4, η δημοσίευση γίνεται πενήντα δύο τουλάχιστον ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της δημοπρασίας. Όταν ο προϋπολογισμός του έργου υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής των π.δ. 59/2007 και 60/2007, εφαρμόζονται και οι διατάξεις του άρθρου 133 ΚΔΕ. Όταν πρόκειται για επανάληψη δημοπρασίας και εφόσον η επανάληψη γίνεται πριν περάσουν τέσσερις μήνες από την προηγούμενη δημοπρασία, όλες οι προθεσμίες της παραγράφου αυτής μειώνονται στο μισό.

5. Μετά το τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του ν. 3669/2008 προστίθεται νέο εδάφιο, ως εξής:

«Τα τεχνικά συμβατικά τεύχη, όταν αυτό είναι δυνατό, ορίζουν τεχνικές προδιαγραφές που εξασφαλίζουν την προσβασιμότητα ατόμων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων».

6. Μετά το τέλος του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 17 του ν. 3669/2008 προστίθεται τρίτο εδάφιο, ως εξής:

«Σε περιπτώσεις δημοπράτησης έργων με το σύστημα υποβολής προσφορών του άρθρου 12Α δεν επιτρέπονται προσφορές με αρνητικές οικονομικές εκπτώσεις, με προσφερόμενο χρόνο περαίωσης μεγαλύτερο από την προβλεπόμενη στα τεύχη δημοπράτησης προθεσμία περαίωσης του έργου, η οποία αποτελεί και ένδειξη της προεκτίμησης του χρόνου κατασκευής αυτού και, τέλος, με προσφερόμενο χρόνο εγγύησης μικρότερο από αυτόν που προβλέπεται στα τεύχη δημοπράτησης».

Άρθρο 40

Το άρθρο 18 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 18

Διαβούλευση για το έργο - Τεύχος παρατηρήσεων - Τεύχος τροποποίησεων

1. Με τη διακήρυξη του έργου μπορεί να ορίζεται, ότι ο κύριος ή ο φορέας κατασκευής του έργου προσκαλεί τις κατά το νόμο δυνάμενες να λάβουν μέρος στο συγκεκριμένο διαγωνισμό εργοληπτικές επιχειρήσεις, προκειμένου να προβεί σε παρουσίαση του προς ανάθεση έργου και σε σχετική διαβούλευση με τους παριστάμενους, σε καθορισμένο τόπο και σε συγκεκριμένη ημερομηνία και ώρα, που δεν μπορεί να απέχει λιγότερο από τριάντα ημέρες από τη δημοπρασία.

2. Εντός δέκα ημερών από την παρουσίαση του έργου, κάθε ενδιαφερόμενη εργοληπτική επιχείρηση, μπορεί να υποβάλει τεύχος παρατηρήσεων για το έργο, την τεχνική μελέτη και τα τεύχη δημοπράτησης, οικονομικά και συμβατικά, με το οποίο σχολιάζεται η ορθότητα της λύσης, το εφικτό της κατασκευής και επισημαίνονται τα υπάρχοντα κατά τη εκτίμησή τους σφάλματα στο τεχνικό - οικονομικό ή στο συμβατικό μέρος. Η συμμετοχή των ενδιαφερομένων εργοληπτικών επιχειρήσεων στην παρουσίαση και η υποβολή του τεύχους παρατηρήσεων είναι προαιρετικές, δεν συνεπάγονται την ανάληψη υποχρέωσης υποβολής προσφοράς για το έργο και δεν συνιστούν κώλυμα για τη συμμετοχή τους στη δημοπρασία. Όταν εφαρμόζεται το σύστημα του άρθρου 12Β, η διαδικασία διαβούλευσης των προηγούμενων παραγράφων επαναλαμβάνεται, μία ακόμα φορά, εντός πέντε ημερών, στον ίδιο τόπο και σε συγκεκριμένη ημερομηνία και ώρα.

3. Η υπηρεσία αξιολογεί τα συμπεράσματα της διαβούλευσης και τα τεύχη παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν και αποστέλλει τα υποβληθέντα τεύχη παρατηρήσεων στην Α.Ε.Μ.Ε., προκειμένου να ληφθούν υπόψη, κατά τον έλεγχο της ωριμότητας του έργου. Αναλόγως της εκτιμώμενης ορθότητας των παρατηρήσεων και του ουσιώδους ή μη των εντοπισθέντων σφαλμάτων, η Προϊσταμένη Αρχή προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

α) Προχωρεί στη δημοπρασία του έργου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διακήρυξη, αν δεν υποβληθούν παρατηρήσεις ή οι υποβληθείσες εκτιμηθούν ως μη ορθές.

β) Εκδίδει τεύχος τροποποίησεων της διακήρυξης ή των τευχών δημοπράτησης, εντός πέντε ημερών από τη λήξη της ημερομηνίας υποβολής των τελικών τευχών παρατηρήσεων από τις εργοληπτικές επιχειρήσεις, αν διαπιστωθούν επουσιώδη σφάλματα ή ελλείψεις στα τεύχη δημοπράτησης. Στο τεύχος τροποποίησεων περιλαμβάνονται οι νέες απαιτήσεις για το έργο, καθώς και ρητή πρόσκληση προς τις ενδιαφερόμενες εργοληπτικές επιχειρήσεις, προκειμένου να υποβάλουν τις προσφορές τους ή να συμπληρώσουν - τροποποιήσουν τις προσφορές που ενδεχομένως υπέβαλαν σύμφωνα με τις νέες απαιτήσεις και κοινοποιείται με απόδειξη σε όλες τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που έλαβαν τα τεύχη δημοπράτησης, τηρουμένων των αρχών της διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης. Αν κριθεί αναγκαίο, μπορεί να αναβάλλεται η διεξαγωγή της δημοπρασίας σε μεταγενέστερη της

αρχικής ημερομηνία, η οποία δεν μπορεί να απέχει λιγότερο από σαράντα μία ημέρες από την ως άνω κοινοποίηση του τεύχους τροποποιήσεων.

γ. Ανακαλεί τη διακήρυξη του διαγωνισμού, εφόσον διαπιστωθούν ουσιώδη σφάλματα ή ελλείψεις στα τεύχη δημοπράτησης, για την αποκατάσταση των οποίων δεν αρκεί η έκδοση τεύχους τροποποιήσεων, κατά την προηγούμενη περίπτωση β' και προβαίνει σε νέα δημοπράτηση του έργου, ύστερα από τη διόρθωση των σφαλμάτων και ελλείψεων.

4. Το εκδοθέν τεύχος τροποποιήσεων περιλαμβάνεται στα τεύχη δημοπράτησης και καθίσταται συμβατικό τεύχος μετά την υπογραφή της σύμβασης. Τεύχη παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν δεν αποτελούν συμβατικά στοιχεία του έργου και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ποτέ για ερμηνεία της σύμβασης.

5. Τα ανωτέρω ισχύουν αναλόγως και στη δημοπρασία με προεπιλογή, εφόσον η υποβολή των τευχών παρατηρήσεων ζητηθεί με την πρόσκληση υποβολής προσφορών.

6. Η τήρηση της διαδικασίας διαβούλευσης είναι υποχρεωτική σε έργα των οποίων ο προϋπολογισμός, εκτός Φ.Π.Α. και αναθεώρησης, ισούται ή υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής των π.δ. 59/2007 και 60/2007, όπως αυτά ισχύουν κάθε φορά. Στις περιπτώσεις των έργων αυτών, ο κύριος ή ο φορέας κατασκευής του έργου προβαίνει σε προκαταρκτική ενημέρωση, με την δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με το σχετικό υπόδειγμα του Παραρτήματος VIIA, κατά το άρθρου 130 παράγραφος 1. Η πληροφορία για τη διενέργεια της διαδικασίας διαβούλευσης περιλαμβάνεται στην προκήρυξη και αναγράφεται η ιστοσελίδα της Α.Ε.Μ.Ε., στην οποία αναφέρονται οι ημερομηνίες και οι λοιπές λεπτομέρειες της διαδικασίας διαβούλευσης. Μετά το πέρας της διαδικασίας, η υπηρεσία αξιολογεί τα συμπεράσματα της διαβούλευσης και τα τεύχη παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν, διαμορφώνει κατάλληλα τη διακήρυξη και τα τεύχη δημοπράτησης του έργου και αποστέλλει τα υποβληθέντα τεύχη παρατηρήσεων στην Α.Ε.Μ.Ε., προκειμένου αυτή να τα λάβει υπόψη της κατά τον έλεγχο της ωριμότητας το υπό δημοπράτηση έργου.»

Άρθρο 41

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 20 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την παραδεκτή συμμετοχή τους στο διαγωνισμό, οι υποψήφιοι υποβάλλουν μεταξύ των λοιπών δικαιολογητικών και αποδεικτικά ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας για τα δημόσια έργα που εκτελούν ως μεμονωμένοι ανάδοχοι ή στα πλαίσια κοινοπραξιών. Τα αποδεικτικά ασφαλιστικής ενημερότητας πρέπει να αφορούν στην ίδια την εργοληπτική επιχείρηση και, επίσης, στα στελέχη του Μ.Ε.Κ. τα οποία δεν τελούν σε σχέση εξαρτημένης εργασίας και αναφέρονται στη βεβαίωση εγγραφής της εν λόγω επιχείρησης στο Μ.Ε.ΕΠ.»

2. Στο τέλος της παραγράφου 7 του άρθρου 20 του ν. 3669/2008, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για την απόδειξη ότι δεν συντρέχουν, στο πρόσωπο του υποψηφίου ή στα μέλη της υποψήφιας κοινοπραξίας, ασυμβίβαστες ιδιότητες, κατά τα άρθρα 31 και 32, υποβάλλονται υπεύθυνες δηλώσεις του εκπροσώπου του υποψηφίου ή των εκπροσώπων των μελών της υποψήφιας κοινοπραξίας.»

3. Το άρθρο 21 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 21 – Επιτροπή Διαγωνισμού

1. Όταν ως κριτήριο ανάθεσης χρησιμοποιείται η χαμηλότερη τιμή και ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο της δεύτερης τάξης του Μ.Ε.ΕΠ., χωρίς να συνυπολογίζονται τα κονδύλια της αναθεώρησης και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), η επιτροπή διαγωνισμού αποτελείται από τρεις υπαλλήλους της υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό, που ορίζονται από τον προϊστάμενό της. Με την απόφαση ορισμού ορίζονται οι πρόεδρος, ο αναπληρωτής του και αριθμός αναπληρωματικών μελών που αναπληρώνουν, κατά τη σειρά που διορίζονται, τα τακτικά μέλη που λείπουν, απουσιάζουν ή κωλύονται. Τα μέλη της επιτροπής διαγωνισμού μπορεί να ορίζονται για τη διενέργεια περισσότερων διαγωνισμών. Στις εργασίες της επιτροπής παρίσταται, χωρίς να μετέχει στις διαδικασίες του διαγωνισμού, εκπρόσωπος των εργοληπτών, που υποδεικνύεται, με τον αναπληρωτή του, από τις πανελλήνιες εργοληπτικές οργανώσεις.

2. Όταν ο προϋπολογισμός υπερβαίνει το όριο της προηγούμενης παραγράφου ή όταν κριτήριο ανάθεσης ορίζεται η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, η επιτροπή διαγωνισμού αποτελείται από:

α) Τέσσερις τεχνικούς υπαλλήλους φορέων του δημοσίου τομέα, κατόχους τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, με ειδικότητες που προσιδιάζουν στις κατηγορίες εργασιών του έργου.

β) Έναν εκπρόσωπο των Ο.Τ.Α. που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από την Περιφερειακή Ένωση των Δήμων της Περιφέρειας της αναθέτουσας αρχής.

γ) Έναν εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας (ΤΕΕ), που υποδεικνύεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τα αρμόδια όργανα του ΤΕΕ. Όταν πρόκειται για έργα των οποίων ο προϋπολογισμός, εκτός Φ.Π.Α και αναθεώρησης, ισούται ή υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής των π.δ. 59/2007 και 60/2007, όπως αυτά ισχύουν κάθε φορά, οι εκπρόσωποι του ΤΕΕ ορίζονται από τη Διοικούσα Επιτροπή του, ή πρόσωπα που εξουσιοδοτούνται απ' αυτή.

δ) Έναν εκπρόσωπο των εργοληπτικών οργανώσεων, που υποδεικνύεται, μαζί με τον αναπληρωτή του, είτε από τις πανελλήνιες εργοληπτικές οργανώσεις, όταν πρόκειται για έργα των οποίων ο προϋπολογισμός, εκτός Φ.Π.Α και αναθεώρησης, ισούται ή υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής των π.δ. 59/2007 και 60/2007, όπως αυτά ισχύουν κάθε φορά είτε από οργανώσεις σε επίπεδο Περιφέρειας, εφόσον υπάρχουν, στις λοιπές περιπτώσεις.

3. Η επιτροπή διαγωνισμού της παραγράφου 2, συγκροτείται από την προϊσταμένη αρχή το υ φορέα κατασκευής του έργου. Από τα μέλη της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 ορίζεται ο πρόεδρος της επιτροπής με τον αναπληρωτή του. Στην επιτροπή ορίζεται και αριθμός αναπληρωματικών μελών της περίπτωσης α' της προηγούμενης παραγράφου, που αναπληρώνουν κατά τη σειρά που διορίζονται οποιαδήποτε από τα τακτικά μέλη που λείπουν, απουσιάζουν ή κωλύονται.

4. Ειδικά στις περιπτώσεις ανάθεσης με τα συστήματα προσφορών των άρθρων 8, 10 και 11, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση διαγωνισμού, στον οποίο πρόκειται να διενεργηθεί αξιολόγηση τεχνικών προσφορών, τα μέλη της επιτροπής διαγωνισμού, πλην του Προέδρου αυτής και του αναπληρωτή του που προέρχονται από την υπηρεσία που διενεργεί το διαγωνισμό, ορίζονται από την προϊσταμένη αρχή του φορέα κατασκευής του έργου, κατόπιν επιλογής με δημόσια κλήρωση. Της κληρώσεως αυτής προηγείται η δημοσιοποίηση των στοιχείων της σύμβασης και της ημέρας και ώρας της κλήρωσης στην ιστοσελίδα του κυρίου του έργου και του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων. Η κλήρωση διενεργείται μεταξύ των προσώπων που έχουν την κατοικία τους στην Περιφέρεια όπου εδρεύει ο φορέας κατασκευής του έργου, διαθέτουν τα προσόντα της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου και είναι εγγεγραμμένα στο

Μητρώο Μελών Επιτροπών Διαγωνισμού (ΜΗ.Μ.Ε.Δ.), το οποίο τηρείται στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Στο ΜΗ.Μ.Ε.Δ εγγράφονται τεχνικοί υπάλληλοι όλων των φορέων του δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα, οι οποίοι έχουν οκταετή τουλάχιστον εμπειρία στην ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων έργων. Η εγγραφή στο ΜΗ.Μ.Ε.Δ. και η εκτέλεση των καθηκόντων του μέλους της Επιτροπής Διαγωνισμού είναι υποχρεωτικές για τους ως άνω υπαλλήλους, εκτός εάν δικαιολογείται η εξαίρεσή τους για σοβαρούς λόγους. Άρνηση εκτέλεσης των ανωτέρω καθηκόντων συνιστά πειθαρχικό αδίκημα του υπαλλήλου και διώκεται κατά τις οικείες διατάξεις.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται η διαδικασία κατάρτισης και τήρησης του ΜΗ.Μ.Ε.Δ., η αρμόδια για την τήρησή του υπηρεσία, η διαδικασία διενέργειας των κληρώσεων των μελών των Επιτροπών Διαγωνισμού, ο χρόνος έναρξης της επιλογής των μελών δια κληρώσεως, λαμβανομένου υπόψη του απαιτούμενου χρόνου κατάρτισης του ΜΗ.Μ.Ε.Δ. και των διαδικασιών της κλήρωσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Μέχρι την ημερομηνία αυτή, οι επιτροπές διαγωνισμού συγκροτούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3, χωρίς να προηγείται η διαδικασία της κλήρωσης.

5. Για τον ορισμό των μελών της επιτροπής διαγωνισμού, η αρμόδια για τη διεξαγωγή του υπηρεσία ζητά εγκαίρως την υπόδειξη των μελών και των εκπροσώπων των κοινωνικών φορέων (ΤΕΕ ή άλλου Επιμελητηρίου, Περιφερειακής Ένωσης Δήμων και των εργοληπτικών οργανώσεων), κατά την επόμενη παραγράφο. Οι φορείς στους οποίους υπηρετούν οι υπάλληλοι και οι λοιποί εκπρόσωποι παρέχουν τις αναγκαίες διευκολύνσεις για την άσκηση των καθηκόντων τους.

6. Για τον ορισμό του εκπροσώπου τους, τα Επιμελητήρια, οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων και οι εργοληπτικές οργανώσεις διενεργούν με ευθύνη τους δημόσια κλήρωση, ύστερα από έγκαιρη δημοσιοποίηση της ημέρας και ώρας διενέργειας της, από σχετικούς καταλόγους προσώπων, που διαθέτουν τα προσόντα της περίπτωσης α' της παραγράφου 2. Οι ως άνω κατάλογοι τηρούνται με ευθύνη τους των παραπάνω φορέων. Η προϊσταμένη αρχή ορίζει τα υποδειχθέντα μέλη, αφού λάβει υπόψη της αιτήματα εξαίρεσης, λόγω κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων στο συγκεκριμένο διαγωνισμό. Στην περίπτωση αυτή υποδεικνύονται αντικαταστάτες των εξαιρεθέντων μελών, κατά τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου.

7. Εφόσον οι επιτροπές της παραγράφου 1 συγκροτούνται σε ετήσια βάση, οι διαδικασίες δημοπρασιών που άρχισαν μέσα στο έτος συνεχίζονται και ολοκληρώνονται από την ίδια επιτροπή. Η ύπαρξη επιτροπών σε ετήσια βάση δεν αποκλείει τη συγκρότηση επιτροπής διαγωνισμού συγκεκριμένου έργου ή έργων. Στις επιτροπές ετήσιας βάσης, το μέλος που εκπροσωπεί το φορέα χρησιμοποίησης του έργου, μπορεί να ορίζεται από την αρχή ή σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση με αντίστοιχο προσδιορισμό και του μέλους αντί του οποίου συμμετέχει στην επιτροπή. Οι αποφάσεις συγκρότησης των επιτροπών διαγωνισμού κοινοποιούνται στα διοριζόμενα μέλη και τις ενδιαφερόμενες υπηρεσίες και ανακοινώνονται με τοιχοκόλληση στο κατάστημα της εκδούσας υπηρεσίας.

8. Οι επιτροπές διαγωνισμού υποβάλλουν έγκαιρα τα πρακτικά και τις γνωμοδοτήσεις τους, λαμβανομένου υπόψη του χρόνου ισχύος των προσφορών.

9. Για τη συγκρότηση και λειτουργία των ανωτέρω επιτροπών διαγωνισμού εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις των άρθρων 13 έως 15 του ν. 2690/1999.

Άρθρο 42

1. Μετά το τέλος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Όταν εφαρμόζεται το σύστημα του άρθρου 12Α, οι προσφορές οικονομικής έκπτωσης, χρονικής έκπτωσης και προσαύξησης του χρόνου εγγύησης υποβάλλονται μέσα σε ενιαίο σφραγισμένο φάκελο, που αναγράφει τον τίτλο της εργοληπτικής επιχείρησης και την επιγραφή "προσφορά για το έργο...".».

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 22 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι οικονομικές προσφορές (τιμολόγιο προσφοράς - προϋπολογισμός, έντυπο προσφοράς εκπτώσεων κ.λπ.) και οι προσφορές χρονικής έκπτωσης και οι προσφορές προσαύξησης του χρόνου εγγύησης του έργου, όταν εφαρμόζεται το σύστημα του άρθρου 12Α, υπογράφονται στο τέλος και μονογράφονται κατά φύλλο, από το νόμιμο ή ειδικά προς τούτο οριζόμενο εκπρόσωπο της εργοληπτικής επιχείρησης ή κοινοπραξίας».

3. Η παράγραφος 6 του άρθρου 22 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η κατάθεση των δικαιολογητικών συμμετοχής των διαγωνιζομένων και των σφραγισμένων φακέλων των προσφορών τους γίνεται ταυτόχρονα. Στην ανοικτή δημοπρασία, όταν εφαρμόζονται τα συστήματα υποβολής προσφορών των άρθρων 5 έως 7, 9, 12Α και 12Β, η παραλαβή και η εξέταση των προσφορών γίνεται από την επιτροπή διαγωνισμού αυθημερόν, σε δημόσια συνεδρίαση και σε ενιαίο στάδιο, το οποίο περιλαμβάνει τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, την αποσφράγιση και τον έλεγχο των προσφορών και την υποβολή του πρακτικού της για το αποτέλεσμα της δημοπρασίας. Όταν εφαρμόζεται κάποιο από τα υπόλοιπα συστήματα υποβολής προσφορών, ισχύουν, ως προς τη διαδικασία, οι ειδικές γι' αυτά διατάξεις των άρθρων 8, 10, 11, 12 και 13».

4. Η παράγραφος 7 του άρθρου 22 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Κατά την υποβολή των δικαιολογητικών συμμετοχής και των οικονομικών προσφορών, η επιτροπή διαγωνισμού ελέγχει την νομιμοποίηση των προσώπων που τα υποβάλλουν, εκτός από την περίπτωση της ταχυδρομικής αποστολής των προσφορών, όταν αυτή επιτρέπεται κατά τις κείμενες διατάξεις. Κατά την παραλαβή των δικαιολογητικών συμμετοχής και των οικονομικών προσφορών, η επιτροπή διαγωνισμού καταχωρεί κατά τη σειρά κατάθεσης τις προσφορές στο πρακτικό της δημοπρασίας, με την επωνυμία της εργοληπτικής επιχείρησης, την τάξη και κατηγορία της, το φυσικό πρόσωπο που υπέβαλε την προσφορά για λογαριασμό της επιχείρησης, εκτός από την περίπτωση της ταχυδρομικής αποστολής, καθώς και την εκπλήρωση άλλων τυπικών προϋποθέσεων που απαιτούνται από τη διακήρυξη. Μετά τη λήξη του χρόνου υποβολής, παραλαμβάνει τους φακέλους που απεστάλησαν ή κατατέθηκαν στο πρωτόκολλο της υπηρεσίας και τους καταχωρεί στο πρακτικό με μνεία της ημέρας και ώρας κατάθεσης, όπως προκύπτει από το πρωτόκολλο. Οι κατατεθέντες φάκελοι αριθμούνται με τον αύξοντα αριθμό καταχώρησης στο πρακτικό του διαγωνισμού και μονογράφονται από τα μέλη της επιτροπής. Μετά την ολοκλήρωση της παραλαβής των προσφορών ανοίγονται οι φάκελοι των δικαιολογητικών συμμετοχής, τα οποία καταγράφονται στο πρακτικό και μονογράφονται από τα μέλη της Επιτροπής, ελέγχεται και επιστρέφεται το πρωτότυπο της βεβαίωσης εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ., και ακολουθεί αμέσως η αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών και των προσφορών χρονικής έκπτωσης και προσφορών προσαύξησης του χρόνου εγγύησης του έργου, όταν εφαρμόζεται το σύστημα του άρθρου 12Α. Τα επιμέρους στοιχεία των προσφορών ανακοινώνονται και

καταχωρούνται στο πρακτικό της Επιτροπής. Η διαδικασία περατώνεται αυθημερόν, με την υπογραφή των μελών της Επιτροπής επί των στοιχείων των προσφορών των διαγωνιζομένων. Η μη υποβολή δικαιολογητικού συμμετοχής, που προβλέπεται στη διακήρυξη, καθιστά την προσφορά απαράδεκτη.»

5. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 22 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Ο έλεγχος των δικαιολογητικών συμμετοχής και των προσφορών των διαγωνιζομένων ολοκληρώνεται την ημέρα της δημοπρασίας και διενεργείται κατά τη σειρά της μειοδοσίας, αρχίζοντας από τον πρώτο μειοδότη».»

6. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 9 του άρθρου 22 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Μετά την διαπίστωση της γνησιότητας των εγγυητικών επιστολών των τριών πρώτων κατά σειρά κατάταξης υποψηφίων, τοιχοκολλείται ανακοίνωση στον πίνακα της υπηρεσίας στην οποία διεξάγονται οι ανοιχτές συνεδριάσεις της Επιτροπής, με την οποία γνωστοποιείται στους διαγωνιζόμενους η ολοκλήρωση και η διάθεση του πρακτικού προς ενημέρωσή τους και η δυνατότητα υποβολής ενστάσεων, μέσα σε προθεσμία πέντε ημερών από την τοιχοκόλληση. Οι ενστάσεις υποβάλλονται στην υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό και απευθύνονται στην Προϊσταμένη Αρχή.»

Άρθρο 43

Μετά το τέλος του άρθρου 23 του ν. 3669/2008 προστίθεται νέο άρθρο 23Α ως εξής:

«Άρθρο 23Α

Ανταγωνιστικός διάλογος

1. Σε περίπτωση ιδιαίτερα πολύπλοκων συμβάσεων, εφόσον η υπηρεσία κρίνει ότι η χρησιμοποίηση της ανοικτής ή της κλειστής διαδικασίας δεν επιτρέπει την ανάθεση της σύμβασης, μπορεί να προσφεύγει στη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου, η οποία διεξάγεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο και τα ειδικότερα οριζόμενα στη διακήρυξη.

2. Στη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου, η ανάθεση της σύμβασης πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς.

3. Η υπηρεσία δημοσιεύει διακήρυξη διαγωνισμού, με την οποία προσδιορίζει και γνωστοποιεί τις ανάγκες και τις απαιτήσεις της. Ο προσδιορισμός των αναγκών και απαιτήσεων αυτών μπορεί να περιέχεται και σε παράρτημα της διακήρυξης ή σε ανεξάρτητο ειδικό τεύχος.

4. Η υπηρεσία προβαίνει, με τους υποψηφίους που επελέγησαν σύμφωνα με τις διατάξεις της διακήρυξης και των άρθρων 20 και 143 - 151, σε διάλογο, σκοπός του οποίου είναι η διερεύνηση και ο προσδιορισμός των μέσων που μπορούν να ικανοποιήσουν με τον καλύτερο τρόπο τις ανάγκες της. Αντικείμενο του διαλόγου αυτού μπορεί να αποτελούν όλες οι πτυχές της σύμβασης. Κατά τη διάρκεια του διαλόγου, η υπηρεσία εξασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των υποψηφίων, μεριμνώντας, μεταξύ άλλων, να μην παρέχει, κατά τρόπο που να δημιουργεί διακρίσεις, πληροφορίες που ενδέχεται να ευνοούν ορισμένους υποψηφίους σε σχέση με άλλους. Οι προτεινόμενες λύσεις, προτάσεις και εν γένει εμπιστευτικές πληροφορίες, που περιέρχονται σε γνώση της

υπηρεσίας από ένα υποψήφιο, δεν μπορούν να γνωστοποιηθούν στους άλλους υποψηφίους χωρίς τη συγκατάθεσή του.

5. Με τη διακήρυξη ή το παραπάνω ανεξάρτητο ειδικό τεύχος μπορεί να προβλέπεται, ότι η διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου διεξάγεται σε διαδοχικές φάσεις, κατά τρόπο ώστε να μειώνεται ο αριθμός των υπό εξέταση λύσεων κατά τη φάση του διαλόγου με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης.

6. Η υπηρεσία συνεχίζει τον διάλογο έως ότου μπορέσει να προσδιορίσει, μετά από συγκριτική αξιολόγηση, τη λύση ή τις λύσεις που ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες της. Αφού κηρύξει τη λήξη του διαλόγου και ενημερώσει σχετικά τους συμμετέχοντες, τοις καλεί να υποβάλουν την τελική προσφορά τους, με βάση τη λύση ή τις λύσεις που προσδιορίστηκαν κατά τη διάρκεια του διαλόγου. Οι προσφορές αυτές πρέπει να περιέχουν όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την εκτέλεση του έργου σύμφωνα με τη λύση ή τις λύσεις που επελέγησαν.

7. Η υπηρεσία μπορεί, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, να ζητά από τους προσφέροντες να παράσχουν διευκρινήσεις σχετικά με τις προσφορές τους ή να τις συμπληρώσουν ή προσαρμόσουν. Ωστόσο, αυτές οι διασαφηνίσεις, διευκρινίσεις, προσαρμογές ή συμπληρώσεις δεν πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα την τροποποίηση των βασικών στοιχείων της προσφοράς ή της πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών και δεν πρέπει να προκαλούν στρέβλωση του ανταγωνισμού ή να εισάγουν διακρίσεις σε βάρος οποιουδήποτε προσφέροντα.

8. Η υπηρεσία αξιολογεί τις προσφορές, όπως τις υπέβαλαν οι προσφέροντες, με βάση τα κριτήρια ανάθεσης που έχουν καθορισθεί στη διακήρυξη ή στο παραπάνω ανεξάρτητο ειδικό τεύχος και επιλέγει την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά σύμφωνα με το άρθρο 3Β, παράγραφος 1 α'. Υστερα από αίτημα της υπηρεσίας, ο προσφέρων που κρίθηκε ότι υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, μπορεί να κληθεί να παράσχει διευκρινήσεις σχετικά με πτυχές της προσφοράς του ή να επιβεβαιώσει τις δεσμεύσεις που αυτή περιέχει ή να συμπληρώσει την προσφορά του, υπό τον όρο ότι αυτό δεν έχει ως αποτέλεσμα να τροποποιούνται ουσιώδη στοιχεία της προσφοράς ή της πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών ή να προκαλείται στρέβλωση του ανταγωνισμού ή να εισάγονται διακρίσεις σε βάρος οποιουδήποτε άλλου προσφέροντα.

9. Η υπηρεσία, εφόσον κρίνει ότι το κόστος συμμετοχής στη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου είναι υψηλό, μπορεί να προβλέψει στη διακήρυξη την απονομή βραβείων ή την καταβολή μέρους του σχετικού κόστους στους προσφέροντες».

Άρθρο 44

Μετά την παράγραφο 5 του άρθρου 24 του ν. 3669/2008 προστίθεται παράγραφος 5Α ως εξής:

«5Α. Οι Επιτροπές που διεξάγουν το διαγωνισμό υποχρεούνται να προβαίνουν στον έλεγχο της γνησιότητας και της εγκυρότητας των ως άνω εγγυητικών επιστολών συμμετοχής στη δημοπρασία. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται ειδικότερα τα αρμόδια όργανα για τον έλεγχο των εγγυητικών επιστολών που κατατίθενται κατά την ανάθεση και εκτέλεση των έργων, η διαδικασία ελέγχου, οι κανόνες επαλήθευσης της γνησιότητας και εγκυρότητας των εγγυητικών επιστολών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 45

Το άρθρο 26 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 26

Ανάδειξη αναδόχου κατασκευής έργων

1. Όταν το έργο ανατίθεται με βάση τη χαμηλότερη τιμή κατόπιν εφαρμογής των συστημάτων υποβολής προσφορών των άρθρων 5 έως 7, 9 και 12B, ανάδοχος αναδεικνύεται η εργοληπτική επιχείρηση ή κοινοπραξία που προσέφερε τη χαμηλότερη τιμή.

2. Όταν ένα έργο ανατίθεται με βάση την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά κατόπιν εφαρμογής των συστημάτων υποβολής προσφορών των άρθρων 8, 10, 11 και 12A, ο ανάδοχος αναδεικνύεται κατά τις ειδικές διατάξεις των άρθρων αυτών.

3. Εάν η ισχύς της προσφοράς του αναδειχθέντος προσωρινού αναδόχου έχει λήξει και αυτός δεν συμφωνεί στην παράταση ισχύος της προς το σκοπό σύναψης της σύμβασης, η προϊσταμένη αρχή απευθύνεται στη δεύτερη κατά σειρά κατάταξης εργοληπτική επιχείρηση, στην οποία κατακυρώνει το διαγωνισμό, αν αυτή συμφωνεί στην παράταση και ούτω καθεξής, με την επιφύλαξη και στην περίπτωση αυτή, των διατάξεων του άρθρου 27.

4. Μετά τον κατά νόμο έλεγχο της νομιμότητας της διαδικασίας ανάθεσης από την Α.Ε.Μ.Ε. και το Ελεγκτικό Συνέδριο και πριν από τη σύναψη της σύμβασης, η προϊσταμένη αρχή προσκαλεί την εργοληπτική επιχείρηση ή κοινοπραξία που αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος, τάσσοντας την κατά την κρίση της αναγκαία προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από είκοσι ημέρες, να υποβάλει εκ νέου, επικαιροποιημένα, τα δικαιολογητικά συμμετοχής που υποβλήθηκαν στο διαγωνισμό και των οποίων έχει λήξει ο χρόνος ισχύος ή πρόκειται να λήξει μέχρι την ημερομηνία υποβολής και επίσης, σε κάθε περίπτωση, πιστοποιητικό περί μη κηρύξεως του σε πτώχευση, εκκαθάριση και αναγκαστική διαχείριση, με χρόνο έκδοσης μετά την ημερομηνία κοινοποίησης της πρόσκλησης. Αν η προθεσμία παρέλθει άπρακτη ή αν τα υποβληθέντα δικαιολογητικά είναι ελλιπή ή αν εξέλιπαν οι προϋποθέσεις, υπό τις οποίες έγινε δεκτός στο διαγωνισμό ο προσωρινός ανάδοχος, εξετάζεται η ανάθεση της κατασκευής στην αμέσως επόμενη, κατά σειρά κατάταξης, εργοληπτική επιχείρηση ή κοινοπραξία υπό τις ίδιες προϋποθέσεις και ούτω καθεξής, μέχρι να καταστεί δυνατή η ανάθεση, με την επιφύλαξη του άρθρου 27. Η μη έγκαιρη υποβολή των πιο πάνω δικαιολογητικών και πιστοποιητικού, για λόγους που οφείλονται σε υπαιτιότητα του προσωρινού αναδόχου, επιφέρει την άμεση κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και αποτελεί λόγο πειθαρχικής δίωξης του κατά τις διατάξεις των άρθρων 82 έως 92. Σε περίπτωση κοινοπραξίας, τις συνέπειες του προηγούμενου εδαφίου υφίσταται το υπαίτιο μέλος της.

5. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται υποχρεωτικά και στην περίπτωση διαγωνισμού μεταξύ περιορισμένου αριθμού εργοληπτικών επιχειρήσεων του άρθρου 28».

Άρθρο 46

Το άρθρο 28 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 28

Προϋποθέσεις εφαρμογής της απευθείας ανάθεσης ή διαγωνισμού μεταξύ περιορισμένου αριθμού προσκαλούμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων.

Η απευθείας ανάθεση ή διαγωνισμός μεταξύ περιορισμένου αριθμού προσκαλούμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων, ως τρόπος επιλογής εργοληπτικής επιχείρησης για την κατασκευή δημοσίου έργου, αποτελεί εξαιρετική διαδικασία και επιτρέπεται μόνο:

α) Όταν πρόκειται για σύμβαση έργου που υπάγεται στο άρθρο 118. Η σύμβαση χαρακτηρίζεται ως απόρρητη με απόφαση του Πρωθυπουργού.

β) Όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 57 παράγραφος 1, 124 και 125.»

Άρθρο 47

Το άρθρο 29 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 29

Ανάθεση συμβάσεων μικρού οικονομικού αντικειμένου

1. Όταν η προϋπολογιζόμενη δαπάνη του έργου δεν υπερβαίνει τις 100.000 ευρώ, χωρίς αναθεώρηση και ΦΠΑ, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου.

2. Η προκήρυξη εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Ανακοίνωση για την ημέρα και ώρα της δημοπρασίας αναρτάται στις ιστοσελίδες της αναθέτουσας αρχής και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, δέκα (10) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα διεξαγωγής του διαγωνισμού και τοιχοκολλείται στο χώρο ανακοινώσεων της υπηρεσίας που διεξάγει το διαγωνισμό και παραμένει μέχρι την επομένη της ημέρας κατά την οποία λήγει η προθεσμία παραλαβής των τευχών του διαγωνισμού. Για την ημερομηνία και τον συνολικό χρόνο ανάρτησης και τοιχοκόλλησης εκδίδεται βεβαίωση αρμοδίου οργάνου του Τ.Ε.Ε. και της αναθέτουσας αρχής.

3. Στο διαγωνισμό καλούνται εργοληπτικές επιχειρήσεις που έχουν τα νόμιμα προσόντα συμμετοχής, οι οποίες υποβάλλουν γραπτές οικονομικές προσφορές. Οι εγγυητικές επιστολές συμμετοχής έχουν χρόνο ισχύος δύο μηνών και μέσα στην προθεσμία αυτή πρέπει ο ανάδοχος να κληθεί για την υπογραφή της σύμβασης, χωρίς να κωλύεται η υπογραφή μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής, αν αυτός δεν αντιλέγει. Στο φάκελο προσφοράς των υποψηφίων περιέχεται α) βεβαίωση εγγραφής στο οικείο Μητρώο, β) υπεύθυνη δήλωση του υποψηφίου νομικού προσώπου για τον νόμιμο εκπρόσωπο του και ότι δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού σε βάρος τους, λόγω πτώχευσης ή τελεσίδικης καταδίκης σε αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική του συμπεριφορά, γ) εγγύηση συμμετοχής και δ) οικονομική προσφορά. Τη διαδικασία του διαγωνισμού διεξάγει τριμελής Επιτροπή Διαγωνισμού, που αποτελείται από υπαλλήλους της υπηρεσίας της αναθέτουσας αρχής, η οποία συγκροτείται από τον Προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Η Επιτροπή συντάσσει πρακτικό ανάθεσης του έργου στον υποψήφιο που κρίθηκε παραδεκτός και πρόσφερε τη χαμηλότερη τιμή και το κοινοποιεί στους διαγωνιζόμενους με τηλεομοιοτυπία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2672/1998. Κατά του πρακτικού μπορεί να ασκηθούν ενστάσεις, σε προθεσμία πέντε ημερών, επί των οποίων αποφαίνεται ο Προϊστάμενος της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, ο οποίος κατακυρώνει τη σύμβαση στο μειοδότη. Μετά την κατακύρωση καλείται ο ανάδοχος για την υπογραφή της σύμβασης, προσκομίζοντας πιστοποιητικό φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας και εγγύηση καλής εκτέλεσης.

4. Κατά τα λοιπά ισχύουν, για την ανάθεση της σύμβασης, α) οι διατάξεις των άρθρων 5, 6, 9, 15 έως 17, 20, 22, 24 και 27 του ν. 3669/2008, ως προς τα θέματα που δεν ρυθμίζονται με τις παραγράφους 2 και 3 και β) οι γενικές διατάξεις του ν. 3669/2008 για την εκτέλεση των συμβάσεων.

Άρθρο 48

1. Μετά την παράγραφο 1 του άρθρου 30 του ν. 3669/2008 προστίθεται παράγραφος 1Α ως εξής:

«1Α. Πριν από τη σύναψη οποιασδήποτε συμβάσεως έργου, που υπάγεται κατά το νόμο στον έλεγχο της Α.Ε.Μ.Ε., απαιτείται η έγγραφη συναίνεση της τελευταίας, η οποία χορηγείται ύστερα από συνολικό έλεγχο της νομιμότητας της διαδικασίας ανάθεσης, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης» αυτής. Η συναίνεση της Α.Ε.Μ.Ε. χορηγείται πριν την αποστολή του φακέλου στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τη διενέργεια του προσυμβατικού ελέγχου, σε όσες περιπτώσεις η σύμβαση υπόκειται στον εν λόγω έλεγχο σύμφωνα με όσα ορίζονται στην επόμενη παράγραφο».

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 30 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Αν ο ανάδοχος δεν προσέλθει για την υπογραφή του εγγράφου της σύμβασης ή δεν προσκομίσει τα στοιχεία που απαιτούνται από την προηγούμενη παράγραφο ή διαπιστωθεί ότι αυτά είναι πλαστά, και η σύμβαση έχει κατά τα παραπάνω ήδη συναφθεί, κηρύσσεται έκπτωτος από αυτήν, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη κοινοποίηση ειδικής πρόσκλησης και καταπίπτει υπέρ του κυρίου του έργου, ως ειδική ποινή, η εγγύηση συμμετοχής στη δημοπρασία.»

3. Η παράγραφος 7 του άρθρου 30 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Στη σύμβαση αναφέρεται ρητά ο κύριος του έργου. Η σύμβαση και το σύμφωνο ακεραιότητας της παραγράφου 4 του άρθρου 1Α υπογράφονται, εκ μέρους του κυρίου του έργου και αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής που εγκρίνει το αποτέλεσμα της δημοπρασίας, από τον προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.»

4. Η παράγραφος 2 του άρθρου 35 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στις διακηρύξεις έργων, στα οποία εφαρμόζονται τα συστήματα των άρθρων 5 έως 7, 12Α και 12Β, ορίζεται υποχρεωτικά ένα όριο ποσοστού έκπτωσης, η υπέρβαση του οποίου υποχρεώνει τον ανάδοχο να καταθέτει, επιπλέον της εγγύησης της προηγούμενης παραγράφου, πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης, ανάλογη με το ύψος της προσφερόμενης έκπτωσης. Η προσαύξηση της πρόσθετης εγγύησης κλιμακώνεται ανάλογα με την αύξηση της έκπτωσης, όπως ειδικότερα ορίζεται με την απόφαση της παραγράφου 3. Τα έργα στα οποία κατατίθεται, κατά τα ανωτέρω, πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης τίθενται υπό την επιτήρηση της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων (Α.Ε.Μ.Ε.) και η παραλαβή τους (πραγματική ή αυτοδίκαιη) κωλύεται, αν δεν διενεργηθεί ένας τουλάχιστον έλεγχος.»

5. Το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 35 του ν. 3669/2008 αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Δημόσιων Έργων της Γ.Γ.Δ.Ε του Υπουργείου, ορίζονται το όριο ποσοστού έκπτωσης της προηγούμενης παραγράφου και η κλιμάκωση της προσαύξησης, ανάλογα με το ύψος της έκπτωσης. Το όριο μπορεί να ορίζεται ανά κατηγορία ή και είδος έργου».»

6. Η παράγραφος 4 του άρθρου 35 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Όταν εφαρμόζεται το σύστημα του άρθρου 12Α, πέραν της πρόσθετης εγγύησης της παραγράφου 2, απαιτείται η παροχή από τον ανάδοχο και ειδικών εγγυήσεων καλής εκτέλεσης, αφενός για την προσφερόμενη χρονική έκπτωση (ειδική εγγύηση χρονικής έκπτωσης) και αφετέρου για την προσφερόμενη προσαύξηση του χρόνου εγγύησης του έργου (ειδική εγγύηση προσαύξησης του χρόνου εγγύησης). Η υποχρέωση αυτή του αναδόχου μνημονεύεται στη διακήρυξη του έργου. Δεν απαιτούνται οι ειδικές εγγυήσεις του προηγουμένου εδαφίου, αν δεν προσφέρεται χρονική έκπτωση ή προσαύξηση του χρόνου εγγύησης της σύμβασης.

α) Το ύψος της ειδικής εγγύησης χρονικής έκπτωσης υπολογίζεται κατά την υπογραφή της σύμβασης, με τον εξής τύπο:

$(κ + μ \cdot ε_χ) \cdot Π$, όπου

«κ» και «μ» είναι σταθεροί συντελεστές, οι οποίοι ορίζονται με την απόφαση του τελευταίου εδαφίου,

" $ε_χ$ " είναι η χρονική έκπτωση της προσφοράς του αναδόχου και

"Π" είναι ο προϋπολογισμός της υπηρεσίας.

β) Το ύψος της ειδικής εγγύησης προσαύξησης του χρόνου εγγύησης προσδιορίζεται κατά την υπογραφή της σύμβασης και ισούται με:

$(λ + ν \cdot ε_σ) \cdot Π$, όπου

«λ» και «ν» είναι σταθεροί συντελεστές, οι οποίοι ορίζονται με την απόφαση του τελευταίου εδαφίου,

" $ε_σ$ " είναι η προσαύξηση του χρόνου εγγύησης στην προσφορά του αναδόχου και

"Π" είναι ο προϋπολογισμός της υπηρεσίας.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Κατασκευών της Γ.Γ.Δ.Ε, ορίζονται οι συντελεστές κ, λ, μ, και ν, ανάλογα με το είδος και μέγεθος των έργων.

7. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 35 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Αν για λόγους που αφορούν στον κύριο του έργου, δεν είναι δυνατή η άμεση έναρξη των εργασιών, μετά την υπογραφή της σύμβασης, ο ανάδοχος, πέραν της αποζημίωσής του κατά τη διάταξη της παραγράφου 11 του άρθρου 36, μπορεί να υποβάλει αίτηση προς τη διευθύνουσα υπηρεσία για επιστροφή των εγγυήσεων των παραγράφων 2 και 4».

8. Η παράγραφος 10 του άρθρου 35 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Αν αποφασισθεί, από τον κύριο ή το φορέα κατασκευής του έργου, η μείωση των εργασιών της σύμβασης, που συνεπάγεται και μείωση του προς καταβολή συμβατικού ποσού, οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης των παραγράφων 1 και 2 μειώνονται αναλόγως με τη μείωση του συμβατικού ποσού, με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, ύστερα από αίτηση του αναδόχου.

Με την ολοκλήρωση της εκτέλεσης και πιστοποίησης εργασιών που ανέρχονται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της αρχικής ή συμπληρωματικής σύμβασης επιστρέφεται, ύστερα από αίτηση του αναδόχου και σχετική απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της πρόσθετης εγγύησης της παραγράφου 2. Εν συνεχείᾳ, κάθε φορά που αυξάνονται οι εκτελεσθείσες και πιστοποιηθείσες εργασίες κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες, επιστρέφεται, κατά την παραπάνω διαδικασία, ανάλογο

ποσοστό της πρόσθετης εγγύησης και με την έκδοση της βεβαίωσης περάτωσης του έργου επιστρέφεται το σύνολό της.

Οι εγγυήσεις των παραγράφων 1 και 6 περιορίζονται στο σαράντα τοις εκατό (40%), αμέσως μετά την έγκριση του Πρωτοκόλλου Προσωρινής Παραλαβής. Το σύνολο των πιο πάνω εγγυήσεων επιστρέφεται, χωρίς καθυστέρηση, μετά την έγκριση του Πρωτοκόλλου Οριστικής Παραλαβής και του τελικού λογαριασμού του έργου.

Η ειδική εγγύηση "χρονικής έκπτωσης" της παραγράφου 4 επιστρέφεται μόνο μετά την έκδοση της βεβαίωσης περάτωσης του έργου και η ειδική εγγύηση "προσαύξησης του χρόνου εγγύησης" της ίδιας παραγράφου επιστρέφεται μετά την οριστική παραλαβή του έργου».

9. Μετά την παράγραφο 10 του άρθρου 35 του ν. 3669/2008 προστίθεται παράγραφος 11 ως εξής:

«11. Η διευθύνουσα υπηρεσία διενεργεί υποχρεωτικά έλεγχο της γνησιότητας και της εγκυρότητας όλων των ειδών εγγυητικών επιστολών που αναφέρονται στην καλή εκτέλεση του έργου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση της παραγράφου 5Α του άρθρου 24. Αν διαπιστωθεί, οποτεδήποτε, η πλαστότητα εγγυητικής επιστολής, ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος της σύμβασης (τόσο της αρχικής όσο και των συμπληρωματικών), σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 61, χωρίς γα απαιτείται η προηγούμενη κοινοποίηση ειδικής πρόσκλησης».

Άρθρο 49

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 36 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η διευθύνουσα υπηρεσία ορίζει ως επιβλέποντες και βοηθούς αυτών για το έργο ή τμήματά του ή είδη εργασιών τεχνικούς υπαλλήλους οι οποίοι κατά προτίμηση έχουν την κατάλληλη ειδικότητα, ανάλογα με τα στελέχη που διαθέτει, τις υπηρεσιακές ανάγκες και την αξιολόγηση του έργου και του προσωπικού, καθώς και τριμελή επιτροπή τεχνικών υπαλλήλων για την παραλαβή των αφανών εργασιών και τη σύνταξη των σχετικών πρωτοκόλλων».

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 36 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια, ιδίως ο τρόπος καθορισμού της τυχόν αμοιβής του και η διαδικασία ανάθεσης των σχετικών υπηρεσιών (αν δεν έχει ήδη ανατεθεί η σχετική σύμβαση, σύμφωνα με την παράγραφο 5Α του άρθρου 31 του ν. 3316/2005)».

3. Η παράγραφος 8 του άρθρου 36 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου και ανά τρίμηνο, η Διευθύνουσα Υπηρεσία συντάσσει και διαβιβάζει στην Προϊσταμένη Αρχή εκθέσεις σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή που συνοδεύονται από όλα τα σχετικά δεδομένα τεκμηρίωσης και με τις οποίες την ενημερώνει για την πορεία του έργου και ιδίως για τα ανακύπτοντα σημαντικά προβλήματα κατασκευής, σφάλματα των προμετρήσεων, απρόβλεπτες περιστάσεις, που έλαβαν χώρα ή είναι σε εξέλιξη και την πιθανότητα εμφάνισης, στο επόμενο τρίμηνο, της ανάγκης εκτέλεσης συμπληρωματικών εργασιών, το προεκτιμώμενο κατά προσέγγιση κόστος αυτών και τη νομική δυνατότητα να ανατεθούν στον ανάδοχο ως συμπληρωματικές εργασίες. Με βάση τις εκθέσεις, η Προϊσταμένη Αρχή σχεδιάζει την εξέλιξη του έργου και ιδίως τη συνέχισή του με τις αναγκαίες προσαρμογές ή τη μείωση

του συμβατικού αντικειμένου και τη διάλυση της σύμβασης. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται η μορφή και το ειδικότερο περιεχόμενο των ανωτέρω εκθέσεων, τα υποβαλλόμενα ηλεκτρονικά δεδομένα τεκμηρίωσης και κάθε σχετικό θέμα.

4. Μετά την παράγραφο 11 του άρθρου 36 του ν. 3669/2008, προστίθεται παράγραφος 12 ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται ποσοστό έως 2% επί του προϋπολογισμού του έργου, το οποίο διατίθεται για την εποπτεία, διοίκηση και επίβλεψη του έργου, ανάλογα με το ύψος του προϋπολογισμού δημοπράτησης του έργου και ρυθμίζονται όλα τα θέματα αναφορικά με τις δαπάνες που καλύπτονται, τον τρόπο πληρωμής και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την υλοποίηση της εποπτείας, διοίκησης και επίβλεψης του έργου».

Άρθρο 50

1. Στο τέλος της παραγράφου 7 του άρθρου 37 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο ανάδοχος υπέχει πλήρη και αποκλειστική ευθύνη για την αποκατάσταση των ζημιών που προκαλούνται σε οποιονδήποτε, από την παράβαση των παραπάνω υποχρεώσεων».

2. Μετά την παράγραφο 14 του άρθρου 37 του ν. 3669/2008 προστίθεται παράγραφος 15, ως εξής:

«15. Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου ο ανάδοχος συντάσσει και υποβάλλει υποχρεωτικά στην Προϊσταμένη Αρχή, μέσω της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, εκθέσεις σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, ανάλογες με τις εκθέσεις της παραγράφου 8 του άρθρου 36, οι οποίες συνοδεύονται από όλα τα σχετικά δεδομένα τεκμηρίωσης. Οι εκθέσεις αυτές δεν αποτελούν αιτήσεις του αναδόχου, ούτε δηλώσεις παραίτησης από δικαιώματά του και οι απαντήσεις των υπηρεσιών επ' αυτών δεν συνιστούν βλαπτικές πράξεις κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 76».

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 44 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η επικοινωνία των υπηρεσιών που εκτελούν έργα, όπως η Προϊσταμένη Αρχή και η Διευθύνουσα Υπηρεσία, με τον ανάδοχο, γίνεται: α) με τηλεομοιοτυπία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2672/1998 (Α' 290), β) με όργανο της υπηρεσίας ή οποιοδήποτε άλλο δημόσιο όργανο ή γ) με δικαστικό επιμελητή, κατόπιν παραγγελίας είτε του Προϊσταμένου της, είτε του πληρεξουσίου νομικού εκπροσώπου της.»

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 45 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για την πληρότητα των μελετών που εκπονούνται, τον αρτιότερο σχεδιασμό, την καλύτερη διοίκηση και επίβλεψη και την έντεχνη κατασκευή του έργου, ο μελετητής, ο ανάδοχος και ο τεχνικός σύμβουλος, υποχρεούνται να ασφαλίζο **ν** τη μελέτη, την κατασκευή του έργου και τις υπηρεσίες τεχνικού συμβούλου αντίστοιχα, κατά παντός κινδύνου, καθώς και για περιπτώσεις ζημιών από ανωτέρα βία.

Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ορίζονται τα έργα, οι μελέτες και οι υπηρεσίες που υπάγονται στην ασφάλιση, οι ασφαλιζόμενοι κίνδυνοι, η διάρκεια της ασφάλισης, η διαδικασία διαπίστωσης της επέλευσης του κινδύνου και της καταβολής του ασφαλίσματος, τα ελάχιστα όρια ασφαλιστικών καλύψεων, οι αποδεκτές

εξαιρέσεις και οι μέγιστες απαλλαγές, η έναρξη εφαρμογής της υποχρέωσης ασφάλισης και κάθε σχετικό θέμα. Μέχρι την έκδοση του πιο πάνω προεδρικού διατάγματος, τα έργα των οποίων ο προϋπολογισμός, χωρίς το Φ.Π.Α., υπερβαίνει το ποσό των 500.000 ευρώ, ασφαλίζονται υποχρεωτικά, σύμφωνα με όσα ειδικότερα καθορίζονται στα τεύχη δημοπράτησης».

Άρθρο 51

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 46 του ν. 3669/2008 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Ειδικώς, όταν εφαρμόζεται το σύστημα του άρθρου 12Α, η συνολική και οι τμηματικές προθεσμίες του έργου είναι αυτές που προσφέρθηκαν με την προσφορά χρονικής έκπτωσης του αναδόχου».

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 47 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το ένα αποκοπτόμενο φύλλο περιέρχεται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία μέσα σε επτά ημέρες, με μέριμνα του οργάνου της επίβλεψης που το υπογράφει και αντίγραφό του διαβιβάζεται χωρίς καθυστέρηση από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία προς την Προϊσταμένη Αρχή, για να μπορεί η τελευταία να ελέγχει εγκαίρως τη τήρηση των υποχρεώσεων της παρούσας παραγράφου εκ μέρους του αναδόχου και της επίβλεψης».

3. Στο άρθρο 47 του ν. 3669/2008 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«Αν ο ανάδοχος παραλείπει την καθημερινή τήρηση ημερολογίου του έργου, ο επιβλέπων ειδοποιεί εγγράφως τη διευθύνουσα υπηρεσία, η οποία κοινοποιεί στον ανάδοχο ειδική έγγραφη προειδοποίηση για την επιβολή ειδικής ποινικής ρήτρας, η οποία ανέρχεται σε ποσοστό ένα τοις χιλίοις (1/‰) επί της αρχικής συμβατικής δαπάνης του έργου και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 100, ούτε ανώτερη των 500 ευρώ, για κάθε ημέρα παράλειψης. Αν ο ανάδοχος παραλείγει να συμμορφωθεί, του επιβάλλεται, για όσο χρόνο παρέλειψε την υποχρέωσή του, με απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας, η ποινική ρήτρα του προηγούμενου εδαφίου, αρχής γενομένης από την μεθεπόμενη εργάσιμη ημέρα της κοινοποίησης της έγγραφης προειδοποίησης. Η διευθύνουσα υπηρεσία υποχρεούται στην περίπτωση αυτή και για όσο χρόνο ο ανάδοχος παραλείπει την υποχρέωσή του, σε τήρηση του ημερολογίου μέσω του επιβλέποντος».

Η ως άνω επιβαλλόμενη ειδική ποινική ρήτρα, δεν μπορεί να επιβληθεί αθροιστικά για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του 15% του συμβατικού χρόνου, το οποίο σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να ξεπερνά τους δύο μήνες. Εφόσον η ειδική ποινική ρήτρα, απαιτείται να επιβληθεί για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, η Διευθύνουσα Υπηρεσία υποχρεούται να κηρύξει έκπτωτο τον Ανάδοχο»

Άρθρο 52

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 48 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Για τη διαπίστωση της ικανοποιητικής εξέλιξης της εργολαβίας, στα συμβατικά τεύχη περιλαμβάνονται υποχρεωτικά και για την περίοδο αμέσως μετά την έναρξη των εργασιών εκτέλεσης, ανάλογα με το μέγεθος του έργου και τις συνθήκες εκτέλεσης, κατάλληλες ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες».

2. Μετά το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 48 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Όταν εφαρμόζεται το σύστημα υποβολής προσφορών του άρθρου 12Α, στο χρονοδιάγραμμα που υποβάλλεται από τους διαγωνιζόμενους, περιλαμβάνονται υποχρεωτικά, τμηματικές προθεσμίες για το σύνολο του συμβατικού χρόνου, ανά χρονικά διαστήματα, τα οποία αντιστοιχούν σε διακριτά τμήματα του έργου ή σε μέρος αυτών, όπως ειδικότερα καθορίζονται στα τεύχη δημοπράτησης».

3. Η παράγραφος 7 του άρθρου 48 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συνεχίσει την κατασκευή του έργου για χρονικό διάστημα πλέον της συνολικής προθεσμίας, το οποίο ισούται προς το ένα δεύτερο ($\frac{1}{2}$) αυτής και δεν μπορεί να είναι μικρότερο των τεσσάρων μηνών (οριακή προθεσμία). Αν η συνολική προθεσμία του έργου είναι μικρότερη των τεσσάρων μηνών, η οριακή προθεσμία είναι ίση προς αυτή».

4. Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 10 του άρθρου 48 του ν. 3669/2008 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Η σχετική απόφαση εκδίδεται πριν από τη λήξη των αντίστοιχων προθεσμιών και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από την πάροδο τριών μηνών από τη λήξη του. Αν η απόφαση εκδοθεί μετά τη λήξη των αντίστοιχων προθεσμιών επιβάλλονται στα αρμόδια κατά περίπτωση όργανα του φορέα κατασκευής του έργου, εφόσον κριθούν υπαίτια, οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται από την παράγραφο 3 του άρθρου 40».

Άρθρο 53

1. Μετά το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 49 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Όταν το έργο ανατίθεται με εφαρμογή του συστήματος του άρθρου 12Α, οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται για την υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών καθορίζονται συνολικά σε ποσοστό επί του ποσού της σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α., το οποίο προκύπτει από το γινόμενο " $\mu \cdot \varepsilon_{\chi}$ ", όπου:

" ε_{χ} " είναι η χρονική έκπτωση της προσφοράς του αναδόχου και

" μ " είναι σταθερός συντελεστής, ο οποίος ορίζεται με την απόφαση του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 35».

Το πιο πάνω ανώτατο όριο των ποινικών ρητρών δεν μπορεί να είναι μικρότερο του τρία τοις εκατό (3%) του ποσού της σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α.

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 49 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Όταν ο χρόνος αποπεράτωσης ενός έργου έχει ιδιαίτερη σημασία για τον κύριο του έργου και αν προβλέπεται σχετικά στα συμβατικά τεύχη, μπορεί με τη σύμβαση να περιοριστούν οι χρόνοι της προηγούμενης παραγράφου για την επιβολή των ποινικών ρητρών μέχρι το μισό, με ανάλογη αύξηση του ποσοστού της ημερήσιας ποινικής ρήτρας. Το ανώτατο όριο της ποινικής ρήτρας διατηρείται σε κάθε περίπτωση. Ειδικότερα, όταν το έργο ανατίθεται με εφαρμογή του συστήματος του άρθρου 12Α, οι ανωτέρω χρόνοι για την επιβολή των ποινικών ρητρών μειώνονται στο μισό και τριπλασιάζεται το ποσοστό της ημερήσιας ποινικής ρήτρας. Στην περίπτωση αυτή οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται για την υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας δεν επιτρέπεται να υπερβούν συνολικά ποσοστό εννέα τοις εκατό (9%) του συνολικού ποσού της σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α.».

3. Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 50 του ν. 3669/2008 αντικαθίστανται ως εξής:

«Η πρόσθετη καταβολή υπολογίζεται ως ποσοστό του αρχικού συμβατικού αντικειμένου και το συνολικό ύψος της δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) της προϋπολογιζόμενης δαπάνης του έργου χωρίς Φ.Π.Α. και μπορεί να προβλέπεται η κατανομή των σχετικών ποσών κατά χρονική μονάδα ταχύτερης παράδοσης του έργου ή του κρίσιμου τμήματος, όπως και κάθε θέμα που σχετίζεται με την αναγνώριση των προϋποθέσεων για την πραγματοποίηση της πρόσθετης καταβολής. Η πρόσθετη καταβολή θεωρείται συμπληρωματικό εργολαβικό αντάλλαγμα και περιλαμβάνεται στις σχετικές πιστοποιήσεις του έργου με τον αναλογούντα Φ.Π.Α.».

4. Στο άρθρο 50 του ν. 3669/2008 προστίθεται παράγραφος 4, ως εξής:

«Στα έργα που εφαρμόζεται το σύστημα υποβολής προσφορών του άρθρου 12Α δεν επιτρέπεται η πρόβλεψη στα συμβατικά τεύχη ρήτρας περί πρόσθετης καταβολής.»

Άρθρο 54

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 52 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου λαμβάνονται όλα τα αναγκαία στοιχεία για την επιμέτρηση των ποσοτήτων των εκτελούμενων εργασιών. Τα επιμετρητικά στοιχεία λαμβάνονται από κοινού από τον επιβλέποντα και τον εκπρόσωπο του αναδόχου, καταχωρούνται σε επιμετρητικά φύλλα εις διπλούν, που υπογράφονται από τα δύο μέρη και καθένα παίρνει από ένα αντίγραφο. Ειδικά για την περίπτωση της παραλαβής φυσικού εδάφους, η Προϊσταμένη Αρχή συγκροτεί Επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν υποχρεωτικά ο Προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας και ο επιβλέπων».

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 52 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στο τέλος κάθε μήνα ο ανάδοχος συντάσσει επιμετρήσεις κατά διακριτά μέρη του έργου για τις εργασίες που εκτελέσθηκαν τον προηγούμενο μήνα. Η επιμέτρηση περιλαμβάνει για κάθε εργασία συνοπτική περιγραφή της με ένδειξη του αντίστοιχου άρθρου του τιμολογίου ή των πρωτοκόλλων κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών που εκτελέσθηκαν και τα αναγκαία γι' αυτό επιμετρητικά σχέδια, στοιχεία και διαγράμματα, με βάση τα στοιχεία απευθείας καταμέτρησης των εργασιών ή των πρωτοκόλλων της παραγράφου 3. Οι επιμετρήσεις, συνοδευόμενες από τα αναγκαία επιμετρητικά στοιχεία και σχέδια, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, υποβάλλονται από τον ανάδοχο στη διευθύνουσα υπηρεσία για έλεγχο το αργότερο είκοσι ημέρες μετά το τέλος του επομένου της εκτελέσεώς τους μηνός, αφού υπογραφούν από αυτόν με την ένδειξη "όπως συντάχθηκαν από τον ανάδοχο".

Οι επιμετρήσεις συντάσσονται με μέριμνα και δαπάνη του αναδόχου και υπόκεινται στον έλεγχο της διευθύνουσας υπηρεσίας, ο οποίος ολοκληρώνεται με την εγκριτική απόφαση της τελευταίας. Η διευθύνουσα υπηρεσία, μέσα σε τρεις μήνες από την υποβολή των επιμετρήσεων από τον ανάδοχο, έχει την υποχρέωση να προβεί σε έλεγχο και διόρθωση των υπολογισμών, να εγκρίνει τις επιμετρήσεις και να κοινοποιήσει στον ανάδοχο τις επιμετρήσεις που έχουν ελεγχθεί και διορθωθεί. Η κοινοποίηση αυτή θεωρείται πράξη της διευθύνουσας υπηρεσίας κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 76 και ο ανάδοχος, εάν δεν αποδέχεται τις διορθώσεις, μπορεί να ασκήσει το προβλεπόμενο δικαίωμα της ένστασης.

Εάν οι υποβαλλόμενες επιμετρήσεις παρουσιάζουν ελλείψεις, που καθιστούν αδύνατο τον έλεγχο ή τη διόρθωσή τους, η διευθύνουσα υπηρεσία επιστρέφει τις επιμετρήσεις στον ανάδοχο μέσα στην πιο πάνω τρίμηνη προθεσμία και τον καλεί για τη συμπλήρωση των συγκεκριμένων ελλείψεων. Τα στοιχεία που λείπουν και κρίνονται απαραίτητα από τη διευθύνουσα υπηρεσία πρέπει να αναφέρονται στην πρόσκληση συγκεκριμένα και αριθμημένα. Ο ανάδοχος, μέσα σε ένα μήνα, υποχρεούται να επανυποβάλει τις επιμετρήσεις συμπληρώνοντας όλα τα στοιχεία που του ζητήθηκαν με την πρόσκληση. Μετά την πιο πάνω επανυποβολή των επιμετρήσεων, η διευθύνουσα υπηρεσία δεν μπορεί να τις επιστρέψει εκ νέου στον ανάδοχο προς συμπλήρωση, αλλά υποχρεούται μέσα σε ένα μήνα να τις ελέγξει, να τις διορθώσει, να τις εγκρίνει και να τις κοινοποιήσει στον ανάδοχο.

Οι επιμετρήσεις, εάν δεν επιστραφούν εγκεκριμένες ή διορθωμένες ή για συμπλήρωση μέσα στην πιο πάνω τρίμηνη προθεσμία, ή εάν, μετά την επανυποβολή τους, αυτές δεν ελεγχθούν, διορθωθούν, εγκριθούν και κοινοποιηθούν στον ανάδοχο, μέσα στην πιο πάνω μηνιαία προθεσμία, θεωρούνται αυτοδίκαια εγκεκριμένες, μόνο υπό την έννοια ότι μπορούν να συμπεριληφθούν από τον ανάδοχο σε επόμενο λογαριασμό.

Οι επιμετρήσεις του έργου, εγκεκριμένες από τη διευθύνουσα υπηρεσία ή αυτοδίκαια εγκεκριμένες, μπορεί να ελεγχθούν εκ νέου από την επιτροπή προσωρινής παραλαβής και αν διαπιστωθεί η ύπαρξη αχρεωστήτως καταβληθέντος εργολαβικού ανταλλάγματος, αυτό είναι επιστρεπτέο ύστερα από σύνταξη αρνητικού λογαριασμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 8 του άρθρου 53

Οι αυτοδίκαια εγκεκριμένες επιμετρήσεις υπόκεινται στον έλεγχο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας σε επόμενο λογαριασμό».

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 52 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Όταν πρόκειται για εργασίες, η ποσοτική επαλήθευση των οποίων δεν είναι δυνατή στην τελική μορφή του έργου, όπως εργασίες που πρόκειται να επικαλυφθούν από άλλες και δεν είναι τελικά εμφανείς, ποσότητες που παραλαμβάνονται με ζύγιση ή άλλα παρόμοια, ο ανάδοχος υποχρεούται να καλέσει την επιτροπή της παραγράφου 2 του άρθρου 36 και τον επιβλέποντα, προκειμένου να προβούν από κοινού στην καταμέτρηση ή ζύγιση και να συντάξουν πρωτόκολλο παραλαβής αφανών εργασιών ή πρωτόκολλο ζυγίσεως αντίστοιχα. Το πρωτόκολλο αυτό, υπογραφόμενο από τον ανάδοχο, τον επιβλέποντα και τα μέλη της επιτροπής, αποτελεί προϋπόθεση για την πιστοποίηση των σχετικών εργασιών».

4. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 52 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τις επί μέρους επιμετρήσεις, που δεν έχουν ακόμη ελεγχθεί από την υπηρεσία, καταχωρούνται οι ποσότητες των επιμετρήσεων όπως συντάχθηκαν από τον ανάδοχο πριν από τον έλεγχο της υπηρεσίας».

5. Η παράγραφος 7 του άρθρου 52 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Μαζί με την τελική επιμέτρηση ο ανάδοχος μπορεί να υποβάλει και κάθε άλλο αίτημά του που σχετίζεται με δικαίωμά του από την εκτέλεση της σύμβασης, αν αυτό δεν έχει αποσβεστεί και η σχετική αξίωση παραγραφεί, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 75Α ή αν το σχετικό δικαίωμα δεν έχει αποσβεστεί ή χαθεί από κάποια άλλη αιτία. Μετά την υποβολή της τελικής επιμέτρησης, ο ανάδοχος μπορεί να εγείρει σχετικές απαιτήσεις μόνο για οιψιγενείς αιτίες».

Άρθρο 55

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Μετά τη λήξη κάθε μήνα ή άλλης χρονικής περιόδου που ορίζει η σύμβαση για τις τμηματικές πληρωμές, ο ανάδοχος συντάσσει λογαριασμό των ποσών από εργασίες που εκτελέσθηκαν, τα οποία οφείλονται σ' αυτόν. Οι λογαριασμοί αυτοί στηρίζονται στις επιμετρήσεις των εργασιών και στα πρωτόκολλα παραλαβής αφανών εργασιών. Απαγορεύεται να περιλαμβάνονται στο λογαριασμό εργασίες που δεν έχουν επιμετρηθεί. Κατ' εξαίρεση, για τμήματα του έργου, για τα οποία, κατά την κρίση του επιβλέποντος μηχανικού, δεν ήταν δυνατή η σύνταξη επιμετρήσεων κατά διακριτά και αυτοτελώς επιμετρήσιμα τμήματα του έργου, επιτρέπεται να περιλαμβάνονται στο λογαριασμό εργασίες βάσει προσωρινών επιμετρήσεων, για τις οποίες όμως έχουν ληφθεί επιμετρητικά στοιχεία. Η αξία των εργασιών που πιστοποιούνται βάσει προσωρινών επιμετρήσεων απαγορεύεται να υπερβαίνει το 20% της αξίας του συνόλου των εργασιών του λογαριασμού».

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Από κάθε νεότερο λογαριασμό αφαιρούνται τα ποσά που πληρώθηκαν με τους προηγούμενους λογαριασμούς, καθώς και ποσά που δεν αυτιστοιχούν σε εγκεκριμένες επιμετρήσεις ή αφορούν σε λάθη εγκεκριμένων λογαριασμών».

3. Η παράγραφος 8 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Οι λογαριασμοί υποβάλλονται στη διευθύνουσα υπηρεσία που τους ελέγχει και τους διορθώνει μέσα σε ένα μήνα. Αν ο λογαριασμός που έχει υποβληθεί έχει ασάφειες ή ανακρίβειες, σε βαθμό που να είναι δυσχερής η διόρθωσή του, η διευθύνουσα υπηρεσία, με εντολή της προς τον ανάδοχο, επισημαίνει τις ανακρίβειες ή ασάφειες που διαπιστώθηκαν από τον έλεγχο και παραγγέλλει την ανασύνταξη και επανυποβολή του. Στην περίπτωση αυτή η οριζόμενη μηνιαία προθεσμία για τον έλεγχο του λογαριασμού αρχίζει από την επανυποβολή, ύστερα από την ανασύνταξη από τον ανάδοχο. Ο έλεγχος του λογαριασμού μπορεί να γίνει και από συνεργείο της υπηρεσίας, στο οποίο συμμετέχει ο επιβλέπων το έργο. Ο επιβλέπων υπογράφει το λογαριασμό, βεβαιώνοντας έτσι ότι οι ποσότητες είναι σύμφωνες με τις επιμετρήσεις και τα επιμετρητικά στοιχεία, οι τιμές σύμφωνες με τη σύμβαση και τις σχετικές διατάξεις και γενικά ότι έχουν διενεργηθεί στο λογαριασμό όλες οι περικοπές ή εκπτώσεις ποσών, που προκύπτουν από το νόμο και την εφαρμογή της σύμβασης. Ο λογαριασμός, μετά τον έλεγχο, εγκρίνεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία. Ο εγκεκριμένος λογαριασμός αποτελεί την πιστοποίηση για την πληρωμή του αναδόχου («πληρωτέο εργολαβικό αντάλλαγμα»). Λογαριασμός που πληρώθηκε χωρίς έλεγχο, λόγω παρέλευσης της πιο πάνω μηνιαίας προθεσμίας (πλασματική έγκριση), ελέγχεται, διορθώνεται και εγκρίνεται μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από την υποβολή ή επανυποβολή του και οι τυχόν προκύπτουσες διαφοροποίησεις λαμβάνονται υπόψη σε επόμενο λογαριασμό. Η διευθύνουσα υπηρεσία μπορεί να εγκρίνει τον λογαριασμό και χωρίς την υπογραφή του επιβλέποντος.

Όταν συντρέχει περίπτωση σύνταξης αρνητικού λογαριασμού, αυτός μπορεί να συνταχθεί από τη διευθύνουσα υπηρεσία και το ποσό του πρέπει να καταβληθεί από τον ανάδοχο μέσα σε ένα μήνα από την κοινοποίηση του λογαριασμού σε αυτόν, άλλως καταπίπτει αναλόγως σε βάρος του η εγγυητική επιστολή. Αν ασκηθεί ένσταση κατά του

αρνητικού λογαριασμού, η κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής αναστέλλεται μέχρι την έκδοση απόφασης επ' αυτής».

4. Η παράγραφος 11 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Απαγορεύεται η εκχώρηση ή η κατάσχεση του εργολαβικού ανταλλάγματος στα χέρια του κυρίου του έργου, καθ' όλη τη διάρκεια της εκτέλεσής του και για ένα μήνα μετά την περαιώσή του. Κατ' εξαίρεση επιτρέπονται α) η αρχική ή η εκ των υστέρων εκχώρηση, εν όλω ή εν μέρει, του πληρωτέου εργολαβικού ανταλλάγματος, όπως αυτό προσδιορίζεται στους λογαριασμούς που υποβάλλονται και εγκρίνονται, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 8 του άρθρου 53, κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου, όταν πρόκειται για την κάλυψη οφειλής του αναδόχου από την προμήθεια υλικών και μηχανημάτων προς εκτέλεση του έργου ή από παροχή εργασίας που παρασχέθηκε από εργάτες ή υπαλλήλους αυτού, στην εκτέλεση του έργου, ή σε αναγνωρισμένες τράπεζες ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και β) η κατάσχεση του εργολαβικού ανταλλάγματος από τους προμηθευτές υλικών και μηχανημάτων του έργου ή από τους εργάτες και τους υπαλλήλους του, όπως και τους υπεργολάβους που αποδεδειγμένα χρησιμοποιούνται στο έργο από τον ανάδοχο. Επιτρέπεται επίσης ο συμψηφισμός εκκαθαρισμένων απαιτήσεων του κυρίου του έργου κατά του αναδόχου, που προέρχονται από την εκτέλεση άλλων έργων και μέχρι ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) από κάθε πιστοποίηση του εκτελούμενου έργου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μπορεί να ορίζεται ότι επιτρέπεται η εκχώρηση από μέρους του αναδόχου απαίτησης από εγκεκριμένη πιστοποίηση ή μέρους της προς τον κύριο του έργου για την εξόφληση οποιασδήποτε οφειλής του προς αυτόν και να καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία αυτής».

5. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 13 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την έγκριση του τελικού λογαριασμού εκκαθαρίζονται οι εκατέρωθεν απαιτήσεις από την σύμβαση εκτέλεσης, εκτός από τις απαιτήσεις που προκύπτουν από μεταγενέστερες διαδικασίες διοικητικής, συμβιβαστικής ή δικαστικής επίλυσης διαφορών».

Άρθρο 56

1. Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 4 του άρθρου 54 του ν. 3669/2008 αντικαθίστανται ως εξής:

«Οι τιμές της σύμβασης παραμένουν σταθερές για τις εργασίες που εκτελούνται ή έπρεπε να εκτελεστούν μέσα στο τρίμηνο που θεωρείται χρόνος εκκίνησης και στο αμέσως επόμενο ημερολογιακό τρίμηνο. Κατ' εξαίρεση, οι τιμές παραμένουν σταθερές μόνο στο ημερολογιακό τρίμηνο εκκίνησης, όταν πρόκειται για έργα οποιασδήποτε κατηγορίας, με συνολικό αρχικό προϋπολογισμό μελέτης δημοπρατούμενου ή ανατιθέμενου έργου μέχρι το ανώτερο όριο της δεύτερης τάξης εργοληπτικών επιχειρήσεων. Στο ανωτέρω όριο δεν περιλαμβάνεται η αναθεώρηση και ο Φ.Π.Α.».

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 54 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στις συμβάσεις, που καταρτίζονται με τον τρόπο που προβλέπουν οι περιπτώσεις γ', δ' και θ' το υ άρθρο υ 4 ή πο υ το αντάλλαγμα συνο μο λογείται σε ξένο νόμισμα, καθορίζεται με τη διακήρυξη αναθεώρηση και προσδιορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της, ο οποίος μπορεί να είναι ίδιος ή διαφορετικός από τον ισχύοντα τρόπο αναθεώρησης».

3. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 56 του ν. 3669/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν διαπιστωθεί αιτιολογημένα η ανάγκη να εκτελεσθούν επείγουσες πρόσθετες εργασίες που αφορούν στο έργο, μπορεί η Προϊσταμένη Αρχή να εγκρίνει την εκτέλεσή τους και πριν από τη σύνταξη Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών. Ο ανάδοχος μέσα σε ένα μήνα από την έγκριση αυτή υποβάλλει προς τη Διευθύνουσα Υπηρεσία σχετικό Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών, ο οποίος συντάσσεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 57.».

Άρθρο 57

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 57 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Κάθε σχέδιο σύμβασης μεταγενέστερης της αρχικής συνοδεύεται από Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών (Α.Π.Ε.) που περιλαμβάνει ιδίως τις ενδείξεις των εργασιών, τις τιμές μονάδας των εργασιών, τα μεγέθη των ποσοτήτων, τις δαπάνες του προϋπολογισμού του αρχικά ανατεθέντος έργου, του προϋπολογισμού της αμέσως προηγούμενης σύμβασης και του προϋπολογισμού της προς κατάρτιση νέας σύμβασης.»

2. Μετά το τέλος της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 57 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για τα έργα συντήρησης, η δαπάνη που εξοικονομείται ("επί έλασσον δαπάνη") μπορεί να χρησιμοποιείται και χωρίς τη συνδρομή των παραπάνω, υπό στοιχεία β' και γ' προϋποθέσεων».»

3. Η παράγραφος 5 του άρθρου 57 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Σε κάθε περίπτωση, οι εργασίες της εργολαβίας μπορεί να μειωθούν χωρίς αποζημίωση του αναδόχου, όταν η μείωση δεν υπερβαίνει το ένα δεύτερο ($\frac{1}{2}$) του συνολικού συμβατικού ποσού. Αν αποφασισθεί μεγαλύτερη μείωση εργασιών εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 64. Όλα τα όρια ή ποσοστά του άρθρου αυτού αναφέρονται στα αρχικά ποσά και τιμές της σύμβασης μαζί με τα απρόβλεπτα και δεν περιλαμβάνονται σε αυτά αναθεώρηση τιμών, μεταγενέστερη τροποποίησή τους ή οποιαδήποτε αποζημίωση.»

4. Μετά το τέλος του ογδόντος εδαφίου της παραγράφου 6 του άρθρου 57 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στην περίπτωση των τιμών που καθορίζονται με την περίπτωση γ', η έκπτωση εφαρμόζεται μόνο επί του εργολαβικού οφέλους.»

5. Μετά το τέλος της παραγράφου 8 του άρθρου 57 του ν. 3669/2008 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλει σχέδιο Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών, ύστερα από εντολή της διευθύνουσας υπηρεσίας. Η απόφαση έγκρισης του Πίνακα εκδίδεται μέσα σε ένα τρίμηνο από την υποβολή του στην Προϊσταμένη Αρχή. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή τεκμαίρεται ως η απόρριψή του. Αν ο Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εργασιών περιλαμβάνει συμπληρωματική σύμβαση, για την οποία απαιτείται η έγκριση πρόσθετης πίστωσης, η απόφαση έγκρισης του Πίνακα εκδίδεται μέσα σε ένα τρίμηνο, από την ημερομηνία έγκρισης της πίστωσης. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η διευθύνουσα υπηρεσία υποβάλλει στην Προϊσταμένη Αρχή προσχέδιο της συμπληρωματικής σύμβασης, με πλήρη και αναλυτική αιτιολόγηση. Η

Προϊσταμένη Αρχή μεριμνά για την έγκριση της συμπληρωματικής πίστωσης, αν εκτιμά ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1».

Άρθρο 58

1. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 58 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Εάν στα συμβατικά τεύχη προβλέπεται η ασφάλιση του έργου, η οφειλόμενη αποζημίωση καλύπτεται εξ ολοκλήρου από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο και δεν καταβάλλεται άλλη αποζημίωση από τον κύριο ή το φορέα κατασκευής του έργου».

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 58 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για να αναγνωρισθεί η αποζημίωση των βλαβών που προξενήθηκαν από ανωτέρα βίᾳ ο ανάδοχος πρέπει να δηλώσει γραπτώς στη διευθύνουσα υπηρεσία και στην ασφαλιστική εταιρία στην οποία ασφάλισε το έργο, το είδος και την έκταση των βλαβών, καθώς και τη δαπάνη για την επανό θωσκή της κατά το μέτρο που μπορεί αυτή να εκτιμηθεί.»

3. Το έκτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 58 του ν. 3669/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν το έργο χρησιμοποιείται, η υπηρεσία που το χρησιμοποιεί ειδοποιεί αμελλητί τη διευθύνουσα υπηρεσία για βλάβες που παρουσιάζονται.»

4. Το πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 58 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1, η αποζημίωση αναγνωρίζεται με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής, η οποία εγκρίνει το πρωτόκολλο και αποφασίζει επί της ένστασης, έχοντας αρμοδιότητα και για την τροποποίηση του πρωτοκόλλου.»

Άρθρο 59

1. Μετά την παράγραφο 2 του άρθρου 59 του ν. 3669/2008 προστίθεται παράγραφος 2Α, ως εξής:

«2Α. Η επίβλεψη της εφαρμογής των Προγραμμάτων Ποιότητας Έργων, η υλοποίηση των Σχεδίων ελέγχων και δοκιμών, καθώς και η αξιολόγηση των εργαστηριακών ελέγχων και δοκιμών, μπορεί να ανατίθενται σε διαπιστευμένους φορείς Επιθεώρησης – Πιστοποίησης, σύμφωνα με τα πρότυπα ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17021 για συστήματα διαχείρισης ποιότητας ΕΛΟΤ EN ISO 9001 κατ' ελάχιστο στο πεδίο εφαρμογής EA 28 στην Ελλάδα ή σε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για συστήματα διαχείρισης περιβάλλοντος κατά ΕΛΟΤ EN ISO 14001, για συστήματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία κατά ΕΛΟΤ 1801 και OHSAS 18001.»

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται τα όρια των αμοιβών για τις πιο πάνω προσφερόμενες υπηρεσίες, μέσα στα όρια που προβλέπονται στην παράγραφο 5.»

2. Μετά την παράγραφο 4 του άρθρου 59 του ν. 3669/2008 προστίθεται παράγραφος 5, ως εξής:

«5. Καθορίζεται ποσοστό έως 2% επί του προϋπολογισμού του έργου, το οποίο διατίθεται για τη διενέργεια ποιοτικών ελέγχων, που διενεργούνται από το Κ.Ε.Δ.Ε., τα Περιφερειακά Εργαστήρια Δημοσίων Έργων και φορείς Επιθεώρησης – Πιστοποίησης διαπιστευμένους κατά την παράγραφο 3, πέραν των ποιοτικών ελέγχων που προβλέπονται από το Πρότυπο Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε), τα συμβατικά τεύχη και την παράγραφο 4.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται κλιμακωτά το ποσοστό της προηγούμενης παραγράφου ανάλογα με το ύψος του προϋπολογισμού δημοπράτησης του έργου. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ρυθμίζονται όλα τα θέματα αναφορικά με τους παραπάνω ελέγχους, όπως ο προγραμματισμός, η ανάθεση της διενέργειας των ελέγχων, οι δαπάνες που καλύπτονται, ο τρόπος πληρωμής και κάθε άλλη θέμα σχετικό με την υλοποίηση των ελέγχων και την αποτελεσματικότητά τους».

3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 60 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την ειδική διαταγή προσδιορίζονται τα ελαττώματα, καθορίζεται αν είναι ουσιώδη, επουσιώδη ή και επικίνδυνα και τάσσεται εύλογη προθεσμία για την αποκατάστασή τους».

Άρθρο 60

1. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 61 του ν. 3669/2008 προστίθενται περιπτώσεις στ' και ζ', ως εξής:

«στ) Διαπιστωθεί ότι παραβίασε την απαγόρευση της παραγράφου 3 του άρθρου 1Α.

ζ) Διαπιστωθεί ότι προσκόμισε πλαστή εγγυητική επιστολή».

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 61 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 2 εφαρμόζεται αναλογικά και στην περίπτωση παραβίασης των ενδεικτικών προθεσμιών της παραγράφου 6 του άρθρου 48».

3. Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 61 του ν. 3669/2008, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση δεν απαιτείται η κοινοποίηση ειδικής πρόσκλησης και η έκπτωση κηρύσσεται άμεσα, ώστερα από προηγούμενη ακρόαση του αναδόχου, η οποία διενεργείται κατόπιν πρόσκλησης η οποία επιδίδεται προ πέντε ημερών, με απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας στις περιπτώσεις που ο ανάδοχος υποπίπτει, αποδεδειγμένα, σε ένα από τα αδικήματα ή τα πειθαρχικά παραπτώματα που επισύρουν τον αποκλεισμό του, σύμφωνα με τη διακήρυξη του διαγωνισμού στον οποίο αναδείχθηκε ανάδοχος. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 7 μέχρι 13.»

4. α) Μετά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 61 του ν. 3669/2008 προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Η άσκηση αιτήσεως θεραπείας δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.»

β) Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 61 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Μόλις οριστικοποιηθεί η έκπτωση, με την κοινοποίηση στον ανάδοχο της απόφασης επί της ενστάσεως, η προϊσταμένη αρχή υποχρεούται να ενημερώσει εγγράφως τη Διεύθυνση Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελμάτων της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων».

Άρθρο 61

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 62 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η σύμβαση διαλύεται με την κοινοποίηση εντολής της Προϊσταμένης Αρχής προς τον ανάδοχο, για την ματαίωση της εκτέλεσης του έργου ή των υπολειπόμενων εργασιών αυτού. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, μπορεί με την εντολή να ορίζεται χρόνος διάλυσης μεταγενέστερος της κοινοποίησης για να εκτελεστούν οι εργασίες που ορίζονται στην εντολή».

2. Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 62 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η ρητή ή σιωπηρή, με την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, απόρριψη της ειδικής δήλωσης, δεν συνιστά βλαπτική πράξη ή παράλειψη για τον ανάδοχο, κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 76».

3. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 64 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε όλες τις περιπτώσεις, στις οποίες διαλύεται η σύμβαση από τον φορέα κατασκευής ή τον κύριο του έργου και υπό την προϋπόθεση ότι μέχρι το χρόνο εκείνον έχουν εκτελεσθεί εργασίες αξίας μικρότερης από το ένα δεύτερο (1/2) του αρχικού συνολικού συμβατικού ποσού, καθώς και στις περιπτώσεις, στις οποίες διαλύεται η σύμβαση με αίτηση του αναδόχου, καταβάλλεται στον ανάδοχο, εκτός από την αξία των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί:».

4. Το πρώτο εδάφιο της περιπτώσεως γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 64 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Αποζημίωση για το τεκμαιρόμενο όφελος που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του πέντε τοις εκατό (5%) του αρχικού συνολικού συμβατικού ποσού, μειωμένου κατά το ένα δεύτερο (1/2) και ύστερα από αφαίρεση της αξίας των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί, καθώς και των υλικών και του αναπόσβεστου μέρους των εγκαταστάσεων που η αποζημίωση τους αναγνωρίζεται στη συγκεκριμένη περίπτωση.»

5. Η παράγραφος 1 του άρθρου 65 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η υποκατάσταση του αναδόχου από τρίτο στην κατασκευή μέρους ή όλου του έργου (εκχώρηση του έργου) απαγορεύεται χωρίς έγκριση της Προϊσταμένης Αρχής, η οποία αποφασίζει ύστερα από αίτηση του αναδόχου και πρόταση της διευθύνουσας υπηρεσίας. Για την υποκατάσταση προτείνεται υποχρεωτικά ο επόμενος κατά σειρά κατάταξης διαγωνιζόμενος στη δημοπρασία, κατά την οποία ανατέθηκε η σύμβαση, εκτός αν αυτός αρνηθεί εγγράφως ή παρέλθει άπρακτο διάστημα δεκαπέντε ημερών από την υποβολή της πρότασης, οπότε προτείνεται ο επόμενος κατά σειρά εργολήπτης με την ίδια διαδικασία και ούτω καθεξής έως ότου εξαντληθεί ο σχετικός κατάλογος. Η έγκριση της Προϊσταμένης Αρχής χορηγείται με αιτιολογημένη απόφασή της, εφόσον α) υπάρχει σχετική πρόβλεψη στη διακήρυξη του έργου που εκτός άλλων παραπέμπει στις διατάξεις του παρόντος άρθρου, β) κριθεί ότι το συμφέρον του έργου εξυπηρετείται καλύτερα με την

υποκατάσταση σε σχέση είτε με την συνέχισή του από τον αρχικό ανάδοχο είτε με τη λύση της σύμβασης με έκπτωση ή με διάλυση και την ανάθεσή της με οποιαδήποτε άλλη νόμιμη διαδικασία, αφού ληφθούν υπόψη ο χρόνος και η πρόοδος του έργου και γ) διαπιστώθει ότι ο προτεινόμενος νέος ανάδοχος εξακολουθεί να πληροί τα κριτήρια καταλληλότητας της διακήρυξης του έργου.

Αν εγκριθεί η υποκατάσταση, ο νέος ανάδοχος αναλαμβάνει τη συνέχιση του έργου, με τους ίδιους ακριβώς όρους της αρχικής σύμβασης ή των μεταγενέστερων συμπληρωματικών συμβάσεων, χωρίς καμιά διαφοροποίηση του είδους, της τιμής ή των ποσοτήτων των επιμέρους εργασιών. Εάν διαπιστώθει υποκατάσταση χωρίς τη σχετική έγκριση, κηρύσσεται έκπτωτος ο ανάδοχος, ύστερα από γνώμη του αρμοδίου τεχνικού συμβουλίου, χωρίς την προηγούμενη κοινοποίηση ειδικής πρόσκλησης. Δεν θεωρείται υποκατάσταση η εκ μέρους του αναδόχου υπεργολαβική ανάθεση συγκεκριμένων εργασιών του έργου».

6. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 65 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Το νέο μέλος πρέπει να είχε συμμετάσχει στη διαδικασία ανάθεσης, είτε αυτοτελώς είτε ως μέλος άλλης κοινοπραξίας που διαγωνίστηκε και το νέο κοινοπρακτικό σχήμα πρέπει να διαθέτει τα ίδια προσόντα που απαιτήθηκαν για την ανάληψη του έργου από τον ανάδοχο.»

Άρθρο 62

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 71 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όταν λήξει η προθεσμία περάτωσης του συνόλου ή τμημάτων του έργου, ο επιβλέπων αναφέρει στη διευθύνουσα υπηρεσία, μέσα σε δέκα ημερών από τη λήξη του εγκεκριμένου χρόνου περαιώσης, αν τα έργα έχουν περατωθεί και έχουν υποστεί ικανοποιητικά τις δοκιμασίες που προβλέπονται στη σύμβαση ή αν τα έργα δεν έχουν περατωθεί, οπότε αναφέρει συγκεκριμένα τις εργασίες που απομένουν για εκτέλεση. Αν οι εργασίες έχουν περατωθεί, ο προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας, μέσα σε δέκα ημέρες από την παραλαβή της πιο πάνω αναφοράς, εκδίδει βεβαίωση για την ημέρα που περατώθηκαν οι εργασίες του έργου (βεβαίωση περάτωσης των εργασιών). Εάν η βεβαίωση δεν εκδοθεί μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, τότε θεωρείται ότι έχει εκδοθεί αυτοδίκαια τριάντα ημέρες μετά την υποβολή από τον ανάδοχο σχετικής έγγραφης όχλησης και επιβάλλονται στα υπαίτια όργανα του φορέα κατασκευής του έργου οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 40. Την έκδοση της βεβαίωσης μπορεί να ζητήσει ο ανάδοχος και πριν από τη λήξη των προθεσμιών αν έχει περατώσει τα έργα. Η βεβαίωση περάτωσης των εργασιών δεν αναπληρώνει την παραλαβή των έργων, η οποία διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων άρθρων».

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 73 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η προσωρινή παραλαβή διενεργείται μέσα σε έξι μήνες από τη βεβαιωμένη περάτωση του έργου ή, στην περίπτωση του άρθρου 71 παράγραφος 2, από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής βεβαίωσης περάτωσης των εργασιών, αν υποβληθούν από τον ανάδοχο, μέσα σε δύο μήνες από τις πιο πάνω ημερομηνίες, η τελική επιμέτρηση και το μητρώο του έργου, το οποίο περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία του έργου "όπως κατασκευάστηκε". Αν η τελική επιμέτρηση και το μητρώο του έργου υποβληθούν από τον ανάδοχο μεταγενέστερα, η πιο πάνω προθεσμία για τη διενέργεια της παραλαβής αρχίζει από την υποβολή της τελικής επιμέτρησης και του μητρώου έργου. Αν δεν υποβληθεί

τελική επιμέτρηση και το μητρώο έργου από τον ανάδοχο, η προθεσμία για τη διενέργεια της παραλαβής αρχίζει από την κοινοποίηση στον ανάδοχο της τελικής επιμέτρησης που συντάχθηκε από την υπηρεσία. Αν η παραλαβή δεν διενεργηθεί ή το πρωτόκολλο δεν εγκριθεί μέσα στις πιο πάνω προθεσμίες, η παραλαβή θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια τριάντα ημέρες μετά την υποβολή από τον ανάδοχο σχετικής όχλησης για τη διενέργειά της και επιβάλλονται στα υπαίτια όργανα του φορέα κατασκευής του έργου οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 40. Αν ο ανάδοχος δεν παραστεί κατά την παραλαβή ή υπογράψει "με επιφύλαξη" το σχετικό πρωτόκολλο, η παραλαβή θεωρείται ότι έχει συντελεστεί αυτοδίκαια εξήντα ημέρες μετά την υποβολή ειδικής όχλησης.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται το περιεχόμενο του «μητρώου έργου», τα τεύχη, οι εκθέσεις, τα σχέδια, οι πίνακες, τα ηλεκτρονικά δεδομένα και τα λοιπά στοιχεία που το συνοδεύουν, καθώς και η μορφή των στοιχείων αυτών. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του ίδιου Υπουργού καθορίζονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται στον ανάδοχο σε περίπτωση μη υποβολής του μητρώου, ο τρόπος επιβολής των κυρώσεων, τα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

3. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 73 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η επιτροπή παραλαβής παραλαμβάνει το έργο ποσοτικά και ποιοτικά, ελέγχει κατά το δυνατόν τις επιμετρήσεις, με γενικές ή σποραδικές καταμετρήσεις, καταγράφει στο πρωτόκολλο τις ποσότητες της τελικής επιμέτρησης, όπως διορθώνονται από τους ελέγχους που γίνονται, χωρίς να δεσμεύεται από το περιεχόμενο του τελικού συνοπτικού επιμετρητικού πίνακα, στον οποίο μπορεί να επέμβει διορθωτικά, αιτιολογεί τις τροποποιήσεις στις ποσότητες και αναγράφει τις παρατηρήσεις της για εργασίες που έχουν εκτελεσθεί με υπέρβαση των εγκεκριμένων ποσοτήτων ή κατά τροποποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων».

4. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 74 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των όσων ειδικά ορίζονται στο άρθρο 12Α, ο χρόνος εγγύησης, κατά τον οποίο ο ανάδοχος φέρει τον κίνδυνο του έργου και υποχρεούται στη συντήρησή του, σύμφωνα με τα άρθρα 58 παράγραφος 1 και 75 παράγραφος 2 και μετά την πάροδο του οποίου ενεργείται η οριστική παραλαβή, ορίζεται γενικά σε δεκαπέντε μήνες».

5. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 75 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν η οριστική παραλαβή δεν διενεργηθεί μέσα σε αυτήν την προθεσμία, θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια εξήντα ημέρες μετά την υποβολή από τον ανάδοχο σχετικής όχλησης για τη διενέργειά της και επιβάλλονται στα υπαίτια όργανα του φορέα κατασκευής του έργου οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 40».

Άρθρο 63

1. Μετά το άρθρο 75 του ν. 3669/2008 προστίθεται άρθρο 75Α ως εξής:

«Άρθρο 75Α

Απόσβεση δικαιωμάτων αναδόχου

Με την επιφύλαξη μικρότερων προθεσμιών που προβλέπονται στον παρόντα Κώδικα τα εν γένει δικαιώματα του αναδόχου από τη σύμβαση αποσβέννυνται και οποιαδήποτε εξ αυτών αξίωση παραγράφεται, εάν αυτά δεν ασκηθούν, με σχετική αίτησή του προς τη διευθύνουσα υπηρεσία, μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από την εμφάνιση της γενεσιούργού τους αιτίας».

2. Η παράγραφος 6 του άρθρου 75 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η συντέλεση της οριστικής παραλαβής αποτελεί την αφετηρία της παραγραφής των απαιτήσεων του αναδόχου από την εργολαβική σύμβαση που δεν έχουν ήδη παραγραφεί, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις.»

Άρθρο 64

1. Μετά το άρθρο 76 του ν. 3669/2008 προστίθεται άρθρο 76Α ως εξής:

«Άρθρο 76Α

Συμβιβαστική επίλυση διαφορών

1. Ο ανάδοχος μπορεί να υποβάλει προς τον κύριο του έργου αίτηση συμβιβαστικής επίλυσης των διαφορών του, κατά τα άρθρα 871 και 872 του Αστικού Κώδικα. Η αίτηση δεν επιτρέπεται να έχει ως αντικείμενο διαφορές που αφορούν σε ακαταλληλότητα υλικών, ελαττώματα του έργου ή παράλεψη συντήρησης (άρθρο 60), έκπτωση (άρθρο 61) και διακοπή εργασιών ή διάλυση της σύμβασης (άρθρο 62).

2. Η αίτηση συμβιβαστικής επίλυσης διαφοράς ασκείται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία τριών μηνών από την άσκηση της προσφυγής ή αγωγής που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 77 και επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή. Η διαδικασία ολοκληρώνεται μέσα σε προθεσμία πέντε μηνών από την υποβολή της σχετικής αίτησης και αν δεν υπογραφεί η σύμβαση συμβιβασμού μέσα στην πιο πάνω προθεσμία θεωρείται ότι έχει απορριφθεί. Σύμβαση συμβιβασμού δεν υπογράφεται μετά την πρώτη συζήτηση της προσφυγής ή αγωγής στο αρμόδιο δικαστήριο.

3. Ο κύριος του έργου διαβιβάζει αμέσως την αίτηση συμβιβαστικής επίλυσης στην Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων (Α.Ε.Μ.Ε.), η οποία, ύστερα από ακρόαση των δύο πλευρών, διατυπώνει και αποστέλλει προς τον κύριο του έργου γνωμοδότηση για την αποδοχή ή μη της αίτησης και στην πρώτη περίπτωση, για το ακριβές περιεχόμενο ή και οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης συμβιβασμού, μέσα σε τρεις μήνες από την παραλαβή της αίτησης. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση είτε του νομικού συμβούλου του κυρίου του έργου, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις είτε του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2 στοιχείο ζ', 6, 7 και 22 του ν. 3086/2002 (Α' 324), όταν η νομική του υπηρεσία διεξάγεται μέσω αυτού. Αν αποφασιστεί τελικά η σύναψη της σύμβασης συμβιβασμού, ακολουθείται υποχρεωτικά η γνωμοδότηση της Α.Ε.Μ.Ε.

4. Η άσκηση αίτησης συμβιβαστικής επίλυσης της παραγράφου 1 αναστέλλει την προθεσμία έκδοσης απόφασης επί της εκκρεμούς αιτήσεως θεραπείας του άρθρου 76, μέχρι τη ρητή ή σιωπηρή απόρριψη της αίτησης ή την υπογραφή της σύμβασης συμβιβασμού».

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 79 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η εκτέλεση εργασιών με αυτεπιστασία, στην περίπτωση που συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περίπτωσης β' του άρθρου 2Α, αποφασίζεται από την Προϊσταμένη Αρχή ύστερα από εισήγηση της διευθύνουσας υπηρεσίας. Για τη λήψη της απόφασης

λαμβάνονται υπόψη ιδίως η φύση των εργασιών, η διάρθρωση των υπηρεσιών, το υπάρχον εργατοτεχνικό προσωπικό, ο διαθέσιμος μηχανικός εξοπλισμός και γενικά η οικονομία της κατασκευής. Για λόγους διαφάνειας και ενημέρωσης του κοινού, η απόφαση αμέσως μετά την έκδοσή της δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του κυρίου του έργου και αποστέλλεται από αυτόν στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Τ.Ε.Ε) για δημοσίευση και στη δική του ιστοσελίδα. Αν ο κύριος του έργου αποτελεί Ο.Τ.Α πρώτου ή δεύτερου βαθμού, η πιο πάνω απόφαση αποστέλλεται υποχρεωτικά για έλεγχο νομιμότητας στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 225 του ν. 3852/2010 (Α' 87). Η διευθύνουσα υπηρεσία ορίζει τεχνικό υπάλληλο ως επιβλέποντα και άλλους υπαλλήλους ως βοηθούς του αν απαιτείται. Με μέριμνα της υπηρεσίας συντάσσεται και εγκρίνεται χρονοδιάγραμμα και αναλυτικό πρόγραμμα κατασκευής, καθώς και προμέτρηση των απαιτούμενων υλικών, προγραμματίζεται ο αριθμός, οι ειδικότητες και η διάρκεια απασχόλησης του εργατοτεχνικού προσωπικού, καθώς και ο αριθμός και το είδος των απαραίτητων για την κατασκευή μηχανημάτων και η διάρκεια απασχόλησής τους στο έργο.»

3. Στο τέλος της παραγράφου 7 του άρθρου 79 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Όταν κύριος του έργου είναι οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης, πρώτου ή δεύτερου βαθμού, στις επιτροπές προσωρινής και οριστικής παραλαβής των άρθρων 73 παράγραφος 3 και 75 συμμετέχει υποχρεωτικά ως μέλος, πρόσωπο που ορίζεται από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση στην οποία ανήκει ο ΟΤΑ, και είναι εγγεγραμμένο στο Μητρώο της παραγράφου 4 του άρθρου 21.»

Άρθρο 65

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 92 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.Ε.Π. εργοληπτικές επιχειρήσεις οφείλουν να γνωστοποιούν στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.Ε.Π. κάθε επικείμενη αντικατάσταση των προσώπων που αποτελούν τη στελέχωση της επιχειρήσης. Αντικατάσταση στελέχους επιτρέπεται μόνο για σοβαρό λόγο και εγκρίνεται από την Επιτροπή Μ.Ε.Ε.Π. ύστερα από εισήγηση της Υπηρεσίας τήρησης του Μ.Ε.Ε.Π. Ύστερα από την έγκριση εκδίδεται νέα βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π. Αίτηση αποδέσμευσης από την επιχειρηση μπορεί να υποβάλλεται και από τα στελέχη. Η αίτηση κοινοποιείται και στην επιχειρηση και εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 98.»

2. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 92 του ν. 3669/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ελάχιστη στελέχωση της επιχειρησης, πρέπει να είναι συνεχής καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας της και η πραγματική συμμετοχή του στελέχους στην επιχειρηση αποδεικνύεται α) με την ιδιότητα του εταίρου ομόρρυθμης και ετερόρυθμης εταιρείας και εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, ή μέλους του διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης εταιρείας, β) με σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών, θεωρημένη από Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία και γ) με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, θεωρημένη από την επιθεώρηση εργασίας. Η επιχειρηση οφείλει να σε κάθε περίπτωση απόδειξης της στελέχωσής της να προσκομίζει ασφαλιστική ενημερότητα των στελεχών.»

3. Η παράγραφος 7 του άρθρου 92 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις, που λειτουργούν με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, υποχρεούνται να υποβάλουν ετησίως τις οικονομικές τους καταστάσεις και έκθεση δραστηριότητας, πριν από το τέλος του πρώτου εξαμήνου του έτους που έπεται της χρήσης

στην οποία αναφέρονται οι οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην υπουργική απόφαση Δ15/οικ/24298/28.7.2005 (ΦΕΚ 1105 Β'). Με όμοια απόφαση μπορεί να τροποποιείται η διαδικασία υποβολής των ανωτέρω στοιχείων.»

4. Η παράγραφος 10 του άρθρου 92 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Η κατάταξη στις κατηγορίες και τάξεις του Μ.Ε.ΕΠ. ισχύει γενικά για μία τριετία, ενώ ειδικά για τις ατομικές εργοληπτικές επιχειρήσεις ισχύει για μία πενταετία.

5. Η παράγραφος 11 του άρθρου 92 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου, αν δεν υποβληθεί αίτηση τακτικής αναθεώρησης μέσα στην προθεσμία των εξήντα ημερών από τη λήξη του πτυχίου, τεκμαιρέται ότι δεν υφίστανται οι προϋποθέσεις παραμονής της εργοληπτικής επιχείρησης στις κατηγορίες και τάξεις που έχει καταταχθεί και εκδίδεται διαπιστωτική πράξη αυτοδίκαιης διαγραφής από το Μ.Ε.ΕΠ., μέσα σε ένα μήνα από την πάροδο της προθεσμίας. Για τις ατομικές εργοληπτικές επιχειρήσεις, η πάροδος της προθεσμίας δεν συνιστά λόγο αυτοδίκαιης διαγραφής και μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για τακτική αναθεώρηση και μετά την πάροδο της προθεσμίας. Για το διάστημα μετά την πάροδο της προθεσμίας και μέχρι την έκδοση της απόφασης επί της αίτησης αναθεώρησης το πτυχίο της επιχείρησης δεν ισχύει.»

6. Στο άρθρο 92 του ν. 3669/2008 προστίθεται παράγραφος 16, ως εξής:

«Με απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη διαδικασία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., τη συγκέντρωση και παροχή στοιχείων από την υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. και κάθε σχετικό θέμα για τη συγκρότηση και λειτουργία της Επιτροπής Μ.Ε.ΕΠ..»

7. Η παράγραφος 1 του άρθρου 98 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. επιχειρήσεις υποχρεούνται α) να ανακοινώνουν εγγράφως στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., μέσα σε ένα μήνα από την επέλευσή τους, τις μεταβολές στα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την εγγραφή και κατάταξή τους, αν αφορούν απώλεια των ελαχίστων νομίμων προϋποθέσεων κατάταξης (όπως στελέχωση, κεφάλαιο, πάγια στοιχεία) και β) να αναπληρώνουν τις σχετικές ελλείψεις μέσα σε δύο μήνες από την υποβολή της ανακοίνωσης. Όταν αποδεσμεύονται στελέχη και χορηγείται η δίμηνη προθεσμία αντικατάστασης του προηγουμένου εδαφίου, χορηγείται νέα προσωρινή βεβαίωση Μ.Ε.ΕΠ..»

8. Το έκτο εδάφιο της υποπερίπτωσης ν της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 99 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην περίπτωση που η εταιρία αιτείται την εγγραφή της στην 3η τάξη, στον αριθμητή α1 του τμήματος Α του τύπου κατάταξης λαμβάνεται υπόψη και ο κύκλος εργασιών από δημόσια και ιδιωτικά έργα, που πραγματοποιήθηκε από τα στελέχη Μ.Ε.Κ. της επιχείρησης που έχουν Μ.Ε.ΕΠ. και αφορά ατομικές επιχειρήσεις ή προσωπικές εταιρείες για την κατασκευή δημοσίων και ιδιωτικών έργων στην Ελλάδα και το εξωτερικό, για τις χρήσεις της τελευταίας τριετίας, αν προκύπτει από τα ανωτέρω προσδιοριζόμενα στοιχεία των ανωτέρω υποπεριπτώσεων i, ii, iii, iv, v, όπως αυτά έχουν περιληφθεί στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος των ανωτέρω στελεχών.»

9. Η παράγραφος 6 του άρθρου 99 του Ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, καθορίζονται ο Συντελεστής Κατάταξης Γ, τα μεγέθη του τμήματος Α του Τύπου Κατάταξης που χρησιμοποιούνται σαν παρονομαστές των κλασμάτων α1, α2, α3 και η απαιτούμενη ελάχιστη συνολική βαθμολογία ανά τάξη Μ.Ε.ΕΠ..»

10. Η παράγραφος 7 του άρθρου 99 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«7.Σε περιπτώσεις συγχώνευσης εργοληπτικών επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στο Μ.Ε.ΕΠ., ο Συντελεστής Κατάταξης Γ καθεμίας από αυτές λαμβάνεται ανάλογα με το συνολικό αριθμό ως εξής: α) Για την πρώτη το εκατό τοις εκατό (100%) του Συντελεστή Γ της επιχείρησης αυτής, β) για την δεύτερη, στο ανωτέρω άθροισμα προστίθεται το ογδόντα τοις εκατό (80%) του Συντελεστή Γ της επιχείρησης αυτής, γ) για την τρίτη, στο ανωτέρω άθροισμα προστίθεται το εξήντα τοις εκατό (60%) του Συντελεστή Γ της επιχείρησης αυτής και δ) για την τέταρτη, στο ανωτέρω άθροισμα προστίθεται το σαράντα τοις εκατό (40%) του Συντελεστή Γ αυτής. Για τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις πέραν της τετάρτης δεν προστίθεται περαιτέρω Συντελεστής Γ. Η σειρά των επιχειρήσεων για τον υπολογισμό του Συντελεστή Κατάταξης Γ καθορίζεται από την επιχείρηση που υποβάλλει την αίτηση αναθεώρησης. Για τις εταιρείες που εγγράφονται στην 3η τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη ο Συντελεστής Κατάταξης Γ αυτών, αν συγχωνευθούν πριν από την πάροδο δύο ετών από την εγγραφή τους».

11. Η περίπτωση β) της παραγράφου 4 του άρθρου 100 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«β i. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις με μορφή ατομικής επιχείρησης ή ομόρρυθμης ή ετερόρυθμης εταιρείας πρέπει να διαθέτουν περιουσιακά στοιχεία αξίας τουλάχιστον εβδομήντα τριών χιλιάδων τριακοσίων εξήντα οκτώ (73.368) ευρώ. Περιουσιακά στοιχεία που συνυπολογίζονται είναι είτε καταθέσεις σε τράπεζα στο όνομα της επιχείρησης είτε ακίνητα, η αξία των οποίων υπολογίζεται σύμφωνα με περίπτωση γ σημείο i της είτε η αναπόσβεστη αξία άλλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων.

β ii. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις με μορφή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ) και ανώνυμης εταιρείας (ΑΕ) πρέπει να διαθέτουν ίδια Κεφάλαια, όπως προσδιορίζονται στην παράγραφο 1β του άρθρου 99 του παρόντος, ύψους τουλάχιστον εβδομήντα τριών χιλιάδων τριακοσίων εξήντα οκτώ (73.368) ευρώ. Τα ποσά που αναφέρονται στον ισολογισμό ως «Καταθέσεις» και «Ταμείο» πρέπει να πιστοποιούνται από τράπεζα και ορκωτό ελεγκτή λογιστή αντίστοιχα αλλιώς θα αφαιρούνται από το ποσό των ιδίων κεφαλαίων.»

12. Η περίπτωση β) της παραγράφου 5 του άρθρου 100 του Ν. 3669/2008 αντικαθίστανται ως εξής:

«β) i. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις με μορφή ατομικής επιχείρησης ή ομόρρυθμης ή ετερόρυθμης εταιρείας πρέπει να διαθέτουν περιουσιακά στοιχεία αξίας τουλάχιστον εκατόν εβδομήντα έξι χιλιάδων ογδόντα τριών (176.083) ευρώ. Περιουσιακά στοιχεία που συνυπολογίζονται είναι είτε καταθέσεις σε τράπεζα στο όνομα της επιχείρησης είτε ακίνητα, η αξία των οποίων υπολογίζεται σύμφωνα με περίπτωση γ σημείο i της είτε η αναπόσβεστη αξία άλλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων.

ii. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις με μορφή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ) και ανώνυμης εταιρείας (ΑΕ) πρέπει να διαθέτουν ίδια Κεφάλαια, όπως προσδιορίζονται στην παράγραφο 1β του άρθρου 99 του παρόντος, ύψους τουλάχιστον εκατόν εβδομήντα έξι χιλιάδων ογδόντα τριών (176.083) ευρώ. Τα ποσά που αναφέρονται στον ισολογισμό ως «Καταθέσεις» και «Ταμείο» πρέπει να πιστοποιούνται από τράπεζα και ορκωτό ελεγκτή λογιστή αντίστοιχα αλλιώς θα αφαιρούνται από το ποσό των ιδίων κεφαλαίων.»

13. Οι υποπεριπτώσεις i, ii και iii της περίπτωσης α' της παραγράφου 8 του άρθρου 100 του ν. 3669/2008 αντικαθίστανται ως εξής:

«i. Στην τέταρτη τάξη, για τη βασική κατηγορία έργων απαιτείται στελέχωση τουλάχιστον δύο τεχνικών Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας, ενός τεχνικού Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας και ενός τεχνικού

Μ.Ε.Κ. Β' βαθμίδας. Για κάθε πρόσθετη κατηγορία έργων μέχρι και την τέταρτη, απαιτείται συμπληρωματική στελέχωση τουλάχιστον ενός τεχνικού Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας και ενός τεχνικού Μ.Ε.Κ. Β' βαθμίδας. Για κάθε επιπλέον κατηγορία απαιτείται συμπληρωματική στελέχωση ενός τεχνικού Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας.

ii. Στην πέμπτη τάξη, για τη βασική κατηγορία έργων απαιτείται στελέχωση τουλάχιστον τριών τεχνικών Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας, ενός τεχνικού Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας και ενός τεχνικού Μ.Ε.Κ. Β' βαθμίδας. Για κάθε πρόσθετη κατηγορία έργων μέχρι την τέταρτη, απαιτείται συμπληρωματική στελέχωση τουλάχιστον δύο τεχνικών Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας και ενός τεχνικού Μ.Ε.Κ. Β' βαθμίδας. Για κάθε επιπλέον κατηγορία απαιτείται συμπληρωματική στελέχωση ενός τεχνικού Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας.

iii. Στην έκτη τάξη, για τη βασική κατηγορία έργων απαιτείται στελέχωση τουλάχιστον τεσσάρων τεχνικών Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας, τεσσάρων τεχνικών Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας και δύο τεχνικών Μ.Ε.Κ. Β' βαθμίδας. Για κάθε πρόσθετη κατηγορία έργων μέχρι και την τέταρτη, απαιτείται συμπληρωματική στελέχωση τουλάχιστον δύο τεχνικών Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας, ενός τεχνικού Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας και ενός τεχνικού Μ.Ε.Κ. Β' βαθμίδας. Για τις επιπλέον κατηγορίες απαιτείται συμπληρωματική στελέχωση ενός τεχνικού Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας ανά κατηγορία».

14. Η περίπτωση ε' της παραγράφου 8 του άρθρου 100 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις, κατά την εξέταση των αιτήσεων εγγραφής τους στην 3η τάξη, ή αναθεώρησης της εγγραφής τους στην 3η έως 7η τάξη, ελέγχονται για την κάλυψη των δεικτών βιωσιμότητας, όπως εξειδικεύονται στο άρθρο 100 παρ. 8 περίπτωση ε' εδάφιο τέταρτο του παρόντος. Η μη κάλυψη ενός εκ των δεικτών βιωσιμότητας συνεπάγεται την υποβάθμιση της εταιρείας από τη μέγιστη τάξη κατάταξής της, κατά μία τάξη. Στην περίπτωση αυτή, η επιχείρηση επανεξετάζεται με βάση τις οριστικές οικονομικές καταστάσεις, της επόμενης διαχειριστικής της χρήσης, χωρίς να δύναται να προσκομίσει προσωρινές οικονομικές καταστάσεις. Εάν τότε δεν καλύπτει έναν από τους δείκτες βιωσιμότητας, η επιχείρηση υποβαθμίζεται επίσης από τη μέγιστη τάξη κατάταξής της, κατά μία ακόμη τάξη κ.ο.κ. έως ότου αναθεωρηθεί εκ νέου. Για κατάταξη στις ειδικές τάξεις A1 , A2 και στις τάξεις 1 η και 2 η δεν απαιτείται η κάλυψη των δεικτών βιωσιμότητας. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται επίσης όταν μια επιχείρηση δεν καλύπτει έναν από τους δείκτες βιωσιμότητας κατά την υποβολή ετησίως της έκθεσης δραστηριότητας και των οικονομικών καταστάσεων.

Οι δείκτες βιωσιμότητας που προκύπτουν από τις κάτωθι σχέσεις οικονομικών μεγεθών, όπως αναγράφονται στην οικονομική κατάσταση του τελευταίου πριν από την αναθεώρηση έτους, για τη χρήση του οποίου έχει συνταχθεί ισολογισμός, ή την προσωρινή οικονομική κατάσταση αυτής, που βεβαιώνεται από ορκωτό ελεγκτή και δημοσιεύεται πριν από την υποβολή της αίτησης ως :

i. «Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων» (Ι.Κ.), όπως αυτό αναγράφεται στο σκέλος του Παθητικού, μετά την αφαίρεση του Οφειλόμενου Κεφαλαίου, της αναπόσβεστης αξίας των επιβατικών Ι.Χ. αυτοκινήτων αξίας κτήσης ανώτερης των 30.000 ευρώ πού έχουν αποκτηθεί ως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και της αξίας κτήσης των επιβατικών Ι.Χ. αυτοκινήτων αξίας κτήσης ανώτερης των 30.000 ευρώ πού θα αποκτηθούν μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. προς το «Σύνολο Υποχρεώσεων» (Σ.Υ.). Ως Σύνολο Υποχρεώσεων ορίζεται το άθροισμα των βραχυπρόθεσμων και των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων της επιχείρησης, με εξαίρεση τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις που δεν αφορούν τραπεζικό δανεισμό, όπως αυτές προσδιορίζονται από βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή και τις απαιτήσεις

από το Δημόσιο, όπως αυτές προκύπτουν από εγκεκριμένους λογαριασμούς Δημοσίων Έργων των φορέων πού υπάγονται στον παρόντα νόμο και προσδιορίζονται από βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή. Οι απαιτήσεις αυτές αφορούν την ημερομηνία λήξης της διαχειριστικής χρήσης για την οποία έχουν υποβληθεί οικονομικές καταστάσεις και βάσει των οποίων εξετάζεται η κατάταξη των επιχειρήσεων.

ii. «Κυκλοφορούν Ενεργητικό» (Κ.Ε.), όπως αυτό αναγράφεται στο σκέλος του Ενεργητικού, προς τις «Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις» (Β.Υ.), όπως αυτές αναγράφονται στο σκέλος του Παθητικού.

Οι δείκτες βιωσιμότητας, για επιχειρήσεις που κατατάσσονται στις τάξεις τρίτη, τέταρτη, πέμπτη, έκτη και έβδομη πρέπει να είναι μεγαλύτεροι του $0,8 \mu$, δηλαδή $I.K./\Sigma.Y.>0,8$ και $K.E./B.Y.>0,8$.

Σε περιπτώσεις συγχωνεύσεων εργοληπτικών επιχειρήσεων Μ.Ε.ΕΠ., οι δείκτες βιωσιμότητας του νέου φορέα εξάγονται από τα οικονομικά μεγέθη της ενοποιημένης οικονομικής κατάστασης που καταρτίζεται και δημοσιεύεται από την επιχείρηση, πριν από την υποβολή της αίτησης προς την υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ.»

15. Η παράγραφος 9 του άρθρου 100 του ν. 3669/2008 αντικαθίστανται ως εξής:

«9. Η υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. μπορεί να ενεργήσει οποτεδήποτε έκτακτη αναθεώρηση, αν διακριβώθουν νεότερα δυσμενή στοιχεία που επηρεάζουν αρνητικά την ομαλή και αξιόπιστη λειτουργία της επιχείρησης, διαγράφοντάς την από ορισμένες ή απ' όλες τις κατηγορίες έργων ή υποβιβάζοντάς την από την τάξη εγγραφής της».

16. Ο τίτλος του άρθρου 101 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 101

Διαγραφή από το Μ.Ε.ΕΠ.»

17 Μετά την παράγραφο 2 του άρθρου 101 του ν. 3669/2008 προστίθεται παράγραφος 2Α ως εξής:

«2Α. Αν κατά τον έλεγχο της γνησιότητας των εγγυητικών επιστολών σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 24 και το άρθρο 35 διαπιστωθεί η προσκόμιση πλαστής εγγυητικής επιστολής από εργοληπτική επιχείρηση, το όργανο που διαπίστωσε την πλαστότητα υποχρεούται να ενημερώσει αμέσως την Υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., η οποία υποβάλλει, το ταχύτερο, εισήγηση στην επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ. για την τριετή αναστολή της εγγραφής της εργοληπτικής επιχείρησης στο Μ.Ε.ΕΠ. και σε περίπτωση υποτροπής για την οριστική διαγραφή της. Η Επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ. προσκαλεί εγγράφως την υπεύθυνη εργοληπτική επιχείρηση και αν πρόκειται για κοινοπραξία όλα τα μέλη της σε ακρόαση, δέκα τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Επιτροπής. Η Επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ. εξετάζει όλα τα αποδεικτικά στοιχεία και αποφασίζει για την επιβολή ή μη των παραπάνω κυρώσεων στην υπαίτια επιχείρηση ή και σε όλα τα μέλη της κοινοπραξίας, αν η πλαστή εγγυητική επιστολή προσκομίστηκε από μέλος της. Η απόφαση επιδίδεται από την Υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ στην επιχείρηση ή στις επιχειρήσεις. Ο νόμιμος εκπρόσωπος εργοληπτικής επιχείρησης της οποίας αναστέλλεται η ισχύς της βεβαίωσης εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. κατά τα παραπάνω, δεν μπορεί να στελεχώνει ή να εκπροσωπεί άλλη εργοληπτική επιχείρηση επί μία τριετία από τη λήψη της σχετικής απόφασης. Αν η επιχείρηση ανήκει στις τάξεις 3η μέχρι 7η του Μ.Ε.ΕΠ. διατηρεί τον συντελεστή κατάταξης Γ που κατείχε βάσει της τάξης της, αν καλύπτει τα ελάχιστα οικονομικά όρια.»

18. Μετά την παράγραφο 4 του άρθρου 110 προστίθενται παράγραφοι 5 και 6, ως εξής:

«5. Με προεδρικό διάταγμα το οποίο εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να επανακαθορίζονται, συμπληρώνονται και τροποποιούνται οι κατηγορίες έργων του Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών στις οποίες μπορούν να εγγράφονται οι διπλωματούχοι ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και οι πτυχιούχοι τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και πρώην ανώτερων τεχνικών σχολών ημεδαπής και αλλοδαπής, ανάλογα με την ειδικότητά τους και να τίθενται οι ειδικότερες προϋποθέσεις εγγραφής και κατάταξης, ήτοι, ιδίως, το χρονικό διάστημα που πρέπει να παρέλθει από την απόκτηση του τίτλου σποιδών, για την εγγραφή ή την προαγωγή του πτυχίου και την ποσότητα εμπειρίας που πρέπει να διαθέτουν οι αιτούντες για την εξέλιξή τους και να ρυθμίζονται οι λοιπές λεπτομέρειες που αφορούν την τήρηση του Μητρώου. Για την υποβολή της πρότασης έκδοσης του π.δ. απαιτείται γνωμοδότηση των Επιτροπών Μ.Ε.Κ. και Μ.Ε.Ε.Π., οι οποίες συνεδριάζουν από κοινού για το σκοπό αυτό, ύστερα από πρόσκληση του προέδρου της Επιτροπής Μ.Ε.Ε.Π.. Η γνωμοδότηση αφορά την υπόδειξη μιας τουλάχιστον κατηγορίας έργων ή εξειδικευμένων εργασιών, η οποία προσιδιάζει στο αντικείμενο των σπουδών των συγκεκριμένων ειδικοτήτων.»

Άρθρο 66

Μετά την παράγραφο 8 του άρθρου 133 του ν. 3669/2008 προστίθεται παράγραφος 9, ως εξής:

«9. Όταν εφαρμόζεται το σύστημα υποβολής προσφορών του άρθρου 12Β, όλες οι προθεσμίες που προβλέπονται από το παρόν άρθρο μπορούν να παρατείνονται μέχρι είκοσι επιπλέον ημέρες».

Άρθρο 67

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 177 του ν. 3669/2008 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ως φορείς του δημόσιου τομέα νοούνται το δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικά από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ή είναι δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (Α' 314). Σε επιθεώρηση υπόκεινται και οι συμβάσεις παραχώρησης, καθώς και οι συμβάσεις του ν. 3389/2005 (Α' 232), τις οποίες αναθέτουν οι πιο πάνω φορείς, κατά το μέρος που αφορά τις διαδικασίες ανάθεσης και ελέγχου της εκτέλεσης και συντήρησης των πιο πάνω έργων, με την επιφύλαξη αντίθετων διατάξεων νόμων με τους οποίους κυρώνονται οι συμβάσεις παραχώρησης. Δεν διενεργούνται επιθεωρήσεις σε έργα που επιθεωρούνται ή έχουν επιθεωρηθεί από την Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων.»

2. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 177 του ν. 3669/2008 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Οι Επιθεωρητές Δημόσιων Έργων εξακολουθούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους να λαμβάνουν τις αποδοχές της οργανικής τους θέσης συμπεριλαμβανομένων και των πάστης φύσεως και με οποιαδήποτε ονομασία οριζομένων ειδικών επιδομάτων, με τις προϋποθέσεις καταβολής τους. Πλέον των αποδοχών του προηγουμένου εδαφίου καταβάλλεται ποσοστό 30% επί του μισθολογικού κλιμακίου 1 της ΠΕ κατηγορίας του ν. 3205/2003, εφόσον έχουν συμπληρώσει τριακονταετή υπηρεσία, επίδομα θέσης ευθύνης,

έξοδα κίνησης, και πάγια αποζημίωση σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης που εκδίδεται κατά το άρθρο 14 του ν.3205/2003 (Α 297).»

Άρθρο 68

Μετά το άρθρο 177 του ν. 3669/2008 προστίθεται άρθρο 177Α, ως εξής:

«Άρθρο 177Α

Ηλεκτρονική ενημέρωση του κοινού για τις συμβάσεις δημοσίων έργων

«Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Α.Ε.Μ.Ε, καθορίζονται τα έργα στα οποία εφαρμόζεται η ηλεκτρονική ενημέρωση του κοινού, τα στοιχεία των αντίστοιχων διαδικασιών και συμβάσεων που πρέπει να δημοσιεύονται και ο τρόπος συγκέντρωσής τους, ο τρόπος και η μορφή δημοσίευσής τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Η ενημέρωση εξασφαλίζεται με ανάρτηση των σχετικών στοιχείων στην ιστοσελίδα της Α.Ε.Μ.Ε.».

Άρθρο 69

Το τρίτο εδάφιο της παραγγάφου 2 του άρθρου 180 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να ανατίθεται η διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης σύμβασης μελέτης ή έργου σε οποιαδήποτε οργανωτική μονάδα, Διεύθυνση ή Ειδική Υπηρεσία Δημόσιων Έργων (Ε.Υ.Δ.Ε), της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων και της Γενικής Γραμματείας Συγχρηματοδοτουμένων Δημοσίων Έργων του Υπουργείου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ
Ιδρυση Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων

Άρθρο 70

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων» (Α.Ε.Μ.Ε.), με έδρα την Αθήνα και περιφερειακές Υπηρεσίες στη Θεσσαλονίκη και στην Πάτρα.

2. Η Α.Ε.Μ.Ε. έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και εποπτεύεται από τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Άρθρο 71
Σκοπός

1. Η Α.Ε.Μ.Ε. έχει ως σκοπό τον έλεγχο, κατά το προσυμβατικό και συμβατικό στάδιο, των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και συναφών υπηρεσιών, των επιχειρήσεων εκτέλεσης δημοσίων έργων, των τεχνικών που στελεχώνουν τέτοιες επιχειρήσεις, των μελετητών δημοσίων έργων και των παρόχων υπηρεσιών τεχνικής φύσεως, καθώς και την οργάνωση και τήρηση σχετικών ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων.

2. Για την επίτευξη των σκοπών της η Α.Ε.Μ.Ε μπορεί να συνεργάζεται με οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο, ημεδαπό ή αλλοδαπό, συνάπτοντας μαζί του με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο συμβάσεις μίσθωσης έργου ή ανεξαρτήτων υπηρεσιών ή να του αναθέτει καθήκοντα συμβούλου οποιαδήποτε ειδικότητας. Η Α.Ε.Μ.Ε. μπορεί επίσης να συνεργάζεται με αρχές που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή έργων.

3. Από την ίδρυση και λειτουργία ενιαίας αρχής δημοσίων συμβάσεων η Α.Ε.Μ.Ε. ασκεί τις αρμοδιότητές της υπό την καθοδήγηση, τις κατευθυντήριες οδηγίες και τον έλεγχο αυτής, έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι η ανάθεση και η εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και συναφών τεχνικών υπηρεσιών ακολουθεί τη σχετική εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Σε περίπτωση διαφωνίας η ΑΕΜΕ έχει νομική υποχρέωση να συμμιορφώνεται στις οδηγίες της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων που εκδίδονται στα πλαίσια της αρμοδιότητάς της.

Άρθρο 72
Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

1. Η Α.Ε.Μ.Ε. διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από επτά μέλη, τα οποία επιλέγονται με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ύστερα από εισήγηση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και σύμφωνη γνώμη της ενιαίας αρχής δημοσίων συμβάσεων. Με την ίδια Απόφαση από τα μέλη που επιλέγονται ορίζεται ένα ως Πρόεδρος, ένα ως Αντιπρόεδρος και δύο ως Προϊστάμενοι των Περιφερειακών Υπηρεσιών στη Θεσσαλονίκη και στην Πάτρα. Κατά την πρώτη θητεία, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου επιλέγονται από τη «Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής», ύστερα από εισήγηση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, με διαδικασία αντίστοιχη με αυτή του άρθρου 14, περίπτωση δ' του Κανονισμού της Βουλής και με πλειοψηφία τεσσάρων πέμπτων (4/5) των μελών της.

2. Για τη θέση του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε.Μ.Ε. επιλέγονται πρόσωπα εγνωσμένου κύρους με ακαδημαϊκή, επιστημονική ή επαγγελματική εξειδίκευση και εμπειρία στο αντικείμενο των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών ή συναφών υπηρεσιών.

3. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου διορίζονται, μετά την επιλογή τους, με πενταετή θητεία, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με όμοια απόφαση τοποθετούνται και τα μέλη που προϊστανται των περιφερειακών υπηρεσιών. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ν μπο ρί να ανανεώνεται για μία μό ω φο ρί και με την ίδια διαδικασία. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι το διορισμό νέων μελών.

4. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης, παύσης, κωλύματος ή έκπτωσης μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου επιλέγεται, διορίζεται και κατά περίπτωση ορίζεται και τοποθετείται αντικαταστάτης για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που εξέλιπε, με την ίδια διαδικασία που τηρήθηκε και για τον αντικαθιστάμενο. Δεν επιτρέπεται να ορισθεί εκ νέου Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος ή μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, πρόσωπο που έχει εκπέσει από οποιαδήποτε από τις ιδιότητες αυτές.

5. Κατά την πρώτη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου τρία μέλη που επιλέγονται από τη «Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής» διορίζονται για θητεία τριών ετών και δύο μέλη για θητεία τεσσάρων ετών. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου διορίζονται πάντοτε για πλήρη θητεία. Αν ανανεωθεί η θητεία των μελών που διορίστηκαν για περιορισμένη θητεία, η ανανέωση χωρεί για πλήρη θητεία πέντε ετών.

Άρθρο 73

Λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Α.Ε.Μ.Ε. συνεδριάζει τακτικώς τουλάχιστον δύο φορές το μήνα και εκτάκτως, όποτε χρειαστεί, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου του. Στην πρόσκληση ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Όταν ο Πρόεδρος ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται, το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται από τον Αντιπρόεδρο. Ο Πρόεδρος είναι υποχρεωμένος να συγκαλέσει εκτάκτως συνεδρίαση, αν το ζητήσουν τέσσερα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Εάν ο Πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές του ασκούνται από τον Αντιπρόεδρο. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει έγκυρα, αν παρίστανται πέντε τουλάχιστον μέλη, μεταξύ των οποίων απαραιτήτως ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρός του. Ο Πρόεδρος μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου. Χρέι γραμματέα εκτελεί υπάλληλος της Α.Ε.Μ.Ε., ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Προέδρου. Ο γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου επιλαμβάνεται της τήρησης των πρακτικών, τα οποία τηρούνται σε αριθμημένα φύλλα βιβλιοδετημένα στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους, τηρεί ευρετήριο όλων των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, επιμελείται της κοινοποίησεως των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου στον Πρόεδρο και στις αρμόδιες υπηρεσίες της Α.Ε.Μ.Ε. και παρακολουθεί την εκτέλεσή τους, ενημερώνοντας σχετικά τον Πρόεδρο.

3. Κατά τη συζήτηση ειδικών θεμάτων, ο Πρόεδρος μπορεί να καλεί για να παραστούν και να πάρουν το λόγο στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, χωρίς δικαίωμα ψήφου, τον Προϊστάμενο ή δικηγόρους της Νομικής Υπηρεσίας, διοικητικά

στελέχη της Α.Ε.Μ.Ε. ή τρίτους, όπως εκπροσώπους του Δημοσίου, ξένων Αρχών, φορέων ή επαγγελματικών οργανώσεων, χωρίς αποζημίωση. Από την ίδρυση και λειτουργία Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων η ημερήσια διάταξη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΕΜΕ κοινοποιείται και στην Αρχή αυτή η οποία μπορεί, νόμιμα εκπροσωπούμενη, να παρίσταται αυτοδικαίως στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε.Μ.Ε., χωρίς δικαίωμα ψήφου, κάθε φορά που πρόκειται να συζητηθεί θέμα σχετικό με τις αρμοδιότητές της.

4. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου δεν εκτελούνται πριν από την επικύρωσή τους από αυτό. Σε κάθε συνεδρίαση επικυρώνονται τα πρακτικά της προηγούμενης συνεδρίασης, εκτός από τις περιπτώσεις που το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει την άμεση επικύρωσή τους.

5. Κατά τα λοιπά για τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του «Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης» του άρθρου 84.

Άρθρο 74

Αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο για κάθε ζήτημα που αφορά τη διοίκηση, οργάνωση, λειτουργία και διαχείριση της Α.Ε.Μ.Ε. Ενδεικτικά το Διοικητικό Συμβούλιο:

α) Εκπροσωπεί ενώπιον των Δικαστηρίων και έναντι κάθε τρίτου την Α.Ε.Μ.Ε. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί με απόφασή του να αναθέτει την εκπροσώπηση της Α.Ε.Μ.Ε. στον Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο ή μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, στο Προϊστάμενο ή σε δικηγόρο της Νομικής Υπηρεσίας, ή και σε υπάλληλο της Α.Ε.Μ.Ε.

β) Αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά στη διοίκηση του προσωπικού της Α.Ε.Μ.Ε.

γ) Συγκροτεί το Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο του προσωπικού της Α.Ε.Μ.Ε., σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και τον «Οργανισμό» του άρθρου 85.

δ) Εγκρίνει τον προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό εκάστου οικονομικού έτους, καθώς και τις τροποποιήσεις του προϋπολογισμού που απαιτούνται κατά την εκτέλεσή του.

ε) Διαχειρίζεται τα οικονομικά και την περιουσία της Α.Ε.Μ.Ε. και μεριμνά για τη διάθεση των χρηματικών κονδυλίων, σύμφωνα με τις διατάξεις του «Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης» και της κείμενης νομοθεσίας.

σ) Αποφασίζει για την εκτέλεση έργων, την εκπόνηση μελετών, την παροχή υπηρεσιών από τρίτους, φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή ομάδες εργασίας, καθώς και για τη σύναψη οποιασδήποτε σύμβασης.

ζ) Αποφασίζει για κάθε θέμα σχετικά με τη δικαστική επιδίωξη οιασδήποτε αξιώσεως υπέρ ή κατά της Α.Ε.Μ.Ε. σε κάθε δικαστήριο ανεξαρτήτως βαθμού και δικαιοδοσίας.

η) Αποφασίζει τη σύσταση πάγιας προκαταβολής για μικροδαπάνες, το ύψος της, τις πιστώσεις σε βάρος των οποίων επιτρέπεται η πληρωμή δαπανών από αυτή και ορίζει υπόλοιγο διαχειριστή της.

θ) Εγκρίνει κάθε είδους δαπάνη για τη διενέργεια διαγωνισμών, για την προμήθεια αγαθών, υπηρεσιών και εκτέλεση έργων, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, καθορίζοντας τους όρους και τις προϋποθέσεις των προσφορών που υποβάλλονται.

ι) Αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά στην εκτέλεση συμβάσεων έργων, προμηθειών, παροχής υπηρεσιών και μισθώσεων ή την παράταση της ισχύος αυτών, τη χορήγηση προκαταβολών στους αντισυμβαλλομένους, αν προβλέπεται από τη σύμβαση, την κήρυξη αυτών έκπτωτων, την κατάπτωση ή μη συμβατικών ρητρών και την καταγγελία των σχετικών συμβάσεων.

ια) Αποφαίνεται επί των ενστάσεων που ασκούνται κατά των αποφάσεων οργάνων της Α.Ε.Μ.Ε. όπως ειδικότερα ορίζεται στον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης» του άρθρου 84.

ιβ) Είναι διατάκτης των δαπανών της Α.Ε.Μ.Ε. καθώς και των δαπανών και αποζημιώσεων για τις μετακινήσεις εκτός έδρας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπαλλήλων και στελεχών της Αρχής.

ιγ) Αποφασίζει για την ανάθεση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων του στον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο ή σε άλλα μέλη του.

Άρθρο 75

Αρμοδιότητες του Προέδρου

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου:

α) Προϊσταται όλων των υπηρεσιών της Α.Ε.Μ.Ε. και συντονίζει την λειτουργία τους. Ειδικά ο συντονισμός της λειτουργίας των περιφερειακών υπηρεσιών ασκείται από τους Προϊσταμένους αυτών.

β) Συντονίζει και εποπτεύει την εκπόνηση των επιχειρησιακών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, όπως ειδικότερα ορίζεται στον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης» του άρθρου 84.

γ) Μεριμνά για την κατάρτιση του προϋπολογισμού, του απολογισμού και του ισολογισμού της Α.Ε.Μ.Ε. και την υποβολή τους για έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο.

δ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατίθεται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Άρθρο 76

Εγγυήσεις - Κωλύματα

1. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την άσκηση των καθηκόντων τους δεσμεύονται μόνο από το νόμο και τη συνείδησή τους.

2. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου απαγορεύεται να ασκούν οποιαδήποτε επαγγελματική δραστηριότητα, επιχειρηματική ή μη, η οποία δεν συμβιβάζεται με την ιδιότητα και τα καθήκοντά τους.

3. Ο Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου απαγορεύεται να είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές, υπάλληλοι, τεχνικοί, νομικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή μελετητές σε εργοληπτική επιχείρηση, σε επιχειρηση ή γραφείο μελετών, καθώς και σε κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή φορέα που αναπτύσσει επαγγελματική, επιστημονική ή συνδικαλιστική δραστηριότητα στον τομέα της ανάληψης και εκτέλεσης ή εκπόνησης συμβάσεων έργων, μελετών ή άλλων συναφών υπηρεσιών.

4. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου υποβάλλουν κατ' έτος τη δήλωση περιουσιακής κατάστασης που προβλέπεται από τις διατάξεις του ν. 3213/2003 (Α' 309). Οι δηλώσεις υποβάλλονται στο όργανο που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 3 παράγραφος 2 του πιο πάνω νόμου.

5. Ο Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να παύνονται από το όργανο που τους επέλεξε μόνο για αδυναμία άσκησης των καθηκόντων τους, λόγω κωλύματος, νόσου ή αναπηρίας, ή για σπουδαίο λόγο που αφορά στην ορθή εκτέλεση των καθηκόντων τους, όπως η αποκάλυψη εμπιστευτικών θεμάτων, για τα οποία έλαβαν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ή η κατάχρηση της θέσης τους για ίδιον όφελος. Η απόφαση παύσεως εκδίδεται από τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία απουσιάζουν αδικαιολόγητα επί τέσσερις συνεδριάσεις ή επί οκτώ συνεδριάσεις μέσα σ' ένα δωδεκάμηνο, μπορούν να παύνονται από τη θέση τους, με απόφαση του οργάνου που τους διόρισε.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ύστερα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε.Μ.Ε., καθορίζονται οι πάσης φύσεως αμοιβές του Προέδρου, και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου με αποκλειστική απασχόληση καθώς και οι αποζημιώσεις ανά συνεδρίαση των μελών και της γραμματείας του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρο 77

Πόροι - Προϋπολογισμός

1. Οι πόροι της Α.Ε.Μ.Ε. είναι ιδίως:

α) Επιχορήγηση από τον Τακτικό Κρατικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων

β) Τα έσοδα από τη διαχείριση της ακίνητης περιουσίας της.

γ) Τα έσοδα από τις εισφορές και τα τέλη για τις υπηρεσίες που παρέχει η Α.Ε.Μ.Ε. αναφορικά με: αα) την πιστοποίηση κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 82 των εργοληπτών, τεχνικών στελεχών, μελετητών και παρόχων τεχνικών υπηρεσιών και την εγγραφή, διατήρηση και ανανέωση της εγγραφής τους στα τηρούμενα από αυτή «Μητρώα» ή σε οποιοδήποτε αντίστοιχο σύστημα πιστοποίησης καθοριστεί στο «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης» σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 82, ββ) τη γνωμοδότηση σε διαδικασίες συμβιβαστικής επίλυσης διαφορών και γγ) την παροχή οποιασδήποτε άλλης υπηρεσίας. Οι εισφορές, τέλη και παράβολα για κάθε υπηρεσία που παρέχεται από την Α.Ε.Μ.Ε. καθώς και το ύψος αυτών, καθορίζονται από τον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης» του άρθρου 84, ύστερα από σχετική χρηματοοικονομική μελέτη.

δ) Τα έσοδα από κάθε άλλου είδους τέλη, πρόστιμα και λοιπές χρηματικές καταβολές, τα οποία αποδίδονται στην Α.Ε.Μ.Ε. σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

ε) Τα έσοδα από την έναντι τιμήματος διάθεση επιστημονικών προϊόντων της, από έρευνες, μελέτες, εργασίες, δημοσιεύσεις και παροχή υπηρεσιών προς τρίτους.

στ) Τα έσοδα από επιχορηγήσεις, δωρεές και λοιπές εισφορές από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.

ζ) Τα έσοδα από κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

2. Ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την οικονομική διαχείριση της Α.Ε.Μ.Ε., τη χρηματοδότηση και την κατανομή των δαπανών κάθε απογραφής, ρυθμίζονται στον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης», με τήρηση των διατάξεων που ισχύουν για το λογιστικό των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

Άρθρο 78

Αρμοδιότητες

1. Η Α.Ε.Μ.Ε. ασκεί τις αρμοδιότητές της, όπως ορίζονται στα άρθρα 80 έως 83, στις συμβάσεις που ορίζονται στο άρθρο 79.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ύστερα από γνώμη της Α.Ε.Μ.Ε., και εφόσον έχει συσταθεί, και της ενιαίας αρχής δημοσίων συμβάσεων, μπορεί να ανατίθενται στην πρώτη και άλλες συναφείς προς τον σκοπό της αρμοδιότητες και να ορίζεται η διαδικασία και οι λεπτομέρειες άσκησης των αρμοδιοτήτων αυτών. Οι αρμοδιότητες αυτές δεν μπορεί να ταυτίζονται με αρμοδιότητες της ενιαίας αρχής δημοσίων συμβάσεων ή να τις καλύπτουν εν όλω ή εν μέρει.

3. Ένδικα βοηθήματα κατά των αποφάσεων της Α.Ε.Μ.Ε. μπορεί να ασκεί και ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Άρθρο 79

Συμβάσεις που υπάγονται στον έλεγχο της Α.Ε.Μ.Ε.

1. Οι συμβάσεις οι οποίες κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 71 υπάγονται στον έλεγχο της Α.Ε.Μ.Ε., είναι οι δημόσιες συμβάσεις έργων που εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο του ν. 3669/2008 και του προβλεπόμενου στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ίδιου νόμου «Κανονισμού», καθώς και οι δημόσιες συμβάσεις μελετών και ανάθεσης συναφών υπηρεσιών του ν. 3316/2005. Οι πιο πάνω συμβάσεις υπάγονται στον έλεγχο της Α.Ε.Μ.Ε., εφόσον εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των π.δ. 59/2007 (Α' 63) και 60/2007 (Α' 64).

2. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Α.Ε.Μ.Ε. και, εφόσον έχει συσταθεί ενιαία αρχή δημοσίων συμβάσεων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη και αυτής, μπορούν να υπάγονται στο συνολικό ή μερικό έλεγχο της πρώτης και συμβάσεις της παραγράφου 1 με μικρότερο προϋπολογισμό.

Άρθρο 80

Έλεγχος του προσυμβατικού σταδίου των υπαγόμενων συμβάσεων

1. Κατά τον προσυμβατικό έλεγχο που διενεργεί η Α.Ε.Μ.Ε. στις δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών του άρθρου 79 διαπιστώνει τη ύπαρξης «ωριμότητας» προς δημοπράτηση κάθε σύμβασης, όπως η έννοια της «ωριμότητας» προσδιορίζεται στο ν. 3669/2008 (άρθρο 2 παράγραφος 2) και στο ν. 3316/2005 (άρθρο 4 παράγραφος 1).

2. Κατά τον προσυμβατικό έλεγχο τόσο στις συμβάσεις της παραγράφου 1, όσο και στις λοιπές δημόσιες συμβάσεις του άρθρου 79, η Α.Ε.Μ.Ε. συναντεί εγγράφως, ύστερα από συνολικό έλεγχο της νομιμότητας της διαδικασίας ανάθεσης, προκειμένου η οικεία

αναθέτουσα αρχή να προχωρήσει στην ανάθεση της σύμβασης στον ανάδοχο. Η συναίνεση της Α.Ε.Μ.Ε. χορηγείται πριν την αποστολή του φακέλου στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τη διενέργεια του προσυμβατικού ελέγχου, ή αν η σύμβαση δεν υπόκειται στον πιο πάνω έλεγχο, πριν από την κατά νόμο σύναψή της, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης» του άρθρου 84. Η Α.Ε.Μ.Ε. και η ενιαία αρχή δημοσίων συμβάσεων διατηρούν διαρκή συνεργασία και ανταλλάσσουν μεταξύ τους πληροφορίες, όταν διεξάγεται έλεγχος της ίδιας διαδικασίας, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ενιαία αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανακύπτουν κάθε φορά.

Άρθρο 81

Έλεγχος του συμβατικού σταδίου των υπαγόμενων συμβάσεων

Κατά τον έλεγχο που διενεργεί η Α.Ε.Μ.Ε. στο συμβατικό στάδιο των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και συναφών υπηρεσιών του άρθρου 79:

α) Προβαίνει στην τακτική ή έκτακτη επιθεώρηση των εκτελούμενων συμβάσεων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης». Αν διενεργείται παράλληλος έλεγχος της Α.Ε.Μ.Ε. και της ενιαίας αρχής δημοσίων συμβάσεων, το πόρισμα της τελευταίας υπερισχύει.

β) Επιβάλλει στους αναδόχους των πιο πάνω συμβάσεων τις διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις των ν. 3669/2008 και 3316/2005, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης». Μετά την επιβολή διοικητικών κυρώσεων οικονομικού χαρακτήρα, η Α.Ε.Μ.Ε. συντάσσει αντίστοιχους χρηματικούς καταλόγους και τους αποστέλλει στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) για βεβαίωση και είσπραξη.

γ) Συμμετέχει με εκπρόσωπό της στις Επιτροπές Προσωρινής Παραλαβής των έργων.

δ) Συντάσσει αναφορές προς τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για την κίνηση διαδικασίας πειθαρχικού ελέγχου υπαλλήλων των αναθετουσών αρχών, όταν διαπιστώνονται παράνομες πράξεις ή παραλείψεις κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Άρθρο 82

Έλεγχος εργοληπτών, τεχνικών στελεχών, μελετητών και παρόχων υπηρεσιών

1. Η Α.Ε.Μ.Ε. ασκεί τον έλεγχο που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 71 επί των εργοληπτών, τεχνικών στελεχών, μελετητών και παρόχων τεχνικών υπηρεσιών, πιστοποιώντας κατά περίπτωση την επιστημονική επάρκεια και εμπειρία, την προσωπική κατάσταση, την επαγγελματική δραστηριότητα, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες αυτών, τηρώντας τα παρακάτω «Μητρώα» και χορηγώντας τα αντίστοιχα πιστοποιητικά:

- α) Το Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) του άρθρου 92 του ν. 3669/2008.
- β) Το Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ.) του άρθρου 107 του ν. 3669/2008.
- γ) Τα Μητρώα Μελετητών και Παρόχων Υπηρεσιών και Εταιρειών Μελετών και Παροχής Υπηρεσιών του άρθρου 39 του ν. 3316/2005.

2. Με τον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης» καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία πιστοποίησης, τήρησης των «Μητρώων» και χορήγησης των αντίστοιχων

πιστοποιητικών της παραγράφου 1. Με τον Κανονισμό αυτό μπορεί να προβλέπεται, εξ αρχής ή σε μεταγενέστερο στάδιο, η αντικατάσταση των «Μητρώων» αυτών με οποιοδήποτε αντίστοιχο σύστημα πιστοποίησης.

Άρθρο 83

Δημιουργία και τήρηση ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων

Η Α.Ε.Μ.Ε. οργανώνει, τηρεί και ενημερώνει ηλεκτρονική βάση δεδομένων σχετικών με ζητήματα που αφορούν στο σκοπό της, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης». Στην ηλεκτρονική αυτή βάση έχει άμεση πρόσβαση η ενιαία αρχή δημοσίων συμβάσεων.

Άρθρο 84

Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ύστερα από γνώμη της Α.Ε.Μ.Ε. και, εφόσον έχει συσταθεί ενιαία αρχή δημοσίων συμβάσεων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη και αυτής, θεσπίζεται ο «Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης» της Α.Ε.Μ.Ε. Με τον «Κανονισμό» ρυθμίζονται όλα τα ειδικότερα θέματα άσκησης των αρμοδιοτήτων της Α.Ε.Μ.Ε., σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και την κείμενη νομοθεσία.

2. Με τον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης» ρυθμίζονται ιδίως, η εσωτερική λειτουργία της Α.Ε.Μ.Ε., ο τρόπος άσκησης των αρμοδιοτήτων της, η διαδικασία λήψης των αποφάσεων της, η σύγκληση των τακτικών και έκτακτων συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, η κατάρτιση της ημερήσιας διάταξης και της μορφής των εισηγήσεων, η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των μελών, ο τρόπος αντιμετώπισης των σχετικών ζητημάτων που εισάγονται σε αυτήν, ο τρόπος διαχείρισης των πόρων της, η δημιουργία τμημάτων ή ειδικών επιτροπών για την επεξεργασία συγκεκριμένων θεμάτων και η διαδικασία λειτουργίας αυτών, η διαδικασία παραλαβής και ελέγχου των στοιχείων που αποστέλλουν οι αναθέτουσες αρχές, η συνεργασία και ο συντονισμός της Α.Ε.Μ.Ε. με τις αναθέτουσες αρχές, τις υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και τους υπόλοιπους φορείς που εμπλέκονται στη διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων που υπάγονται στον έλεγχό της, ο προσδιορισμός των υποχρεώσεων προσαρμογής των φορέων αυτών στις οδηγίες της Α.Ε.Μ.Ε., καθώς και κάθε άλλο θέμα που αφορά τη λειτουργία της.

3. Με τον ίδιο «Κανονισμό» μπορεί να τροποποιούνται ή να καταργούνται διατάξεις που ρυθμίζουν διαφορετικά τα παραπάνω θέματα και ιδίως διατάξεις των ν. 3669/2008 και 3316/2005 και των εκτελεστικών τους διαταγμάτων και αποφάσεων.

Άρθρο 85

Οργάνωση

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ύστερα από γνώμη της Α.Ε.Μ.Ε., θεσπίζεται ο «Οργανισμός» της.

Με τον «Οργανισμό» συνιστώνται οι θέσεις του προσωπικού αυτής και του προϊσταμένου και των δικηγόρων της Νομικής Υπηρεσίας, καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα της υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού και ρυθμίζονται τα θέματα που προβλέπονται στο άρθρο 20 του ν. 2503/1997 (Α' 107).

Άρθρο 86

Προσωπικό

1. Με τον «Οργανισμό» της Α.Ε.Μ.Ε. οι θέσεις του προσωπικού της κατανέμονται σε κατηγορίες και κλάδους που αντιστοιχούν στις υπηρεσιακές της μονάδες. Οι θέσεις του προσωπικού συνδέονται άμεσα με τον εκάστοτε ετήσιο και πενταετή προϋπολογισμό της Α.Ε.Μ.Ε.

2. Για την κάλυψη των προβλεπόμενων οργανικών θέσεων προσλαμβάνεται ειδικό επιστημονικό προσωπικό, λοιπό προσωπικό, σύμφωνα με τις ειδικότητες και τα προσόντα που καθορίζονται στον «Οργανισμό», καθώς και δικηγόροι για την στελέχωση της Νομικής Υπηρεσίας.

Οι θέσεις του ειδικού επιστημονικού προσωπικού καλύπτονται με διορισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 (Α' 28) ύστερα από σχετική προκήρυξη στην οποία καθορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του π.δ. 50/2001 (Α' 39).

Οι θέσεις του λοιπού προσωπικού καλύπτονται με διορισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994.

Οι θέσεις του προϊσταμένου και των δικηγόρων της Νομικής Υπηρεσίας καλύπτονται, είτε σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 1649/1986 (Α' 149) είτε με ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 4, αν πρόκειται για δικηγόρους με έμμισθη εντολή που απασχολούνται ήδη στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 2190/1994 μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 1 του ν. 3812/2009 (Α' 234). Η διαδικασία μετακίνησης γίνεται σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στον «Οργανισμό» του άρθρου 85.

3. Το επιστημονικό και λοιπό προσωπικό της Α.Ε.Μ.Ε. είναι μόνιμο ή προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Η υπηρεσιακή κατάσταση του εν λόγω προσωπικού διέπεται κατά περίπτωση από τις διατάξεις του «Κώδικα Καταστάσεως Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» (ν. 3528/2007, Α' 26) ως προς το τακτικό προσωπικό και του «Κώδικα Προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α» (π.δ. 410/1988, Α' 191), ως προς το προσωπικό που απασχολείται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

4. Για την κάλυψη οργανικών θέσεων προσωπικού της Α.Ε.Μ.Ε. επιτρέπεται η διενέργεια μετατάξεων και μεταφορών, σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά περίπτωση διατάξεις.

5. Για την προσωρινή κάλυψη θέσεων προσωπικού με αντικείμενα και ειδικότητες που καθορίζονται στον «Οργανισμό» του άρθρου 85 επιτρέπεται η διενέργεια αποσπάσεων υπαλλήλων του Δημοσίου, ν.π.δ.δ ή φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός καθορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 2190/1994 μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 1 του ν. 3812/2009. Η απόσπαση ενεργείται με απόφαση των συναρμόδιων κατά περίπτωση Υπουργών, ύστερα από σχετική εισήγηση της Α.Ε.Μ.Ε. Όταν πρόκειται για απόσπαση από ν.π.ι.δ. απαιτείται και συγκατάθεση του αρμοδίου οργάνου διοίκησης αυτού.

Η απόσπαση του πιο πάνω προσωπικού διαρκεί για τρία έτη και μπορεί να παρατείνεται για δύο ακόμη τριετίες. Υπάλληλος που έχει αποσπαστεί στην Α.Ε.Μ.Ε, μετά τη λήξη της θητείας του επανέρχεται αυτοδίκαια στην Υπηρεσία του και στη θέση που κατείχε πριν από την απόσπαση. Η θητεία του στην Α.Ε.Μ.Ε. λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία για όλες τις συνέπειες και κατά τη διάρκειά της δεν διακόπτεται η βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη. Αν η θέση που κατείχε ή στην οποία έχει εξελιχθεί δεν είναι κενή ή έχει καταργηθεί, επανέρχεται σε ομοιόβαθμη προσωρινή θέση του κλάδου του, που συνιστάται αυτοδίκαιως και καταργείται με την αποχώρησή του από την Υπηρεσία.

Η μισθοδοσία των αποσπασμένων, τα πάσης φύσεως επιδόματα και οι εργοδοτικές εισφορές προς τα αντίστοιχα Ταμεία κύριας και επικουρικής ασφάλισης, βαρύνουν τις Υπηρεσίες και τους φορείς από τους οποίους αποσπάστηκαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 87

Ρυθμίσεις για εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα

1. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του Π.Δ. της 27.11/14.12.1926 (ΦΕΚ 430 Α) όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του ν. 1486/1984 (ΦΕΚ 161 Α/184) προστίθεται παράγραφος 2α, ως εξής:

«2α. Για το συντονισμό των συμβουλευτικών επιτροπών που το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) συγκροτεί για την εκπλήρωση του σκοπού του, όπως αυτός περιγράφεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, επιτρέπεται ο διορισμός είκοσι πέντε (25) ειδικών συμβούλων με απόφαση του Προέδρου του ΤΕΕ, η θητεία των οποίων λήγει με τη λήξη της θητείας του Προέδρου του ΤΕΕ. Οι ειδικοί σύμβουλοι αυτοί είναι αναλυτικά 15 Διπλωματούχοι Μηχανικοί, 5 Πτυχιούχοι Ανώτατων Οικονομικών Σχολών και 5 Πτυχιούχοι λοιπών Ανώτατων Σχολών (Νομικοί ή Πολιτικοί Επιστήμονες), έχουν αποδεδειγμένη δεκαετή άσκηση επαγγέλματος της ειδικότητάς τους ή είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου στο αντικείμενό τους και η μηνιαία αποζημίωση τους, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το μισθό αντίστοιχου δημοσίου υπαλλήλου δεκαετούς προϋπηρεσίας, καθορίζεται με Κοινή Υπουργική Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων».

2. Οι διατάξεις του άρθρου 15 του Π.Δ. της 27.11/14.12.26 (Α 430), όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 14 του ν. 1486/84 (Α 161) και την παράγραφο 39 του άρθρου 27 του ν. 2166/93 (Α 137), συνεχίζουν να ισχύουν και να εφαρμόζονται και μετά την ισχύ του ν. 3833/2010. Ειδικότερα για τις αποζημιώσεις των μελών των ομάδων εργασίας, οι οποίες δεν θεωρούνται συλλογικά όργανα, εφαρμόζεται η περίπτωση δ του άρθρου 1 του από 10.5.1946 Ν.Δ. που κυρώθηκε με το ν. 28/1946 (Α 224) και δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 3205/2005, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 του ν. 3833/2010.

3. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 6 του Ν.Δ. 3026/1954, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 4 του ν. 723/1977, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Η άσκηση ασκούμενων δικηγόρων μπορεί επίσης να γίνει και στο Γραφείο Δικαστικού του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας. Ο αριθμός των ασκούμενων δεν δύναται να υπερβεί τους τέσσερες (4) και η τοποθέτησή τους ενεργείται με πράξη

υπογραφόμενη από τον Πρόεδρο και το Νομικό Σύμβουλο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, ο οποίος χορηγεί και το πιστοποιητικό για την άσκησή τους».

4. Στο άρθρο 87 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50Α) προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Ομοίως επιτρέπεται στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας να ιδρύει ή να συμμετέχει από κοινού με φορείς του δημόσιου τομέα και επαγγελματικές οργανώσεις σε ανώνυμες εταιρείες του κ.ν. 2190/1920, που δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα ή σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, με σκοπούς την πιστοποίηση, την τήρηση μητρώων τόσο για τα μέλη του, όσο και μη μέλη, που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με το τεχνικό δυναμικό της χώρας, την τεχνική επιστημονική, κατασκευαστική και σχετική βιομηχανική δραστηριότητα, τα τεχνικά υλικά, τον εξοπλισμό και την τεχνολογία, την λειτουργία και την αναβάθμιση ψηφιακών συστημάτων μεγάλης κλίμακας, την υποστήριξη κρατικών υπηρεσιών σε θέματα ελέγχων, αδειοδοτήσεων, μηχανισμών πρόληψης ή αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών και την σύνταξη κανονισμών και προδιαγραφών, την μεταφορά τεχνογνωσίας και την διασύνδεση της έρευνας και καινοτόμων τεχνολογιών με την παραγωγή. Το μετοχικό κεφάλαιο των εταιρειών εκφράζεται κατ' ισομοιρία των συμμετεχόντων, ενώ το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας και οι λοιποί ως άνω μέτοχοι εκπροσωπούνται αντίστοιχα στις γενικές συνελεύσεις των εταιρειών. Ο σχηματισμός του κεφαλαίου της εταιρείας γίνεται από τα διαθέσιμα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και των λοιπών φορέων που συμμετέχουν. Οι εταιρείες υπάγονται στην εποπτεία και τον έλεγχο του κράτους που ασκείται από τον εποπτεύοντα το ΤΕΕ Υπουργό, ο οποίος και ασκεί τις αρμοδιότητες του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ως προς τη λειτουργία τους, σύμφωνα με τη νομοθεσία για τις ανώνυμες εταιρείες. Οι λοιπές λεπτομέρειες κάθε ανώνυμης εταιρείας καθορίζονται από τα καταστατικά τους που καταρτίζονται μετά από αποφάσεις της Διοικούσας Επιτροπής του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και των Διοικητικών Συμβουλίων των λοιπών συμμετεχόντων φορέων.»

5. Το άρθρο 2 του Α.Ν. 627/1968 (Α 266), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με τις διατάξεις των παραγράφων 1 του άρθρου 72 του ν. 1566/1985 και 29 του ν. 1824/1988 (Α 96) και την αντικατάστασή του με την παράγραφο 1 του άρθρου 113 παράγραφο 1 του ν. 1892/1990 (Α 101), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2 - Σκοπός-Αρμοδιότητες

1. Σκοπός της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Ανώνυμη Εταιρία» και τον διακριτικό τίτλο «Ο.Σ.Κ. Α.Ε.» είναι:

α) Η πρόσκτηση ακινήτων και η μελέτη, κατασκευή ή διαρρύθμιση διδακτηρίων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και η προμήθεια εκπαιδευτικού εξοπλισμού κάθε είδους για τα δημόσια σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Σχετικώς υποβάλλεται προς έγκριση προς τους Υπουργούς Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων και Υποδομών Μεταφορών & Δικτύων εντός του πρώτου διμήνου κάθε έτους, ο ετήσιος προγραμματισμός της εταιρείας.

β) Η εν γένει εκτέλεση έργων εκπαιδευτικών υποδομών, η διενέργεια προμηθειών και η παροχή υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση των σκοπών του.

Οι ως άνω ρυθμίσεις συμπληρώνουν και δεν θίγουν ή περιορίζουν την ισχύ διατάξεων που παρέχουν συναφείς αρμοδιότητες σε άλλους φορείς του Δημοσίου ή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και κάθε άλλης σχετικής διάταξης που αφορά στην απόκτηση δικαιωμάτων κυριότητας, ή την ισχύ σχετικών πολεοδομικών διατάξεων ή διατάξεων ίδρυσης σχολικών εκπαιδευτηρίων.

γ) Η σύναψη προγραμματικών συμβάσεων, κατά τις διατάξεις του άρθρου 225 του ν. 3463/2006 (ΦΕΚ Α 14) με το ως Δήμο ως της χώρας ή/και το ως λο πο ύς φο ρίς που αναφέρονται εκεί για αντικείμενα της αρμοδιότητάς τους. Αν η χρηματοδότηση προέρχεται από την Ο.Σ.Κ. Α.Ε., για την σύναψη τέτοιων συμβάσεων απαιτείται η υποβολή σχετικού αιτήματος από τον οικείο Δήμο και η έγκρισή του με απόφαση του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών & Δικτύων.

δ) Η εκτέλεση επειγόντων έργων ή μελετών για την επισκευή σχολικών κτιρίων σε κάθε περιοχή της χώρας, ιδίως για ζητήματα υγιεινής και ασφάλειας ή για την χρήση νέων τεχνολογιών, σε δημόσια σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα και στο εξωτερικό ή σχολεία ελληνοπαίδων του εξωτερικού. Σχετικώς εκδίδεται, αυτεπαγγέλτως ή και κατόπιν αιτήσεως του οικείου Δήμου, απόφαση του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών & Δικτύων.

ε) Η επιχορήγηση Δήμων για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1α του παρόντος άρθρου, κατόπιν αποφάσεως του Υπουργού Παιδείας Διά Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων.

Για την υλοποίηση των ως άνω ρυθμίσεων εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 29 του ν. 1824/1989, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με την παράγραφο 1 του άρθρου 113 του ν. 1892/1990.

2. α. Απαλλοτριώσεις που κηρύχθηκαν υπέρ της Ο.Σ.Κ. Α.Ε., έργα που δημοπρατήθηκαν από την Ο.Σ.Κ. Α.Ε. ή προγραμματικές συμβάσεις που συνήφθησαν από την Ο.Σ.Κ. Α.Ε με Ο.Τ.Α. πριν την ισχύ του παρόντος, εξακολουθούν να ισχύουν και ολοκληρώνονται όπως προβλέπεται στις οικείες πράξεις.

β. Όπου στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3027/2002 αναφέρεται ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, νοούνται εφεξής οι Υπουργοί Παιδείας Διά Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων και Υποδομών Μεταφορών & Δικτύων.

γ. Διατηρούνται σε ισχύ διατάξεις οι οποίες απονέμουν ειδικές αρμοδιότητες ή περιέχουν ειδικές ρυθμίσεις για την δραστηριότητα της Ο.Σ.Κ. Α.Ε..»

6. Η παράγραφος 9 του άρθρου 16 του α.ν. 627/1968 (Α 266), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 513/1976 (Α 356) και όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 6 του άρθρου 18 του Ν. 3467/2006 (Α 128) αντικαθίσταται ως εξής:

« 9. α. Ο Υπουργός Παιδείας Διά Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων συγκροτεί Επιτροπή για την καταλληλότητα και επιλογή χώρων για την ανέγερση διδακτηρίων, καθώς και χώρων μετά κτιρίων κατάλληλων για στέγαση σχολικής μονάδας. Η Επιτροπή αποτελείται από τους: α) Τον Διευθυντή Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφέρειας, ανάλογα με την προβλεπόμενη χρήση του υπό εξέταση ακινήτου, ως Πρόεδρο. Τον Πρόεδρο απόντα ώς κωλυόμενο αναπληρώνει ο Διευθυντής της άλλης βαθμίδας εκπαίδευσης. β) Έναν πολιτικό μηχανικό ή αρχιτέκτονα μηχανικό ή τοπογράφο μηχανικό της τεχνικής υπηρεσίας της οικείας Περιφέρειας με τον αναπληρωτή του, ως μέλος. γ) Έναν πολιτικό μηχανικό ή αρχιτέκτονα μηχανικό ή τοπογράφο μηχανικό της τεχνικής υπηρεσίας του οικείου δήμου με τον αναπληρωτή του, ως μέλος. δ) Έναν εκπρόσωπο της Υγειονομικής Υπηρεσίας του οικείου Δήμου με τον αναπληρωτή του, ως μέλος. ε) Έναν εκπρόσωπο της οικείας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας του νομού με τον αναπληρωτή του, ως μέλος. Σε περίπτωση που η πρόσκτηση ακινήτων πρόκειται να γίνει από την Ο.Σ.Κ. Α.Ε σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος στην Επιτροπή συμμετέχει υποχρεωτικά πολιτικός μηχανικός ή αρχιτέκτονας μηχανικός ή τοπογράφος μηχανικός του Ο.Σ.Κ. Α.Ε. αντί της τεχνικής υπηρεσίας της οικείας Περιφέρειας.

β. Με απόφασή του ο Υπουργός Παιδείας Διά Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων δύναται να αναθέτει την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων του στον οικείο Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης.

γ. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας Διά Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων καθορίζονται τα κριτήρια βάσει των οποίων η ανωτέρω Επιτροπή προβαίνει στην εκτίμηση της καταλληλότητας των ακινήτων. Τα ανωτέρω ισχύουν και για μισθώσεις κτηρίων για τη στέγαση σχολείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από τους Δήμους».

7. Συμβάσεις εργασίας, που καταρτίστηκαν κατ' εφαρμογή των οριζομένων στη διάταξη της παραγράφου 20 του άρθρου 2 του ν. 3027/2002 για την κάλυψη έκτακτων υπηρεσιακών αναγκών της Ο.Σ.Κ. Α.Ε. και αφορούν την εκτέλεση προγραμμάτων και έργων που χρηματοδοτούνται πλήρως ή εν μέρει από δάνεια της Ευρωπαϊκής Τράπεζας ή έχουν ενταχθεί σε προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως ιδίως το Ε.Σ.ΠΑ και το ΕΠ.ΠΕΡ.Α.Α. παρατείνονται μέχρι να εκδοθεί απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΣΚ Α.Ε. για την παράτασή τους ή μη, εφόσον ίσχυαν κατά την 1.6.2011. Παράταση μπορεί να εγκριθεί από το Δ.Σ. της ΟΣΚ Α.Ε. μέχρι την 31.12.2013, εφόσον συνεχίζεται η εκτέλεση έργων, τα οποία χρηματοδοτούνται κατά τα ανωτέρω. Οι ως άνω συμβάσεις εργασίας εξακολουθούν να θεωρούνται ως συμβάσεις ορισμένου χρόνου και λύνονται αυτοδίκαια με την πάροδο του χρόνου παράτασης.

Άρθρο 88

1. Για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων και εξειδικευμένων αναγκών μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, να καλύπτονται προσωρινά κενές θέσεις στο οικείο Υπουργείο, στα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και στις δημόσιες επιχειρήσεις, κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (Α' 314), που εποπτεύονται από τον πιο πάνω Υπουργό, με αποσπάσεις μονίμων υπαλλήλων ή υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου όλων των παραπάνω νομικών προσώπων κατά παρέκκλιση από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη, ρήτρα, όρο συλλογικής ή ατομικής σύμβασης εργασίας και συμφωνίας. Όταν πρόκειται για απόσπαση από ν.π.ι.δ. ή δημόσια επιχείρηση απαιτείται και συγκατάθεση του αρμοδίου οργάνου διοίκησης αυτών. Στην απόφαση του Υπουργού καθορίζεται η διαδικασία για την πλήρωση των παραπάνω θέσεων με απόσπαση, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Στην ίδια απόφαση μπορεί να προβλέπεται η απολογιστική, ανά μήνα, καταβολή από το φορέα υποδοχής στο φορέα προέλευσης των αποδοχών και των ασφαλιστικών ή λοιπών εισφορών των αποσπασμένων και να ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα.

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, τα αρμόδια όργανα του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθώς και τα διοικητικά συμβούλια των νομικών προσώπων και δημοσίων επιχειρήσεων της παραγράφου 1 καθορίζουν, κατά κλάδο και ειδικότητα, τον αριθμό των θέσεων που επιθυμούν να καλυφθούν με απόσπαση. Οι σχετικές αποφάσεις εγκρίνονται με αντίστοιχες αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Οι ενδιαφερόμενοι υπάλληλοι, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι δικηγόροι με έμμισθη εντολή των πιο πάνω νομικών προσώπων και επιχειρήσεων, υποβάλλουν αίτηση στην υπηρεσία στην οποία απασχολούνται, καθορίζοντας και το φορέα, στον οποίο επιθυμούν να αποσπαστούν. Αν οι ενδιαφερόμενοι είναι περισσότεροι από τις θέσεις αποφασίζει σχετικά ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για υπαλλήλους του οικείου Υπουργείου ή τα διοικητικά συμβούλια των νομικών προσώπων ή επιχειρήσεων προέλευσης και υποδοχής στις λοιπές περιπτώσεις, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τα προσόντα και την προϋπηρεσία των αιτούντων. Σε περίπτωση αντίθεσης μεταξύ

των παραπάνω αποφάσεων των διοικητικών συμβουλίων των νομικών προσώπων ή επιχειρήσεων προέλευσης και αποδοχής, αποφασίζει τελικά ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Αν οι υποβαλλόμενες αιτήσεις δεν επαρκούν για να καλύψουν τις θέσεις μπορεί, με αποφάσεις των παραπάνω οργάνων, να αποφασιστεί και η υποχρεωτική απόσπαση χωρίς αίτηση του απασχολούμενου. Το αποσπώμενο προσωπικό λαμβάνει το σύνολο των αποδοχών και των λοιπών πρόσθετων αμοιβών που του καταβάλλονταν από το φορέα προέλευσης κατ'εφαρμογή του ν. 3943/11 παράγραφος 7γ.

3. Η απόσπαση του πιο πάνω προσωπικού διαρκεί για τρία έτη και μπορεί να παρατείνεται για δύο ακόμη τριετίες. Μετά τη λήξη της, ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδίκαια στην Υπηρεσία του και στη θέση που κατείχε πριν από την απόσπαση. Ο χρόνος απόσπασης λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία στο φορέα προέλευσης για όλες τις νόμιμες συνέπειες και κατά τη διάρκειά της δεν διακόπτεται η βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη. Αν η θέση που κατείχε ή στην οποία έχει εξελιχθεί δεν είναι κενή ή έχει καταργηθεί, επανέρχεται σε ομοιόβαθμη θέση του κλάδου του, που συνιστάται αυτοδίκαια και καταργείται με την αποχώρησή του από την Υπηρεσία.

4. Οι δαπάνες που προκύπτουν από τις διατάξεις των άρθρων 8 παράγραφος 2^α του ν. 2430/1996, 21 παράγραφος 2 του ν. 3212/2003 και 5 παράγραφος 3 του ν. 2229/1994, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, βαρύνουν εφεξής τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

5. Μετά το δεύτερο εδάφιο του στοιχείου (δ) της παραγράφου 11 του άρθρου 21 του ΒΔ 465/1970 (ΦΕΚ Α'150), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

"Ειδικά σε αυτοκινητοδρόμους ή οδούς ταχείας κυκλοφορίας που κατασκευάζουν και εκμεταλλεύονται ιδιωτικοί Φορείς, η ανωτέρω επιτροπή αποτελείται από τους Προϊσταμένους των Υπηρεσιών του Δημοσίου που είναι επιφορτισμένες με την εποπτεία των μελετών – κατασκευών και της λειτουργίας και συντήρησης του οικείου έργου και τον Διοικητή της αρμόδιας Υπηρεσίας της Ελληνικής Αστυνομίας, η οποία ασκεί τη τροχονομική αστυνόμευση της οδού".

6. Το άρθρο 23 του ν. 2860/2000 (Α'251), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με την παράγραφο 9 του άρθρου 4 του ν. 3752/2009 (Α'40), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 23

Το κατά τις διατάξεις του π.δ. 420/1991 (Α'153) Ιδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών επιχορηγείται ετησίως από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων με ποσοστό 1,5% επί του ορίου πληρωμών των μη συγχρηματοδοτούμενων έργων του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ Α.Ε.) και της Δημόσιας Επιχείρησης Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων Α.Ε. (ΔΕΠΙΑΝΟΜ Α.Ε.) που αναφέρονται σε έργα εκπαίδευσης και υποδομών υγείας των Υπουργείων Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης αντίστοιχα.»

Άρθρο 89

Κωδικοποίηση νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών
και υπηρεσιών τεχνικής φύσεως

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, συνιστάται στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή, της οποίας τα μέλη δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν τα

εννέα, για τη σύνταξη νέου Κώδικα Δημόσιων Έργων. Ο Κώδικας θα περιλαμβάνει τις ισχύουσες διατάξεις των νόμων και των κανονιστικών πράξεων που αφορούν τη μελέτη, την κατασκευή, τις υπηρεσίες τεχνικής φύσεως και τη συντήρηση των δημόσιων έργων.

2. Η επιτροπή της παραγράφου 1 συγκροτείται από δικαστικούς λειτουργούς, καθηγητές ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ιδιώτες επιστήμονες ειδικευμένους σε θέματα δημοσίων έργων ή μελετών. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, με την οποία και τάσσεται ο χρόνος περάτωσης του έργου της. Με την ίδια απόφαση ορίζονται έως τρεις υπάλληλοι του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, οι οποίοι ασκούν καθήκοντα γραμματέα της επιτροπής. Με την απόφαση αυτή μπορεί επίσης να οριστούν ως ειδικοί εισηγητές έως τρεις υπάλληλοι του παραπάνω Υπουργείου κατηγορίας ΠΕ.

3. Κατά τη σύνταξη του Κώδικα επιτρέπεται η κατάργηση διατάξεων που κρίνονται ατελέσφορες για την επίτευξη πρακτικών αποτελεσμάτων, η απάλειψη διατάξεων που έχουν καταργηθεί σιωπηρώς, καθώς και των μεταβατικών διατάξεων που δεν έχουν πλέον πεδίο εφαρμογής, η προσαρμογή διατάξεων προς το ισχύον Σύνταγμα, τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αναδιατύπωση διατάξεων χάριν απλουστεύσεως ή άρσεως ερμηνευτικών αμφιβολιών ή συσχετισμού προς παρεμφερείς διατάξεις, ο καθορισμός των αρμόδιων οργάνων σε συνάρτηση με το υφιστάμενο οργανωτικό σχήμα των κεντρικών και αποκεντρωμένων υπηρεσιών και των οργάνων της αυτοδιοίκησης, η ενοποίηση και η αναδιάρθρωση νομοθετημάτων, η μεταγλώττιση του κειμένου στη δημοτική και κάθε άλλη μεταβολή απαραίτητη για την ενότητα της ρυθμίσεως. Ο Κώδικας επιτρέπεται να περιέχει εξουσιοδοτήσεις για τη μεταγενέστερη τροποποίηση συγκεκριμένων τμημάτων αυτού με προεδρικό διάταγμα ή άλλη κανονιστική πράξη.

4. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και ύστερα από εισήγηση της οικείας νομοπαρασκευαστικής επιτροπής μπορεί να ανατίθεται, με απευθείας ανάθεση, η εκτέλεση συγκεκριμένων προπαρασκευαστικών εργασιών της κωδικοποίησης ή η σύνταξη ειδικών μελετών και ερευνών που ανάγονται στο τμήμα της νομοθεσίας που πρόκειται να κωδικοποιηθεί, σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας ή σε επιστημονικά ιδρύματα ή ινστιτούτα ή ν.π.δ.δ, κατά παρέκκλιση από κάθε γενική ή ειδική διάταξη.

5. Ο Κώδικας που καταρτίζεται κατά τις προηγούμενες παραγράφους θα υποβληθεί στην Ολομέλεια της Βουλής προς κύρωση με τη διαδικασία του άρθρου 76 παράγραφος 6 του Συντάγματος.

Άρθρο 90

Αδειοδότηση μεγάλων έργων

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Π.Ε.Κ.Α.) και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, επιτρέπεται η υπαγωγή χορήγησης κατασκευαστική οικοδομικής άδειας εκτέλεσης σημαντικών δημοσίων έργων και έργων παραχώρησης δημοσίων έργων, με αναθέτουσα αρχή το Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων ή Ο.Τ.Α. πρώτου και δευτέρου βαθμού ή οργανισμό δημοσίου δικαίου κατά την έννοια του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 9 του άρθρου 2 του προεδρικού διατάγματος 60/2007 (Α' 64) ή ενώσεις ενός ή περισσοτέρων από τις παραπάνω αρχές ή οργανισμούς, στις διατάξεις του παρόντος άρθρου, εφόσον πρόκειται για:

α) Μεγάλα Έργα, κατά την έννοια του άρθρου 39 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2006 (L210) ή

β) Έργα Εθνικού Επιπέδου, χωρίς αμιγή περιφερειακό ή τοπικό χαρακτήρα, τα οποία χαρακτηρίζονται ως τέτοια σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 10 του ν. 679/77 (Α' 245) ή

γ) Έργα Ιδιαίτερης Σημασίας, ήτοι σύνθετα τεχνικά ή ειδικά κτιριακά έργα που υπερβαίνουν τις συνήθεις πολεοδομικές ρυθμίσεις ή εκτελούνται εκτός των ορίων της αρμοδιότητας της κατά τόπον αρμόδιας Πολεοδομικής Αρχής και έχουν προϋπολογιζόμενη δαπάνη εκτέλεσης ανώτερη των 10 εκατ. ΕΥΡΩ .

2. Για την εκτέλεση το υ κυρίως έργου, ό ως και των κτιριακών και λο πάν εγκαταστάσεων, βοηθητικών χώρων και έργων που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του και τα οποία βρίσκονται εντός των ορίων του, απαιτείται η έκδοση άδειας κατασκευής. Τα έργα που υπάγονται στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου διέπονται ως προς την χορήγηση κατασκευαστικής οικοδομικής άδειας , αποκλειστικά από τις διατάξεις του παρόντος. Τα άρθρα 6 έως 13 του ν. 3894/2010 (Α' 204) αν πρόκειται για επένδυση που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού, εφαρμόζονται συμπληρωματικά.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Άλλαγής που εκδίδεται μετά από εισήγηση της Ε.Α.Σ.Ε. ορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για την έκδοση της κατασκευαστικής άδειας τόσο του κυρίως έργου όσο και των μεταγενέστερων συμπληρωματικών παρεμβάσεων της παρ. 5 καθώς και οι απαραίτητες μελέτες, η έκθεση προσδιορισμού των ορίων του κυρίως έργου, τα σχέδια και τα λοιπά δικαιολογητικά που υποβάλλονται στην Επιτροπή Αδειοδοτήσεων Σημαντικών Έργων (Ε.Α.Σ.Ε.) της παραγράφου 6, προκειμένου να διαπιστωθεί η συνδρομή των πιο πάνω προϋποθέσεων και να εκδοθεί η απόφαση της Επιτροπής που προβλέπεται στην περίπτωση β) της παραγράφου 4 του παρόντος. Με την ίδια απόφαση ορίζεται η διαδικασία θεώρησης ή ελέγχου, ο χρόνος ισχύος, η διαδικασία αναθεώρησης της άδειας κατασκευής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

4. Για την έκδοση της άδειας κατασκευής του έργου απαιτείται:

α) η έκδοση της κοινής απόφασης της παραγράφου 1 περί υπαγωγής του έργου στις διατάξεις του παρόντος άρθρου

β) η υποβολή στην Ε.Α.Σ.Ε. πλήρους φακέλου με το σύνολο των μελετών και εγκρίσεων που προβλέπονται στην κοινή απόφαση της παραγράφου 3

γ) η διαπίστωση, μέσω έκδοσης σχετικής απόφασης της Ε.Α.Σ.Ε. της συνδρομής των νομίμων όρων και πλήρωσης των προϋποθέσεων για την έκδοση της άδειας κατασκευής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην κοινή απόφαση της παραγράφου 3.

δ) η ολοκλήρωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης των κυρίων και συμπληρωματικών έργων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Η κατασκευαστική άδεια του κυρίως έργου εκδίδεται με το νόμο που κυρώνει τη σύμβαση παραχώρησης, αν αυτό προβλέπεται, ή σε κάθε άλλη περίπτωση με KYA που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Άλλαγής και του κατά περίπτωση αρμοδίου Υπουργού. Η έναρξη εκτέλεσης των εργασιών συντελείται, μετά την έγκριση της μελέτης εφαρμογής του έργου με εντολή του Ανεξάρτητου Μηχανικού, στις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων και της Αναθέτουσας Αρχής και κάθε άλλη περίπτωση.

5. Η έκδοση της άδειας κατασκευής για την εκτέλεση προσθηκών, επεκτάσεων, βελτιώσεων, επισκευών, μετασκευών και εκσυγχρονισμών κάθε τμήματος έργου που έχει υπαχθεί στην αδειοδότηση του παρόντος άρθρου γίνεται βάσει της διαδικασίας που προβλέπεται για τις περιπτώσεις αυτές στην κοινή απόφαση της παραγράφου 3 και συντελείται με την έκδοση της απόφασης της Ε.Α.Σ.Ε. και την κύρωσή της με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Σε περίπτωση που οι προαναφερθείσες εργασίες βρίσκονται στο στάδιο εκτέλεσης ή λειτουργίας, για την έκδοση της άδειας κατασκευής απαιτείται επιπλέον των ανωτέρω η έκδοση διαπιστωτικής πράξης της Ε.Α.Σ.Ε., το ελάχιστο περιεχόμενο της οποίας προσδιορίζεται στην κοινή απόφαση της παραγράφου 3 με την οποία χαρακτηρίζονται νόμιμα τα υπό εκτέλεση ή σε λειτουργία έργα

6. Συνίσταται στο Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων δεκαμελής Επιτροπή Αδειοδοτήσεων Σημαντικών Έργων (Ε.Α.Σ.Ε.), η οποία αποτελείται από :

- α) το Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων
- β) το Γενικό Γραμματέα Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
- γ) δύο εκπροσώπους - υπαλλήλους του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, από τους οποίους ένας από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων και ένας από τη Γενική Γραμματεία Συγχρηματοδοτούμενων Δημοσίων Έργων,
- δ) τρεις εκπροσώπους-υπαλλήλους του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής από τους οποίους ένας από τη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος, ένας από τη Γενική Διεύθυνση Πολεοδομίας και ένας από την Ειδική Γραμματεία Δασών,
- ε) έναν εκπρόσωπο - υπάλληλο του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, από τη Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς,
- στ) έναν εκπρόσωπο - υπάλληλο του Υπουργείου Οικονομικών, από την αρμόδια για τις απαλλοτριώσεις υπηρεσία ή την κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου
- ζ) έναν εκπρόσωπο-υπάλληλο του Υπουργείου Θαλασσίων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας, από τη Γενική Γραμματεία Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής.

Τα μέλη και ο γραμματέας της Ε.Α.Σ.Ε. με τους αναπληρωτές τους ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων με τριετή θητεία, ενώ με την ίδια απόφαση ορίζεται ως Πρόεδρος ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων με αναπληρωτή του το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Οι αναγκαίες λεπτομέρειες για τον τρόπο λειτουργίας, λήψης αποφάσεων και άσκησης των αρμοδιοτήτων της Ε.Α.Σ.Ε. μπορούν να καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων.

7. Η Ε.Α.Σ.Ε επικουρείται στο έργο της από Τεχνική Γραμματεία (Τ.Γ./Ε.Α.Σ.Ε.), η οποία συνιστάται και λειτουργεί ως Ειδική Υπηρεσία του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, με αρμοδιότητες α) την προετοιμασία των συνεδριάσεων της Ε.Α.Σ.Ε και την εν γένει υποστήριξη των εργασιών της, β) τη διατύπωση εισηγήσεων προς τα μέλη της Επιτροπής γ) κάθε άλλη ενέργεια για την υποστήριξη και εύρυθμη λειτουργία της Επιτροπής.

Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται η οργάνωση της Τ.Γ./Ε.Α.Σ.Ε., η σύσταση των οργανικών θέσεων μόνιμου και με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού και ο τρόπος στελέχωσής της. Με το προεδρικό διάταγμα μπορεί να προβλέπεται η έκδοση

απόφαση του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων με την οποία καθορίζονται οι λοιπές αναγκαίες λεπτομέρειες για τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων της Τ.Γ./Ε.Α.Σ.Ε.

8. Μετά την έκδοση των αδειών, εκκρεμείς δίκες που αφορούν σε βεβαιωμένες παραβάσεις από τις κατά τόπον πολεοδομικές αρχές, καταργούνται, αν δεν έχει εκδοθεί τελεσίδικη δικαστική απόφαση και τα επιβληθέντα διοικητικά πρόστιμα ακυρώνονται αφότου επιβλήθηκαν.

Άρθρο 91

Πολεοδομικές ρυθμίσεις

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του ν. 3010/2002 (Α' 91) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 3920/2011 (Α'33) για την εξυπηρέτηση των αναγκών των σταθμών α) του Μετρό Αθήνας και του δικτύου αστικού σιδηροδρόμου και ΤΡΑΜ της Περιφέρειας Αττικής, καθώς και του ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης που κατασκευάστηκαν ή κατασκευάζονται από την Αττικό ΜΕΤΡΟ Α.Ε., β) των θυγατρικών εταιρειών της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. και γ) των λοιπών εταιρειών παροχής συγκοινωνιακού έργου (Ε.Π.Σ.Ε.) του ν. 3920/2011, μπορεί να καθορίζονται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Ο.Α.Σ.Α. και της Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας (Ο.Ρ.Σ.Α.) για τα έργα της Περιφέρειας Αττικής, ή του Σ.Α.Σ.Θ. και του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης (Ο.Ρ.Θ.Ε.) για τα έργα της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, κατ' εξαίρεση από τις διατάξεις του ν. 1892/ 1990 (Α' 101) και από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, χώροι για την κατασκευή αμαξοστασίων του μετρό και σταθμών μετεπιβίβασης και χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων, καθώς και των αναγκαίων εγκαταστάσεων και προσβάσεων.»

2. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 9 του ν. 3010/2002 οι λέξεις «Οικονομίας και», μεταξύ των λέξεων «Υπουργού» και «Οικονομικών» διαγράφονται.

3. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν. 3010/2002 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στα Αμαξοστάσια του Μετρό μπορεί να αναπτύσσονται υπόγειοι ή και υπέργειοι χώροι με τις κατωτέρω χρήσεις:

αα) Χώρος εναπόθεσης συρμών,

ββ) Επισκευαστική βάση,

γγ) Στέγαση γραφείων και βοηθητικών υπηρεσιών του Μετρό.»

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 9 του ν. 3010/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κατ' εξαίρεση από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, καθορίζονται, ύστερα από γνώμη του Ο.Ρ.Σ.Α. για την Περιφέρεια Αττικής ή του Ο.Ρ.Θ.Ε. για την περιφερειακή ενότητα Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, οι συγκεκριμένες χρήσεις από τις παραπάνω σε καθέναν από τους χώρους αυτούς, καθώς και οι όροι και περιορισμοί δόμησης.»

5. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 9 του ν. 3010/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι εταιρείες της παραγράφου 1 που έχουν την ευθύνη της κατασκευής και εκμετάλλευσης ή συνεκμετάλλευσης των Σταθμών Μετεπιβίβασης και των Χώρων Στάθμευσης.»

6. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 9 του ν. 3010/2002, αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν οι σταθμοί μετεπιβίβασης, οι χώροι στάθμευσης και τα αμαξοστάσια πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των όρων δόμησης και χρήσεων γης που ισχύουν στην περιοχή κατασκευής τους, ή αν αφορούν μόνο τις χρήσεις (i) έως (iv) και αα) έως και γγ) της παραγράφου 3, οι απαιτούμενες άδειες εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου έβδομου του ν. 1955/1991 (Α'112 Α), ύστερα από έγκριση κυκλοφοριακής μελέτης, μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και περιβαλλοντικών όρων.»

7. Ο όρος ε-68 της περιπτώσεως 3 της παραγράφου 1 του άρθρου όγδοου του ν. 2338/1995 (Α' 202) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων επιβατών, επισκεπτών και προσωπικού μπορεί να είναι επίγειοι, υπέργειοι ή υπόγειοι και κατασκευασμένοι σύμφωνα με τις πιο εξελιγμένες τεχνικές και προδιαγραφές για την ασφάλεια και προστασία των οδηγών, χρηστών και των γύρω δραστηριοτήτων και για τον περιορισμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης».

8. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου τέταρτου του ν. 3555/2007 (Α' 81) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι εγκρίσεις μελετών εφαρμογής Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινήτων (Σ.Ε.Α.), Κέντρων Διοίκησης Αυτοκινητοδρόμων (Κ.Δ.Α.) και Σταθμών Διοδίων (Σ.Δ.) που έγιναν πριν την έναρξη ισχύος του ν. 2300/1995 (Α' 69), θεωρούνται ως επέχουσες θέση οικοδομικής άδειας και οι εγκαταστάσεις που κατασκευάσθηκαν βάσει αυτών θεωρούνται νόμιμες από κάθε άποψη.»

9. Στο άρθρο 28 του ν. 2971/2001 (Α' 285) προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Δεν κωλύεται η τήρηση της διαδικασίας καθορισμού της παραγράφου 1 από την ύπαρξη στους χώρους αυτούς έργων της παραγράφου 1 του άρθρου 14, που έχουν κατασκευασθεί πριν την έναρξη ισχύος του ν. 2971/2001 (Α'285) από φορείς του δημόσιου τομέα, χωρίς άδεια, ή με υπέρβαση αυτής.»

10. Οι παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 8 του ν. 2052/1992 (Α' 94), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το ν. 2947/2001 (Α' 228), αντικαθίστανται ως εξής:

«5. Η μελέτη και κατασκευή των παραπάνω ειδικών έργων, υπόγειων χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων ή άλλων χρήσεων, των υπόγειων διαβάσεων που απαιτούνται για την εξυπηρέτηση των υπέργειων εγκαταστάσεων και της διαμόρφωσης επίγειων χώρων, ανήκουν στην αρμοδιότητα του οικείου Δήμου. Αν τα πιο πάνω έργα εκτελούνται κάτω από χώρους οι οποίοι δεν είναι κοινόχρηστοι ούτε κοινωφελείς που ανήκουν κατά κυριότητα στο Δήμο, απαιτείται η συναίνεση του κυρίου του χώρου, η οποία, προκειμένου για χώρο που ανήκει στο Δημόσιο ή σε εποπτευόμενο νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου χορηγείται από τον αρμόδιο Υπουργό, ύστερα από γνώμη του εποπτευόμενου νομικού προσώπου, αν ο χώρος ανήκει σ' αυτό.

6. Οι άδειες ίδρυσης των σταθμών χορηγούνται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ύστερα από αίτηση του οικείου Δήμου,

η οποία συνοδεύεται από τα στοιχεία που προβλέπονται από το νόμο. Οι οικοδομικές και λοιπές άδειες που απαιτούνται κατά περίπτωση χορηγούνται από τις αρμόδιες κατά νόμο υπηρεσίες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται ο τρόπος, η διαδικασία χορήγησης των αδειών ίδρυσης και κάθε σχετικό θέμα.»

11. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 8 του άρθρου 22 του ν. 1577/1985, που προστέθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 19 του ν. 2831/2000 (Α' 140) αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Συνιστάται Μητρώο Συντελεστών Ιδιωτικών Έργων, το οποίο τηρείται από το Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων ή άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που μπορεί να καθορίζεται με το π.δ. του επόμενου εδαφίου και στο οποίο εγγράφονται και πιστοποιούνται υποχρεωτικά τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται επαγγελματικά στη μελέτη και κατασκευή ιδιωτικών έργων. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται ειδικότερα η υπηρεσία του Υπουργείου ή άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που τηρεί το Μητρώο, τα δικαιολογητικά και οι διαδικασίες εγγραφής, τα όργανα πιστοποίησης και ελέγχου των εγγραφομένων και προβλέπονται οι κυρώσεις σε σχέση με την εγγραφή, αν διαπιστωθεί παραβίαση των επαγγελματικών υποχρεώσεων των εγγεγραμμένων, οι οποίες σχετίζονται με την καλή και έντεχνη εκτέλεση των έργων. Με το π.δ. μπορεί να παρέχεται περαιτέρω εξουσιοδότηση για την έκδοση υπουργικών αποφάσεων με τις οποίες ρυθμίζονται επιμέρους τεχνικά ζητήματα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

Άρθρο 92

Μεταβατικές διατάξεις

1. α) Οι διατάξεις του ν. 3316/2005, όπως τροποποιούνται με τις διατάξεις των άρθρων 3 έως 28 του νόμου αυτού, έχουν εφαρμογή στους διαγωνισμούς των αναθετουσών αρχών της παραγράφου 9 του άρθρου 1 του νόμου αυτού, οι οποίοι θα προκηρυχθούν με βάση τα πρότυπα τεύχη διακηρύξεων τα οποία θα εγκριθούν μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 42 Α του ν. 3316/2005.

β) Οι διατάξεις της παραγράφου 2 περίπτωση στ' του άρθρου 10 του ν. 3316/2005, όπως αντικαθίστανται με το άρθρο 9 του παρόντος εφαρμόζονται στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων, στις οποίες δεν έχει εκδοθεί γνώμη του τεχνικού συμβουλίου για τη συνδρομή επείγουσας περίπτωσης.

γ) Οι διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 3316/2005, όπως τροποποιούνται με τις διατάξεις του άρθρου 29 του νόμου αυτού, έχουν εφαρμογή στις περιπτώσεις ανάθεσης καθηκόντων εμπειρογνώμονα στις οποίες η σχετική απόφαση εκδίδεται μετά την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του νόμου αυτού.

2. α) Όπου στις διατάξεις των ν. 3316/2005 και 3669/2008 αναφέρονται το Υπουργείο και ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, νοούνται αντίστοιχα το Υπουργείο και ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, πλην αν ορίζεται άλλως στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

β) Τα «νομαρχιακά μητρώα» των άρθρων 105 και 106 του ν. 3669/2008 μετονομάζονται σε «μητρώα περιφερειακών ενοτήτων» και τηρούνται από τις Διευθύνσεις Τεχνικών

Έργων των περιφερειακών ενοτήτων των περιφερειών του ν. 3852/2010. Οι σχετικές με την τήρηση των μητρώων αρμοδιότητες των νομαρχιακών συμβουλίων δημοσίων έργων του άρθρου 4 του π.δ. 186/1996 ασκούνται από τα περιφερειακά τεχνικά συμβούλια του π.δ. του άρθρου 186 περ. VII.α. του Ν.3852/2010, μετά τη συγκρότησή τους.

3. Τα πτυχία μελετητών που έχουν εκδοθεί και αφορούν τις κατηγορίες μελετών 8, 9, 10, 13, 14, 16, 21 και 27 του άρθρου 2 παράγραφος 2 του ν. 3316/2005, ισχύουν και για τις νέες κατηγορίες που προέκυψαν από τη διαίρεσή τους, με την παράγραφο 1 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου. Κατά την ανανέωση ή προαγωγή των πτυχίων των παραπάνω κατηγοριών κρίνεται η διατήρησή τους σε όλες ή κάποιες από τις νέες κατηγορίες, με βάση την εμπειρία των εγγεγραμμένων. Με το π.δ. της παραγράφου 8 του άρθρου 39 του ν. 3316/2005 καθορίζονται λεπτομέρειες για την ανανέωση και εν γένει εξέλιξη των παλαιών πτυχίων στις πιο πάνω κατηγορίες.

4. Η έναρξη εφαρμογής του νόμου στις κατηγορίες μελετών 33, 34 και 35 θα καθορισθεί με το π.δ. της παραγράφου 8 του άρθρου 39 του ν. 3316/2005.

5. Μέχρι την θέση σε ισχύ των αποφάσεων των αρμοδίων κατά περίπτωση Υπουργών και του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 21 του ν. 3316/2005, όπως τροποποιείται με το άρθρο 19 του παρόντος, τα μέλη των Επιτροπών Διαγωνισμού υποδεικνύονται από την αναθέτουσα αρχή και τα Επιμελητήρια, χωρίς τη μεσολάβηση της διαδικασίας κλήρωσης.

6. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 8, οι διατάξεις του ν. 3669/2008, όπως τροποποιούνται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, έχουν εφαρμογή στις συμβάσεις και στους διαγωνισμούς όλων των φορέων του άρθρου 1 του ν. 3669/2008, που θα προκηρυχθούν με βάση τα πρότυπα τεύχη διακηρύξεων, τα οποία θα εγκριθούν με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ν. 3669/2008, μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καθώς και στις συμβάσεις που θα συναφθούν συνεπεία των διαγωνισμών αυτών.

7. Οι διατάξεις του ν. 3669/2008, όπως τροποποιούνται ή αντικαθίσταται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, στις οποίες προβλέπεται η άσκηση αρμοδιοτήτων από την Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων (Α.Ε.Μ.Ε.), εφαρμόζονται σε έργα που δημοπρατούνται ή ανατίθενται απευθείας μετά την κατά την παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου έναρξη της ανάληψης και άσκησης των αρμοδιοτήτων της Α.Ε.Μ.Ε.

8. α) Οι διατάξεις των άρθρων 22 Α του ν. 3316/2005 και 1 Α του ν. 3669/2008, που προστίθενται με το άρθρο 20 και την παράγραφο 3 του άρθρου 33 του παρόντος νόμου αντίστοιχα, εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διαδικασίες ανάθεσης αρχικών ή συμπληρωματικών συμβάσεων, εφόσον αυτές υπογράφονται τέσσερις μήνες μετά τον χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου. Ειδικότερα, η υποχρέωση εκ της περιπτώσεως 3 α των άρθρων 22 Α του ν. 3316/2005 και του άρθρου 1 Α του ν. 3669/2008 εφαρμόζεται σε περιπτώσεις έργων που η προκήρυξη της διαδικασίας εγκρίνεται μετά την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 5 των ως άνω άρθρων.

β) Οι διατάξεις του άρθρου 28 και της παραγράφου 2 του άρθρου 36 του ν. 3669/2008, όπως τροποποιούνται και αντικαθίσταται με τις διατάξεις των άρθρων 46 και 49 παράγραφος 1 του παρόντος νόμου αντίστοιχα, εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που δεν έχει συναφθεί η σχετική σύμβαση κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος. Ειδικά η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 36 για τη συγκρότηση τριμελών επιτροπών εφαρμόζεται άμεσα, στην παραλαβή αφανών εργασιών των εν εξελίξει συμβάσεων έργων.

γ) Εφαρμόζονται και στις συμβάσεις που εκτελούνται κατά την έναρξη εφαρμογής του

νόμου οι διατάξεις:

αα) Των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 35 του ν. 3669/2008, που προστίθενται με την παράγραφο 8 του άρθρου 48 του παρόντος,

ββ) της παραγράφου 1 του άρθρου 44 του ν. 3669/2008, όπως αντικαθίσταται με την παράγραφο 3 του άρθρου 50 του παρόντος,

γγ) των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 47 του ν. 3669/2008, που αντικαθίσταται και προστίθεται αντίστοιχα, με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 51 του παρόντος,

δδ) της παραγράφου 10 του άρθρου 48 του ν. 3669/2008, όπως τροποποιείται με την παράγραφο 4 του άρθρου 52 του παρόντος,

εε) των παραγράφων 1, 2, 3, 5 και 7 του άρθρου 52 του ν. 3669/2008, όπως τροποποιούνται με το άρθρο 54 του παρόντος,

στστ) των παραγράφων 3, 7, 8, 11 και 13 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008, όπως τροποποιούνται με τις διατάξεις του άρθρου 55 του παρόντος, με την επιφύλαξη ζητημάτων που έχουν ήδη κριθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση

ζζ) του άρθρου 56 του ν. 3669/2008, όπως τροποποιείται με την παράγραφο 3 του άρθρου 56 του παρόντος,

ηη) των παραγράφων 4 και 8 του άρθρου 57 του ν. 3669/2008, όπως τροποποιούνται με τις παραγράφους 2 και 5 του άρθρου 57 του παρόντος,

θθ) των παραγράφων 2, 3, 4 και 7 του άρθρου 61 του ν. 3669/2008, όπως τροποποιούνται με τις διατάξεις του άρθρου 60 του παρόντος

ιι) των παραγράφων 1 και 4 του άρθρου 65 του ν. 3669/2008, όπως τροποποιούνται με τις παραγράφους 5 και 6 του άρθρου 61 του παρόντος

ιιαια) της παραγράφου 4 του άρθρου 73 του ν. 3669/2008, όπως τροποποιείται με την παράγραφο 3 του άρθρου 62 του παρόντος,

ιιβιβ) της παραγράφου 1 του άρθρου 71 του ν. 3669/2008, όπως τροποποιείται με την παράγραφο 1 του άρθρου 62 του παρόντος.

δ) Μέσα σε τέσσερις μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, τα αρμόδια όργανα της αναθέτουσας αρχής μπορούν να εγκρίνουν την παράταση προθεσμίας εκτέλεσης έργων, η οποία έληξε πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού, εφόσον κατά τον χρόνο έναρξης της ισχύος του παρόντος νόμου δεν έχει λυθεί η σύμβαση. Η έγκριση της παράτασης γίνεται με τους όρους των παραγράφων 9 και 10 του άρθρου 48 του ν. 3669/2008 και δεν επιτρέπεται να παραβιάζει γεννημένα δικαιώματα του αναδόχου.

ε) Η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 35 του ν. 3669/2008, όπως αντικαθίσταται με την παράγραφο 3 του άρθρου 48 του παρόντος νόμου έχει εφαρμογή σε έργα που δημοπρατούνται μετά την έκδοση της υπουργικής απόφασης της παραγράφου 3 του άρθρου 35 του ν. 3669/2008, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 48 του παρόντος.

στ) Οι διατάξεις των παραγράφων 8 του άρθρου 36 του ν. 3669/2008, όπως τροποποιείται με την παράγραφο 3 του άρθρου 49 του παρόντος νόμου και 15 του άρθρου 37 του ν. 3669/2008, που προστίθεται με την παράγραφο 2 του άρθρου 50 του παρόντος, εφαρμόζονται μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, και στις εκτελούμενες κατά την έκδοσή της συμβάσεις

ζζ) Η διάταξη του άρθρου 75 Α του ν. 3669/2008, που προστίθεται με την παράγραφο 1 του άρθρου 63 του παρόντος νόμου, εφαρμόζεται και στις εκτελούμενες συμβάσεις και αφορά αποκλειστικά σε γενεσιοναργές αιτίες δικαιωμάτων που ανακύπτουν για πρώτη φορά έξι (6) μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

η) Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 7 του άρθρου 79 του ν. 3669/2008, όπως

αντικαθίστανται και προστίθενται με την παράγραφο 3 του άρθρου 64 του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται σε περιπτώσεις αυτεπιστασίας που δεν έχει εκδοθεί σχετική απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής.

θ) Η διάταξη του άρθρου 76Α του ν. 3669/2008, όπως προστέθηκε με το άρθρο 64 παράγραφος 1 του παρόντος νόμου, εφαρμόζεται και σε εικρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, διαφορές από συμβάσεις δημοσίων έργων. Οι σχετικές αιτήσεις για τη συμβιβαστική επίλυση πρέπει να υποβληθούν στον κύριο του έργου μέσα σε τρεις μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και η σύμβαση συμβιβασμού πρέπει να υπογραφεί πριν από την εκδίκαση των σχετικών προσφυγών ή αγωγών από τα αρμόδια δικαστήρια. Μέχρι την έναρξη της άσκησης των αρμοδιοτήτων της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων (Α.Ε.Μ.Ε.), οι σχετικές αρμοδιότητες του άρθρου 76Α του ν. 3669/2008 ασκούνται από το Τεχνικό Συμβούλιο Κατασκευών του Υπουργείου Υ.ΜΕ.ΔΙ., με διευρυμένη σύνθεση, με τη συμμετοχή δύο μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού Νομικών Σχολών ή ομότιμων καθηγητών Νομικών Σχολών, τα οποία ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Με όμοια απόφαση μπορεί να προβλέπεται η συγκρότηση περισσότερων κλιμακίων του Τεχνικού Συμβουλίου, να καθορίζεται η σύνθεσή τους, καθώς και κάθε θέμα που αφορά τη λειτουργία τους.

ια) Οι διατάξεις των άρθρων 24 παράγραφος 5Α και 35 παράγραφος 10 του ν. 3669/2008, όπως προστέθηκαν με τα άρθρα 44 και 48 παράγραφος 9 του παρόντος εφαρμόζονται μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Ειδικά η δεύτερη από τις πιο πάνω διατάξεις εφαρμόζεται και στις συμβάσεις που εκτελούνται κατά την έκδοση της πιο πάνω απόφασης.

9. Μέσα σε δύο μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ολοκληρώνονται οι διαδικασίες επιλογής και διορισμού του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε.Μ.Ε.

10. Μέσα σε δέκα μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εκδίδονται όλες οι κανονιστικές πράξεις που προβλέπονται από αυτόν για την οργάνωση και λειτουργία της Α.Ε.Μ.Ε., καθώς και για την πρόσληψη, μετάταξη ή απόσπαση του προσωπικού της. Ο χρόνος έναρξης της ανάληψης και άσκησης των αρμοδιοτήτων της Α.Ε.Μ.Ε.. ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία εκδίδεται το αργότερο μέσα σε δύο μήνες από την έκδοση των παραπάνω κανονιστικών πράξεων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

11. α) Από την ημερομηνία ανάληψης και άσκησης των αρμοδιοτήτων της Α.Ε.Μ.Ε. σύμφωνα με την παράγραφο 10, κάθε αρμοδιότητα που εμπίπτει στις αρμοδιότητές της και ασκείται, κατά την κείμενη νομοθεσία, από τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ή από άλλα όργανα του Δημοσίου ή άλλων αναθετουσών αρχών, ανήκει στην Α.Ε.Μ.Ε. και ασκείται αποκλειστικά από αυτήν. Από την ίδια πιο πάνω ημερομηνία καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ορίζονται από αυτόν. Καταργείται επίσης κάθε ειδική επιτροπή ή όργανο, μονομελές ή συλλογικό, του Δημοσίου που ασκεί αποκλειστικά αρμοδιότητες οι οποίες εμπίπτουν στον σκοπό και στις αρμοδιότητες της Α.Ε.Μ.Ε.

β) Τη γνωμοδοτική αρμοδιότητα της Α.Ε.Μ.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του ν. 3316/2005, όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 3 παράγραφος 1 του παρόντος νόμου, ασκεί, μέχρι την έναρξη λειτουργίας της το αρμόδιο Τεχνικό Συμβούλιο.

γ) Μέχρι να τεθεί σε λειτουργία η Α.Ε.Μ.Ε., επί των ενστάσεων της παραγράφου 5 του άρθρου 11 γνωμοδοτεί η Επιτροπή Διαγωνισμού και αποφασίζει η Προϊσταμένη Αρχή, μέσα στις προθεσμίες του τρίτου εδαφίου της παραγράφου.

δ) Μέχρι να τεθεί σε λειτουργία η Α.Ε.Μ.Ε., αρμόδια υπηρεσία για την τήρηση και τον έλεγχο των Μητρώων Μελετητών και Παρόχων Υπηρεσιών και των εταιρειών Μελετών και Παροχής Υπηρεσιών είναι η Διεύθυνση Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελμάτων και η Γνωμοδοτική Επιτροπή Μητρώου, η οποία λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 45 του ν. 3316/2005, του άρθρου 5 του ν. 716/1977 και των π.δ. που έχουν εκδοθεί προς εκτέλεσή του.

12. Η διαχείριση των δράσεων για την αρχική οργάνωση της Α.Ε.Μ.Ε. υλοποιείται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της ΓΓΔΕ του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων. Με απόφαση του Υπουργού του πιο πάνω Υπουργείου ορίζεται ο χρόνος έναρξης της διαχείρισης των δράσεων αυτών από την Α.Ε.Μ.Ε.

Άρθρο 93

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από τη δημοσίευση του παρόντος καταργούνται οι εξής διατάξεις του ν. 3316/2005:

α) Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

β) Η παράγραφος 5 του άρθρου 13.

γ) Τα εδάφια τρίτο και τέταρτο της παραγράφου 1 του άρθρου 18.

δ) Η παράγραφος 3 του άρθρου 19.

ε) Η παράγραφος 5 του άρθρου 23.

στ) Το πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 27.

ζ) Το δέκατο, μετά την κατά την προσθήκη εδαφίου με τη παράγραφο 1 του άρθρου 28, εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 33 του ν. 3316/2005, καταργείται.

η) Η παράγραφος 10 του άρθρου 42 του ν. 3316/2005.

2. Από τη δημοσίευση του παρόντος καταργούνται οι εξής διατάξεις του ν. 3669/2008:

α) Η παράγραφος 9 του άρθρου 15.

β) Το κεφάλαιο ΙΗ', αποτελούμενο από τα άρθρα 169 μέχρι 175.

3. Από τη δημοσίευση του παρόντος καταργείται η ειδική εισφορά που επιβλήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν.Δ. 2168/1952 στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.), υπέρ της Σιβιτανιδέίου Δημόσιας Σχολής Τεχνών και Επαγγελμάτων. Οι διατάξεις του Ν.Δ. 867/1971 (ΦΕΚ 79 Α) έχουν ανάλογη εφαρμογή και στην ανωτέρω περίπτωση.

Άρθρο 94

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς το υ νό μο υ αυτο ύ αρχίζει από τη δημο σέυσή το υ στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.

Αθήνα ...../...../2011

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΧΑΡΗΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΡΕΠΠΑΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΠΕΓΛΙΤΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΔΙΚΤΥΩΝ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ &
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ &
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
& ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ